
CĂRȚILE ARVEN
Bășica Lumii
și a ne'Lumii
Flavius Ardelean
EDITURA
HERG BENET

Flavius Ardelean

Bășica Lumii și a neLumii

MIASMA #2

Editura HERG BENET
2017

HERG BENET
PUBLISHERS

Cărțile Arven: un trademark
Editura Herg Benet
Str. Aurel Vlaicu nr. 9, sector 2, București, România
www.hergbenet.ro
editor@hergbenet.ro

Copertă și ilustrații: © Ecaterina Gabriela

ISBN ePub: 978-606-763-121-0

ISBN Print: 978-606-763-120-3

CĂRȚILE ARVEN

„Miasma este un regal al visceralității labirinturilor suprapuse, una dintre cărțile de căpătâi ale firilor purgatoriale. Mai mult decât orice, în Miasma, Flavius Ardelean scrie despre lumi populate cu oameni dependenți de poveste."
(MARIUS MIHEȚ, *România literară*)

„La Flavius Ardelean nesiguranța aflării între viu și mort, între Lume și ne'Lume – în, probabil, cele mai frumoase pagini despre descompunere scrise la noi după '89 – capătă o ideologie proprie."
(CĂTĂLIN BADEA-GHERACOSTEA, *Observator cultural*)

„Flavius Ardelean scrie în Miasma despre lumi alternative până dincolo de multivers, o fabulă a deghizării grotescului în sublim și invers."
(MARIUS MIHEȚ, *Suplimentul de cultură*)

„Aducînd laolaltă imaginativitate, idei, virtuozitate narativă, intuiție a umanului și, poate, a unei dimensiuni ce transcende umanul, cărțile acestui autor ies din sfera prozei leneșe, a conformismului „mainstream". Sînt cărțile unui profesionist al genului fantasy – sau, și mai exact, „dark fantasy" –, prea puțin abordat la noi, și, de fapt, ale unui profesionist al prozei pur și simplu. A nu se aplica, în cazul de față, eticheta „paraliteraturii"! Căci – indiferent de „gen" și dincolo de orice fel de prejudecăți de „gen" – o proză atît de bine scrisă cum este aceea a autorului în discuție se definește, înainte de toate, ca literatură, fără nici un prefix mai mult sau mai puțin minimalizator."

(BIANCA BURȚA-CERNAT, *Observator Cultural*)

FLAVIUS ARDELEAN s-a născut la Brașov în 1985. Este scriitor, traducător și manager cultural specializat în industria de carte. A studiat management editorial (Oxford), management cultural (Ludwigsburg) și studii europene (Cluj-Napoca) și a lucrat în domeniul editorial în România și Marea Britanie. A debutat în 2006 în revista *Familia* și în volum șase ani mai târziu cu romanul „Îmblânzitorul apelor" (Casa de Pariuri Literare). Este autorul a cinci romane și două volume de povestiri, toate apărute la editura Herg Benet, pentru care a primit două premii Tiuk! și un premiu Vladimir Colin pentru proză scurtă fantastică. Romanul său de debut a fost nominalizat în cadrul *Festival du Premier Roman* din Chambery, Franța, iar Flavius Ardelean a fost nominalizat de două ori pentru premiul *Tânărul Prozator al Anului*, în cadrul *Galei Tânărului Scriitor*, București, pentru cărțile sale din ciclul „Miasma". A tradus romane din germană și engleză pentru editurile Millennium Books, Paladin și Herg Benet. În prezent locuiește în Italia și lucrează în domeniul editorial.

Din ciclul *Miasma* mai fac parte romanele „Scârba sfântului cu sfoară roșie" (*Miasma #1*) și „Miasma. Tratat de rezistența materialelor".

prietenului meu,

Alexandru Voicescu

Mundus vult decipi
ergo decipiatur

Un muget gros, lăptos, străbate timpul fără scurgere și locul fără împlinire din miezul Grădinii, când toți Cei Dintâi își vâră degetele în pântecele lor și smulg. De dincolo de toate Tapal urlă. Cei Dintâi, cu mâinile mânjite de tot ce e mai sfânt în ei, scurmă, trag și smulg și, iată, scot măruntaiele lor la lumină, întorc carnea pe dos, mută oase ce erau, până de curând înăuntru, și își îmbracă trupul firav de nervi și vene, glande și prapuri într-o carapace tare, pentru că e o nouă zi. Nu e durere, nici chin, e doar tristețea unui nou răsărit, când Cei Dintâi se întorc pe dos lângă Fântână și își varsă umorile în apa cristalină, înnegrind-o. Cei Dintâi se uită adânc în apa neagră, iar privirile lor străpung pelicula uleioasă, străbătând firmamentul celor din Lume ori din ne'Lume, gândindu-se la odihna ochilor oamenilor și ai ne'Oamenilor și la veghea celor din pre'Lume și post'Lume, uitând cu desăvârșire de bieții rătăciți din întru'Lume. De dincolo de toate Tapal urlă și Cei Dintâi fac astfel timpul să se scurgă. E o nouă zi și în Grădină; Cei Dintâi, ceva mai triști acum, ceva mai grei acum, purtând povara trupului întors pe dos, stau lungiți ori atârnați, ghemuiți, ori îmbrățișați în jurul Fântânii, care, nefiind loc, nici timp în Grădină, e toată plămădită doar din cuvintele Fântânarului, nimeni altul decât ghidușul CelMar, cel dintâi chițibușar, care, iată, n-are stare, ci bâzdâc, și, tot șoptind în același timp fântânăfântânăfântânăfântânăfântânăfântânăfântână și CelMarCelMar CelMarCelMar CelMarCelMarCelMar într-un singur lung fCâenltMâanră fCâenltMâanră fCâenltMâanră fCâenltMâanră fCâenltMâanră fCâenltMâanră fCâenltMâanră, o clădește ba colțuroasă, picurată în mozaicuri albastre și albe, ba netedă și alunecoasă, purtând caverne unduioase în care apa neagră (noaptea de dincoace de toate) alunecă asemenea unei viețăți transparente, ba o coboară în pământ, pulsând în ritmul

inimii sale, stârnind ceruri-ceruri pe suprafața apei și nori de furtună în Lume și-n ne'Lume. În pre'Lume și-n post'Lume e senin, o știe, dar de întru'Lume nici că-i pasă. Zemlia, Cel Dintâi agricultor, gâdilat de spicele ce cresc acum pe interiorul său, se înalță și se scutură în el, fiind amețit de tufele parfumate din pântece, stânjenit de stejarii ce până mai ieri îi creșteau pe umeri, dar care acum îl împung în locul în care ar fi trebuit să-i fie inima și îi atârnă pe afară, printre coaste crăcănate, așadar, Zemlia râde și molipsește și pe uriașul Pisc, zis și Ciutură, Cel Dintâi cu pietrele, care, cu o mână căuș în apa neagră (lună dincoace de toate), râde de se zgâlțâie lanțurile muntoase-n el; din el se aud tunete, când munții, neobișnuiți să atârne cu capul în jos, își izbesc piscurile unele de altele, sfărâmă pietre, pornesc avalanșe pe din dos. Râde Ciutură, dar nu știe de ce râde, și nu-i ușor să râdă, căci, ca să râdă, Cei Dintâi trebuie să o facă printre cuvinte, de pildă Ciutură, adică Pisc, vâră râsul său molipsitor între Pisc și lună și, din gura lui întoarsă pe dos, se aude cam așa: lPhuianshăcalPhuianshăcalPhuianshăcalPhuianshăcalPhuianshăca, ceea ce sună ridicol și molipsește și pe Uku, Cel Dintâi care iubește și se iubește, pe care îl cheamă pe de-a-ntregul Ukuthanda, dar care, prea obosit de la atâta pipăit, adoarme mereu înainte de a duce la bun sfârșit numele său și care, între Uku, iubire și cârâitul pașnic al sforăitului său, trebuie acum să vâre și râsul, ca să nu mai spunem de thanda, urlat din când în când la trezire. Dar cum face Ukuthanda lângă Fântână când încearcă să și râdă, să și fie, să și facă, să și doarmă, e greu de spus, trebuie simțit, e râsu-plânsu-n Lume și-n ne'Lume, când iubești și suferi și parcă n-ai mai iubi ca să nu mai suferi, dar tot iubești că trebuie, om ori ne'Om, să simți și tu ceva. Atunci Ukuthanda, Cel Dintâi ce pipăie și se pipăie, râde și doarme și e și face, pentru că

a luat râsul de la Pisc, care l-a luat de la Zemlia, care, fiind pământ, poate să fie și doar să fie, să facă fiind, fără să trebuiască să dea cuiva socoteală. Dar iată că, deodată, cuprinși de neliniștea îmbătătoare a zâmbetului, alunecând încet spre buza surâsului și privind în jos în hăul râsului, cad toți Cei Dintâi în hohot și râd, râd, râd de se zdruncină Grădina și coloanele ținute în loc de cuvinte și cupolele arcuite-n vorbe noi și vechi. Râd de se cutremură podeaua din marmura cuvintelor și se zgâlțâie Fântâna, și, iată, un picur de noapte se scurge pe jos, dând găuri prin care pe bătrâna Mara care râde, Cea Dintâi cântăreață, o trage curentul. Biata Mara trebuie acum nu doar să cânte și să fie, ci și să râdă, să tușească și să strănute, iar, în clipele în care o face, muzica din ea tace și pesemne că e trei ori patru dimineața în Lume și în ne'Lume, când totul e atât de tăcut, încât îți auzi cele mai tainice gânduri, pe care e mai bine, mereu mai bine și mai înțelept, să nu le știi. Zăpăcită-i și Felima, Cea Dintâi cu focul, toată numai scrum și cărbune pe dinăuntru, și Albarena, Cel Dintâi păstrător și dătător de vorbe, lungit pe un divan din buchi, pune în brațele Sallarinei, Cea Dintâi cu frica și curajul, râsul violent, cu poftă, mângâind struguri și sorbind vin. Râd toți Cei Dintâi în Grădina fără loc și fără timp, întorși pe dos pentru o nouă zi, râd și se bucură, râd și se zăpăcesc, râd și plâng și iar râd, strănută, tușesc, sforăie și râd, trag vânturi și sorb și cântă și iar râd, râd mult cu miezurile pe afară, fiind ei, doar ei, care sunt și nimic altceva, de la Ciutură cu pumnul lună până la Albarena, cel care știe cele mai multe cuvinte acolo, în Grădina dintre dincoloul lui Tapal și dincoacele Lumii și al ne'Lumii, același Albarena care, căutând să vâre, cam vanitos, un nou cuvânt între Albarena, poveste și râs, alege pe unul care nu a mai fost rostit de prea multă vreme, ba poate chiar niciodată. De unde l-a scos,

Cei Dintâi n-au habar și, speriați, se opresc. (...) (...) (...) Parcă nici unul dintre Cei Dintâi nu mai ține minte să fi fost vreodată liniște în Grădină, dar iată că e. Așa află și ei (deși poate știau, dar au uitat) că prin Grădină bate un vânt-cuvânt arcuit pe o notă muzicală, încropit în șoaptele brizei care scurmă îndelung, nemărginit nici de timp, nici de loc și care spune doar vvvvvvv-vââââââââânnnnnnnnnttttttt și care, acum, în liniștea Grădinii și în clipocitul apei din Fântână, le ciufulește părul și bărbile, înfiorându-i. Ei sunt Cei Dintâi, care, în afară de a vorbi, nu prea fac mare lucru, pentru că asta – să vorbească – e chiar cel mai însemnat lucru. Ce le mai rămâne acum de făcut, acum că tac? Poate, mai întâi, să vadă de ce au tăcut. Îndată își mută privirile pe Albarena, Cel Dintâi păstrător și dătător de cuvinte, cel care în Lume și-n ne'Lume fură vorbele cu prilejul vreunui lapsus, pentru că, știe el mai bine, e nevoie chiar de acele cuvinte altundeva, în pre'Lume, sau în post'Lume, ori poate chiar în întru'Lume. Așa și atunci și acolo (deși nu există nici un atunci și nici un acolo) le-a luat tuturor Celor Dintâi cuvintele, dar nu pentru că ar fi avut altcineva altundeva trebuință de ele, nu, ci doar de uimire și spaimă la întâlnirea cu noul cuvânt, care unor urechi le pare că sună a scandal, iar altora a împăcare, și e multă zăpăceală și nedumerire în Grădina Celor Dintâi. În tăcerea gâtlejurilor, gurile se usucă și încep a tuși, stârnind cutremure dincolo, ridicări și prăvăliri de pământ, valuri uriașe și vânturi năprasnice. Încep a plânge de teamă, că de speriat e cuvântul cu două fețe, și potopul mătură vieți dincolo, curăță și udă, Zemlia tace și câmpuri se usucă, flori se scutură în glastre, Ukuthanda tace și dincolo se pornesc războaie, frați vâră zâzanie între ei, prieteni își scuipă unii altora obrajii, toți tac și totul doare. Dar micuța Sofiatana, Cea Dintâi cu întrebările și căutările, îndrăznește și-l întreabă pe

Albarena cum se pronunță mai bine, ba poate chiar corect, cât se poate de corect, atât de corect, că dincolo de el nu mai e nimic corect, și Albarena, încă sprijinit într-un cot, dar fără Sallarina lipită de pieptul său, privind în jur și neînțelegând, mai rostește o dată cuvântul și urechile unora pricep scandalul, iar urechile altora împăcarea și, când unii zâmbesc, alții se încruntă, de nu mai înțelege nimeni nimic. Văzând de la mica Sofiatana că se poate, încep cu toții a îndrăzni și întreabă, descos, întorc cuvântul pe toate părțile și, vai!, câtă groază în a întoarce un cuvânt pe toate părțile, câtă spaimă pe Cei Dintâi în fața acelei crunte ambivalențe, câtă neîncredere în mânuirea cuvântului, în timp ce-l întorc ca pe un pește mort pe o masă de pescărie, când așa, când așa, scormonind prin el după o șină a spinării. Și, tot făcând asta și tot rostind cuvântul, care cum îl aude și unde crede că trebuie să se așeze accentul, încep să se simtă straniu, ca și cum ar fi singuri, deși văd bine că nu-s, că stau cu toții împreună în jurul Fântânii, dar cumva singuri și triști și încordați și înfoiați, făcând ceva ce nu știu cum se cheamă (poate doar Albarena să știe, dar e pățit), dar despre care, dincoace de Cei Dintâi, omul și ne'Omul, pre'Omul și post'Omul, poate chiar și întru'Omul – cine poate spune? –, știu bine că se cheamă ceartă. Îndepărtându-se, fiind încă lipiți, aleg să nu mai stea – fac un pas unul într-o parte, înspre ceea ce crede a fi pronunția corectă a temutului cuvânt, altul în cealaltă parte, după crez și încercare, spre pronunția sa corectă, unul așa și altul pe dincolo, până când se adună ciorchini în două grupuri, față în față, fiind astfel limpede că sunt două și doar două feluri de a rosti cuvântul. Pașii (șoptind: pașipașipașipașipașipașipașietc.) nu încetează să îndepărteze pe Cei Dintâi de frații lor și de Fântână, pașipașipași, tot mai mulți și mai mulți, până când Cei Dintâi nu mai sunt decât

puncte mici în depărtare, iar Zemlia, ca sprijin, plămădește orizontul și se minunează și mai face și pământul și se minunează și mai tare, când vede că ceilalți aleg să coboare în glia moale, bulgări-bulgări de confuzie, și să dispară, pașipașipași, până când, uitându-se cu toții în jur, nu mai recunosc nimic: nici Fântâna nu mai e, nici Grădina nu mai e, și nu pricep nimic din jur, fiind, poate, în Lumea ori ne'Lumea de care acum aparțin și ei și pe care, așa se spune, chiar ei o fac. Sunt pustii tărâmurile, fiind toate în același timp și parcă în niciun timp, fiind toate în același loc și parcă în niciun loc; așa că se așază. Triști încearcă să-și amintească cum au ajuns acolo, dar prea multe nu mai știu nici ei, Cei Dintâi care se tem ca nu cumva să fie cei de pe urmă, și doar umbra și bănuiala unei discordii le mai stârnește câte ceva în memorie. De undeva, de departe, un muget se pornește (cumplit, lung și de toate fărâmițător) și de asta își amintesc și îndată sar în picioare și își vâră degetele în pântece și străpung cu unghiile pielea rozulie sau neagră, înfig degetele în straturi de unsoare și-n mușchi, cuprind în pumni măruntaiele – parcă niciodată nu a fost atât de dureros! – schimonosindu-și chipurile sluțite și trăgând de mațe afară, prăvălindu-și mijlocul pe pământul murdar, la picioare cu unghii negre și cu noroi întărit între degete. Durerea fiind prea mare, prea nouă, cad, se zvârcolesc a chin și mor. Moartea – ceva atât de nou pentru ei și, totodată, atât de ultim. Dar cei câțiva care au zăbovit, privind îngroziți la grămezile de carne învinețită, mirosind duhorile pântecelor dezgolite, pipăind spasmele mușchilor descărnați și gustând din sângele amestecat cu praf, stau locului și iau aminte la lepădarea sfințeniei și întâietății lor și printre ei este și Sallarina, care, ceva mai târziu (acum că are timp), are să coboare în puțul lui Albarena (acum că are loc), de unde, și mai târziu, are să urce și sfântul Nifa din

cetatea Albarena, încruntându-se spre zări luminoase, întărit în căutarea Primului Cuvânt ce niciodată n-a fost doar unul singur, ci două deodată. Toate astea se petrec într-o singură clipă și totuși niciodată, într-un singur loc și nicăieri, iar Tapal încă mai muge și urlă în vidul în care toate se pierd și toate se caută.

PRIMA PARTE:
BARTHOLOMEUS

TRISTEȚILE CELE MAI CUMPLITE, CELE CE IZVORĂSC DIN IUBIRE ȘI CARE, DEȘI TE OMOARĂ, NU TE LASĂ SĂ MORI

Era una dintre acele nopți în care Palma se trezea din somn pentru că-i auzea numele șoptit prin jurul casei. Somnul fără vise îi fusese singura binecuvântare a acelor luni, de când îngropase în grădina din spatele casei oasele scumpului său iubit, Bartholomeus. Dar, de la un timp, până și somnul fără vise îi era tulburat de acele șoapte stranii care, până să le cuprindă și să le deslușească, se topeau în lumea din jur și totul îi părea făcut din murmure: patul pe care dormea pârâia șoptind, curentul de pe sub uși șuiera șoptind, vântul de dincolo de geamuri frământa frunzișul șoptind. De îndată ce se trezea, Palma era din nou cuprinsă de groaza și sfârșirea ce trăiesc în tristețile cele mai cumplite, cele ce izvorăsc din iubire și care, deși te omoară, nu te lasă să mori. Noapte de noapte, Palma străbătea camerele și holurile casei ca o fantomă, pășind încet, pe vârfuri, printre paturile surorilor și oprindu-se pentru câteva clipe în dreptul ușii tatălui, care sforăia scrâșnind din măsele în somnul său de om care și-a văzut toate necazurile măcinându-se-n trai. Palma ar fi vrut să știe cum se făcea că ea nu putea să-și îmblânzească durerea dorului de omul său.

Ca de fiecare dată când era trezită-n șoaptă, Palma se îmbrăcă și ieși în toiul nopții în fața casei. Se uită pe uliță în jos și-n sus: casele zăceau scufundate-n beznă ca bolovani imenși la marginea pădurii, greierii vibrau nepăsători, câte o pasăre flutura din aripi prin coroanele copacilor. Vântul trecea pe lângă ea ridicându-i pletele și zăpăcindu-i cămașa de

noapte. Picioarele i se încălziseră brusc – se uită în jos și văzu pisica încolăcită în jurul gleznelor sale. O ridică și o mângâie; pisica torcea și se pregătea să adoarmă chiar acolo, în mijlocul uliței, dar Palma o împinse ușor și se întoarse în casă. Mâța sări pe gard și, uitându-se spre podul casei, miaună înfoindu-se:

— Știu, Scamă, știu, zise Palma și o mângâie.

Palma trecu pe lângă casă și intră în grădină; prin fața ei, fugindu-i din cale, lighioane de tot felul ce ațipiseră peste noapte-n iarbă o rupseră la fugă în toate direcțiile. Pașii Palmei trezeau ograda. O bufniță clipi prin întuneric, stârnită de foiala dimprejur. Palma merse în fundul curții și se lăsă în genunchi în fața unei pietre pe care scrijelise chiar ea cândva cu dalta un simplu cuvânt:

BARTHOLOMEUS

Se ghemui apoi pe pământul răcoros și umed și închise ochii. De când murise Bartholomeus, mormântul său era singurul pat pe care Palma mai putea visa și tânăra venea deseori să adoarmă pe pământ, chiar și iarna, cu capul pe perna tare a pietrei, relieful numelui iubitului trasând forme în tâmpla ei, dungi a căror dispariție peste zi o regreta mereu. Și-ar fi tatuat cu drag numele lui Bartholomeus pe tot trupul, i-ar fi fost cu drag piatră de mormânt. Ba chiar, își spunea deseori ca să adoarmă pe mormântul său, ar fi ales cu drag să moară în locul lui.

Căzu în somn ca în moarte și, în vis, îl văzu pe Bartholomeus plimbându-se prin grădină. Nu era nici zi, nici noapte, ci un al treilea soi de existență, ca și cum Lumea avea trei laturi și-n acele ore totul era posibil. Îl privea cumva din mormântul lui, își scotea bulgări de pământ din ochi, ba nu, ochii

îi erau bulgări de pământ, rupea din ei și arunca tot mai jos în groapă. Îl vedea frământându-și palmele prin ogradă: avea din nou carne și piele și dinți și păr și unghii și ochi și ambiții și frământări și bucurii și tristeți; era din nou om. Încercă să strige, dar bulgării din ochi îi căzură prin cerul gurii scobit și o amuțiră. Dintr-odată Palma mai simți pe cineva în grădină și se sperie; nu vedea pe nimeni, dar avea oribila senzație că acea a treia prezență era acolo, mereu în spatele lui Bartholomeus, ferită de privirile ei și nebănuită de el, făcând mereu aceiași pași ca el, oprindu-se când el se oprea, silueta ei mascată de silueta lui. O trecură fiori scârboși și se trezi. Scamă o găsise și se cuibărise în brațele ei pe mormântul lui Bartholomeus; de frica ei, întreaga ogradă stătea nemișcată.

Palma se ridică și-și scutură hainele. Mirosea a pământ și-n păr prinse briza limpede a zorilor. Trebuia să se grăbească să se întoarcă în pat până nu se trezea bătrânul. Îl necăjea tristețea ei și Palma nu suporta să-l vadă mâhnit. Trecu pe lângă peretele din dosul casei pe care de câteva săptămâni se adunase un strat gros de mucegai și mușchi. Intră încet, își lăsă papucii pe prag și se furișă pe lângă ușa tatălui, care încă mai trudea la sforăiturile sale, dându-le temeinic formă și scop, pe lângă paturile surorilor și se băgă sub pătură. Câteva clipe mai târziu cocoșul dădu trezirea și sforăitul încetă. Fetele începură a se foi pe sub pături, căscând. O durere de cap surdă îi reaminti Palmei că era om și că o nouă zi trebuia trecută-n catastiful vieții.

***

Mâncară pe fugă câte ceva – brânză, lapte, un ciot de pâine – și fiecare plecă la treburile sale. Palma rămase în

bucătărie să strângă după ei, clătind blidele de mâncare și dereticând în jur. Geamul era deschis spre uliță și Palma vedea ceafa brăzdată de vremuri a tatălui. Omul își făcea de lucru neobosit pe lângă gard, vopsindu-l din nou, de data asta în verde crud.

— Auzi, Palma? întrebă bătrânul fără să se întoarcă, ca și cum un tată știe mereu că e privit de fiică.

— Da, tată.

— Ia zi, te duci azi în dosul casei să răzuiești mucegaiul ăla, ca să vin apoi cu var să spoiesc peretele?

— Mă duc, tată.

— Îhâm, făcu omul mulțumit și lăsă pensula să-i cadă în găleată.

Veni la geamlâc și-și strecură buzele în bucătărie, iar Palma, zâmbind, plecă fruntea spre ele. Moșul lăsă un sărut pe piele, ca o stea în frunte, udă și fierbinte, pecete că Palma era fata lui tata și nimeni nu putea schimba asta, nici măcar o grămadă de oase îngropate în fundul curții.

Dar când, câteva ceasuri mai târziu, după o trândăvie somnoroasă, se duse la peretele din spatele casei, Palma găsi zidul curățat de mucegai. Doar pe alocuri pete verzui palide mai aminteau de plaga ce mâncase tencuiala săptămâni în șir. Rușinată că zăbovise prea mult până să împlinească rugămintea tatălui, Palma înăbuși câteva lacrimi și merse la fântână să bea apă, să-și zdruncine trupul cu răcoarea ei înainte de a da piept cu tatăl, care, pesemne sătul să mai aștepte, fie curățase el peretele, fie rugase pe vreuna dintre surorile ei. Coborî ciutura, o ridică plină și vârî o carafă de lut în apa cristalină, rece ca gheața; sorbi și dinții înghețară-n gingii chiar când simți prezența tatălui în spatele ei. Se întoarse să-și

ceară scuze, dar nu găsi pe nimeni. Și totuși, își spuse Palma, simțise pe cineva.

Nu se sperie, că nu fusese prima dată. Îi plăcea să creadă că era sufletul lui Bartholomeus, care, deși slobod, alegea să bântuie casa și grădina în loc să plece hai-hui prin Talpa lui Tapal. Uneori simțea o briză ștergându-i obrazul și-și imagina că era palma lui Bartholomeus mângâindu-i chipul; alteori auzea bubuituri prin casă și știa că era Bartholomeus, neînvățat poate cu lipsa trupului, împiedicându-se și lovindu-se de toate obiectele inutile cu care se înconjoară omul. Multă vreme crezuse că hârșâitul și oftatul din pod erau chiar el, un Bartholomeus îndoliat și el, găsindu-și cămin deasupra camerei Palmei, până aflase, în chip dureros, că zgomotele și tânguielile din pod erau ale lui Miriapodu' Podu'.

Palma își căută tatăl în grădină, dar nu-l găsi, în schimb dădu peste Ilena, huzurând prin iarbă, smulgând petale și oftând tâmpă a dragoste adolescentină.

— Tu, zise Palma, unde e tata?

— Nu știu, tu.

— Ce tot zaci pe aici? Treabă n-ai?

— Dar tu n-ai? se răsti Ilena.

Palma citi în petatele din jurul copilei relicve ale unei iubiri neîmpărtășite și o cuprinse mila pentru soră-sa. Iubirea fusese cea care clădise cetăți în Palma, și tot ea cea care le sfărâmase. Ar fi vrut să o ferească pe Ilena de asemenea faceri și desfaceri, dar știa că dragostea găsește mereu o cale de a distruge omul, oricât s-ar feri acesta de ea.

— Ia zi, Ilenă, ai curățat tu zidul?

— Care zid?

— Ăla cu mucegai.

Ilena dădu din cap că nu.

— Ana? Sivana?

Ilena ridică din umeri.

— Dar tu știi ceva? întrebă Palma și soră-sa își hlizi dinții și ridică din umeri.

Era beată de amor; nu puteai vorbi cu ea.

Palma ieși din grădină, ocoli casa și merse pe uliță, unde își găsi tatăl, odihnindu-și oasele pe bancă și pufăind din lulea. Văzând-o în poartă, bătrânul zâmbi și îi făcu semn să se așeze lângă el. Palma se rușină din nou, dar se așeză.

— Iartă-mă, tată, am zăbovit prea mult.

— Ce vorbești, fata mea?

Și un fum gros, gri, ca o bucată de suflet de om, se smulse din bătrân și dispăru pe deasupra lor.

— Peretele... Nu l-am curățat.

— Lasă că-l faci mâine.

— Adică nu l-ai curățat matale?

— Nu, fata mea. E curățat?

Palma dădu din cap.

— O fi fost Savina, zise tatăl.

— Sau Ana.

— Sau Ana, repetă omul. Că doar nu Ilena.

Râseră amândoi cu drag de sora cea mică, prinsă cum era, neputincioasă, în colții primei iubiri.

— Nu-i nimic, bine că s-a făcut, zise și supse din pipă bătrânul, care, de când cu moartea lui Bartholomeus, se supăra mai greu pe Palma, de drag, de milă, de grijă de fiica sa de porțelan.

Frunza uscată trosnea în pipă. Se-ncingea, fumul plutea

în jurul lor. Deși nu avea voie să fumeze, Palma gusta cu drag din norișorii tatălui, ce-i aduceau aminte de copilărie, așa cum altor copii le stârnesc amintiri dudele, sau mirosul grânelor din șură, sau acreala miasmei străbunicii, de vremuri în care ședea pe genunchii tatălui și deslușea, ajutată de el, forme și povești întregi în fumul pipei, zărind apoi, când norii se răreau, pe mama trudind câte ceva prin curte, departe, mereu departe în amintirile ei.

— Auzi, Palma, o smulse omul din visare.

— Da, tată.

— Mă gândeam... N-ai vrea tu să pleci la oraș?

— La oraș? Dar... ce să fac la oraș?

— Așa mă gândeam eu, Palmă. Să mergi la școala aia de fete acolo, ca să te faci dăscăliță. Că doar știi atât de multe!

— Dar cum să te las aici așa?

— Dar ce, sunt singur? Le am pe Ana, pe Savina, pe Ilena.

— Am mai vorbit despre asta, tată. Și cu timpul mi-a cam trecut. E ceva vreme de când am isprăvit-o cu școala și mă gândesc că mi-ar fi greu să...

— Dar, Palmă, aici sunt prea multe care te trag în jos, te sfarmă, te calcă în picioare. Blestem fundul curții, dar de dragul tău am lăsat oasele acolo, oasele alea la care mergi zi de zi. Și crezi că nu știu cum dormi în unele nopți pe pământul ăla rece? Și crezi că nu mă doare? Sunt tată-tău – știu tot și doare tot... Prea mult necaz, prea multă tristețe pentru tine aici. La oraș poate... poate ai mai uita...

Palma tăcea și privea în jos.

— Crezi că eu n-aș fi plecat de aici, unde orice pas,

orice tufiș, orice cui, orice prag, orice scamă îmi amintește de mamă-ta? Când cântă cocoșul, când bate vântul, când se trântește ușa, când, culcat cu palmele sub tâmplă, îmi aud și-mi simt pulsul. Când mă uit la tine, fata mea.

Palma îl cuprinse cu brațele și-și așeză capul pe pieptul său muncit.

— Te-am ținut acasă după moartea ei, dar eu am știut mereu că vrei să înveți mai multe. Sunt pregătit acum, Palma mea scumpă și dragă.

Sărutări părintești îi acoperiră fetei obrajii și fruntea.

— Promiți că te gândești? întrebă bătrânul.

Palma dădu din cap că da.

***

Ziua se scurse apoi în trudă, Palma muncind de zor prin ogradă, fugind până în târg și înapoi cu coșuri pline, uitând pentru câteva ceasuri bune, atât de bune, de Bartholomeus, cel făcut ghem de oase sub pământul din fundul curții. Când se lăsă seara, bătrânul își trecu buzele pe toate cele patru frunți și merse la culcare. Ostenite, fetele se scurseră repede în somn, însă Palma nu le lăsă să doarmă:

— Savi, șopti ea. Siva.

— Hm, mormăi sora.

— Mulțumesc că ai curățat tu peretele pentru mine.

— Hm? Ce perete?

— Ăla cu mucegai, dinspre grădină.

— Nu l-am curățat eu, zise Sivana.

Palma merse la patul Anei.

— Ană, tu ai fost?

Dar sora dormea.

— Ană!

— Ce-i? făcu fata ruptă somnului.

— Tu ai curățat peretele azi?

— Nu, tu, ce perete? Ăla din dos?

— Îhî.

— Nu, zise Ana și se întoarse cu spatele la ea, vârându-și capul între perne.

— Ilena? întrebă Palma și copila cea mică pufni batjocoritor.

Deci nici Ilena... Îndată o cuprinse o rușine cumplită, înțelegând că bietul tată, sătul de așteptare, curățase chiar el peretele de mușchi și mucegai, dar, prea prizonier al dragostei pentru ea, nu-i spuse nimic. Obrajii Palmei ardeau și fata se gândea la bunul ei tată și la câte a mai pătimit el în viață pentru femeile din casa lui, care, iată, de la o vreme, cam începuseră să se împuțineze.

Adormi rușinată și nu visă nimic. Fu trezită o singură dată, când, auzind miriapodul gigant târându-se prin pod, se ridică în capul oaselor și o văzu pe Ilena tremurând îngrozită în mijlocul camerei, uitându-se ba în sus către pod, ba spre Palma, pipăindu-și rana cicatrizată de pe braț și scăpărând scântei pline de ură către sora ei cea mare.

— Iartă-mă, Ilenă, șopti Palma și se lungiră amândouă înapoi în paturi, Palma gândindu-se că, poate, tatăl ei avea dreptate – poate că sosise vremea să plece.

În zori se trezi, după cum îi era obiceiul, prima. Se îmbrăcă și trecu pe lângă paturile fetelor, pe lângă ușa tatălui care, conform cutumei somnului, ronțăia sforăituri, și păși în răcoarea dimineții. Dinspre târg veneau pe spinarea vântului câteva strigăte și sunete de clopote; aerul era încărcat cu

parfumul ierbii trezite de rouă. Porni înfofolită spre grădină, merse până la capătul ei și dădu bună dimineața oaselor lui Bartholomeus. Schimbă câteva vorbe cu el, dându-i cuvintele și tot ea adunându-le, apoi se ridică și se întoarse spre casă. Când să intre, văzu cu colțul ochilor o siluetă în dreptul porții. Coborî treptele prispei și se apropie. Pe uliță, în fața casei, o femeie palidă, înveșmântată toată în straie negre, roase, tocite, mucegăite, aștepta nemișcată. Era înaltă și osoasă, jumătate de chip livid, dar frumos, se ivea pe sub gluga pleoștită pe cap, iar mâinile, deși slabe tare și străbătute de vene groase ca fluvii subterane, se mișcau grațios prin aer, desenând în fața ei un salut straniu. Palma deschise poarta și întrebă:

— Bună să vă fie dimineața, cu ce vă pot ajuta?

Femeia părea, după straie și privirile plecate, a fi o călugăriță a vreunui ordin tainic de prin Talpă, sau vreo ucenică pe lângă vreunul dintre sfinții despre care auzise Palma că trăiau prin pădurile Lumii. Dar ar fi putut fi și o simplă cerșetoare, sau poate chiar o femeie decăzută, așa că Palma ezită o vreme înainte de a o invita în curte.

Femeia făcu o scurtă plecăciune și păși prin poartă. Trecu pe lângă Palma și fata simți răcoarea și duhoarea stătută a hainelor femeii, de parcă ar fi dormit un secol capcoadă pe fundul unui puț adânc. Paloarea chipului, atât cât se lăsa arătat, părea să sprijine gândurile Palmei.

— Ședeți aici, zise Palma și o așeză pe un scaun lângă prispă.

Îi aduse o carafă cu apă rece de fântână și femeia o dădu pe gât din câteva înghițituri. Apoi rosti, cu un glas îndepărtat, ostenit, un simplu mulțumesc. Palma auzi pașii tatălui prin casă. Fugi în întâmpinarea lui și, luându-l de braț,

oarecum speriată, îl scoase din casă și îi arătă noul musafir.

— Ah..., făcu bărbatul. Avem musafir! Dar... nu am știut. Să-mi fie cu iertare... Sivană, Ană, Ilenă, hai, mișcarea că avem musafir!

Bătrânul se grăbi să coboare scările și să ia palma femeii în ale sale, să le sărute, așa cum văzuse el că se făcea la Curte. Abia atunci observă și el chipul livid, simți răcoarea degetelor osoase, mirosi duhoarea trupului din fața lui. Cu gestul pe jumătate isprăvit, nu mai putu da îndărăt, așa că-și lipi buzele de mâna dreaptă a femeii și sila îl cutremură, simțind că sărută pielea unui hoit umblător.

— Dar... poftiți la masă, zise încurcat. Poate sunteți înfometată de pe drum.

Fetele întinseră masa și cu toții stătură tăcuți în jurul bucatelor, rareori ridicând privirea unii la alții. Bătrânul și musafirul nu gustau, doar o dată femeia duse cana cu apă la buze și sorbi câteva înghițituri.

— Cu voia dumneavoastră, spuse moșul, putem ști de unde veniți și încotro mergeți? V-am putea ajuta, știm pădurile și drumurile dimprejur ca pe podul palmei. Aici ne-am născut și nu am plecat niciodată de aici.

Femeia privea în gol, cu buzele încă umede de apă, chipul pe jumătate acoperit de glugă. Tăcea.

— Ați venit la noi la schituri? întrebă bătrânul. Avem și noi niște chilii mai la nord, câțiva ucenici... poate...

Un mârâit, mai întâi încet, apoi din ce în ce mai tare, se porni din gâtlejul femeii și luă forma vorbelor, cu greu, ca și cum nu mai rostise de foarte multă vreme.

— Mmmmmerg cu scop, zise. Cer popas la casa dumitale. Trei nopți. Apoi pleeeec.

Cuvintele-i păreau frânte; se căzneau să se adune în propoziții, dar, îndată ce gâtlejul se udă din nou, totul se porni mai lesne și glasul nu-i mai părea atât de slab, de uscat. Oamenilor de la masă le amintea de ceva, dar nimeni nu ar fi putut spune de ce anume.

— Cum să nu? zise bărbatul. Sigur, ăh... casa noastră e mereu deschisă pelerinilor de orice soi. Nu e nevoie să spuneți mai multe. Tainele omului sunt ale lui.

Femeia dădu din cap și sorbi din nou din apă. Nimeni nu mai scoase o vorbă tot timpul cât mai petrecură la masă. Câteva ore mai târziu, când cu toții erau în paturile lor, încercând zadarnic să adoarmă, pricepură cuprinși de teamă și confuzie de ce le amintea vocea femeii și se făcea că amintea fiecăruia de altceva, căci, înțeleseră acum, glasul musafirului părea să ascundă o a doua voce în spatele primei, ca o umbră a glasului, iar pentru bătrân acea voce era a soției sale răposate, pentru Palma însă vocea suna ca cea a lui Bartholomeus; glasul mamei era ascuns în cel al femeii și pentru Sivana care suferea încă tare mult după maică-sa, pe când Ilena își auzea mândrul de dincolo de vocea musafirului. Ana auzea vocea altei Ana din sat despre care nimeni nu știa că se iubea cu ea. Adormiră cu toții gândindu-se la asta, încercând să-și amintească, dar tot ce izbutiră fu să audă glasurile ascunse și doar pe ele și tare cutremurați căzură-n somn.

***

Zgomote de pași prin iarbă îi tulburară Palmei somnul iepuresc. Dincolo de geam cineva umbla prin grădină. Se ridică în capul oaselor și își numără surorile în paturile lor. Sforăiturile tatălui se auzeau de dincolo de ușă. Se ridică din

pat și merse în prima odaie, unde o găzduiseră pe femeie și găsi camera goală, ușa spre curte deschisă. Mirosuri de pământ, mușchi, umezeală și mucegai încă se simțeau puternic în odaie, deși ușa deschisă lăsa răcoarea nopții în casă. Palma apropie ușa și se întoarse tulburată în cameră. Ana mormăi prin somn și întrebă ce, cine.

— Nimic, șopti Palma. Culcă-te la loc.

Dar, deși Ana putu adormi, Palma nu, și rămase trează restul nopții ascultând sunetele din grădină, pași mici, fini, ca și cum cineva plutea pe deasupra vârfurilor umede ale ierbii. Ceva mai târziu, podeaua scârțâi în prima încăpere și Palma știu că femeia se întorsese.

În zori, moșul și fetele sale se treziră și trecură prin odaia în care dormea femeia; deschiseră geamurile și ușa să iasă mirosul, dar musafirul nici măcar nu se urni. Stătea mereu cu spatele la ei, abia respirând, ca un maldăr de zdrențe împuțite.

Grijile nopții se citeau pe toate chipurile, cearcănele umbreau ochii fetelor și cutele din fruntea bărbatului erau parcă ceva mai adânci, somn prins printre ele. Trosneau cefe și spinări în jurul mesei mici, toți oftau și căscau, dar femeia din colț tot nu se mișca. Tăceau să nu-i tulbure somnul, că ospitalitatea omului era sfântă prin acele locuri și nimeni nu ar fi pus la îndoială pașii unui pelerin prin Talpă, deși doar bătrânul știa că dormise cu toporișca sub pernă și doar fetele știau cât de zdruncinate fuseseră de glasul dublu al femeii.

Pe când încă mai dormea, câteva ceasuri mai târziu, spre prânz, bătrânul auzi bătăi în poartă și-și găsi vecinul în prag, cu două țucale între degete. Pe unul îl goli el, pe celălalt i-l dădu bătrânului să-l verse pe gât.

— Ziua bună, moșule. Se zice că ai musafiri.

— Am, răspunse bătrânul. Doarme.

— Cum doarme, măi, Tapal să ne calce! La ora asta?

— E ostenită de pe drum.

— Dar cine-i și încotro merge?

— Nu știu, Gagule, că n-a zis.

Gagu, cu vreo zece sau cincisprezece ani mai tânăr decât el, avea mereu un ochi ațintit pe uliță, mereu citind câte ceva în pași de pelerin, mereu desfăcând vreun zvon și înnodând vreun altul.

— Așa e, zise omul, pelerinul are tainele sale și omu-n Talpă n-are a se băga în ele. Așa a fost mereu și așa rămâne.

Plescăi troscăul rămas pe buze și se uită în jos, în praf.

— Dar grijă ai, moșule?

— Am, Gagule.

— Așa. Și dacă e ceva, strigi?

— Strig, măi, strig.

— O fi venit la schituri, ai?

— Așa zic și eu.

— Misterioase femeile astea, nu-i așa, moșule? Și dacă mai sunt și ucenice, nimic nu scoți de la ele.

Bătrânul dădu din cap că da. Doar trăia cu patru dintre ele. Cândva fuseseră cinci.

— Fetele matale ce-ți mai fac?

— Fac bine. Harnice, frumoase.

Gagu dădu din cap și, pescuind țucalul gol din pumnii moșului, salută și trecu pe partea cealaltă a uliței. Intră în casă și bătrânul se întoarse în curte, unde găsi femeia trează.

— V-ați sculat, zise omul.

Femeia se întoarse spre el doar pe jumătate și îl privi pe

sub faldurile negre – în jur fetele roiau neliniștite, neodihnite. Se întinse din nou masă, mâncară sub nucul din grădină cu privirile plecate. Doar Ilena ce nu se putea astâmpăra și tot ridica privirea spre musafir. Ana o ciupea pe sub masă și privirea îndată îi cădea la loc în blidul cu brânză și roșii și castraveți. Femeia părea din nou să se hrănească doar cu apă și bărbatului îi era limpede că trebuia să facă parte din vreun ordin rătăcitor, osândită la post negru până ce ajungea la destinație. Gândindu-se la toporișca lui din pat, își spuse că nu avea trebuință de ea și se mai liniști. Mâncă.

— Cum ați dormit? rupse Palma tăcerea pe neașteptate.

Femeia își trecu podul palmei peste buze și răspunse:

— Bine, mulțumesc. Pe cât de bine pot dormi, în scurtele clipe în care dorm.

— V-am auzit trează azi-noapte. Nu vă priește odaia.

— Odaia e bună, răspunse femeia. Somnul meu e deștelenit. Nu mă împac nici cu ziua, nici cu noaptea.

— Pesemne că aveți o misiune apăsătoare, zise bătrânul. Mai aveți mult de mers? Apoi vă veți putea odihni, pun rămășag.

Dar se părea că în chestiuni de taine ale pașilor săi femeia nu voia să frângă nicio vorbă și căzu din nou în mormântala ei tăcere. Corpul parcă începuse iar să pută a piatră păstrată sub pământ.

Strânseră masa și își văzu fiecare de ale lui. Palma schimba florile de pe mormântul lui Bartholomeus, când o văzu pe femeie ceva mai departe de ea, la umbra unui copac, mângâind scoarța albă și mormăind ceva printre falduri, și, cu sufletul îndoit, așa cum îl avea mereu în preajma gropii omului ei, o apucă tristețea și mila, întrebându-se cine ar fi

putut spune câte o fi pătimit și femeia aia și câte o fi plătind acum prin pașii ei tainici, sub gluga ei cu miros de țărână, în vorbele ei mărunte și crăpate. Vru să meargă la ea și să-i spună ceva, poate chiar s-o ia în brațe, dar nu o făcu, știind că era zadarnic, căci oamenii sunt insule pustii, îndepărtate unele de celălalte într-un ocean al deznădejdii.

Căzu noaptea și bezna aduse cu ea frigul. Un vânt tare rece sufla printre case și prin ogrăzi și toți sătenii rămaseră câteva clipe în prispele lor privind nedumeriți la coroanele copacilor cum se izbeau turbate unele de altele. Fetele făcură focul în odăi. Ostenite cum erau și înghiontite de pocnetul plăcut al lemnului, căzură într-un somn adânc. Palma se frământa în gând, sătulă de nesomn și de toate. Ațipi de multe ori, clipind des între căderi în somn, și focul se tot împuțina, lemnul se făcea cenușă, noaptea aluneca spre zori, doruri măcinau prin cugete. Pe la mijlocul nopții, Palma se trezi cuprinsă de atâta tristețe, încât miriapodul parcă turbase deasupra ei, în pod. Sivana, auzind foșnetele și foiala și pocănitul cleștilor, oftă și zise doar atât:

— Palma... te rog...

— Iartă-mă, zise Palma și-și înăbuși plânsul.

Ceva mai târziu, fu trezită de zgomote din odaia de lângă. Nu era tatăl, căci el încă ronțăia zgomotos niște resturi de vise, ci trebuia să fie femeia, din nou trează și fără astâmpăr. Palma auzi lemne împinse în foc, apoi ușa scârțâind încet; văzu umbra femeii trecând pe sub geamul lor; femeia umbră. Bărbatul sforăia cu mâna pe topor, fetele gemeau în somn vizitate de pasiuni și patimi. Palma se uita în jur și se gândea ce bine trebuia să fie să dispari, pur și simplu. Ațipi din nou, dar fu trezită de pași pe sub geam. Umbra femeii

părea mai mare și mai lată pe când trecea prin dreptul ferestrei. Apoi șoapte... Femeia vorbea din nou singură. Palma începu să adoarmă. Șoaptele femeii foșneau pe sub ușă, jarul mocnea, bărbatul sforăia. Femeia vorbea... singură... podeaua scârția... lemnul trosnea... în foc... vocea femeii... sforăitul... glasul lui în visul ei... cunoscut... lacrimi se adunau... noduri în gâtlej... miriapodul simțea și se foia... o trezi pe Palma... fata ascultă... vocea femeii imita glas cunoscut ei... Palma se trezi dintr-odată și ascultă cu atenție: femeia nu era singură! Cineva era cu ea dincolo de ușă. Liniște. Femeia zise ceva. Apoi, cu greu, veni răspunsul, tot ea, dar pe alt glas – unul cunoscut. Pe Palma o străbătu un fior și greața i se făcu ghem în pântece. Se ridică și porni pe vârfuri, trecând pe lângă paturile surorilor. Ajunse lângă ușă și-și lipi urechea de ea. Ascultă. Inima îi bătea atât de tare, încât știa că miriapodul o simțea și mai creștea încă puțin în spaima și-n durerea ei. Vocile reveniră și Palma era acum sigură că recunoștea a doua voce. Cu mâna tremurândă împinse ușa și trecu pragul.

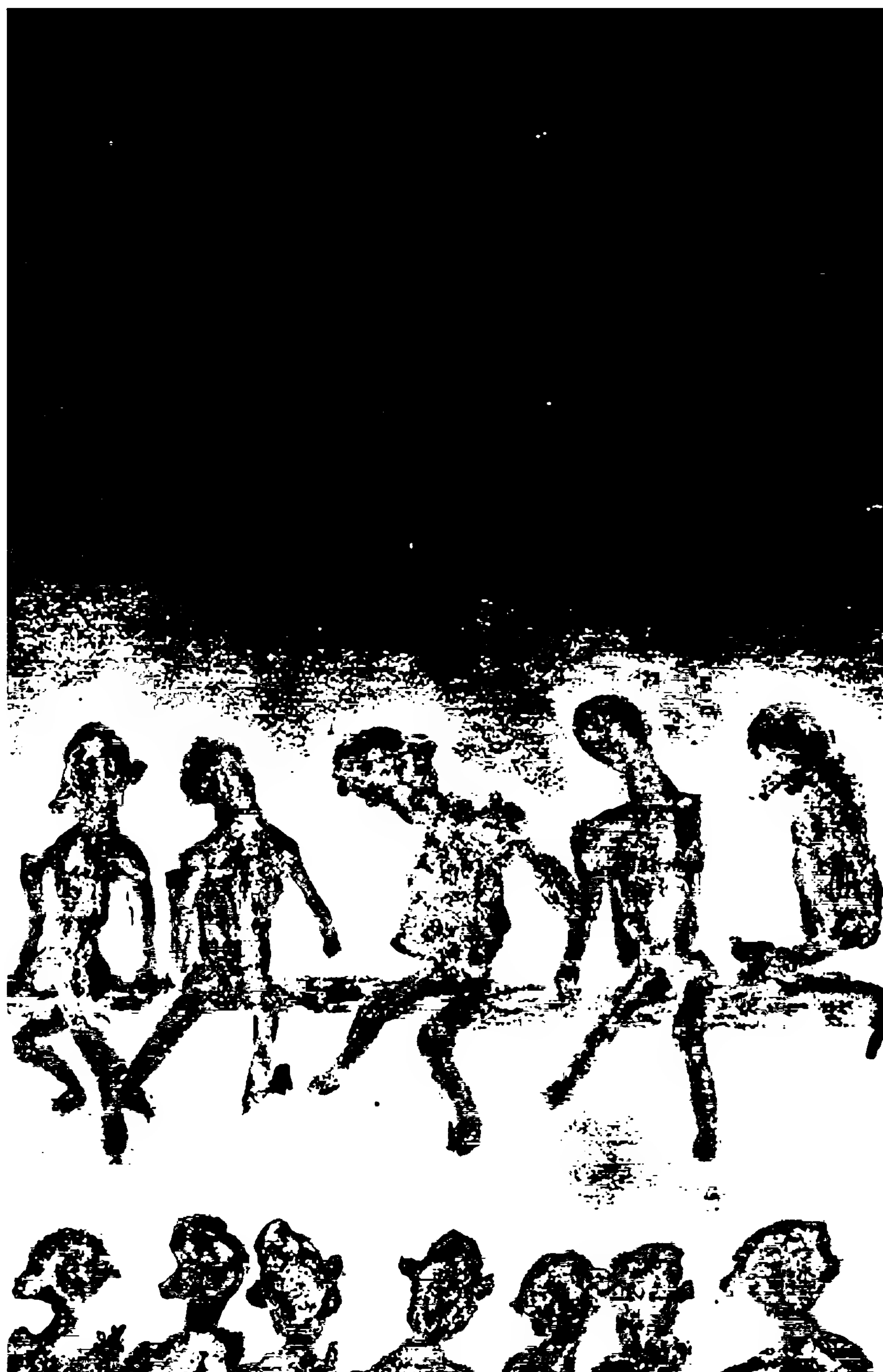
În fața focului mărunt erau două umbre, nu una. Femeia, întoarsă cu fața spre ușă, privind-o pe Palma pentru prima dată în ochi, îmbrățișa umerii plecați peste gura sobei a unei siluete întunecate, acoperite cu o cergă pe care fata o recunoscu de prin odaie. Musafirul adusese un musafir, dar spaima era alta, căci Palma recunoscuse glasul noului musafir îngânat de cel al femeii și întrebă gâtuită de plâns:

— Ce...?

Femeia își luă brațele de pe omul nou și acesta se întoarse încet cu spatele la foc și, de printre falduri negre, Palma văzu limpede în lumina palidă a flamelor oasele

brațelor și coastele descărnate și craniul lucios și simți durerea din glasul femeii când spuse, cu vocea bunului ei Bartholomeus, un singur cuvânt. Un nume.

— Palmaaaaaaa...

TU, JOSEFINA, FIIND FEMEIE NAȘTI MISTERE

Sunetele trudei din topitorie și din curtea atelierului abia răzbăteau până la subsol, unde Ulrik, între două lumânări groase, cocoșat peste planuri, trasa linii cu un colț de cărbune. Cu ochii mijiți, cărbunele abia simțit între degetele tăbăcite, Ulrik calcula și tăia, aduna și făcea mici notițe pe marginea desenului. Din când în când mângâia hârtia ca pe ceva viu – palmele uscate foșneau pe deasupra porilor aspri ai foii. Acelea nu erau mâini fine de proiectant, meșteșugul său fiind unul fizic, bășicile din palmă și antebrațul musculos, privirea încețoșată și părul plin de rumeguș stând mărturie. Trasă cu privirea linii duble, trepte prin aer, urmărindu-le pe cele în cărbune, și-și imagină construcția smulgându-se planului și prinzând viață. Când se adâncea atât de tare în muncă, până într-acolo unde totul se confunda cu nimicul, tânărul își amintea de întâia oară când palmele sale dăduseră naștere minunii și, odată cu asta, ca o fantomă a unor vremuri de mult apuse, mereu în fundal, de casa părintească, schimbându-se-n planșe viu colorate, mereu în mișcare.

Ulrik a făcut ochi în satul Trei Răscruci de pe lângă Poartă, acolo unde, în vechime, se spunea că se opriseră Cei Dintâi să cugete, să se sfătuiască și să râdă (că cică tare le mai plăcea să râdă), înainte de a pune stăpânire pe pământ și a ridica cetatea Porții pe locul Pragurilor dintotdeauna. Din tată tâmplar și mamă pricepută în tainele ierburilor, Ulrik a picat din femeie direct pe rumeguș și a fost frecat cu frunze mari de lobodă și plesnit peste fese cu trei spice de grâu. Când a plâns prima dată, s-a stârnit tot praful și așchiile au părut să-l recunoască. Iar astea nu-s doar simple metafore, că

trăgea rumegușul la Ulrik de parcă ar fi fost împreună încă dinainte de a se naște, ca și cum în adâncurile mamei sale băiatul ar fi stat în ghem de așchii, sau ca și cum, înainte de a se naște, Ulrik ar fi fost un nod al unui trunchi de copac.

Gospodăria lor era mai tot timpul doldora de lume; era un du-te vino care pe Ulrik îl cam jena, pe de-o parte pentru că pe puști, când a mai crescut și a început să priceapă ce-i cu lumea, îl interesa mai mult lemnul, întreg sau ciopârțit, decât omul, pe de altă parte pentru că, fiind frumos peste măsură, lumea roia pe lângă el ca musca în jurul laptelui. Îl ciupeau de obraji, îi ciufuleau părul (rumeguș sărea cât colo; așchii se ascundeau dureros sub unghii – așa le trebuia!) și îl strigau mai mereu Ulrikuț și Ulrikchen și îi dădeau câte o nucă ori halviță, pe care băiatul le lua tăcut, din politețe, și le uita pe undeva prin curte, oferite-n dar muștelor hulpave, preferând să ronțăie și să sugă la un ciot de lemn proaspăt tăiat.

Chipul frumos și ochii pătrunzători și adânci îi luase de la mamă-sa, care, cică, în copilăria ei aduna la poartă flăcăi din trei ținuturi, care-i împodobeau gardurile gospodăriei părintești cu dalbe bogate și dulciuri de tot felul, butoaie cu vin și butelci cu spirtoase, coșuri cu fructe și pălării gătite cu pene pestrițe, toate pentru o clipă de atenție și o ocheadă aruncată spre ei. Așa l-a cunoscut Josefina și pe Hampel, care, văzând că el, un biet ucenic de tâmplar, nu avea ce daruri scumpe și strălucitoare să-i ofere pentru a-i fura privirea și inima, văzând că, de atâtea daruri, gardul și poarta tare mai sufereau, s-a tocmit cu stăpânul său, pierzând astfel solda pe jumătate de an, iar fata s-a trezit într-o bună dimineață cu gardul și poarta schimbate, lemnul cioplit atât de frumos și

migălos, încât, la răsărit, razele soarelui se strecurau prin mici găurele puse dinadins și pictate în culori, proiectând întregi covoare de poveste în iarba scurtă a ogrăzii. Aceea a fost și ziua în care au încetat toți să mai vină cu daruri la frumoasa Josefina, văzând că-și aflase jumătatea. Dar frumusețea nu a părăsit-o nici mai târziu, când a devenit mamă de băiat, nici după, și, ca să se ferească de bărbați care ar fi vrut să se înfrupte neinvitați din frumusețea ei, Josefina umbla mai mereu cu trei dulăi cât trei divane pe cărările culesului de ierburi.

Lui Ulrik, adâncit în munca sa în chiliile întunecate ale Atelierelor Regale, îi plăcea mereu să-și amintească de povestea asta, fiind cea care, în puține cuvinte, spunea cam totul despre ai lui. Și mai multe nici nu are rost să povestim.

De la tatăl său Ulrik a primit dârzenia, scursă prin vene și prin mădular, adunată parcă toată în el după naștere, că tare s-a mai îmblânzit Hampel, văzându-și pruncul, și tare hotărât și încăpățânat a crescut apoi Ulrik. Când tată-său i-a dat primul set de cuburi de lemn, perfect smulse unui trunchi din care tocmai isprăvise de cioplit un dulap pentru vreun târgoveț, băiatul nu le-a mai lăsat din mâini zile întregi, astfel încât Hampel a început să-și facă griji că uitase clei pe ele și că bietul băiat își lipise degetele de lemn. Dar nicidecum, căci, observându-l la joacă, a fost uimit să vadă cu câtă pricepere așeza Ulrik cuburile în fața sa, mâinile parcă mai înțelepte decât corpul și privirile copilului, ca și cum mișcări dictate de undeva, de dincolo de Ulrik, determinau unde să se așeze care cub. Dar cel mai tare îl impresionase pe Hampel (iar asta i-o spusese abia când Ulrik mai crescuse, ca să înțeleagă), că acel copil de doi ani era, pare-se, nemulțumit de

cuburile tatălui său, aplecându-se din când în când încruntat și frecând colțurile de podea, teșind marginile.

(Însă Ulrik mai avea ceva în el, ceva ce nu căpătase nici de la tată-său, nici de la mamă-sa: o năzbâtie în mișcări, o frământare ce-l făcea să se țină mai mereu de șotii.)

Hampel nu a încetat să-l urmărească la joacă până când, într-o zi, a văzut ceva ce l-a oprit în loc și l-a făcut să plângă, un munte de mai'Om ce era, cu spate lat și brațe cât barosul. Ascuns în atelierul tatălui, ferit de privirile cumpărătorilor de uși ori de mese, de rame ori dulapuri, micul Ulrik, să fi avut vreo trei ani, a așezat cuburile în așa fel, încât, de unde ședea și-l urmărea Hampel, părea că turnul se pierdea în aer, de parcă ultimul cub ar fi dispărut dincolo de o perdea nevăzută. S-a încruntat, și-a frecat ochii și s-a ridicat să vadă mai bine, dar Ulrik lua un cub, îl frământa o vreme între degete, cugetând îndelung și rotind cubul în mâini, apoi îl așeza în vârful turnului (asta era limpede); când lua mâna de acolo, bărbatul vedea că lemnul nu mai era (asta nu mai era așa limpede), apoi Ulrik mai lua un cub, frământa, calcula, așeza, lua mâna – *puf!* cubul ca și dispărut în miezul aerului. Hampel s-a speriat și a ieșit din atelier, dând un ocol curții și strecurându-se prin spate, furișându-se și trăgând cu ochiul din cealaltă parte a coșmeliei, bănuind că locul în care fusese îl împiedicase se vadă cum trebuia turnul cuburilor. Dar din nou – de acolo de unde era, Hampel vedea ceva mai clar cum băiatul său așeza cub după cub într-un turn care însă dispărea în aer în mișcările pricepute ale lui Ulrik. Tatăl a înmărmurit și, pentru câteva clipe, s-a speriat, că așa se întâmplă când dai peste mistere, apoi s-a mai liniștit, spunându-și că acel puști îngenuncheat în rumeguș era totuși fiul său și că

totul trebuia să fie bine. S-a întors, a ocolit hambarul și s-a furișat prin spatele lui Ulrik. Băiatul nu l-a auzit, așa că a rămas adâncit în ingineria sa naivă, dar atât de minunată.

— Ulrik, tată, ce faci? a întrebat și fiul îndată și-a întors capul spre el și a zâmbit.

Cuburile s-au răsturnat, dar parcă de la sine. Hampel ar fi putut jura că Ulrik nu avusese mâinile pe turn când cub după cub s-a rostogolit din vârf la picioarele sale, ca și cum ar fi fost posedate de o viață a lor, una anume împrumutată de acolo, de oriunde ar fi fost ascunse de văzul lor. Ulrik, încă zâmbind împăcat, s-a ridicat și a luat-o la fugă chicotind; Hampel a ridicat cuburile din rumeguș, le-a pipit, le-a mângâiat, le-a dus la nas, inhalând aburul lemnului (adică sufletul lemnului, cum îi plăcea să creadă) și nu a reușit să priceapă nimic. A numărat cuburile și a văzut că lipsea unul. Acela a fost momentul în care, cu teamă, tâmplarul Hampel din Trei Răscruci a descoperit talentul miraculos al fiului său.

De atunci, Hampel avea să stea mai mereu cu ochii pe mâinile lui Ulrik, încercând să descifreze tainele din mișcările atât de pricepute ale unui copil care trata cu atâta naivitate un secret atât de mare. Noaptea, Josefina îi mângâia fruntea transpirată și-l întreba ce avea, iar el zicea mereu:

— Tu, Josefina, fiind femeie, naști mistere la care eu stau și mă holbez ca prostul și pe care nu le înțeleg.

Și femeia zâmbea ca și cum ar fi fost părtașă la o conspirație cosmică de a împânzi mai'Lumea cu mistere și poate că așa și era.

Preocupările încruntate ale lui Hampel și zâmbetele senine ale Josefinei au fost deseori umbrite de șotiile lui Ulrik, care, cu cât înainta prin viață, cu atât părea mai dornic să o

părăsească, punându-se de voie bună în pericol de moarte în timpul jocurilor sale crude. De pildă, lui Ulrik îi plăcea să se scufunde în grămezile de rumeguș, care, el fiind doar un puști mărunțel, îi păreau adevărați munți în colțurile atelierului. Își imagina fioroase creaturi, pe care le și încropea din două, trei mișcări din câteva scânduri și trei picuri de clei, bestii imaginare ce-i stăteau în cale pe drumul său de la un munte la altul și pe care le nimicea mereu dintr-o lovitură precisă cu o sabie de lemn. Odată liber de povara monștrilor, Ulrik se scufunda în rumeguș ca o întreagă ceată de pitici mineri în coasta unui munte și nu mai ieșea de acolo cu orele. Tată-său, când se ridica de la locul lui, începea să-l caute peste tot și Ulrik chicotea din rumeguș, ascuns și îmbrățișat în toropeala așchiilor tovarășe. Ăsta i-a fost jocul preferat vreme îndelungată, Ulrik ascunzându-se ba în muntele ăsta, ba în celălalt, ba în cele din curte, ba în cele din pod, parcă mereu în altă grămadă de rumeguș, împingându-și tatăl la lacrimi de furie și mama la lacrimi de tristețe, până când, într-o zi, când a dispărut mai bine de zece ore, stând nemâncat și nebăut pe tronul său de rumeguș, nechezând împăcat, a primit o bătaie soră cu moartea, tatăl său înroșindu-i fundul atât de tare, încât trei zile nu a mai reușit bietul Ulrik să se așeze pe vreun scaun; stătea în mijlocul bucătăriei și mânca și bea din picioare, suspinând încet, cerșind mila mamei.

— Așa-ți trebuie, să te înveți minte!

Și îi mai turna niște lapte-n cană și îi mai pescuia câte o așchie din zulufi, ca unice dovezi ale iubirii (dar doar cât timp era Ulrik treaz, că noaptea Josefina îl ploua cu sărutări pe nesimțire).

Aplecat acum peste Marele Plan, Ulrik zâmbi

amintindu-și bășicile de pe fese. Le-ar fi păstrat cu drag și acum, dacă ar fi putut închide în ele toată furia și toată grija părinților săi; ar fi stat cu drag o viață întreagă în picioare, doar să știe că mai erau.

După bubuiala primită, Ulrik, e drept, s-a mai potolit, dar nu pentru multă vreme, că băiatul n-avea stare. Nu s-a mai pitit în munții cu rumeguș, deși îi privea cu jind de departe, suspinând uneori gândindu-se la confortul vechiului său regat ascuns, dar a găsit degrabă altă modalitate de a se amuza. Se trezea dis de dimineață și mergea să strângă în căldări rumeguș proaspăt, umed, pe care îl căra în fundul curții, unde își petrecea apoi toată ziua, frământând rumeguș cu clei ca pe aluat. Ai lui nu-și băgau nasul în treaba lui Ulrik, căci, atâta timp cât îl vedeau, erau liniștiți și împăcați. Băiatul stătea cuminte în fundul curții, la umbra gardului, ușor ferit de văzul lumii de un tufiș stufos, și muncea la formele sale. De te-ai fi apropiat și ai fi tras cu ochiul peste umerii săi mici, ai fi putut vedea cu câtă pricepere de sculptor făcea Ulrik bulgări de rumeguș și lipici, pe care le așeza apoi în forme precise, dând naștere unui mic trup din rumeguș – două mâini, două picioare, trunchi, gât, cap – pe care l-a numit Așchiuță și care avea să-i fie bun prieten. Dar nu s-a oprit aici și a mai plămădit unul, căruia i-a dat numele de Așchiuță Doi, apoi încă unul, Așchiuță Trei, până ce și-a făcut o șatră de unsprezece prieteni, pe care i-a ascuns în fundul curții. Ca să nu-i încurce, Ulrik a avut grijă să-i facă unuia un picior mai scurt decât altuia, unuia să-i lase doar un ochi în cap, altuia să-i teșească creștetul, unuia să-i așeze un bulgăre de rumeguș pe spinare ca o cocoașă; erau fete și băieți, dar numai el știa care-i cine.

Mai toată ziua și-o petrecea micul Ulrik în spatele tufișului, jucându-se cu amicii săi, vorbindu-le și ascultându-i, amuzându-se și întristându-se, ca și cum întregi vieți se scurgeau în fundul curții, în suspinele și lacrimile și chicotelile și râsetele prin care Ulrik întorsese spatele lumi. Se juca.

— Auzi-l cum râde, zicea mama și se bucura să-și știe fiul bine.

Dar apoi a venit iarna și Ulrik a fost nevoit să-și lase tovarășii în frig, ascunși în tufiș, de teamă să-i aducă în casă.

— Ulrik, de ce nu îți aduci jucăriile înăuntru? l-a întrebat Hampel.

— Că te superi, a zis băiatul.

— De ce să mă supăr?

— Uite așa, că nu-s cuminți.

— Ei, eu zic că ar fi, dacă i-ai pune mai la foc să se încălzească.

— Lasă că vin ei când le e prea frig, a zis Ulrik și Hampel a zâmbit.

A zâmbit și Josefina care învârtea cu lingura de lemn în terci și mai trăgea cu ochiul la băieții ei, amândoi privind visători prin geam, unul ca un om mare cam copilăros, celălalt ca un copil cam bătrân. Dar nu a mai durat mult până i-a trecut zâmbetul, că, la doar câteva zile de la începutul ninsorii, zgomote stranii au început a se auzi prin pereți și din pod, din pivniță și uneori chiar din odaia în care stăteau și se încălzeau.

— Hampel, avem lighioane, omule.

— S-or adăposti de vânt, femeie.

— Dar eu, Hampel, nu vreau să am lighioane în casă. Dacă ajung la cămară?

— Le-o fi și lor foame, femeie.

— Hampel, zevzecule, eu nu vreau să le fie foame, că, de ți-o fi și ție foame peste iarnă, vreau să am ce-ți da. Mergi de bate în pereți și alungă-le.

Bărbatul, tot pufăind și țâțâind, a început să ciocănească în pereți, a coborât cu opaițul în pivniță, a urcat în pod, a cercetat toată casa și a deschis toate divanele și cutiile, a ridicat toate covoarele și a aruncat lumină în toate ungherele, dar nici urmă de animale. Însă zgomotele nu încetau.

— Hampel, a zis femeia în toiul nopții, nu te-ai uitat bine.

— Ba m-am uitat, femeie. O fi vântul.

— Eu îți spun că nu-i. Știu cum sună vântul în pereți, că mi-e tovarăș toată ziua cât stai tu cu capul în rumeguș. Îți zic că nu-i vântul.

Și o țineau tot așa, de nu putea închide Ulrik niciun ochi din pricina șoaptei zadarnice, până când, într-una dintre nopți, a zis din miezul patului său mic:

— Nu-i vântul, tată, și nu-s nici animale, mamă. Sunt Așchiuță ai mei.

S-au lăsat liniștea și frigul între ei – cum să fie păpușile lui din așchii și clei? Nu, erau animale / vântul / animale / vântul. Au ținut-o așa toată iarna, până când s-a făcut din nou mai cald și zgomotele au încetat, iar Ulrik s-a întors la joaca sa în curte și în tufișuri. Dar mamă-sa cu greu avea să uite sunetul acela straniu de fâșâit de trupuri aspre în spatele peretelui, ori de pași mici în pod și, măturând uneori rumeguș spulberat prin casa lor de vântul de afară, se scutura de fiori, imaginându-și ochi mici din lipici urmărindu-i mișcările.

Acela a fost anul în care Ulrik a căpătat și mai multă poftă de a lucra în lemn și parcă și mai multă pricepere, pe care Hampel cu greu și-o explica, pentru că puștiul nu voia niciodată să stea locului și să învețe ceva de la taică-său. Când îl chema să-i arate cum se face, cum se împinge, cum se lipește, cum se rindeluiește, Ulrik își pierdea răbdarea în câteva clipe și o făcea tot pe-a lui, împingând cum credea el că se împinge cu șișul, lipind cum credea el că trebuie cu cleiul, rindeluia unde și cât credea el de cuviință și tâmplarul, uimit peste măsură, vedea că toate erau bune. Se bucura să afle că are un ajutor atât de priceput, care mai muncea și repede și, deși nu era el prea migălos, îmbina scândurile cu atâta măiestrie, încât tată-său trebuia să coboare în sine, petrecându-și lungi perioade de timp amintindu-și de micul turn în două lumi al lui Ulrik (întâmplare pe care nu o mai povestise nimănui, bănuind pericolul ascuns în ea, între fiecare literă a poveștii, că așa sunt poveștile bune – primejdioase). Hampel avea deja un renume prin părțile alea, dar vedea că numele său ajungea acum, cu cât lucra mai mult și mai bine, tot mai departe, comenzile veneau din sate și orașe în care nici măcar nu fusese vreodată. Băiatul, acum deja ucenic (timpul trece, ține pasul), cerea să fie plătit în lemn, primind de la taică-său câteva scânduri pe săptămână, cu care își petrecea tot timpul liber, găurindu-le, cioplindu-le, lipindu-le, și tot așa, construind prin odăi și-n fundul curții tot felul de mobile ciudate, cu uși ce se deschideau când într-o parte, când în alta, paturi care păreau să plutească, având picioarele cumva ascunse de văzul lumii și tot felul de jucării ce păreau a prinde viață îndată ce Ulrik le elibera din strânsoarea sa de menghină și daltă și pe care le vindea copiilor din satele

vecine.

Dar natura lui Ulrik nu se schimbase prea tare și nu trecea mult timp între șotii. Într-o vară s-a apucat el să schimbe pe ascuns ușile casei, cu preșuri cu tot, și, când au văzut ai lui, nu s-au necăjit prea tare, ci i-au cerut doar să le scoată din țâțâni și să le așeze pe fiecare la locul lor, așa cum se cuvine, fiecare ușă cu încăperea ei.

— Dar așa și e, mamă, a zis puștiul zâmbind ștrengărește. Fiecare ușă cu odaia ei.

— Ei, de nu-ți ard eu câteva peste botul ăla rânjit! a zis femeia și a mers să deschidă ușile și a fost cât pe ce să leșine, când a văzut că Ulrik avusese dreptate.

Ușile dădeau spre camerele lor, dar acestea nu mai erau cu totul la locurile lor; băiatul nu schimbase doar ușile, ci, printr-un talent doar de el stăpânit, a rearanjat toate încăperile din casă, zăpăcindu-le ordinea și rânduiala, cu tot ce aveau în ele. Dacă voiai să intri în odaia mare, intrai în cămară, dacă voiai să intri în camera băiatului, te trezeai pe scările podului. Ulrik se tăvălea de râs prin bucătărie, mai să se-nece cu un dumicat, împăcat nevoie mare de ultima sa năzbâtie, cea mai reușită dintre toate de până atunci. Dar râsul i s-a potolit îndată, când a fost luat la bătaie de amândoi și alungat în curte să doarmă cu găinile, dar, deschizând ușa de la intrare, vrând să-l azvârle în curte, s-au trezit în pivniță, iar Ulrik nici nu mai știa ce să facă: să râdă sau să plângă.

A doua zi, a pus totul la locul său și casa era din nou așa cum trebuia să fie (deși, între noi fie spus, cine zice cum trebuie să fie și că Ulrik nu avea dreptate cu noua sa orânduială a odăilor?). Supărat și încă vânăt la fund de pe urma tăbăcelii căpătate, Ulrik nu a mai ieșit din camera lui zile

întregi. Și-a construit un al doilea pat pe care să-l așeze peste al său și, când a isprăvit, i-a mai trecut necazul, aflând că-i reușise ce încercase: scândurile fuseseră așezate în așa fel, încât, dacă trăgea cumva de ele, deschidea o ușă prin care se putea strecura afară nu doar din odaie, ci și din casă, dar unde nimerise, asta nu putea ști precis. Ușa dădea spre o câmpie cu câteva dealuri și, petrecând mai toată ziua pe acele coline, privea în depărtări spre cetăți ascunse de cețuri și oglindite cu capul în jos în nori la orizont, visând cu ochii deschiși la vieți noi. Seara se întorcea în patul său cu iarbă-n păr și cu genunchii zdreliți, chiar la timp pentru a primi, fals morocănos, cina și cana cu lapte.

***

Ulrik schimbă lumânările și-și ridică picioarele pe masă. Închise ochii și ascultă sunetele scurgându-se de sus pe trepte, voci de ucenici; se pornea focul în curtea atelierelor. Munca zilei luase sfârșit.

***

Primele sale treburi serioase începuseră cu mult după ce faima tatălui său împânzise ținutul și nu mai știa în câte se se împartă. Hampel și-a mai luat două calfe și a dus una cu el la marginea Porții, unde i se comandase un podeț peste o apă. Poarta îi dăduse banii și ajutoarele și el s-a pus pe treabă să ridice pod peste acele coturi înșelătoare de apă. Ulrik a rămas acasă cu calfa nouă.

— Ulrik, i-a zis tatăl înainte să plece. Lemnele-s acolo, cuiele-s dincolo, cleiul e, uite, acolo. Vreau să-l iei pe noul flăcău și să ridicați un al doilea atelier, ceva mai mic, lângă al

meu.

Băiatul s-a pus îndată pe treabă și a început să măzgălească planuri în caietul său, linii și puncte și notițe, pe care calfa nouă abia știa să le descifreze, pentru că Ulrik nu se folosea de cuvintele și numerele și însemnele obișnuite printre tâmplari, ci inventase un limbaj doar al lui, care să-l ajute să dea formă senzațiilor de nerostit ce se stârneau în el când se apuca de muncă.

Ulrik și mama lui îl vedeau pe Hampel doar noaptea târziu, când se întorcea de la pod.

— Ce-i cu tine, Hampi? Obosit?

— Nu, Josi, supărat. Da-mi trece mie.

Ulrik asculta prin perete cum tatăl povestea despre necazurile de pe șantier, despre certurile cu pietrarii care ridicau picioarele de pod, despre dificultatea misiunii, despre apa înșelătoare. Apoi îl auzea ieșind din casă și-l urmărea pe ascuns prin geam cum se ducea la noul atelier, încă în lucru, și-l vedea apropiindu-se în iarbă și minunându-se. Rămânea mult așa, cu lumina lunii în spinare și cu capul sprijinit în pumni, până ce frigul punea stăpânire pe el și-l trimitea în casă.

— Tu vezi ce a făcut fiu-tău?

Dar Hampel tăcea și-și trăgea opaițele în jurul lui, pentru a se mai chinui câteva ceasuri cu privirea mijită și spatele arcuit peste planurile podului.

Treceau săptămânile și atelierul lui Ulrik devenea din ce în ce mai frumos. Pe lângă cel vechi, al tatălui, acesta părea smuls șirului de ateliere regale (pe care însă Ulrik nu le văzuse niciodată): pod semeț spre cer, stâlpi groși, grei, ce-l sprijineau, încăperi de tot felul ce păreau a curge dintr-una

într-alta fără jenă, iar calfa nu înceta a se scărpina în cap și a se întreba cum reușise așa ceva cu puținul lemn care îi fusese pus la dispoziție. Atelierul era minunat și părea, e drept, trainic, însă adevărata minune era alta. Toată ziua se lungeau gâturi pe după gard și toată noaptea își frământa Hampel degetele în fața minunăției de care fusese capabil Ulrik.

Atelierul părea să plutească.

Zic părea pentru că însuși Ulrik dezmințea acuzațiile (șoptite) de vrăjitorie, arătând și urmărind cu degetul calculele și planurile sale, pe care, însă, doar el le pricepea. Atelierul nu plutea, ci era sprijinit în piloane așezate în așa fel încât să nu fie văzute, din orice punct s-ar fi uitat oricine – laturile se ascundeau în spatele aerului și doar dacă te-ai fi târât pe sub atelier și ai fi privit înspre oamenii ce se holbau ai fi putut zări stâlpii de susținere.

Toată ziua veneau oameni să-l felicite pe Ulrik, dar băiatul nu simțea nicio bucurie, pentru că-și vedea tatăl abătut și nu dormea noaptea, ascultând pe la colțuri vorbele, șoaptele, frământările și plânsul lui Hampel. Își auzise tatăl plângând prima dată la câteva luni după începerea muncii la pod, când, dintr-o greșeală a lui, dar pe care însă nu o recunoscuse, o parte proaspăt ridicată a podului s-a prăbușit cu tot cu unul dintre muncitori, care a fost îndată înghițit de apele învolburate și îngrășate de ploi. L-au pescuit pe seară de sub o moară din satul vecin, pe care mortul o oprise, opintindu-se în roata mare de lemn.

— Josi, spunea, sunt al zecelea meșter tâmplar căruia i s-a încredințat construirea blestemăției, dar nu cred că o pot face.

— Poți, Hampelul meu, cum să nu poți! Te-au ales cu

un motiv.

— Da, dar e unul mincinos, femeie. Tu vezi ce-i pot mâinile lui Ulrik? Ne-a crescut faima datorită lui, Josi, nu mie. Poate că ar trebui să-l iau cu mine, să mă ajute...

— Nici să nu-ți treacă prin cap! a cerut femeia. E prea periculos pentru el. Mai bine ai renunța. Dacă vrei, mergi mâine și spune-le că nu poți, că e prea greu, că acel cot de râu nu va putea avea niciodată pod peste el.

— Nu pot, Josi, sunt deja prea adânc băgat în asta. Banii sunt prea mulți și umilința ar fi prea mare.

— Dar...

— Hai, acum lasă-mă să lucrez. Trebuie să lucrez...

— Nu dormi?

— Lasă-mă să lucrez.

Ulrik asculta vorbele astea, mereu astea, chiar dacă uneori așezate ușor diferit sau rostite cu o voce mai groasă, sau cu voce mai pițigăiată, glasul ținând cont de noduri de plâns în gât, ori de amărăciune în suflet. Trăgea cu urechea prin perete și cu ochiul prin geam spre noul atelier. A doua zi Ulrik s-a dus la mamă-sa să-i ceară să meargă și el la pod, măcar să vadă cum era, să învețe de la tată-său. Josefina i-a ars o palmă de l-a îndoit de șale, pentru că pe mame nu le păcălești așa cu una, cu două, și l-a trimis în odaia sa. Prin perete femeia îi auzea vocea gâtuită de plâns, șușotind.

— Cu cine vorbești, Ulrik?

— Cu Așchiuță Patru și cu Așchiuță Cinci.

— Mama lor de Așchiuțe...

Dar ce palmă a ținut vreodată potolit un copil încăpățânat? Strunit și încurajat de câtiva dintre Așchiuțe, Ulrik s-a îmbrăcat în miez de noapte, când mamă-sa sforăia deja și

taică-său era adâncit în planuri și a plecat să vadă și el șantierul, să se convingă de răutatea râului, de perfidia pietrelor, să afle cum arăta acel pod care măcina sufletul bunului său tată și nu-i dădea pace. Și, văzându-l, Ulrik a priceput că munca la acel râu era din acel soi de trudă pe care fie o dovedești, fie te dovedește ea pe tine.

A petrecut un ceas întreg în zgomotul asurzitor al apei împinse prin acel cot de pietre, desenând cu ochii minții planuri, încercând să memoreze totul pentru mai târziu, apoi a plecat și s-a furișat în casă și în patul său. De dincolo de perete nu se mai auzea nimic – taică-său adormise cu fruntea pe schițe. La lumina lunii, micul Ulrik a început în acea noapte să pună pe hârtie planul unui nou pod.

A avut nevoie de câteva nopți și de încă un drum pe ascuns pentru a-l da gata și, într-o noapte, pe când Hampel dormea cu bocancii pe masă, pe scaunul așezat într-o rână în echilibru periculos, reușit parcă dinadins pentru a-l oftica, Ulrik a strecurat foile sale printre cele împrăștiate pe masă, pline de măzgălituri, pete de cerneală ca bube mari, canceroase, bășici galbene din ceară topită.

Nu a vorbit niciodată despre asta, deși Ulrik era convins că taică-său știa cui aparținuseră schițele, însă din acea zi nu l-a mai auzit pe Hampel plângând, ba chiar îl vedea mereu ceva mai liniștit, un pic mai senin. L-a felicitat pentru atelierul său care părea să plutească și, în acea clipă, își aminti Ulrik aplecat acum peste planurile celei mai importante inginerii, adânc în pântecele Atelierelor Regale, tată-său l-a privit lung, tăcut și cu înțeles, parcă încărcând cu lopata în acea căutătură toată iubirea ce zăcuse în el; la fel și Ulrik și-a întors privirea, dar fără să scoată vreun cuvânt, că se știe că între

tată și fiu e greu să curgă vorbe de iubire, dar de priviri e loc, mereu e (și, dacă nu-i, să se facă).

Dar despre planurile podului, terminat la doar patru săptămâni după toate astea, nu au schimbat niciodată vorbe, în schimb o făceau alții, lăudând măiestria și talentul fără margini ale lui Hampel din Trei Răscruci care, pe lângă faptul că-și cunoștea meșteșugul atât de profund, încât să devină primul căruia îi ieșise un pod într-o cotitură a râului atât de periculoasă, a mai avut și sămânță tare, pentru că uite, spuneau toți, Hampel e tatăl lui Ulrik, cel care ridică coșmelii plutitoare (mergeți să vedeți!). Succesul lui Hampel s-a dovedit rodnic, deoarece Casa Regală a Porții spera ca acel pod să deschidă rute comerciale noi care să înlesnească economia cetății, să grăbească comerțul, care de obicei se făcea ocolit, prin părți ceva mai prietenoase și pe poduri și drumuri mai potolite, dar mult mai îndepărtate. Noaptea, Ulrik era deseori trezit de sunetul metalic al banilor numărați și vărsați din pungă în pungă și vedea și el că primea haine mai bune și că mâncarea era și ea mai gustoasă. Părea să le meargă de minune, până într-o zi, când pe pragul casei s-au înfățișat patru bărbați de la Poartă, care au cerut să-l vadă pe Ulrik.

Josefina tremura și nu înceta să se întrebe cu voce tare:

— Ce-o mai fi făcut mucosul ăsta acum... Ce-a mai făcut?...

Hampel i-a primit în casă cu rachiu și tarte și i-a întrebat mai întâi ce voiau, că un copil se poate speria ușor de patru bărbați înveșmântați din cap până în picioare în zale și-n straie negre, cu bărbi teșite și mâini muncite-n Atelierele Regale (sau pe câmpul de luptă?).

— Suntem veniți în slujba Marelui Inginer al Porții,

Al-Fabre al Treilea, și am venit să-l cerem pe Ulrik în ucenicie.

Inima femeii a înghețat pe loc, mai că auzea pocnetele pumnului de gheață din piept atingând organele fierbinți din jur, dar Hampel nu a plecat capul, ci a întrebat doar atât:

— Trebuie?

— E prin decret regal, a venit răspunsul. A trecut peste capul Marelui Inginer – chemarea e chiar din dormitorul RegeReginei.

Ceva din răcoarea inimii Josefinei a trecut atunci și în Hampel, care știa că unui asemenea ordin nu i se putea opune nimeni, poate doar cu prețul întregii averi, poate doar cu prețul vieții.

— Cât ne costă pe an?

— Nimic. E plătit de Poartă.

— Și cât îl ține?

— Ucenicia la Al-Fabre durează șapte ani, dar, având harul pe care îl are și despre care a aflat deja întreg ținutul, nădăjduim că ucenicia va fi mai scurtă pentru el și că va intra mai curând în meserie plătită.

Hampel și Josefina dădeau din cap ca două marionete de pânză mânuite de degete invizibile de păpușar, bărbatul dând de sus în jos, de jos în sus, femeia scuturându-și capul dintr-o parte în alta. Până la urmă l-au adus pe Ulrik în mijlocul lor, care însă avea un zâmbet atât de larg pe față, încât trebuia să doară.

— Mă, tu iar ai tras cu urechea? a întrebat Hampel și Ulrik a dat din cap că da.

Bărbatul a zâmbit și a zis (știind ce știau doar ei doi, fără să fi vorbit vreodată despre asta):

— Vei fi un inginer de minune.

Josefina a început să plângă și și-a îngropat fața în cârpe. A doua zi, în zori, Ulrik a plecat însoțit de Hampel și cu un rând de haine noi la Poartă, să intre ucenic în atelierele Marelui Inginer Al-Fabre. Nu avea să mai știe de nopțile de plâns ale mamei, de curățenia lună pe care o tot făcea în camera băiatului, doar de dragul de a mai sta câteva clipe înconjurată de lucrurile puștiului, nu avea să mai știe despre mândria, dar nici despre dorul lui Hampel, care, seară de seară, trecea blând cu degetele peste planurile podului desenate nu de mâinile sale, ci de cele ale lui Ulrik, despre pustiul și liniștea ce se lăsa uneori peste casa lor goală, doar cucul ce mai răzbătea de undeva, de nu foarte departe, doar focul ce mai trosnea în serile ceva mai friguroase ale satului Trei Răscruci. Și nu avea să știe nici despre întâmplarea cu Așchiuță Unu până la Unsprezece – dar ce s-ar mai fi amuzat dacă ar fi știut! –, pe care Josefina, găsindu-i în fundul curții, în tufișul în care obișnuia Ulrik să se joace, i-a adus în casă și i-a așezat frumos pe raft în camera băiatului, dar care deja a doua zi au dispărut de pe poliță și pe care, când s-a dus mamă-sa cu nod în gât și tremurând a spaimă să se uite în spatele tufișului, i-a găsit în același loc, cuibăriți unii într-alții ca mici copii de lemn înfrigurați.

DESPRE OASELE TREZITE LA VIAȚĂ ALE IUBITULUI MORT NU SE VORBEȘTE

Când se trezi din leșin, Palma văzu chipul tatălui aplecat peste ea, speriat, pățit. În jurul său pluteau vocile fiicelor. Își aminti prin ceață de glasul lui Bartholomeus și spaima o făcu să tremure.

— Ce-i, fata mea? îl auzea pe moș. Ce-i, inima mea?

Palma încercă să zică ceva, dar nu izbuti. O găsiseră prăbușită în prag; Ilena auzise bubuitura, dar nu-i dăduse atenție decât câteva clipe mai târziu, când, ridicându-se în capul oaselor, văzu picioarele surorii într-o odaie și capul în alta. Își trezi surorile și bătrânul dădu buzna prin ușă; o scuturară, o udară cu apă. Abia atunci, după ce spaima de început se spulberase, observară cu toții că musafirul plecase. Focul încă mai ardea mocnit în sobă, dar nici urmă de femeie.

O întinseră pe Palma pe lada pe care dormise oaspetele și îi plimbară oțet pe la nas. Palma se scutură și se uită nedumerită- jur, iar primul cuvânt pe care îl rosti fu:

— Bartholomeus...

Spaima îi mâzgălise oribile trăsături pe chip, ochii bulbucați, buzele arcuite a scârbă și tristețe, palidă-n obraji și cu fruntea arată a necaz.

— Ce-ai pățit, fata mea? întrebă bătrânul.

Palma căută cu privirea prin cameră dincolo de el, printre fete, scurmă cu disperare-n umbrele din colțuri și întrebă:

— Unde e? Unde s-a dus?

— Cine, Palma? întrebă Sivana. Femeia?

— Nu... Da..., zise Palma.

— Nu știu, răspunse sora. Văd că a plecat în toiul nopții fără să lase vreo vorbă.

— Ilenă, zise tatăl, ia vezi de lipsește ceva.

În timp ce Ilena scotocea prin lăzi și cerceta polițe, Ana și Sivana o scoaseră pe Palma pe prispă să se-nvioreze în răcoarea zorilor. Vocea moșului se auzi în urma lor.

— Și deschideți apoi toate ferestrele să iasă putoarea asta, zise și merse în odaia sa să ia toporișca și să o așeze la locul ei.

— Ce-i, fă, ce-i cu tine? întrebă Sivana.

Palma se uită la ea, la Ana, privi în jur cu teama cuibărită încă în fiecare gest și poposi o vreme-n cuget să rumege ce avea de zis. Palma văzuse oasele lui Bartholomeus. Oase vii... Femeia vorbise cu glasul lui. Femeia plecase și-l luase cu ea. Femeia aceea plecase cu omul ei! Dar cum, se întrebă, cum să spună așa ceva? Nu, așa ceva nu se putea spune – despre oasele trezite la viață ale iubitului mort nu se vorbește, își spuse și prinse surorile pe după gât și plânse.

— Te-ai lovit? întrebă și Ana și Palma dădu încet din cap că nu, încă plângând mocnit.

Fusese doar un vis urât, își spuse și dădu mult din cap că nu. Apoi se gândi: Oare?

Zăcu în pat toată ziua, citind scenarii de tot felul în nodurile grinzilor de lemn din tavan, în timp ce, din când în când, câte un sărut (ba al Anei, ba al Ilenei, ba al Sivanei, ba al tatălui) era așezat cu pioșenie pe frunte, ori pe obraz; se apropiau de ea ca de moaște, ori ca de un sfânt ce stătea să moară. Dar Palma, adânc în tăcerea ei, nu se gătea de moarte, ci de viață, de una nouă în care bănuia, iată, că omul ei era viu. Mort, da, dar viu. Era undeva în Talpă, sigur nu prea

departe, și spera să-l revadă. Își imagină cum trebuia să se fi simțit acel pumn de oase curățate de blestematul Taush, cum trebuiau să se simtă dinții goi ai craniului pe buzele ei, degetele descărnate pe palma ei. O treceau fiori, dar erau fiori noi. Se temea de scheletul pe care îl vedea de fiecare dată când închidea ochii, dar simțea și dragoste pentru el, gândindu-se că acele oase fuseseră acolo, între ei, când el încă mai trăia și se iubiseră. Din când în când Palma privea prin geam și vedea cerul întunecându-se încetul cu încetul. Nu se mai gândea la femeie, nu-i mai păsa de ea. Știa doar că, odată cu venirea nopții, avea ceva de făcut.

Așteptă să adoarmă toți și ieși tiptil pe prispă. Merse în hambar și luă, cu grijă să nu facă niciun zgomot, o săpăligă, apoi porni spre locul de îngropăciune al iubitului. Pământul părea că fusese tulburat, ca și cum animale de noapte se vânaseră unele pe altele pe mormântul lui Bartholomeus. Palma privi în jur, nu văzu pe nimeni și începu să sape.

Așeză pământul de-o parte și de alta, își șterse sudoarea și știu precis că înnebunise. Acea nebunie din iubire vecină cu moartea, când ești în stare să omori și să învii, apoi iar să omori și iar să învii, doar din dragoste. După câteva minute de sforțări, Palma lovi sacul în care îngropase oasele lui Bartholomeus. Îl lovi o dată, de două ori – sacul încă mai păstra ceva în el. Îl scoase din groapă; îl zgâlțâi: erau oase. Nedumerită și furioasă, Palma le slobozi pe pământ și începu să scormonească prin ele. Deznădejdea se transformă pe rând în nădejde, apoi în bucurie, când observă că oasele nu erau de om, ci de animal, iar Palma pricepu că femeia trebuia să fi făcut toate astea – da, ea trebuie să fi ridicat din moarte oasele lui Bartholomeus. Iubitul ei era viu!

Strânse oasele în sac, îl așeză la loc în groapă și o acoperi cu pământ. Gândindu-se la marele gest de iubire al femeii, se întoarse în casă și se culcă în sfârșit liniștită, știind că omul ei trebuia să fie pe undeva prin sat, nu prea departe, sperând să se întoarcă la ea și bănuind țeluri, nădăjduind la mai bine. Adormi și fu vizitată de un vis. Se făcea că străbătea Talpa lui Tapal cu scheletul ei iubit, amândoi așezați pe lada unei căruțe plină ochi cu piei de om, mânând calul spre o prăpastie imensă ce se căsca în inima Lumii. Și era atât de fericită-n vis, încât o lacrimă i se scurse ochiului. Fără să știe, o falangă descărnată i-o șterse de pe obraz. Palma zâmbi în somn.

***

În zori Gagu se arătă din nou în poartă.

— Moșule! strigă și, când fu zărit de acesta, dădu din mâini ca apucatul.

La picioare avea o damigeană de vin.

— Ce-i, Gagule?

— Ce-ți mai face musafirul?

— Dusă-i.

— Chiar așa?

— Chiar așa. Fără ziua bună, fără mulțumesc. Pe când dormea toată casa.

— Luă ceva cu ea?

Bătrânul dădu din cap că nu.

— Poate se întoarce, zise Gagu.

— Nu se întoarce. De ce s-ar întoarce?

— Păi, plecată cu totul nu-i.

Moșul se-ncruntă și-l luă blând pe Gagu de braț.

— Ce spui?

— Mi-a zis Missa că a văzut-o pe la marginea satului. Cică umblă năucă de zici că-i nălucă. Când s-o întrebe ce și cum, s-a făcut nevăzută prin tufișuri și a fugit în pădure.

— Și ești sigur că e ea, Gagule?

— Ea e, că a mai fost văzută și de Ebert. A venit și mi-a zis, dar nu s-a încumetat să treacă strada până la tine. Știi cum e nebunul.

— Și ce a zis?

— Că dădea târcoale morii, în cealaltă parte a satului.

— Hm.

— Dar știi ce m-a zăpăcit mai tare?

— Hm?

— Că cică Ebert a văzut-o pe la amiază.

— Așa, și?

— Păi și Missa tot atunci a văzut-o. Dar în cealaltă parte a satului. Ce zici de asta?

— Nu zic nimic, măi Gagule, spuse bătrânul și plecă privirea abătut.

Gagule dădu încet cu șutul în damigeană.

— Ți-o dau pe trei Castane și juma'. De asta ce zici?

— Nu zic nimic, măi Gagule, spuse bătrânul și intră în curte, lăsându-și vecinul cu damigeana în drum.

O chemă pe Sivana și o duse în odaia lui.

— Fata mea, zise, scoțând toporișca de sub pat, ia asta și pune-o bine la voi între paturi. Eu plec la Tarmosh să mai cumpăr vreo două, trei, așa, mai mici.

— Dar ce s-a întâmplat, tată?

— Nimic, căprioară, doar că eu mă ramolesc pe zi ce trece și nici drumurile astea nu se cumințesc și tot felul de

nebuni umblă pe ele. Să le țineți la voi. Mă duc la Tarmosh, mi-o da el ceva bun, și vin înapoi îndată. Vezi de fete până atunci.

Bătrânul plecă și, deși Sivana nu spuse nimic surorilor sale, una se molipsi pe nebănuite de teamă de la alta și se treziră că stăteau tot ciorchine prin curte, una după fusta alteia. Sivana se uita în jur cu frică, dar Palma o făcea cu speranță, Ilena nu o făcea deloc, că era îndrăgostită și iubirea orbește și tâmpește. Dar căutăturile și orbirea le fură tulburate dintr-odată de zgomotele teribile din podul casei. Fetele se adunară unele-ntr-altele, ascultând foiala trupului masiv al miriapodului izbindu-se de pereți și urlând ascuțit a durere. Ilena, amintindu-și de capul blestemat al creaturii, începu să tremure și să plângă. Chinurile miriapodului nu durară mult și liniștea se lăsă peste gospodărie. Fetele priviră în jur să vadă dacă vreun vecin auzise și el, dar era liniște pe uliță, dincolo de garduri nimeni în ferestre. O bubuitură se auzi în casă, apoi încă una și, în fine, auziră trapa din tavan închizându-se. Rămaseră minute bune încă îmbrățișate în mijlocul curții, când Sivana hotărî să intre.

— Nu, zise Palma, lasă-mă pe mine.

— Dar, Pal...

— Nu, lasă-mă. E vina mea.

— Toate trei, zise Sivana și simți pumnii încleștați ai Ilenei în carnea brațului său, îi văzu chipul transfigurat de spaimă și o lăsă în curte.

Sivana și Palma intrară încet în casă și merseră tiptil până în pragul odăii lor. Era liniște și singurul lucru nou era mirosul înțepător al creaturii de pe podea. Atunci văzură și ele pentru prima dată Miriapodu' Podu'. Era gigantic,

încolăcit de câteva ori în jurul propriului trup, cu sute, poate mii de picioare mici și ascuțite ca acele. Pielea neagră îi era acoperită pe alocuri de solzi galbeni, iar maxilarul, încleștat ca o prelungire firească a trupului prins în ultimele dureri, păstra între colții ascuțiți câteva așchii de oase. Palmei îi tresări sufletul la văzul acelor schije de os ce puteau fi de om.

Palma și Sivana nu mai văzuseră miriapodul până atunci. Îl auziseră, da, încă din primele zile de după moartea lui Bartholomeus, că Miriapodu' Podu' se naște doar în podurile caselor peste care s-a așternut de curând o mare tristețe și nu părea să fie o supărare mai mare în Talpa lui Tapal decât cea a Palmei îndoliate. Se zicea că Miriapodu' Podu' nu pleacă până ce fericirea ia locul supărării în omul năpăstuit, ori până ce acesta e alungat din gospodărie. Pe toate astea le-au aflat mai târziu de la Tanti Safta, după ce pricepuseră că zgomotele și hâsâitul și foiala și văitatul din podul casei erau ale lui Miriapodu' Podu', care nu mai fusese văzut în sat de zeci de ani. Doar Ilena îl mai văzuse, în acele prime zile, în care nu știa de el și, nebănuind nimic, a urcat în pod să aducă niște catrafuse, când a văzut miriapodul holbându-se la ea din beznă cu ochii săi turbați. Pe atunci era încă mic de statură și galben-ocru, dar tot s-a năpustit asupra fetei și și-a înfipt colții în brațul ei. Acum, crescut și întunecat, părea să zacă mort pe podeaua camerei, cu cleștii strângând acele bucăți de os și cu o gaură mai jos de maxilar prin care începea deja să curgă o pastă vânătă urât mirositoare.

— Ce e, tu? auziră vocea spartă de teamă a Ilenei din curte.

— E mort, Ilenă. Am scăpat de el, zise Sivana.

Când se întoarse bătrânul cu două toporiști, le găsi pe fete în grădină, cărând cu greu un sac și tare se mai bucură să afle că Miriapodu' Podu' murise cât fusese el plecat. Își îmbrățișă fiica și, sărutând-o pe frunte, își șoptea neîncetat:

— Of, of, Palmă, Palmă... Ce bine că ai scăpat...

Îngropară creatura în grădină și zâmbetele rămăseră pe buzele lor toată ziua și noaptea le fu mai liniștită și plină de vise bune. Nu și pentru Palma, care ba dormea, ba se trezea, așteptându-și iubitul. O dată i se păru că vede umbre pe sub geam, ca atunci când femeia mișunase pe ascuns prin grădină, dar apoi ațipi. Se trezi din nou și privi în beznă, citind în ea, încercând să o limpezească, cum făcea când era mică și credea că întunericul era doar o perdea. Privi îndelung până ce negru se despărți de negru și, în locurile rămase goale în aer, cenușiul apăru, și albul, gălbui, și, în liniștea lăsată în urmă de hoitul miriapodului, Palma putu auzi clinchet de os și foșnet de robă. Cu ochii arzând de oboseală înțepă întunericul și mai mult, parcă dezvelind cu pleoapele învelișul nopții, descoperind încâlcit în el un schelet înveșmântat într-o robă neagră, cenușie, cu o falangă ruptă dusă în dreptul gurii, acolo unde, dacă ar fi fost carne, Palma ar fi putut zări o pereche de buze șuierând a tăcere. Și pe care le-ar fi putut săruta.

Palma se ridică și-și privi omul cum se desprindea umbrei și venea spre ea. Inima, deși bătea cu furie, părea să stea. Totul, de fapt, părea să se fi oprit locului, locul părea să se fi rupt de timp, timpul de scurgere – Palma era cu Bartholomeus și, primindu-l lângă ea în pat, deveniră BartholomeusPalma. Îi simțea răcoarea oaselor, adulmeca pământ și mucegai în faldurile robei sale; Bartholomeus o îmbrățișă și sânii Palmei se lipiră de cutia toracică descărnată a

scheletului, sfârcurile intrând printre coaste ca țintuind o inimă ce nu mai era la locul ei. Cotropită de emoții, își plecă chipul asupra craniului și îi sărută dinții, bărbia cheală, găvanele goale, fruntea. Bartholomeus o ținea strâns și Palma era din nou cu desăvârșire fericită, cum nu mai fusese decât în lunile în care ucenicul lui Moșu' Tace ajunsese la poarta ei. Acum n-avea carnea pe care să o muște, ca atunci, în prima noapte, n-avea păr de care să tragă, ca atunci, n-avea șolduri cu bogății rumene și pline, pe care să le primească în ea, ca atunci; Bartholomeus era doar un pumn de oase reci, dar erau oasele ei și acele oase, se gândea Palma, fuseseră acolo, la început, atunci. Și asta era tot ce mai conta. Se lăsă mai adânc, mai moale în brațele scheletului, ridică privirea și se uită spre geam, unde femeia stătea și îi privea tăcută de dincolo de sticlă.

— Palma? o auzi pe Ana întrebând în somn, cu ochii închiși. Ești bine?

Palma trase pătura peste capul lui Bartholomeus și șopti:

— Da, Ană. Sunt bine. Dormi.

Palma își sărută omul și, fără voia ei, ațipi răpusă de somn și învăluită de vise, pe care nu și le mai aminti în spaima de la trezire, câteva ceasuri mai târziu, când simți smulgerea lui Bartholomeus. Vru să zică ceva, dar se temea să nu-și trezească surorile, așa că își încleștă doar pumnii în oasele omului ei, privind cu disperare în găvane goale. Craniul se aplecă și, tăcând, îi sărută fruntea, iar în acel gest se vărsară milioane de cuvinte, scrise toate atât de repede și îndesate unul peste celălalt, încât Palma nu ar fi putut desluși în veci înțelesul lor, sensul lor ca o pastă neagră lăsată în urmă

și în care, iată, Bartholomeus se întorcea la ea.

***

— Pfiu, ce-i duhoarea asta? întrebă Ilena la trezire și deschise larg toate ferestrele.

Palma mângâie perna de lângă ea și se bucură, după nici nu mai știa câte vreme, că nopții i-a mai urmat o zi. Bătrânul le anunță că avea de gând să sărbătorească noua pace a casei cu o masă dată în curte pentru câțiva vecini și câteva rude. Munciră toată dimineața la aranjatul mesei sub nuc, încât, ba ciugulind de aici, ba sorbind de acolo, fetele se veseliră peste poate și erau toate un zâmbet, sărind de colo colo în jurul moșului, care nu mai putea de haz și bucurie văzându-le așa. Până și Palma râdea și părea să nu se gândească la nimic rău, ceea ce pe bătrân îl umplu de bucurie, iar fata fu nevoită să-i șteargă lacrimile cu o batistă și să-i șoptească:

— Gata, tată, că acum vin mesenii și te găsesc plângând.

— Of, of, fata mea, fata mea...

Erau mătușa Safta și unchiul Varoron, verii Inn și Albertim, doftorul Hapu și nevastă-sa, zisă Hapa, Gagu și cei trei feciori ai săi și alți vreo trei vecini luați pe sus cu japca și așezați la masă. Se mâncă mult, se bău însă și mai mult și, deși feciorii lui Gagu aveau treabă să trimită ocheade ridicole către cele trei fete, tatăl lor trăgea vorba spre femeia musafir, despre care tot zicea că Missa și Ebert o văzuseră în două locuri deodată; Safta dădea din cap și țâțâia, blestemând uceniciile de peste tot din Talpă, spunând, între două înghițituri și trei sorbituri, că nu erau decât ademenitoare de rău și de

ne'Lume. Doftorul Hapu, făcând apel la rațiune, dar pe jumătate beat, spunea că așa ceva nu se putea (dar fu nevoit să încerce de câteva ori, că, fie nu-i ieșeau vorbele cum voia, fie nu-l asculta nimeni). Doar moșul tăcea și zâmbea și nu-l interesa ce zicea lumea despre femeia care plecase deja de la ei, la fel ca necazul din pod.

Palma se ridică să meargă până la umblătoare și, ieșind din curte, aruncă o privire spre mormântul lui Bartholomeus, unde o zări pe femeia ascunsă după un copac din fundul grădinii. Se opri și femeia se uită la Palma, ochi albi pe sub glugă scormonind prin ea.

— Hei, ce-i aia? se auzi o voce din spatele ei.

Palma se întoarse și-l văzu pe unul dintre băieții lui Gagu. O urmărise. Fata se uită din nou la femeie, dar aceasta dispăruse.

— Nimic, zise Palma. Ce vrei?

— La plimbătoare, răspunse băiatul cherchelit bine.

— Acum mă duc eu.

— Păi, ce, nu pot să vin și eu? întrebă și-și dezveli dinții îngălbeniți.

— Poți, cum să nu poți, dar eu am glas puternic și tata tocmai ce a mai cumpărat două toporiști.

Băiatul își păstră expresia tâmpă pe față, schimonosindu-se și râzând cu sâsâit printre dinții strâmbi. Se întoarse la masă. Palma privi din nou spre groapa lui Bartholomeus, dar nu o mai văzu pe femeie.

După zi – noapte. Palma ardea pe sub pături, așteptându-și iubitul în bezna încăperii. Își dezbrăcase cămașa de noapte și zăcea goală cu pătura trasă până la bărbie. Așteptă ce așteptă, dar somnul o răpuse și nici nu-și dădu seama

când ațipise, dar nici când se strecurase scheletul între așternuturi, căci, când deschise ochii în toiul nopții, omul ei era în pat lângă ea, bine cuibărit în brațele ei. De dormea sau era treaz, Palma nu avea de unde să știe, că scheletul nu avea pleoape să închidă sau să deschidă, nici plămâni să ridice sau să coboare pieptul, nici gâtlej să sforăie, așa cum făcea bătrânul ei tată în odaia vecină.

Îl acoperi de sărutări și îi mângâie oasele pe sub roba sa mâncată de molii. Palma începu să-i șoptească, foarte încet, ca să nu trezească fetele, tot ce s-a mai întâmplat, ce-a mai văzut, ce-a mai simțit, vrute și nevrute, fiind sigură că Bartholomeus al ei asculta și zâmbea și se bucura, deși n-avea nici urechi, nici buze, nici inimă. Bartholomeus doar ce-și mai mișca capul din când în când, sau ducea mâna de oase la obrazul fetei să-l mângâie rece. Și, unde o atingea omul ei, pe Palma o ardea plăcut.

Tot șoptind, adormi, dar se trezi tot în noapte, cu doar câteva zeci de minute mai târziu, auzind alte șoapte. Tresări și zări silueta femeii aplecată peste ei. Buzele ei palide vărsau șoapte peste fruntea lui Bartholomeus. Palma se apropie să asculte, dar pricepu îndată că nu vorbea pe limba ei, ci pe una pe care nu o mai auzise niciodată și despre care nu știa să zică decât că suna ca și cum ar fi fost întoarsă pe dos. O lăsă în pace să-și isprăvească șoaptele, privind în jur spre fete, temându-se să nu le trezească. Vorba femeii, înțepenită strâmb deasupra patului, dură însă mult și Palmei nu-i mai rămânea timp, înainte ca toți să se trezească, decât să-i sărute iubitului toate oasele degetelor. Apoi Bartholomeus plecă și casa se trezi.

Zilele și nopțile aveau deja o logică a lor, una nouă: ziua

Palma trebăluia prin gospodărie și smulgea câte un pui de somn când putea, să-i treacă promoroaca nesomnului de noapte, iar când luna era pe cer, stătea mai mult trează și șoptea lui Bartholomeus tot ce-i trecea prin cap. Din când în când îl aștepta în hambar unde se dezgolea, se lipea de el și se freca de schelet până când, așezându-și o falangă sau două între pulpe, izbucnea și se scurgea pe oasele lui Bartholomeus, tremurând în brațele lui a frig și plăcere. Dar femeia era nelipsită și, spre zori, petrecea mereu un ceas sau două aplecată în acea poziție dureroasă peste schelet, șoptindu-i vorbe pe limba ei întoarsă.

Săptămânile treceau și Palma se împlinea, mânca mai mult, zâmbea mai des, visa de bine și spera la și mai bine, că, își spunea deseori, deși îi era greu să trăiască viața tainică pe care o începuse, tot era mai bine, decât nicio viață, sau cu una tristă, ascultând noapte de noapte târâșul lui Miriapodu' Podu'.

Dar șirul nopților și al zilelor tainice se opri, când, într-o noapte, Palma își așteptă omul în zadar. După câteva ceasuri ieși în curte și privi în jur; merse în grădină și văzu de departe siluetele mișcându-se în jurul mormântului lui Bartholomeus. Apropiindu-se, o văzu pe femeie orbitând în jurul scheletului, ca o lună palidă ocolind o planetă moartă. Luna arunca nuanțe de lingoare pe trupuri și gesturile lor îi păreau Palmei necoapte, bolnave. Când ajunse lângă ei, o auzi pe femeie și cuvintele-i cu susu-n jos curgeau din ea mai violent decât niciodată. Scuipa vorbele, sunetele ca puroiul unei limbi firești din Talpă.

— De ce nu ai venit? întrebă Palma, apoi, privind spre femeie: De ce nu a mai venit?

Femeia se opri și liniștea se lăsă peste grădină. Bartholomeus privea în jur și, pentru prima dată de când se sculase din morți, oasele lui păreau lipsite de viață.

— Bartholomeus trebuie să plece, zise femeia.

— Nu, spuse Palma, nu, nu. Nu trebuie să plece nicăieri. Aici e casa lui, aici e locul lui. Uite...

Arătă spre groapă, spre casă, spre inima ei, spre totul din jur, numai spre dincolo de gard nu; nu – ce să caute un schelet în lumea largă?

— Uite, zise Palma și vorbele i se înecară în plânset.

— Palma, Bartholomeus nu mai e nici al tău și nici al meu. Bartholomeus aparține altei stăpâne, imperiile noastre s-au prăbușit. Regatul vieții mi-a apus și regatul iubirii ți-a apus și el. Acum Bartholomeus pășește sub stindardul altei regine, spre triumful regatului adevărului. Bartholomeus Pumn-de-Oase e al Marii Larve acum și locul lui e în Lume, dar nu pentru ea, ci pentru mai'Lume.

— Dar..., Palma nu pricea nimic; tremura și plângea.

— Sunt sfori ale destinului de care Tapal zace atârnat și spânzurat și misiuni mai mari, mai importante, chiar și decât ale mele. Ca să nu mai vorbim despre misiunea ta, care e cea a iubirii lumești, trecătoare, ca tot ce aparține omului. Craniul lui Bartholomeus e plin acum de șoaptele mai'Lumii și a sosit timpul să plece în Lume pentru a le deșărta.

— Dar... unde? Unde plecați?

— Întâi spre un loc în care se vor desface lumi și în care adevărul își va arăta chipul. Acel loc poartă acum numele de Mandragora.

Palma plângea în hohote și, printre sughițuri, rostea:

— Vin... și... eu...

— Nu, Palma, nu poți veni. Dar mai primești o noapte cu omul tău. Fă din ea ce crezi că trebuie făcut.

Palma se prăbuși la picioarele scheletului și îi îmbrățișă ciolanele chele, udându-le cu lacrimile și cu mucii săi; femeia se rotea în jurul lor, păzindu-i de lume. Zorii se arătau deja peste coroanele copacilor, așa că femeia își așeză palma rece pe umărul fetei și îi șopti în ureche:

— Așa cum fiecare om are un scop al său, așa și mai-'Omul are. Cuvântul e numai unul, dar noi suntem mulți, prea mulți și lumile multe, prea multe.

Cei doi se smulseră de lângă Palma și dispărură prin frunzișul des al grădinii; fata rămase în urmă, ștergându-și lacrimile de pe obraji. Când se întoarse în curte, îl găsi pe bătrân pe prispă. Văzând-o plânsă și ieșită din grădina în care îi era îngropat bărbatul, se întristă și plecă fruntea. Palma trecu pe lângă el și bătrânul rămase ascultând la liniștea din pod și spunându-și, ușurat, că, totuși, Miriapodu' Podu' plecase de-a binelea dintre ei.

Toată ziua Palma zăcu bolnavă și fu lăsată în pace. Se obișnuiseră cu ea căzută la pat din când în când, răpusă de amintiri și regrete ce se materializau în ea sub forma unor chisturi pe sub piele, în bube mărunte, rozalii, în glas slăbit și respirație putredă. Treceau pe la ea, o sărutau, îi dădeau să bea ceai, tărie, împingeau printre dinți o bucată de pâine înmuiată în lapte în vârf de degete, vorbeau cu ea, așteptau și ascultau, dar Palma tăcea și-și întorcea privirea în ea, scurmând pesemne orizonturile pârjolite ale unui tărâm ce ar fi putut fi, în altă lume, în alte timpuri, pielea unei femei. Cu cât se micșora ziua, cu atât se mărunțea trupul Palmei și privirea îi era din ce în ce mai turbată de spaimă și deznădejde.

Când ceilalți se culcară, Palma se sculă din pat și străbătu încăperea ca o nălucă. Pășind pe vârfuri, luă cu ea funie, toporișcă, hârtie, un ciot de cărbune de scris, un țoi de tărie și merse în hambar să-și aștepte bărbatul.

Tremura și plângea, sorbind zeama ce-i ardea gâtlejul și îi înălța trupul și îi smintea cugetul. Dădu gata tot țoiul și înnodă funda de grindă; degetele îi erau deja mai moi, privirea mai zglobie, dar determinarea de fier; izbuti să înnoade lațul și să se suie pe scaun. Scrijeli două bilete: unul pentru bătrânul tată și pentru surori, pe care scrisese simplu: *Să mă iertați.*; altul pentru Bartholomeus pe care scrisese, la fel de simplu: *Ia-mă cu tine.* Se urcă pe scaun și, blestemând Lumea cu cancerul său, iubirea, își vârî capul prin laț și se lăsă să cadă.

În miezul privirii un punct negru se sparse, în jurul lui ceața porni să acopere tot, punctul creștea, devora aburul și o batjocorea în neputința ei, Palma încerca să deslușească ceva în pata neagră ce creștea în ochii ei, dar nu găsea nimic, era doar un întuneric rece, desăvârșit, etern, cumplit de trist și de zeflemitor în trăinicia sa. Așa se stinse Palma, logodnica lui Bartholomeus Pumn-de-Oase, fără să-i spună vreodată că, la câteva săptămâni după moartea iubitului ei, i-a lepădat, de necaz și fără voia ei, copilul cât un deget, un zvâc de om pe nume Bartholomeus, îngropat îndată și ros de viermii pământului, în aceeași groapă din care tatăl lui avea să se scoale ceva mai târziu.

Palma nu mai avea de unde să știe că atârnase așa vreun ceas întreg, vizitată doar de muște ce sorbiseră din ochiul ei mort și de țânțari ce supseră din sângele ei încă fierbinte, până când Bartholomeus și femeia intrară în hambar.

Scheletul se năpusti la ea și o dădu jos din laț. O întinse și se grăbi să o lovească, să-i apase pieptul, disperat să-și salveze logodnica; se uită când la ea, când la femeie, implorând-o din găvane goale să-i trezească iubita, așa cum l-a trezit pe el. Se aruncă la picioarele femeii și scurmă în pământ cu vârfurile falangelor, agonizând fără glas, fără lacrimi, fără inimă, fără plămâni, zvârcolindu-se într-o durere a osului menită doar lui. Femeia stătea cenușie și nepăsătoare, doar din când în când dădea din cap și spunea:

— Nu, Bartholomeus, nu se poate. Nu.

Scheletul găsi biletul și i-l arătă.

— Nu se poate, Bartholomeus.

Scheletul ridică brațele fetei, le lăsă să cadă, prinse capul între palmele sale de os, îl zgâlțâi, dar tot hambarul fu cuprins de o zădărnicie totală, pentru că Palma era moartă, viermi fuseseră deja smulși din inexistența lor și pregătiți să scurme, să se umfle și să devoreze un nou hoit al Lumii.

Bartholomeus găsi toporișca și se uită la femeie, dar fără vreo expresie pe craniul său nu știm ce gândea, însă femeia păru să știe și tăcu. Făcu pași în spate și-l lăsă. Vedea din umbră cum Bartholomeus, tremurând în clinchet de oase scobite, ridica toporișca deasupra capului și o cobora și o ridica și o cobora și o ridica și tot așa, împroșcând în jur cu sânge și bucăți de carne. Scheletul lua din când în când fâșii din Palma și le așeza pe oasele sale, dar acestea cădeau sec în praful de pe jos, murdărindu-se și începând să putrezească pe nebănuite. Bartholomeus Pumn-de-Oase le ridica în disperarea sa, ele cădeau; scoase ochii Palmei și îi înfipse în găvanele sale, dar, tot aplecându-se peste fată ca să-și continue munca de măcelar, globurile se rostogoliră din găvane și

căzură în pântecele deschis al Palmei. Le căută, le băgă la loc, căzură din nou; Bartholomeus tremura în furia sa și-și așeza bucăți largi din spatele fetei pe spinarea sa, dar acestea alunecau ca plăci tectonice de pe o planetă agitată. După vreo două ceasuri, Bartholomeus zăcea ostenit într-o baltă lipicioasă de sânge, înconjurat de hălci de carne, oasele Palmei aproape cu totul descărnate, probabil plângând în firea sa de os scobit, când, din umbre, femeia începu să șoptească ceva pe glasul ei întors în sine. Bartholomeus găsi că bucățile de carne pe care și le mai așeza mecanic și vlăguit pe os se lipeau acum și rămâneau pe el. Cuprins de o nouă putere, începu să așeze fărâme de Palma pe oasele sale, construinduși trup nou, în timp ce femeia șoptea fără încetare incantațiile sale mai'Lumești.

În zori, Bartholomeus avea un nou corp și Palma, iată, o nouă menire.

AUZEA OASELE KUNNEI TROSNIND ȘI POCNIND ÎN FĂLCILE ANIMALELOR

— Tot ce se sfârșește se împlinește! Tot ce se sfârșește se împlinește! Tot ce se sfârșește se împlinește! șopti Karina cu ochii închiși, ștergându-și cu mâna liberă sudoarea frunții.

Pipăi prin întuneric și găsi sticla cu apă. O scutură: mai erau câteva guri. Le lăsă pentru mai târziu. Cine știe cât mai avea să fie ținută acolo... Ea nu știa, nimeni nu știa în jurul ei, pentru că era singură. Karina zăcea legată în lanțuri de un perete rece și umed. Cu mâna liberă căuta prin beznă, ștergea transpirația, bea și mângâia globul mic de sticlă prins la gât în sfoară împletită. Cu brațul prins în lanț nu putea face nimic și, cu cât treceau mai multe ore și mai multe zile, îl simțea tot mai slab, mai eteric, uneori chiar îi părea că dispăruse cu totul și încerca să se ridice și să fugă, dar peretele o ținea în loc și o culca la pământ. Cu piciorul drept împingea mâncarea care i se aducea uneori, strigând și plângând și chemându-și pe nume torționarii, care erau și ei ca ea – captivi într-o hrubă, una ceva mai mare, cât o lume și încă un pic. După ce rămânea singură, trăgea cu piciorul stâng blidele cu mâncare mai aproape de ea. Privea când în afară și nu vedea nimic, când înăuntru și îi vedea pe Ulrik și pe Kunna, unul prins într-o cutie de lemn, cealaltă într-un glob de sticlă. Toți oamenii care contau pentru ea erau prizonieri mărunți, talismane neputincioase la gât și șold. Karina închise ochii și nu se schimbă nimic – tot întunericul de afară se găsea deja în ea, i se scursese prin pori, Karina sugativă în cerneala neagră a lumii. Ar fi vrut să plângă, dar era obosită.

Cu greu împinse câteva amintiri prin fața ochilor pentru

a mai umple golul, pentru a mai avea ceva ce să conteze, orice, oricât. Își aminti de căluțul de lemn, sculptat cu migală de tatăl ei și pictat de mâinile ei de fată mică și aruncat într-un colț al camerei. O privea cu ochiul său migdalat și parcă ceva mai trist decât de obicei. Calul acela nu putea zbura, nu putea nici măcar galopa în zări, aflase și Karina și vraja se spulberase. Îl azvârlise într-un colț, unde mai arunca uneori câte o ocheadă să-l vadă cum plângea, stăpână pe cruzimea ei înnăscută de copil. Se vedea lângă ușă cu urechea lipită de lemn, ascultând la zgomotele casei, cu privirea căzută vag pe căluțul prăfuit din colț. Kunna tocmai se întorsese în ultima permisie ca soldat al Turnului Roz și o auzea plângând, strânsă în brațele părinților printre mobilele vastei camere de oaspeți. Se făcuse focul în șemineu, Karina auzea lemnele pocnind furios în flăcări, punctând în exploziile sale plânsul prelungit al Kunnei, ca mici semne de punctuație într-o lungă lamentație. Plângea și mama, dar mai mocnit, mai potolit, mai cumsecade, mai potrivit cu poziția ei de soție de ministru, însă tatăl ei nu vărsa nicio lacrimă (nu-l văzuse niciodată plângând pentru ceva sau cineva), în schimb continua să explice beneficiile acelui sacrificiu pentru binele mai'Lumii, așezând vorbe mari, dar goale prin aerul din jur, sprijindu-le parcă pe plânsetele femeilor și pe trosnetul lemnelor. De atâta tânguire, Karina abia dacă își mai auzea propriile gânduri. Dar oricum nu era vreme pentru ele, voia să asculte și să priceapă. Pe atunci nu știa ce însemnau multe dintre acele vorbe, nu știa că aceea avea să fie ultima vizită a Karinei, sau că toți din camera de oaspeți o știau și o acceptau, nu știa de ce erau bune acele vorbe mari și grele, în ciuda vidului din ele, și nu pricepea nici însemnele de pe corpul Kunnei, zărite

pe fugă prin perdea când sora ei a coborât din caleașcă în fața casei. Acum, desigur, le înțelegea pe toate, dar la ce bun? Atunci ar fi trebuit să înțeleagă tot, sau măcar ceva; acela fusese momentul în care, poate, ar fi putut aprinde coada de lemn a calului și-ar fi putut-o vârî în coșul cu rufe, dând foc la casă; măcar așa s-ar fi stins cu toții împreună și nu ar mai fi cunoscut niciodată putreziciunea lumii și a vieții. S-ar fi eliberat cu toții înainte ca viața să li se fi prelungit prea mult și să-i fi aruncat pe toți, singuri, în toate zările mai'Lumii și a ne'Lumii.

Karina deschise ochii, dar negrul era același. Însă în el mișuna ceva, așa cum descoperise în zilele ce se scurseseră în carceră că și-n bezna din sufletul ei se foia ceva, dar cel sau cea din întunericul temniței era cu totul altceva. Era a doua oară când îi bănuia prezența; prima fusese la câteva zile după ce o aruncaseră sub pământ – câte zile nu știa să zică –, dar a fost doar o presimțire, o ușoară schimbare a aerului, o ridicare bruscă de temperatură ca o bănuială prin unghere. Dar acum... acum era acolo. Venise la ea. Auzea trupul putred târându-se prin întuneric, burta sau spatele foșnind scârbos prin jeg, respirația putrezită ajungând la ea în valuri din depărtări oceanice. Se făcu din nou cald, prea cald. Inima Karinei lovea puternic dincolo de stern și de coaste, rezona în liniștea capului ei. Oare o auzea? Oare îi simțea tremurul și oare îi mirosea frica?

Foiala se opri. Karina ascultă. Se făcu din nou răcoare. Închise ochii și o văzu iar pe Kunna. Acum stătea pe scări, chircită printre zăbrelele balustradei, urmărind discuția plânsă a celor trei din fața șemineului. Kunna era tunsă, focul arunca pete bolnăvicioase pe chelia ei fină, iar pe chip Karina

îi putea vedea semnul celui de-al Patrulea Pas (ceva mai târziu avea să cunoască și Karina pecetea lui Livor). Fata plângea și le cerea iertare dacă îi supărase vreodată, întrebând neîncetat dacă știau că aceea avea să fie ultima dată când se vedeau, când o țineau în brațe, când îi auzeau vocea, iar mama plângea și spunea nu, nu, nu, în timp ce tatăl, privind peste fruntea scrijelită și capul ras, țintuind cu privirea copila mică de pe trepte, șoptea da, da, da. Karina a început și ea să plângă și să tremure și, când Kunna s-a întors spre ea, i-a fost greu să-și recunoască sora: părea deja de mult putrezită, un cadavru viu sosit în vizită, cu duhorile ei ce se agățau în perdelele grele, cu picuri de transpirație fetidă ce murdăreau covoarele scumpe și vechi. Kunna a deschis gura să spună ceva, dar Karina deja nu-i mai recunoștea chipul, nici vocea. A urlat și a rupt-o la fugă pe scări în sus și s-a închis la ea în cameră. A plâns mocnit până ce a auzit ușa de la intrare trântindu-se, apoi a plâns în hohote.

Temperatura creștea. Acel ceva (sau cineva) se smulse din nou umbrelor și dădea târcoale corpului încarcerat al Karinei. Se apropie de ea și fata îi simți respirația pe chip; îi veni să vomite. Prin târșâitul picioarelor, Karina îi auzi încheieturile trosnind, pielea foșnind uscată și bubele plesnind umed. Creatura încercă să rostească numele Karinei, dar tot ce-i ieși pe gură (dacă ceea ce se căsca acolo, în întuneric, era o gură) fu doar un cârâit slab urmat de o descărcare a plămânilor împrăștiați printre sunete chircite. Karina închise ochii și strânse în pumn globul cu dintele de la gât, inima torcându-i puternic în piept, mușchi tânăr ce nu avea să cedeze atât de ușor. Monstrul se îndepărtă din nou și Karina se gândi pentru o clipă la necruțătoarea orbită care adusese acea

creatură atât de aproape. Rămase câteva clipe nemișcată, ascultând, dar liniștea fu desăvârșită. Oftă și nici nu își dădu seama când adormi, fiind ba într-o beznă, ba în alta, iar, la trezire, ceva mai târziu, avea să-i fie greu să separe realitatea de vis, viața de moarte.

Viața Karinei se îndrepta deja cu pași repezi spre moarte. Karina se născuse în Poartă, într-o casă înaltă din centrul orașului, umbrită aproape toată ziua de vastele arcade ale Templului Celor Nouă Utere, într-o gospodărie cu nenumărați servitori și musafiri, cu mâncăruri și băuturi fine, haine din mătăsuri rare și mobilier cât bordeie întregi de la periferia orașului. Tatăl ei, Harun Bok, fusese un înalt demnitar al Porții, cândva Secretar al Cancelariei Regale, dar înlăturat din funcție și așezat pe lângă Ministerul Finanțelor. Mutarea tatălui de la Cancelarie la Minister fusese o nebuloasă familială în jurul căreia orbita toată gospodăria, pentru că Bok nu a explicat niciodată, nici publicului și nici propriului cămin, motivația mutării sale. Se zvonea însă că, într-o clipă de neatenție, nu ar fi respectat protocolul și ar fi văzut pe RegeRegină, dar că, pentru că se bucura de prețuirea acestuia/aces-teia, nu a fost alungat din Poartă, ci a primit un post ceva mai puțin important, dar tot în cadrul arsenalului politic al mai'Lumii. Desigur, Harun Bok, înfășat în pânzeturile sale de care atârnau decenii de serviciu public sub forma decorațiilor încleștate în chihlimbar, cu barba sa nefirească pe care se vedea nevoit să o împletească pentru a o îmblânzi, rece și calculat cum era, nu a divulgat niciodată nimănui toate acele taine ale destinului său. Era însă un tată grijuliu, ce oferea, din când în când, puternice demonstrații de afecțiune pe holurile casei, fiind cuprins de dragul soției

sale, Alana a Patra, și al celor două fiice ale sale, Kunna și Karina, pe care le numea „lumina ochilor mei, cei cu care am văzut multe și care nu pot uita”. Apoi cădea din nou în expresia matematică a gesturilor, în mecanismele bunului gospodar și dispărea câteva zile în biroul său ce se știa că avea corespondent, printr-un tunel de sticlă neagră ce se vedea și din stradă, cu Ministerul de Finanțe.

Alana era o femeie blândă care scotea cu greu cuvinte pe gură în compania altora și care obișnuia să nu privească musafirii în ochi, dar care dispunea de o forță incredibilă în a gestiona armatele de argați și servitoare. Domeniul ei de expresie erau vastele gesturi ca limbaje cifrate, pe care orice nou slujitor al casei trebuia să le deprindă; degetele arătau prin aer, ondulau golul, brațele desenau forme geometrice, aerul intra spiralat în turbina mâinilor și așa se punea în mișcare întregul angrenaj domestic se punea în mișcare în zori pentru a fi oprit doar la apus. Însă cu fetele sale, în odăile lor înmiresmate și calde, vorbea mult, citindu-le din cărți ferecate cu chingi din argint pe care copilele puteau citi *Alana a Treia*, *Alana a Doua*, *Alana*. Fetele adormeau cuibărite una în brațele celeilalte, fiecare adulmecând levănțica din părul celeilalte, una visând – cine știe? – visul celeilalte. Uneori se trezeau în miezul nopții și se despărțeau, migrând fiecare spre camera ei, auzind însă ghetele tatălui pe holurile de la etajele inferioare, pașii grăbiți ai slugilor ce-i fugeau acestuia din cale, bănuind și parcă văzând cu ochii minții arhitectura amplă, aerată, a gesturilor mamei, aruncând tăcute ordine, apropiindu-se de bărbatul ei.

Acum Karina își aminti limpede una dintre acele nopți în care, străbătând holurile pentru a ajunge în odaia ei, a auzit

suspinele tatălui din spatele unei uși:

— Și mie mi-e greu, Alana, să nu crezi că nu. Dar trebuie, trebuie să plece.

— De ce trebuie? Atât avem – două fete.

Karina a fugit din dreptul ușii înainte să poată afla mai multe, dar, odată cu trecerea anilor și cu desfășurarea ghemului evenimentelor așa cum fuseseră scrise, fata a avut grijă să umple acele goluri cu propriile înțelesuri, deși au existat clipe în care era convinsă că totul nu fusese decât o plăsmuire a minții unei fetițe obosite în miez de noapte și că plecarea Kunnei nu fusese plănuită cu atât de mult timp în urmă.

Amintirile pe care le avea cu sora ei erau cele mai de preț frânturi ale vieții sale intime și le păzea cu sfințenie în cotloane tăinuite în spatele pereților falși, ridicați cu încăpățânare în mintea și-n sufletul ei. Kunna fusese cea mai bună prietenă a ei. Cu ea descoperise prima dată coridoarele cele mai adânci ale casei, cele ce zăceau mai tot timpul scufundate- beznă și-n tăcere, cu covoare groase, moi, pe care să nu se audă niciun pas și pe care se șoptea că, într-una dintre odăile pe care le găzduiau, își trăia în pace ultimele clipe ale vieții bunica lor, Alana a Treia, pe care nu au văzut-o niciodată, fiind bine păzită de slujnice voinice, dar al cărei horcăit tușit l-au auzit o singură dată, destul cât să le însoțească visele câțiva ani de atunci încolo. Alături de Kunna a urcat pentru prima dată pe acoperișul casei, furișându-se prin holuri și pe scări pe care doar coșarii le mai cunoșteau. De acolo au privit pe lângă bolta Templului Celor Nouă Utere, pe deasupra acoperișurilor caselor, printre rotocoale de fum și aburi adunați ghem printre clădiri, peste larma piețelor și a străzilor și până dincolo de croncănitul păsărilor gigantice din vârful

Templului. Erau clipe de pură libertate, în care doar ele două mai contau și în care simțeau nemurirea ca pe un curent de aer nevăzut și știut doar de ele ce străbătea acoperișuri. Au vizitat hornurile casei și au stat la umbra lor, mâncând turte cu dulceață și chicotind spre depărtări, vreme de mulți ani, până când, pe neașteptate, Kunna a început să se întristeze privind spre Turnul Roz, însă despre care Karina nu știa nimic pe atunci. Apoi au încetat să mai urce și Kunna era din ce în ce mai tristă.

Oricât ar fi încercat să nu păstreze acea amintire în memorie, scena cu ea gătită pentru drum, cu caleașca în așteptare în stradă, era una dintre cele mai încăpățânate pelicule ce se desfășurau din când în când prin fața ochilor Karinei. Plângea și își frământa mâinile, Alana se apleca deasupra ei, lăsând câte un sărut pe fiecare tâmplă. Harun Bok stătea țeapăn sub arcadele din hol, înconjurat de slugi și asistenți, vizibil chinuit de eticheta ce se impunea. Ori de câte ori își aduna acea imagine în minte, îl vedea pe tatăl ei cu ochii sparți în sute, poate mii, de globuri, cu pumnii încleștați și spatele drept.

În acea zi, crezând că avea să fie dusă la Turnul Roz, unde o aștepta Kunna, Karina a aflat cu surprindere și dezgust că birja o purta în afara Porții, la Mănăstirea de Tuci, cu ale sale ziduri înalte din metal înnegrit de incendii trecute și trepte din rocă neagră. Fata și-a lipit privirile pe casa părintească prin geamlâcul caleștii până ce aceasta a dispărut în spatele unui deal, apoi și-a coborât privirea pe pantofii ei lăcuiți și nu i-a mai ridicat până când ușa s-a deschis și femei mărunte, înfășate toate în straie negre și încinse cu lanțuri grele de care atârnau tot felul de bulbi de plumb, mici ca

fasolea, mari ca prunele, i-au zâmbit și au condus-o prin holurile vaste, cu pașii călăuziți de-o parte și de alta de tablourile unor femei cu mină aspră.

Destinele celor două fete din casa lui Bok erau trase la indigo după alte mii și mii din istoria Porții, familii care avea grijă să-și împartă fetele și, mai târziu, femeile, între cele multe, bine educate în sistemul amplu de mănăstiri ale mai'-Lumii, de unde ieșeau gata pentru a obține funcții importante în organismul imperiului, și cele puține, cărora le rezervau calea ostășiei sfinte. Destinul nu era nimic altceva decât expresia acelei instituții numite Tainele, formată din femei ce urzeau la nașterea fetelor și croșetau cursuri ale vieții pentru ele. Alana a Treia, cea cuibărită în ultimii ei ani de viață în holurile claustrofobice ale reședinței Bok, fusese, la vremea ei, o Taină; ea șoptise nepoatelor sale că una va deveni cărturar, iar alta sfântă.

Primele zile la Mănăstirea de Tuci au fost diferite nu doar pentru Karina, ci și pentru maicile care încercau zadarnic în fiecare dimineață să o smulgă dintre așternuturile sale și să o trimită în sala de curs sau la cele șapte Aduceri Aminte ale zilei, ba chiar și la sala de mese. La început o rugau, îi mângâiau părul și îi șopteau că nu va îmbătrâni între acei pereți negri, ci va ieși de acolo educată și pregătită pentru orice avea să-i iasă în cale în Poartă. Când vedeau că vorba nu dădea roade, maicile o trăgeau din pat și o târau pe podeaua rece până la ușă, unde însă Karina, dând dovadă din nou de o forță nefirească, cuibărită-n mușchii și-n tendoanele sale, se proptea cu mâinile și picioarele în prag și nu voia să iasă.

În a doua săptămână răbdarea femeilor ajunsese la limită și, înfășurând o sfoară în jurul unui bulb mic de

plumb, una dintre măici i-a aplicat prima corecție. Brațele și picioarele i-au cedat în cârcei și Karina s-a lăsat dusă pe holurile mănăstirii până în sala de curs, unde alte câteva fete plânse, speriate și, unele dintre ele, învinețite, au ridicat capetele de pe mesele lor și au privit-o complice.

Nopțile de început și le petrecea trează, căutând prin orizontul argintiu de lună scuturată piscul Turnului Roz în care știa că era închisă Kunna. Îl găsea, se zăpăcea, plânsul fragmenta imaginea și aburea peisajul, clădirile din depărtare alunecau, se depărtau unele de altele. Pironind cu privirea siluetele nemișcate în depărtare, zidul de copaci din prim-plan părea să se ridice, Karina pleca ochii pe copaci, se potoleau, ca spioni camuflați în noapte, iar gândul ei trist era secționat pe neașteptate doar de greieri ascunși în stufărișul de sub geam. Aprindea lumânarea și îi scria Kunnei până adormea cu capul pe hârtie, iar propozițiile neterminate se isprăveau doar în vis, cerneala trecând parcă pragul frunții, caligrafie prin cotloanele minții. La trezire ascundea foile și aștepta maicile să tragă de ea.

O lună mai târziu, Karina a primit prima vizită a mamei. Stătea în geam, căutând ca întotdeauna Turnul Roz prin cețuri, când a văzut caleașca cu *B*-ul mare, aurit, pe portiere, și a tresărit. A luat-o la fugă pe holuri, năpustindu-se prin cârduri de maici ca prin fum negru, și a pătruns plânsă toată în curtea mănăstirii:

— Ai venit să mă iei acasă! striga fata și fugea și Alana zâmbea, dar ascundea un ghimpe cât o lume întreagă în inimă, că nu venise să o ia acasă, ci doar să-i mai oblojească rănile sufletului și să-și potolească și ea dorul de fiica ei.

Ceva mai târziu, în odaia ei, priveau amândouă în

depărtare, căutând Turnul Roz, când Karina a întrebat-o de ce se întâmplă toate astea:

— Așa a fost scris, puiul meu. Destinul tău e la Poartă, în slujba RegeReginei, iar pentru asta trebuie să fii educată în spiritul Regatului. Mănăstirea de Tuci e cea mai bună școală care există în mai'Lume, Karina, și e cazul să înveți să te porți cum trebuie aici.

— Și Kunna?

— Kunna are alt destin, a zis femeia și a plecat privirea. I s-a șoptit că are să devină sfântă și că menirea ei se va împlini nu în lumea noastră, ci în alta.

— Dar, mamă..., a început să plângă Karina. Când o s-o mai văd?

Alana a tăcut și a început să-i mângâie părul și să fredoneze una dintre melodiile cu care le adormea pe fete pe când erau mai mici. Karina s-a întins cu capul în poalele femeii și a închis ochii. Alana cânta și păsări mici se adunau în pâlcuri prin fața geamului. Karina a deschis ochii o singură dată, când a simțit o lacrimă a mamei picurându-i pe tâmplă. Nu a șters-o, ci a așteptat ca porii să o sugă-n ea. Apoi a adormit.

Când s-a trezit, mama ei era tot acolo. Karina a îngenuncheat lângă pat și a scos mănunchiul de scrisori pentru Kunna.

— Când o mai vezi?

— Astăzi. Când plec de aici, acolo merg.

— Pot să vin și eu?

— Nu, pui mic. Nu e voie.

— Atunci îi dai asta din partea mea?

— O să se bucure.

Întinzându-i mănunchiul cu scrisori, Karina și-a dezgolit

brațul și Alana a putut vedea vânătăile.

— Promite-mi că vei fi cuminte, a cerut femeia. Fă ce spun maicuțele și învață bine, ca în câțiva ani să ieși de aici și să te întorci la Poartă.

— Da, ma...

— Ascultă-mă! Vei sta cu noi în casă și totul va fi bine, dar până atunci trebuie să fii cuminte. Promite-mi!

— Și Kunna?

— Promite-mi!

Karina a plecat privirea și a promis, dar nu avea de gând să se țină de promisiune. Săptămână de săptămână punea la cale ceva prin care să poată demonstra fără drept de tăgadă că locul ei nu era acolo și că nimic nu o putea face să rămână printre măicuțele din Tuci, cu capul plecat și spinarea arcuită peste manuscrise vechi și în canoane ale Aducerilor Aminte. Gândul îi era mereu la Kunna și simțea că locul ei era lângă ea. Disprețuia orice oră de curs în care se vorbea despre destin sau se făcea trimitere la Taine; ura disciplinele menite a o transforma într-o domnișoară de curte cuminte și supusă etichetelor sociale. Noaptea se vedea străbătând câmpii pustiite și pârjolite alături de Kunna. Era visul ei preferat: se făcea că mergeau de săptămâni, luni întregi, poate chiar ani, ținându-se de mână, simțindu-și una alteia pulsul prin degetele încleștate violent. (*Să nu-mi dai drumul, zicea Karina, sau poate Kunna. Să nu-mi dai drumul, ziceau amândouă.*) Nu recunoșteau nimic în jur, totul era pârlit, bulgării de pământ înnegriți, copacii cheliți și ciuntiți. Deasupra lor roiau păsări imense cu câte două rânduri de aripi-membrane; croncăneau și șuierau. (*Trebuie să fie vreun cadavru prin apropiere, zicea Karina, sau Kunna, sau amândouă, sau niciuna.*) Iar când

munții de la orizont se mișcau și fetele pricepeau că acele formațiuni nu erau rocă, ci trupuri gigantice de viermi colcăind acolo unde se întâlnește cerul cu pământul, Karina se trezea. Plângea de dorul Kunnei și își promitea, pentru încă o zi, să fie coșmarul celor de la Mănăstirea de Tuci.

Într-o dimineață în care încă mai ștergea de pe pleoape ceața visului, a fost aspru mustrată de una dintre măicuțe că nu era atentă și trimisă în Colțul Rușinii, cel în care oglinzi erau așezate în așa fel încât să-și vadă chipul și doar atât, plăci poleite cu argint menite să dezvăluie urățenia mai'O-mului ce trebuia depășit. De unde stătea în genunchi cu spatele la clasă, Karina auzea șoaptele și batjocura din primele rânduri, unde câteva fete vorbeau despre ea. Karina și-a privit chipul și orele au trecut. Când a fost chemată să se ridice și să iasă din colț, Karina, încărcată cu toată furia, cât pentru două jumătăți de om ciuntit, a mers la fetele din prima bancă și le-a ars câte o palmă peste fețe, de le-a țâșnit sângele pe nas și din buze.

Atunci a petrecut o zi întreagă în singurătate, într-o cămăruță îngustă de lângă odaia ei, special construită pentru asemenea măsuri punitive, dar n-au reușit să-i frângă spiritul cu beznă și-ngustare, care parcă aveau efect opus asupra ei: o hrăneau, îi pompau curaj și sfidare în priviri și, cu trecerea orelor, o făceau să creadă tot mai mult că menirea ei era să fie sfântă și să sufere pentru ce iubește.

Karina a fost dezamăgită să vadă că gestul ei nu le determinase pe măicuțe să o cheme pe mama ei la mănăstire. Asta, își aminti acum Karina cea prinsă în lanțuri, i-a ațâțat focul și mai tare. La câteva zile după ce a fost scoasă din cămară, a fost pedepsită să șteargă toate eprubetele și vasele

din atelierul alchimic până târziu în noapte. Cu ochii înroșiți de plâns și de oboseală, cu mușchii arzându-i a furie și cu credința că poate o nouă dovadă de nesupunere i-ar fi putut aduce mama acolo și i-ar fi permis să plece de la mănăstire, a împins toate mesele în dreptul geamurilor, a deschis larg ferestrele și a aruncat toată sticlăria în curte. Zgomotul asurzitor a trezit mănăstirea și lumini s-au aprins în odăi și pe coridoare. În curte, luna se oglindea spartă în zeci de mii de cioburi și-un praf înecăcios se ridica până la geamul primului etaj.

A fost aspru pedepsită, suportând cu dârzenie și fără a scoate vreun sunet loviturile cu bulbii de plumb, dar maicile, care știau să citească adânc în ea, tot nu i-au chemat părinții. A stat trei zile și două nopți lungită în pat, mângâindu-și vânătăile de pe mâini și picioare și urmărind trecerea molcomă a stelelor pe cerul mai'Lumii, fixând cu privirea gaura din lună, în care se spunea că locuiau Ochii, cei ce văd totul, cei ce urmăresc, pândesc și știu. Din când în când se ridica în capul oaselor și căuta Turnul Roz prin depărtări, dar parcă totul îi părea schimbat, nici pădurile nu mai erau la fel, nici anotimpurile, cerul se învinețea, acoperișurile caselor din cețuri păreau altele, doar ea rămânea neurnită în hotărârea ei.

În a treia noapte a ieșit pe geam, a escaladat peretele mănăstirii, și și-a dat drumul de la înălțime. Căderea i-a săgetat picioarele și i-a curentat șoldul și a trebuit să rămână aproape o oră întreagă lungită în tufișurile de sub geam, sperând să nu fie găsită și masându-și mușchii tumefiați. În tot acel ceas și-a ținut privirea pe gaura din lună, rugându-i din toată inima pe Ochi să nu se uite la ea.

Nu știa încotro trebuia să meargă pentru a ajunge la

Turnul Roz, dar cel puțin avea cunoștință de drumul ce o putea duce la Poartă. De acolo, prin ganguri și căi ceva mai familiare, avea să-i fie mai ușor. Mai întâi trebuia să străbată pădurea deasă ce încingea Mănăstirea de Tuci, cu ziduri vii de nepătruns. Îi era frică și frig. A trecut zgribulită pe lângă primii copaci. Întunericul se înfoia și croșeta tot mai multe bezne în jurul ei. Când a ridicat privirea, luna nu mai era; dispăruse cu tot cu Ochii ei dincolo de coroanele copacilor. Îi părea că umbre străbăteau coroanele ca vapoare suspendate de deasupra ei, iar frunzele șuierau la trecerea lor. Păsări nocturne croncăneau prin depărtări și prin apropieri; frigul mușca din Karina cu nesaț. Călca bălțile mai mult cu ochii închiși, ghidată de nebunia de a ajunge la Kunna, la Turn. Și apoi ce? se întreba. Apoi ar fi arătat tuturor că locul ei era acolo, nu? Călca și tremura și ofta și-și înghițea plânsul, în timp ce vaste rute vegetale se desfășurau pe deasupra ei, mormăind și șuierând și foșnind. După câteva ore de mers a zărit lumini și inima i-a tresărit: ajunsese la marginea pădurii. A luat-o la fugă, s-a împiedicat, s-a ridicat, a fugit, a fugit, a fugit, a auzit câini – o urmăreau? –, dar nu din spate, ci din față. A ieșit la lumina luminișului și a aflat că nu părăsise pădurea, că mersese în cerc și ajunsese în cealaltă parte a Mănăstirii de Tuci, unde a dat peste măicuțe care o căutau cu câini în lesă. Privirile li s-au întâlnit. Karina a început să plângă. Maicile au dat drumul câinilor. Animalele erau însă bine dresate să nu-și înfigă colții când și unde nu trebuia, așa că au imobilizat-o cu caninii lor ascuțiți la un milimetru de piele, iar orice mișcare necugetată a copilei ar fi sfâșiat pielea și mirosul și gustul sângelui ar fi ațâțat câinii și mai tare. Karina își amintea acum cât de tare fusese bătută atunci și cu

greu putea pricepe cum putuse un trup de fată să ducă atâtea lovituri. În rituri din vechime maicile au deprins tehnici ale bătăii crunte, dar care să nu pună viața fetelor în pericol – lovituri repetate la fund, până ce pielea crăpa; rușinea de a nu putea sta jos din motive pe care toți le cunoșteau.

Nu au lăsat-o să se întoarcă în camera ei, ci au obligat-o să participe la toate orele de curs, stând în picioare în fața clasei. Karina primea privirile colegelor cu încăpățânare, întorcându-le căutături acide, aspre, mândră de fronda ei, pregătită oricând să o ia de la capăt. Singurele ei clipe de deznădejde profundă erau noaptea, când se gândea la câte trebuia să mai îndure pentru a o aduce pe Alana la mănăstire. Se întreba dacă maicile îi spuseseră despre toate astea, dar bănuia că nu. Măicuțele știau că, dacă părinții ar fi aflat, ar fi luat-o de acolo îndată. Sau poate că, se gândea Karina, părinții ei ceruseră în mod special ca orice abatere a ei să fie sancționată fără să fie anunțați.

Zilele de stat în picioare și de umblat cu dureri la fiecare pas o osteneau cumplit și uneori ațipea chiar și în picioare. Se trezea în râsetele celorlalți și simțea păduri dese pârjolite în ea sub soarele arzător al furiei.

— Locul meu nu e printre voi, omizilor, le-a strigat odată și a încercat să plece repede, dar pașii dureroși au împiedicat-o să se grăbească.

— Uite cine vorbește – melcul! s-a auzit din spatele ei și Karina a strâns din pumn până ce firicele mici de sânge s-au adunat sub unghii.

Dar totul avea să se schimbe într-o dimineață, când, trezindu-se dintr-un coșmar încâlcit, cuprinsă și răpusă de furie și neastâmpăr, a făcut un gest necugetat, care avea nu doar

să-i schimbe viața, ci să și curme alta. Visase că privea printr-un ochean spre Turnul Roz (care în vis era violet, tumefiat), căutând ceva; știa că se uita după Kunna, dar nu știa de ce. Voci în jur strigau la ea: Uite, acolo! Acolo! Și, mijindu-și ochii și amplificându-și nefiresc capacitățile vizuale, încordându-și nervul optic ca un uliu în zbor, a văzut-o pe Kunna atârnând de turn. Avea gâtul prins într-un laț și chipul vânăt, ochii fără viață. Vântul făcea ce voia cu ea, o arunca de colo colo prin aer, fata întorcându-se mereu prinsă-n funie și izbindu-se de turn. La fiecare lovitură se mai scutura câte un pic; bucăți din ea cădeau la poalele turnului, de unde erau culese de creaturi mici cu mai multe picioare, pe care Karina nu le mai văzuse niciodată și despre care nu știa nimic. Înzestrată parcă și cu un auz exacerbat, Karina auzea oasele Kunnei trosnind și pocnind în fălcile animalelor, care din când în când se așezau pe vine și defecau, sau se aplecau și vomitau, ca să aibă loc să mai înghită din fata care, încă prinsă în voia vântului, se izbea de turn și se scutura. Când nu mai rămăsese decât capul în laț, pendulând prin aer ca bulbii de plumb ai maicilor, lovind din când în când Turnul Roz și lăsând în urmă vânătăi ca fețe zeflemitoare, Karina s-a trezit din somn și a țâșnit afară din odaie.

A alergat cu greu, având încă bășici purulente pe fese și gambe, ce plezneau și tremurau; încerca să-și sfâșie cămașa de noapte de pe trup. Cele câteva fete care se treziseră și care mișunau deja pe holuri au început să strige la ea, dar peste ele, mai puternic, s-a auzit glasul maicii stareţe, care tocmai trecea prin curtea mănăstirii și, văzând-o cum alerga prin balcoane pe la etajul ce încingea curtea, a strigat s-o oprească cineva. Câteva fete s-au năpustit asupra ei chiar în dreptul

marilor trepte ce dădeau spre curte, dar, încărcată cu toată nebunia și furia înmugurită în coșmarul ce încă îi mai picura chinuri pe retină, s-a smucit și s-a scuturat de ciorchinele de fete, dându-le brânci pe scări în jos. Câteva s-au agățat la timp de balustradă, iar altele s-au oprit după ce s-au rostogolit pe câteva trepte, însă una dintre ele s-a dat de-a dura într-o mecanică ce a purtat-o până jos, unde îndată s-a înconjurat cu o băltoacă de sânge ce se hrănea dintr-o crăpătură a craniului.

Fata încerca să spună ceva, dar gura i se mișca în van, niciun sunet nu mai ieșea din ea. Înghețul a cuprins-o pe Karina și a leșinat. În întunericul minții ei era, în sfârșit, bine; era ca moartă, așa cum simțea, de fapt, că trebuia să fie.

Când s-a trezit, Alana era lângă patul ei. S-au îmbrățișat îndelung, șoptindu-i în păr griji și neliniști, bucurii și speranțe.

— Pot să vin acasă?

— Da, pui mic, vii acasă.

Femeia era palidă, muncită de tristeți și scobită-n obraji. Părea să fi stat trează în pragul unei uși vreme de un deceniu, așteptând.

— Ce-i cu tine, mamă?

— Hai acasă, Karina, nu-i de tine aici.

— Sunt atât de fericită, mamă! Poate să vină și Kunna? Putem merge să o luăm?

— Hai, îmbracă-te.

S-a îmbrăcat și și-a strâns hainele. Au ieșit împreună pe coridoarele mănăstirii, ținându-se de mână și privind în jos, însoțite de capetele plecate ale fetelor și maicilor. Karina ridica privirea și căuta ceva în ochii lor, dar nu găsea nimic. Era

atât de fericită, încât zâmbea. Nimic nu mai conta – se întorcea acasă, alături de Kunna. Sau poate mergea la Kunna, oricum nu mai conta, numai să fie împreună.

În timp ce caleașca se îndepărta, Karina s-a uitat o singură dată în jur, la pădurea pe care încercase să o străbată în încercarea ei de a ajunge la Turnul Roz, și la mănăstirea neagră care acum părea și mai întunecată, cârpe negre fluturând la fiecare geam, ca un imens bulgăre de cărbune smuls pământului. Pentru că nu mai văzuse niciodată ferestrele acoperite cu negru, Karina nu știa ce însemna și nici nu s-a gândit că ar fi putut însemna ceva, dar acum, la opt ani de la acea zi, știa că acela fusese doliul Mănăstirii de Tuci, lințoliu ridicat la moartea uneia dintre maici sau eleve. Acea fată, cu creștetul crăpat și bolborosind zadarnic – așa cum deseori de atunci avea să o aștepte în vis – fusese prima ei crimă și Karina nici măcar nu știa, nici măcar nu-i păsa. Karina avea inima necruțătoare a unei sfinte a mai'Lumii.

Spre seară a găsit casa scufundată în beznă, slujitorii tăcuți, pășind calculat pe covorul moale, tiptil ca puii de pisică, să nu deranjeze liniștea ce se lăsase peste toată gospodăria, solemn străbătută doar din oră în oră de vreun orologiu din spatele vreunei uși zăvorite. Pe acele coridoare, în acea seară, Karina a aflat că bunica ei, Alana a Treia, una dintre Tainele Porții și cea care urzise destinul ei, dar și pe cel al Kunnei, murise în timpul nopții trecute.

— Du-te. Stai cu ea, așteaptă lângă ea. Apoi vino sus, avem de vorbit.

— Ce să-i spun? a întrebat Karina.

— Nimic, pui mic, nu trebuie zis nimic. Și-a împlinit menirea, a atins moartea sfântă. Nu e nimic de zis. Doar să

stai cu ea.

Karina a coborât treptele scăldate în umbre și în praf, a trecut printre cortine roase discret de molii, a deschis uși și a închis altele, și a ajuns în dormitorul în care trupul bătrânei, încă nerăcit cu totul, stătea lungit și secționat de două umbre, doar chipul și pântecele de sub pătură luminate de două opaițe. În pieptul fetei inima bătea cu putere, iar pașii pocneau în lemnul învechit al podelei. S-a așezat pe scaunul de lângă pat și a auzit foiala din colțuri: slugile se retrăgeau. Ușa s-a închis în urma lor și Karina a rămas singură cu bunica ei cu care nu schimbase niciodată vorbe, dar care îi croșetase acel crunt destin care i-o alungase pe Kunna și-o trimisese pe ea la Mănăstirea de Tuci. Un val de mândrie a cuprins-o în acele clipe în care a înțeles pentru prima dată că fusese atât de puternică încât își frânsese destinul. Mai rămânea doar să o aducă pe Kunna lângă ea, înainte de a-și proclama victoria totală asupra Tainelor.

Erau gânduri necuviincioase la căpătâiul unui mort, știa, dar erau prea puternice pentru a nu-i mâzgăli un zâmbet pe față și a o face să creadă că era în stare de orice. Era doar un copil, da, dar un copil care își învinsese Taina.

Pătura s-a mișcat în dreptul pântecelui bătrânei și Karina a tresărit. S-a încruntat și a privit cum ceva trăgea încet de pătură de acolo, de sub ea, adunând-o în falduri și ghemuri mici. Colțurile păturii cu fir de aur se retrăgeau ca oceanele înaintea unui val uriaș și cadavrul scofâlcit al bătrânei se dezvelea centimetru cu centimetru. Galopul inimii a reînceput în timp ce Karina se uita cu silă și milă la trupul dezgolit al Alanei a Treia, umerii uscați și ascuțiți, sânii fleșcăiți și atârnând în pielițe fine de-o parte și de alta a pieptului. Când

pătura a ajuns în dreptul stomacului femeii, Karina a văzut doi pumni mici ieșind de sub pled, trăgând tot mai mult de țesătură, eliberându-se. Astfel a descoperit Karina cu mirare și spaimă că burta Alanei a Treia era o cavitate fină în care locuia un om mic și strâmb, ghemuit în grota aceea ce se răcea încetul cu încetul în jurul său. Pielea îi era palidă și întinsă pe oasele strâmbe, capul mare, greoi, atârna între doi umeri înalți și țuguiați, ochii bulbucați și gălbejiți, străbătuți de mici vene roșii ce păreau a se umfla și dezumfla. Piticul și-a întins brațele și a prins-o pe Karina de mână; fata a rămăs mută și nemișcată în dreptul patului. Creatura a tras-o încet spre ea și i-a apropiat chipul de al său. Fata îi simțea halena și auzea vâjâitul îndepărtat al aerului ocupând și părăsind cavități în acel trup mărunt. A privit-o îndelung, ochii plimbându-i-se pe fiecare trăsătură a chipului Karinei, ca și cum ar fi încercat să găsească ceva sau pe cineva în fiecare por; mâna mică și osoasă era încă puternică.

Așa cum stătea, ieșit din caverna pântecelui bătrânei, i se vedea pielița de pe spate, fină, aproape transparentă, străbătută de firișoare subțiri, ce tremura la fiecare briză, la fiecare curent de aer ce traversa acele văi de piele și os, sau la fiecare bătaie a inimii pe care Karina o bănuia în acel trup mărunt. Creatura a scos un singur sunet, un mârâit oftat și lung și i-a dat drumul din strânsoare. Și-a tras încet pătura peste el, acoperind mijlocul Alanei a Treia, iar Karina s-a ridicat și a ieșit din cameră fugind.

S-a aruncat în brațele mamei sale și a început a-i povesti ce a văzut în acea odaie, arătatea stranie ce s-a ridicat din burta buni...

— Șșșș, Karina, nu vorbi. Despre asta se tace.

I-a mângâiat părul minute lungi, uitându-se amândouă în gol, fiecare în golul ei, până ce Alana a rupt tăcerea și a zis:

— Înainte să moară, am visat-o. Se făcea că rătăcea printr-o galerie lungă și întortocheată, pe pereții căreia nu erau tablouri, ci oglinzi, sute, mii. Fugea printre ele, aruncând o privire când într-o parte, când în alta, și nu reușea să-și vadă chipul reflectat în niciuna dintre acele multe oglinzi. Plângea și-și smulgea părul din cap, pui mic, alergând, căutând o oglindă care să-i întoarcă fața, dar zadarnic, că toate arătau două chipuri asemănătoare: al tău și al Kunnei. M-am trezit plângând, Karina, cu un singur gând în minte: că mama mea s-a înșelat, că Alana a Treia, Marea Taină a Porții, a urzit destine greșite ție și Kunnei.

— Dar, a zis Karina, asta înseamnă că...

— Da, pui mic, vei pleca la Turnul Roz chiar de mâine.

Karina și-a strâns mama în brațe și-au plâns amândouă până ce n-au mai avut lacrimi de vărsat.

— Dacă ai ști ce bucurie mi-ai făcut la gândul că voi fi din nou alături de Kunna.

— Kunna nu va fi lângă tine, pui mic, a zis femeia cu privirea plecată, căutând ceva prin umbre, prin ea.

— Cum adică? O aduci acasă? O trimiți la Mănăstirea de Tuci? Nu, mamă, să nu o...

— Turnul Roz nu a fost pentru ea, pui mic.

— Dar, mamă, mai acordă-i o șansă! Voi fi și eu acolo, împreună o să...

— Kunna a murit, Karina.

***

Acelea au fost ultimele cuvinte rostite între mamă și

fiică pentru multă vreme. Tăcerea din casă și frigul de pe lume s-au cuibărit adânc în sufletul Karinei și atunci a înțeles că destinul ei era să fie o jumătate de mai'Om, o umbră de sfântă pe căile ne'Lumii. Acum, încătușată în groapa întunecată, încercuită din ceas în ceas de acel monstru al nopții și al morții ce-i respira binecuvântările în față, tot ce putea face era să strângă globul cu măseaua Kunnei între buze și să-și amintească mai departe, să lase anii de ucenicie la Turn să se scurgă prin fața ochilor, să nu uite cine era, să nu uite de ce era.

PALMAPALMAPALMAPALMA PALMAPALMAPALMA...

— Palmă! Sivă! Ilenă!

Sânge-n fân, pe buștean, pe topor; sânge-n praf, murdar.

— Palmă!

Sfoara încă bălăngănindu-se sec de grindă, parcă purtând un cadavru nevăzut în lațul său.

— Sivana!

Glasul bătrânul le adunaseră degrabă pe cele două fete și, văzând carnajul, Sivana și Ilena urlară disperate într-un glas. Strigătul lor trezi vecinii și îi aduse-n poartă.

— Tu, întreabă bătrânul, tremurând tot ca o vargă, tu, unde-i Palma, unde e fata mea?

Ilena plângea, ghemuită la picioarele Sivanei, dar Siva reuși să spună doar:

— Nu știu, nu am văzut-o.

— Ce se aude, moșule? veni vocea lui Gagu de peste gard. Ce se-ntâmplă?

Bătrânul ieși buimac din hambar, alb, palid, ca mort, rostind mecanic un singur nume, din nou și din nou și din nou, ca un fluviu izvorât din răni deschise-n suflet:

— Palmapalmapalmapalmapalmapalmapalma...

— Ce-i cu ea, moșule? întrebă Gagu. A văzut-o Messa plecând în zori cu femeia aia-n negru. S-au dus spre târg, încolo, ia.

Și arătă în josul uliței, mulțimea de oameni făcând loc unei direcții imaginare pornite din vârf de deget.

— Cum? întrebă bătrânul. Ai văzut-o?

Un altul ieși în față și spuse:

— Acum m-am întors de la târg, moșule, și-am văzut-o și eu, acum vreo două ceasuri. Dar să știi că n-a stat, a trecut de târg și a pornit spre pădure, pe la Toaca Muntelui, spre stânci.

Fetele se îmbrăcară și aduseră vesta tatălui și ieșiră ca nebunii toți pe poartă; mulțimea se adună în jurul lor și porniră cu ei. Un altul veni în spatele moșului și îi povesti peste umăr cum a văzut-o și el în zori, pe uliță, dar, să-i fie cu iertare, n-a oprit-o, credea că-i dusă cu treabă, tare preocupată îi părea femeia în negru, că vorbea fără încetare pe limba ei.

— Ce limbă, omule? se răsti bărbatul. Că femeia vorbea pe limba noastră. Ori zici de altă muiere?

— Nu, moșule, tot ea era. Dar vorbea cu glas stâlcit, de ziceai că vorbea invers, nu alta.

— Și Palma? Palma mea cum era?

— Tăcută, cum o știm. Cu capul plecat și cuviincioasă.

Ajunseră în târg și întrebară și, chiar așa, câțiva ziseră că văzuseră și ei pe fiica bătrânului la braț cu femeia înveșmântată- negru, iar degetele lor arătau toate spre Toaca Muntelui.

— A stat să vorbească? întreabă moșul.

— N-a stat, ci asculta la cealaltă cum vorbea.

Bătrânul se opri câteva clipe, plâns și temător, cu umerii de care îi atârnau fetele ca momâile, și povesti ce văzu în hambar și despre toată teama pe care o avea de muierea-n negru ce părea să grăiască invers, pe limbă de mort. Atunci lăsară cu toții tot ce făceau și se alăturară mulțimii și porniră spre pădure. Și uite așa se goli satul în dimineața aceea, doar orătăniile gospodăriilor ce mai rămaseră în urmă, gândacii și păsările din poduri și copaci. Un singur soi mai veni cu ei și

tare se mai minunară când, plecând capetele și privind printre ei, văzură mișunând la picioare sute și sute de șobolani, mergând cu sătenii spre Teaca Muntelui, având și ei pesemne vreun scop al lor. Și, deși blestemau și se fereau, oamenii aleseră să-și bată capul cu acea minune altă dată, când aveau să isprăvească cu femeia în negru și să-i aducă fiica moșului acasă.

Om și șobolan mergeau spre cele două stânci ascuțite de la Toaca Muntelui, unde se zicea că sfântul Iaba bătuse toaca cu oasele nesfintei Hasanisi și dinspre care, când vântul era potolit și era liniște în sat, încă se mai auzeau pocnetele toacei la ceas de-nserat. Pe acolo, unde valea se-ngusta, trecură oamenii la braț, strecurându-se printre stânci, urcând panta muntelui cu șobolanii la picioare. Din când în când vreun om călca voit ori din greșeală vreun șobolan, ba alții le izbeau câte o cizmă-n cap de ajungeau fără suflare prin crăpături și pe sub stânci, iar alții, dintre cei care se înarmaseră cu furci ori topoare pentru vânătoarea matinală, străpungeau sau înjumătățeau vreun șobolan la fiecare pas, strâmbând din nas a silă. Dar era în zadar, pentru că șobolanii erau prea mulți și neabătuți se adunau printre picioarele lor parcă înmulțindu-se din mers și uite așa ajunseră, om și animal, în luminișul de după Toacă, la intrarea în pădure.

Se adunară cu toții în cerc în luminiș, cu moșul și fetele sale în mijloc, și până și șobolanii se opriră din mers și se lungiră pe burțile lor, așteptând ceva. Se minunau oamenii holbându-se la creaturile de la picioarele lor și parcă se minunau și șobolanii cu capetele ridicate spre ei, privindu-i nemișcați, și era ca și cum numărul oamenilor se triplase, căci în fiecare ochi negru, mic și rotund se oglindea câte un om

mărunt, închis în sfere-n capete de rozătoare.

Se făcu liniște în luminiș. Bătrânul, gâtuit de durere, începu să vorbească:

— Scumpii mei, tare vă mulțumesc că ați venit cu mine să mă ajutați să-mi găsesc fata. Când isprăvim, aflăm și ce-i cu oasele din hambar și punem toate la locul lor, orânduim noi să fie bine. Zic să ne despărțim să căutăm în toate zările prin pădure, dar mai zic și că suntem prea mulți și satul zace nelocuit de-un ceas – bine ar fi ca măcar muierile să se-ntoarcă să vadă de gospodării și de animale până ce se-ntorc bărbații.

Ceilalți dădură vorba mai departe din buză în buză, din om în om, până la marginea luminișului, s-audă toți, dar, până să se isprăvească șoapta, altceva crescu printre ei, un alt zgomot, ca o pârâială a lumii și toți își simțiră picioarele moi și văzură cum pământul le fugea de sub tălpi. Trosni și părâi, pocni și cârâi și-un hău se goli sub ei, iar sutele de săteni se prăbușiră în groapa imensă de sub ei, cu șobolani agățându-li-se de haine, înfingându-și ghearele în părul lor, chițăind, ținând isonul uneltelor omenești.

Nu căzură mult, căci groapa, deși lată cât întreg luminișul, nu era mai adâncă de câțiva metri, dar pereții îi erau din bulgări fini, așa că primii care încercară să iasă alunecară și căzură înapoi peste ceilalți. Straturi de oameni strigând a durere, sufocându-se unii sub greutatea altora, șobolani colcăind pe sub ei, printre ei, mușcând din oameni în încercarea lor de a ieși la lumină. Era o cruntă viermuială în acea groapă, când femeia în negru ieși din pădure și privi în jos de pe buza hăului. Bartholomeus cu chip de Palmă rămase în urmă, privind temător de după un buștean prăbușit de-a curmezișul la

marginea pădurii. Se făcu liniște în codru; femeia în negru ridică brațele ei uscate, palide, și, ținând palmele deschise deasupra gropii, începu să murmure și să fredoneze pe limba ei.

Oamenii erau muți de uimire și până și șobolanii se opriseră din scurmat și zvârcolit ca să privească în sus. Glasul femeii creștea odată cu vântul ce se întețea în jurul ei. Coroanele copacilor fâșâiau zgomotos; păsările pădurii își luaseră zborul, umbrind pentru o clipă chipurile ridicate ale sătenilor.

Apoi începură a se întreba ce vrea, de ce i-a prins cantr-o cursă, că dacă au să iasă o să vadă ea atunci și alte asemenea amenințări și vorbe de ocară rostite parcă pe un singur glas, dar totul în zadar, că femeia nu le dădea atenție, ci își umfla vocea ca o pânză de vapor purtat de vânt și, cu ochii închiși, rostea turbare-n șobolani. Aceștia începură dintr-o dată a alerga de colo colo și a se năpusti și mai violent decât până atunci asupra sătenilor din groapă. Colții acestora ținteau fără mijlocire beregata, ori încheieturile, ori părțile rușinoase, iar bărbații, femeile și copiii satului se străduiau să-i înlăture, însă ghearele erau parcă mai mari și spinările mai arcuite, brațele șobolanilor ceva mai rotunde și furia lor mai înspumată.

De unde aștepta Bartholomeus, auzea strigătele cumplite ale sătenilor cernute prin pâlnia urechilor Palmei, urlete de chinuri groaznice, de luptă aprigă între om și animal, când omul e mai puțin cugetător și mai mult fiară, dar nu putea vedea spectacolul ce se desfășura sub privirea femeii în negru de pe buza gropii. De s-ar fi apropiat de ea și ar fi aruncat o privire în jos, iată ce ar fi văzut prin cristalinul ochilor

Palmei: pe fundul gropii, în straturi și straturi de om și animal, lupta era în toi. De fiecare om, bărbat, femeie ori copil, atârna unul sau doi șobolani imenși, grotești, smucind și rupând, frângând și mușcând. Și, de-ar fi privit cu mare atenție, ar fi observat că animalele creșteau și luau, încetul cu încetul, înfățișarea pradei, pe când oameni se mărunțeau în statură și semănau, cu cât scădeau mai tare, din ce în ce mai mult cu șobolanii. Rolurile se inversau sub străduința palmelor femeii și Bartholomeus auzi preț de câteva minute neobișnuit de lungi cum se îngroșa chițăitul șobolanului devenind urlet uman de luptă și cum strigătele de agonie ale omului se subțiau într-un chițăit aproape imperceptibil. Când totul se isprăvi, sătenii deveniră șobolani și rozătoarele oameni adunați de spate și păroși, încă semănând cu șobolanii, purtând pe umeri o minunată amestecătură de cap parte om, parte animal.

Femeia se prăbuși ostenită pe buza gropii și Bartholomeus alergă la ea. O ridică și îi mângâie pielea palidă; îi sărută ochii închiși și o trase la umbra pădurii să se odihnească. În spatele lui, șobolani zburau prin aer. Oamenii-șobolani prindeau șobolanii-săteni de cozile lor lungi ca râmele după ploaie și le azvârleau afară din groapă; în curând nu mai rămăseseră niciunul între ei. Apoi, cocoșându-se disciplinați unii peste ceilalți, cum numai o armată de rozătoare ar fi fost în stare, ajutându-se unii pe alții, ieșiră din groapă și priviră în urma șobolanilor care o rupseră la fugă spre satul lor pustiu.

Bartholomeus se întoarse și privi ruina. Luminișul era tot o gaură în pământ căscată în urlet spre cer. La picioarele sale de femeie, sfânta zăcea și dormea, adunându-și parcă

puteri din pământul umed de sub ea, din frunze putrede sub frunze, din rădăcini aplecate ba într-o parte, ba în alta, dezvelindu-și nervurile și venele cu care săpau adânc în pământ. Vântul încetase și putea auzi respirația grea a sutelor de oameni-șobo-lani ce zăceau lungiți printre copaci, privind ba într-o parte, ba în sus, începând cu greu să priceapă că aveau trup nou de om împuțit, gâfâind și râgâind, oftând și bășindu-se, încercând ca într-un joc toate orificiile straniului înveliș. Îi vedea scobindu-se mirați în nas ori în ureche, căutând prin părul celui de lângă, trăgând de penisuri și vârând degete în vagine, pipăind, mirosind și obișnuindu-se cu noul blestem.

***

Șobolanii-săteni se întoarseră la casele lor, care acum erau însă prea mari să mai fie cuprinse într-o privire. Intrară pe sub uși ori prin fisuri, dădură ocol cămărilor și camerelor goale, pe care praful începuse deja să se așeze, se ascunseră pe sub paturi din care, cu doar câteva ceasuri în urmă, se sculaseră și intrară în pereții pe care, încă mai țineau minte, îi spoiau primăvara primind noul an cu brațele deschise. Se cuibăriră în găurile lăsate goale de vechii șobolani și-și strânseră puii la piept. Trecerea timpului nu mai conta, dar simțiră foamea și, ieșind din pereți și de sub podele, coborând din poduri și ieșind din pivnițe, văzură că era deja noapte și porniră cu toții spre cămările lor, pe care cu grijă le ticsiseră cu de-ale gurii, și mâncară cocoțați pe mese, agățați de funii, până în zori, când, auzind cocoșul cum cânta, se întoarseră în bezna din pereți, din beciuri, din poduri. Trecu o săptămână până când primul călător, un oier venit la târg să mai

vândă din avut, găsi satul gol și, plimbându-se pe ulițele pustii, se înspăimântă simțind sutele de priviri ațintite asupra lui de nicăieri. Dar nu vedea ochii ce-l priveau din crăpături și nu auzea bocetul de durere al șobolanilor ascunși și, întorcându-se în satul lui, povesti tuturor despre satul din care omul dispăruse peste noapte și îl numiră Golu'. De atunci nimeni n-a mai pornit spre Golu' și nimeni n-a mai trecut pe acolo să simtă tristețea din pereți.

***

Câteva ore mai târziu femeia își reveni din letargie și începu să murmure bolnăvicios, cerând apă, apă, apă. Bartholomeus găsi un pârâu și îi aduse zeama cristalină în căușul palmelor, din care femeia începu să lipăie ca o pisică. Când se isprăvi apa și limba râcâia încă uscată în palma Palmei, Bartholomeus o ridică pe femeie și o așeză pe un buștean. Se întoarse apoi către oamenii-șobolani lungiți în iarbă și le făcu semn să se adune. Creaturile se ridicară și se adunară în jurul femeii, așezându-se lângă ea, ocrotind-o cu trupurile lor diforme și păroase.

Dar nu se ridicaseră toți, iar Bartholomeus încă mai zărea în iarbă oameni-șobolani nemișcați și, mergând să vadă de ei, îi găsi morți: ba unul se scărpinase atât de tare că-și străpunsese pielea și, râcâind de zor pământul, își zdreli venele ce atârnau ca sfori în jurul său; ba altul își înghițise limba și zăcea vânăt și cu gâtlejul umflat, holbându-se ca un alienat în cerul gol; iar alții păreau să fi murit din senin și fără noimă, pesemne neobișnuiți cu noul trup și noua fire care părea să nu le priască. În timp ce trăgea de hoituri și le azvârlea în groapă, auzi și văzu un alt om-șobolan, dintre cei

adunați în jurul femeii, vomitându-și fierea și prăbușindu-se la picioarele ei. Femeia îl privea necontenit pe Bartholomeus, cel înveșmântat în pielea Palmei, și lui îi părea că-i zâmbea, dar era un surâs inversat în sine, întors și alambicat în încâlcirea de sensuri, atât de confuz, încât mortul viu se zăpăci și se întristă și-și petrecu următoarele clipe privind în jos spre fundul gropii, către leșurile oamenilor-șobolani privind în sus spre el. Dacă n-ar fi știut că erau tembeli și incapabili de a simți orice, Bartholomeus ar fi putut crede că acele priviri moarte, dar fixe, încapsulau taine și adevăruri fatal de prețioase, supte prin spinările lor strâmbe din solul de sub ei și proiectate în sus, spre el și spre cer. Dar nu, erau doar privirile goale ale unor hoituri scârbite de viață nouă și străină.

Întorcându-se către femeie, Bartholomeus o văzu făcându- semn. Se apropie de ea, plecă urechea și primi șoaptele ruginite ale femeii:

— Să mergem. E timpul.

Porniră cu toții prin pădure, mergând la pas spre cel mai apropiat sat. Pășeau încet, pentru că femeia, sleită de puteri, își târa cu greu picioarele prin țărână. Uneori Bartholomeus o lua în spinare și o purta vreun ceas, două, însă, deși oasele sale de bărbat puteau duce trupul femeii, carnea de fată tânără de pe ele se bătătorea și durea și amorțea, iar Bartholomeus se găsea nevoit să o așeze la umbra unui copac și să-și frece mușchii slăbiți ce nu-i aparțineau. Alteori oamenii-șobolani ridicau femeia deasupra capetelor și o cărau vreme de jumătate de zi ca pe un sicriu printre copaci, dar, după câteva ore de mers, câte unuia îi fugea piciorul, se prăbușea cu fața în țărână și, zvâcnind de câteva ori, își dădea duhul. Din când în când Bartholomeus privea în urmă și

vedea câte unul sau două trupuri de oameni-șobolani căzuți și rămași morți în urma convoiului. Traiul în carcasa umană nu le pria; doar cei mai zdraveni pășeau mai departe alături de ei, dornici în inimile lor să iasă odată din codrul ce părea să nu aibă capăt.

Dar iată că noaptea îi prinse tot în pădure și fură nevoiți să facă popas și, aprinzând câteva focuri, să se încălzească și să doarmă. Bartholomeus îi dădea din când în când femeii să bea apă de izvor dintr-o bășică pe care o umpluse pe drum și femeia înghițea, apoi își umezea cu limba buzele crăpate și îl privea pe Bartholomeus cu privirea ei plină de iubire pe dos, ca pe propriul copil mort și readus la viață. Foame nu îi era femeii, cum nu-i fusese niciodată, iar Bartholomeus fu și el mirat să vadă că pântecele de împrumut al Palmei nu-i cerea mâncare pe glas de ghiorăit de mațe. În schimb oamenii-șobolani nu-și putură ascunde apetitul și nici firea, straniu îngrămădită între om și animal, și, adunând câțiva oameni-șobolani morți și uitați mai la vale în urma lor, începură să mănânce din ei, prăjind bucăți de braț, de picior, privind tâmp la hălcile de carne din fața lor, smulgând și înghițind satisfăcuți. Bartholomeus nu știa dacă să-i compătimească sau să-i invidieze pentru golul din ei, pentru că, își dădu seama, ceva creștea dureros în el, ca o gâlmă de duh, de Scârbă, străină atât oaselor sale de bărbat, cât și cărnii de femeie – un ghem de iubire înfășurat în jurul a ceva ce era, ca să-i dea un nume, BartholomeusPalma.

Se lungi la foc și-și mângâie trupul până adormi, amintindu-și de Palma lui, cea mai bună și mai dreaptă și mai frumoasă creatură care a călcat vreodată prin Talpa lui Tapal și care a știut să-și dea trupul pentru el. Dar sufletul? Sufletul ei

unde era? se întreba aproape adormit, croșetând din ghemul duhului lumi în lumi în lumi de visuri și speranță. Apoi, cândva, în toiul nopții, când oamenii-șobolani dormeau neîntorși, femeia îl trezi și îi spuse tot ce era de spus despre călătoria lor. Îi povesti despre misiunea sfintelor mai'Lumii și despre încercările de a străpunge fina țesătură dintre lumi; despre soldații din afara lumilor, creați în pepiniere scoborâte sub pământ spre a sprijini asaltul mai'Lumii; îi spuse despre găurile mici de la început, descoperite din întâmplare când, se spunea, micul și dolofanul Nilă cel Bilă s-a rostogolit pe panta unui munte, spărgând lumea în coborârea sa și zărind până dincolo de țesătură; despre câte alte încercări au fost, întâi prin mici spărturi prin care au reușit să se strecoare câteva sfinte cu ucenicele lor, apoi prin unele ceva mai late, dar niciodată suficient de mari pentru armate întregi; până acum când Marele Filozof (și aici tăcu, niciun sunet nu-i mai ieși din gâtlej, doar buzele continuară să se miște, desenând în aer contururile unui nume care nu era permis a se rosti) a aflat incantațiile prin care excrementul scârnavului ne'Om din Talpă putea măcina țesătura și permite astfel revărsarea mai'-Lumii în ne'Lume. De asta mergeau în Mandragora, unde s-au mai încercat deschideri, spuse femeia cu glas răgușit: să mânjească lumea cu căcat smuls din ne'Om.

— Că, întrebă femeia, ce-i căcatul, dacă nu lume devorată, măcinată în zemuri acide din pântece și lepădată în bucăți de putoare, esența nedorită a ceea ce e în jur? Cu el deschidem porțile acum, să treacă flamuri și armate întregi ca prin Mandragora să împingen Marea Larvă dintr-o lume în alta.

Bartholomeus ținea ochii de împrumut închiși, dar nu

dormea, ci asculta și picta pe dosul pleoapelor imagini strident vopsite-n roșul sângelui și-n negrul excrementului. Și, în miezul lor amestecat, o tușă groasă de roz, fiind Marea Larvă.

— Poate cândva, dacă toate străduințele noastre de acum nu dau roade, vom putea afla cum să pășim din lume-n lume prin ființa celor ce-o populează, plantând sămânța Mamei în pântece de ne'Om; acesta e visul visat de Marele Filozof, când a adulmecat, pentru prima și ultima oară, miasma stropului de puroi smuls din Tapal. Pentru că un cuvânt nu poate însemna și împăcare și dezbinare totodată. Acum culcă-te, musafir în corp străin, și odihnește-ți Scârba.

Când se trezi în zori, Bartholomeus o găsi pe femeie lângă focul stins, privind cu ochi triști în jarul ce-și dădea roșiatic ultima suflare. Se ridicară și plecară privind în urmă – BartholomeusPalma, femeia în negru, oamenii-șobolani – la rozătoarele cât omul moarte în iarbă. Se împuținau cu fiecare clipă și, parcurgând pădurea, mai lăsară câțiva în urmă, aceștia zvârcolindu-se nițel pe jos, apoi, cu ultimele puteri, târându-se spre rădăcina unui copac ales la nimereală și înțepenind în moarte[1].

Spre seară izbutiră să iasă din pădure și Bartholomeus zăbovi câteva clipe să numere creaturile. Din câteva sute nu mai rămăseseră cu ei decât vreo trei duzini. Femeia privea spre vale, unde câteva case îngrămădite, parcă zgribulite unele în altele în așteptarea răcorii nopții, suflau fum prin coșuri, ademenind prietenește trecători. Oamenii-șobolani se împrăștiară în jurul satului și se ascunseră ba sub stânci, ba prin șanțuri săpate-n dealuri, ba cocoțați în copaci, privind spre sat cu mare luare aminte, atât cât îi putea duce mintea lor măruntă. Știau ce aveau de făcut.

Bartholomeus și femeia coborâră în sat și se opriră la prima casă. Fură primiți cu brațele deschise, cum se obișnuia prin acele părți, și primiră să mănânce și să bea și li se arătară cătunele în care să-și culce frunțile și trupurile la noapte.

— Plecăm în zori spre chiliile de lângă Mandragora, zise femeia, dar omul doar dădu din cap, că vestea preschimbării satului Rădăcini, de care auzise, în Mandragora, de care nu auzise, nu ajunsese încă până la el. Ea este fiica mea, cam bolnavă și-n trup și-n spirit de la drumul lung și greu.

Palma dădu din capul sprijinit pe oasele lui Bartholomeus în semn de salut.

Când se lăsă noaptea și casele stinseră focurile și opaițele și pleoapele sătenilor se plecară peste ochi istoviți, BartholomeusPalma și femeia se ridicară în capul oaselor și așteptară. Se priveau unul pe celălalt prin întunericul odăii luminate doar pe alocuri de razele lunii prinsă-n geamlâc. Ochii Palmei străluceau cu foc aprins în ei, flame de iubire ce ardeau ca mici cuptoare în amintirea celor doi. Femeia în negru părea însă ostenită peste măsură, sleită de traiul în Talpa lui Tapal, amintindu-și de trupul ei mlădios și fin de ucenică, apoi de cel zvelt și puternic de sfântă. Alungă gândul netrebnic și-și spuse crezul pentru a se întări în armura misiunii sale.

Ceasurile treceau și femeia se-ntrebă dacă nu cumva pusese prea multă încredere în acele biete creaturi sau dacă nu cumva își găsiseră cu toții sfârșitul, uitați pe sub vreo stâncă sau căzând din copaci ca fructe date-n pârg, când auzi de undeva, din celălalt capăt al satului, un țipăt prelung, secerat apoi de tăcerea morții. Apoi un altul și un altul și un altul, până când, pe acorduri de măcel și în zâmbetele celor doi din

odaie, întreg satul urla și se răstea și se zvârcolea în chinurile ultimelor clipe. Niciun sătean nu mai avea să vadă zorii și nu mai era nimeni care să-și amintească de nimeni, memoria tuturor murind odată cu ei.

Strigătele se auzeau din ce în ce mai tare, pe măsură ce asasinii jumătate om, jumătate animal se apropiau tot mai mult de casa în care cei doi erau găzduiți. Auzind forfotă, oamenii se treziseră dincolo de peretele din bălegar și humă și întrebau, încă adormiți, cine, ce, cum, de ce și când, însă toate deodată, încălecate. Dădură buzna în camera în care BartholomeusPalma și femeia așteptau în picioare și îi priviră nedumeriți: în mâini țineau strâns bâte și pumnale, toporiști, ba chiar și o flintă. Până să zică ceva, pe ușă și pe fereastră intrară pe neașteptare câțiva oameni-șobolani, fornăind cu turbare-n ochi, năpustindu-se asupra celor din mijlocul încăperii. BartholomeusPalma și sfânta făcură câțiva pași în spate, adăpostindu-se în umbrele de prin unghere.

Cel cu flinta fu aprig la furie și priceput, țintind într-o clipă și apăsând pe trăgaci: burta omului-șobolan se despică și mațele acestuia, un scârbos aliaj organic de intestine de ne'Om și animal se vărsară în mijlocul odăii; aerul se îngreună cu vapori de sânge și duhori de trup pleznit. Triumful pușcașului nu dură mult, că îndată fu mușcat de ceafă de o altă creatură, care îi smulse carnea de pe el și care, vârându-și ghearele în gâtul ne'Omului, frânse șira spinării la baza capului. Omul-șobolan ridică flinta, dar, neștiind să o folosească, ținti invers și-și găuri imens pieptul, o gaură cât să-ncapă un prunc culcat, legănat în bătaia inimii pe ducă. Cei cu bâtele, un bărbat și o femeie, loviră de zor în jurul lor, dar, deși brațele le erau încă puternice, picioarele cedară,

secerate, roase de oameni-șobolani ce se târau în patru labe printre ei. Însă izbutiră și ei să omoare un om-șobolan înainte să cadă și fețele să le fie celorlalți gustare. Creaturile molfăiau din nasuri cu împăcare, scoteau ochii înțepându-i cu ghearele lor ascuțite, ronțăiau zgârciurile urechilor, în timp ce, lângă ei, lupte încă se mai duceau: un flăcău, ultimul rămas în picioare, împungea aerul cu pumnalul, mergând cu spatele și îndepărtându-se de oamenii-șobolani ce făcuseră cerc în jurul său. Un pas, doi, trei, dar marșul îi fu curmat când se lovi cu spatele de sfânta din umbre, care, atunci când flăcăul se întoarse îngrozit spre ea, îi suflă în față învăluindu-l într-o halenă atât de respingătoare, încât genunchii tânărului se înmuiară și vomită atunci și acolo, lăsându-și garda jos și scăpând șișul în voma fierbinte. Oamenii-șobolani se împinseră atunci atât de tare în tânărul ne'Om, încât îi frânseră spatele, îi plezniră pielea de pe el și smulseră plămânii și stomacul prin spinare.

Se lăsă liniștea; aerul era irespirabil, dens, roșu. Totul părea să plutească, satul scufundat într-un lac plin cu sânge. BartholomeusPalma călcă peste cadavre și printre oamenii-șobolani istoviți de pe uliță. Se uită într-o parte și-n alta – prin șanțul în care se scurgeau apele în zile și nopți de furtună acum curgea un râu de sânge, adunând zeamă de ne'Om din curți și vărsându-l ordonat și cuviincios în afara satului. Era liniște. Doar pe alocuri mai scârțâia o poartă când vreun om-șobolan, aplecat de spate și rănit, ieșea pe uliță și privea spre ei. Mireasma zorilor se făcea simțită prin ograde, deci nu mai aveau prea mult timp. Oamenii-șobolani rămași în viață traseră de păr și de haine, aruncară toți morții claie peste grămadă în mica piațetă din mijlocul satului, chiar în jurul

fântânii. Pe oamenii-șobolani morți îi dădură la porci ori la câini. Apoi, cu ultimele lor puteri rămase în brațele lor de ne'Om, în brațele lor de șobolan, sparseră la ordinul femeii în negru pântecele cadavrelor și adunară în câteva căruțe rahatul acestora de prin intestine. Imaginea era cumplită și aerul greu de suportat. Când totul se isprăvi și niciun ne'Om nu mai avea căcat în el, oamenii-șobolani scoaseră găleți după găleți de apă din fântână și-și spălară de mizerie blana rară. Bartholomeus îi numără: mai rămăseseră doisprezece, adunați în jurul femeii ca la un ultim festin.

Soarele era deja de mult deasupra dealurilor, alungând nori roșiatici, când sfânta și BartholomeusPalma porniră cu două căruțe de care trăgeau alte două căruțe spre Mandragora. În urma lor, ca într-o procesiune tristă, sătulă de viață străină, cei doisprezece apostoli-șobolani călcau privind în jos, adulmecând miasma căruțelor și murind în serie încetul cu încetul, așa cum se cade unuia din Talpa lui Tapal.

Merseră două zile și două nopți. Căcatul se-ntări și putoarea se mai potoli; din când în când Bartholomeus se întorcea și privea prin roiul gros de muște către oamenii-șobolani, doar să afle că, la fiecare câteva ceasuri, câte unul sau altul cădea din picioare și rămânea mort în praful drumului.

Ajunși în vârful unui deal, văzură în depărtare cetatea Mandragorei și coborâră spre ea. Nu după mult timp, le ieși în cale un bărbat cu o flintă pe umeri. Strâmbă din nas a silă și strigă:

— Care sunteți, bă, și ce-i cu duhoarea asta?

— Venim cu treabă în Mandragora. Aducem, așa cum ni s-a cerut, îngrășământ pentru câmpurile cetății, zise femeia.

— Cine a cerut? Sfatul?

Femeia dădu din cap că da.

— Dar ce pute în halul ăsta, fă? întrebă omul. Ce bălegar e ăsta?

— Bălegar din cel bun, rar, de animal sălbatic și păcătos.

Bărbatul își luă mâneca de la nas și le făcu semn să treacă.

— Dar vezi bine, zise, că trebuie să tragi la han, primul pe stânga, că-n cetate nu se intră.

— De ce, rogu-mi-te?

— Sunt Frații Spânzufrații înăuntru. Își fac de cap. Câteva zile tot mai trebuie să aștepți, zic eu.

Femeia, pe care de acum încolo o vom numi Femeia Umbră, făcu o plecăciune și se îndreptă spre han. Bărbatul strigă în urma ei:

— Vezi că nu cred să te lase hangiul cu duhoarea aia în preajma hanului, dar fă cum vrei.

Și, văzând-o pe frumoasa Palma mânând caii în urma Femeii Umbră și trecând pe lângă el, șopti printre dinți, frecându-și prohabul:

— Mhm, ce ți-aș face, de n-ai puți în halul ăsta, femeie...

---

1 Așa se face că pădurea primi, la nu multă vreme după, numele de Codrul Șobolanului, când pelerini descoperiră după un timp cadavre putrezite și roase de vietățile pădurii, semănând cu oameni – ba nu! – cu șobolani – ba nu! – și mai dădură naștere câtorva legende, doar ca să se afle-n treabă, uitând pesemne, ca de obicei că erau ne'Oameni și aveau să

moară oricum, cu tot cu legendele lor, care au, de regulă, doar o nemurire aparentă și care, de fiecare dată când sunt invocate, miros a putregai în gura povestitorului.

Se făcea că[2] *în vechea cetate Gaisterștat, adânc în pântecele ne'-Lumii, s-a născut unui cizmar un fecior cu mult har. Era singur la părinți și mult iubit de tată-său, dar maică-sa tare îl mai pizmu-ia, că-l făcuse cu bărbatul pe care nu-l mai iubea. Cizmarul era bătrân și zgârcit, dar bun cu fiul său și a avut grijă să-i lase toată averea pe patul de moarte. Femeia, acră și rea, începuse să împrăștie venin prin cetate încă de când căzuse moșul la pat, mințind că micul Bartholomeus ar fi fost smintit și că ar fi picu-rat zi de zi otravă în mâncarea bătrânului. Bartholomeus însă nu dădea nici doi Colți pe spusele femeii și nu s-a mai urnit de lângă patul bolnavului până când acesta s-a sfârșit.*

Mai-marii, pesemne convinși de femeie, i-au cotrobăit casa, dar nici urmă de otrăvuri, așa că a fost lăsat să-și înmor-mânteze moșul în pace. Dar femeia nu s-a lăsat și, ajutată de ibovnicul ei, pe care îl ținuse în taină până la acel ceas, măslui testamentul moșului cu ajutorul unui privilaș de mâna a doua și uite așa s-a trezit bunul Bartholomeus, în pragul vârstei de doi-sprezece ani, fără o fărâmă de avere.

Văzându-se alungat și nedorit în casa lui, Bartholomeus a părăsit căminul în care s-a născut, luând cu el un colț de pită și un desen cu chipul scumpului său tată. Pe stradă a fost zărit de Palma, o copilă căreia îi ardea sufletul și inima la văzul chipului frumos al lui Bartholomeus, și fata l-a întrebat unde pleca. Băi-atul i-a spus că nu mai era primit în casa lui și că pleca să doarmă sub Podul de Sticlă, la marginea Gaisterștatului. Palma a luat hotărârea să plece și ea cu el și Bartholomeus a ridicat din umeri. Au pornit amândoi să-și lase familiile în urmă, ascun-zându-se timp de un an prin cetate, dormind sub podul de sticlă, prin care, de te uiți de jos în sus, e sticlă și vezi drept în sufletul ne'Omului, iar de te uiți de sus în jos e oglindă și ne'Omul se

vede pe sine. Ba mai mult, dacă te uiți cu putere prin sticlă și țintuiești cu privirea un loc anume, poți vedea Scârba oricărui ne'Om, iar asta este ceva ce sperie și înțelepțește deopotrivă. Așa au petrecut ei un an întreg ca cerșetorii și boschetarii, începând să se placă și citind în Scârbele ne'Oamenilor, până când, după un an, au ajuns să se iubească atât de mult, încât ai fi putut spune că erau o singură ființă, nu două, ne'Om și ne'Umbră: BartholomeusPalma.

Trăia în acele vremuri în Gaisterștat un mic sfânt ce începuse să-și arate puterile prin cetate, vorbind cu lighioanele și vindecând animalele, dar mai ales scoțând un șnur roșu dintr-un ghem ascuns în pântece, iar numele său era Taush. Pe acest Taush l-a urmărit BartholomeusPalma timp de un an întreg de sub Podul de Sticlă și i-a citit Scârba, aflând astfel că Taush nu era sfânt, ci doar un șarlatan mic cu un defect din naștere, de pe urma căruia dobândise o gaură în pântece unde pielea și carnea erau mai răsucite și făceau un gol. Acolo pitea Taush câte un ghem de sfoară înroșită în sânge de găină.

Când s-a încheiat anul, Bartholomeus a auzit că Mai-Marii cetății trimiteau după cei care hoinăreau prin Gaisterștat să fie luați și duși la Moșu' Tace, unde să învețe tainele ne'Lumii și să crească și ei ca niște ne'Oameni demni de viața lor. BartholomeusPalma a avut grijă să se ascundă bine, dar tot a fost găsit într-o gaură de sub Podul de Sticlă. Văzând pe cei doi îmbrățișați ca doi nebuni, jegoși și uscați, flămânzi și însetați, dar întăriți în iubirea lor, ucenicii și jandarmii s-au pus a-i despărți, dar încleștarea lor era atât de puternică, încât ai fi putut spune că pielea era doar una și mai ușor o smulgeai cu totul, decât să-i desparți pe cei doi îndrăgostiți. Au reușit după câteva ceasuri și i-au aruncat atât de departe unul de celălalt, încât

Palma s-a lovit cu capul de piciorul podului, lăsând o urmă ca o palmă osoasă, iradiind în toate direcțiile. Ciotul acela de sticlă poartă acum numele de Palma lui Bartholomeus. Băiatul n-a mai avut vreme să vadă de fată, că îndată l-au înșfăcat și l-au dus în Cetatea de Lemn a lui Moșu' Tace.

Acolo a fost mai întâi păzit să nu fugă, hrănit cu ovăz și apă și bătut să-i iasă dragostea din el. A mâncat atâta bătaie și a fost atât de chinuit, încât a ajuns aproape un schelet și așa și-a primit porecla: Bartholomeus Pumn-de-Oase. Au trecut săptămâni și luni fără ca Bartholomeus să vadă cerul, până când, într-o zi, a fost lăsat în curte și a început să bântuiască pe acolo ca un spectru al unui ne'Om ce-a fost cândva. Apoi au început lecțiile și tainele, bătăile au continuat, ființa se măcina cu fiecare zi, dar Bartholomeus nu uita de Palma sa și o păstra în sufletul lui, înfășurat strâns în jurul Scârbei sale.

Departe de știința lui, Palma își revenise după lovitură și, văzându-se singură și înfometată, a revenit la ea acasă, unde a fost primită cu plânset de bucurie. Dar Palma nu și-a mai revenit niciodată din tristețe. Zi de zi ieșea în stradă și străbătea cetatea până la casa în care se născuse cândva Bartholomeus al ei și se înfățișa la poartă, așteptând să treacă acritura de maică-sa. Într-una dintre zile, aflând cine era, femeia i-a spus că Bartholomeus nu s-a întors acasă și că nici nu mai avea să vină vreodată. Palma a plecat plânsă, dar s-a întors a doua zi, la fel de plină de întrebări și de speranțe. Femeia, hâtră putredă, mințea și zicea că Bartholomeus, fiind nebun și netrebnic, fusese alungat și din cetatea de lemn a lui Moșu' Tace, dar Palma nu înceta să spere și se întorcea zi de zi la femeie să afle ce mai era cu jumătatea ei. Până când, într-o zi, săturându-se de jocul ăsta, femeia i-a aruncat în silă câteva vorbe din prag, zicându-i că

Bartholomeus murise și că trupu-i fusese ars, arătând spre un nor de fum ce întâmplarea făcea să se ridice undeva în depărtare tocmai în acea clipă.

Dar norul de fum nu-i purta sufletul lui Bartholomeus, ci se ridica dintr-un maldăr de frunze uscate de dincolo de ziduri. Fărâmițată de durere, toată un dumicat de regrete, scumpa Palma s-a întors acasă și alegând ștreang și grindă, și-a luat viața, așa scurtă cât fusese. Se zice că, atunci când a fost găsită atârnând, lacrimile încă nu i se uscaseră pe obraji și, când i le-au strâns în mici fiole, prin lichid plutea încapsulat întregul an de bucurie și de dragoste scurs între Palma și Bartholomeus pe când erau BartholomeusPalma, cu minuscule castele de sare amintind de vremuri mai bune.

Vestea a străbătut cu repeziciunea vântului cetatea Gaisterștatului și ucenicii lui Moșu' Tace, ca să îi facă în ciudă lui Bartholomeus Pumn-de-Oase, i-au spus îndată, aruncându-i vorbele ca pe lături în față și batjocorindu-l, că mândra lui murise. În acea clipă viața s-a frânt în Bartholomeus și la fiecare pas făcut de atunci așchiile vieții îl înțepau peste tot pe dinăuntru și durerea era cruntă. Și tot atunci Scârba lui Bartholomeus a hotărât să plece din timp și să hoinărească pribeagă prin pădure ca un abur. Așa a rămas Bartholomeus Pumn-de-Oase ca un tâmp, golit de sens și cu hoitul viu plin de dureri. Privea în gol și bolborosea ceva doar pentru el, schimonosindu-se și șchiopătând de durere, de ți-era și silă să-l privești.

Dar povestea lui Bartholomeus nu a mai durat prea mult, pentru că, la câteva săptămâni după moartea Palmei, a găsit prilej să-i răzbune sfârșitul, când, într-o seară, curățând și măturând curtea cetății de lemn, a țâșnit spre opaițe și le-a izbit pe toate de scândurile zidurilor și prin claiele de fân de prin unghere.

Văpăile s-au trezit și, odată cu ele, întreaga cetate a lui Moșu' Tace – strigau ucenicii, alergau, smulgeau haine și păr, încercau să fugă. În toată nebunia aceea, Bartholomeus a reușit să se strecoare printre ei și să iasă din cetate, dar mulți nu au izbutit și și-au strigat ultimele clipe în răcnete pârlite, ca niște cântece de jale rostite la vreun capăt de lume.

Mișunând prin pădure, cu flăcările aruncând lumină printre copaci, Bartholomeus Pumn-de-Oase a pornit spre Gaisterștat. Din când în când a fost nevoit să se arunce la vreo rădăcină, sau să se strecoare în vreo scorbură, ca să se ferească de ne'Oamenii cetății care, auzind strigătele de moarte ale ucenicilor din cetatea de lemn a lui Moșu' Tace, porniseră din paturile lor să vadă ce se petrecuse.

Câteva ceasuri mai târziu, când cetatea de lemn trebuie să fi fost deja un munte de cenușă, Bartholomeus s-a strecurat prin poarta Gaisterștatului. Cu imaginea închipuită a Palmei atârnând de grindă, Bartholomeus a pus foc la case, prin șure, prin grădini, și a fugit înapoi în pădure, unde, între două focuri, ca strâns în brațe fierbinți, primitoare, răzbunătoare, Bartholomeus a înnodat ștreang de o cracă și și-a curmat viața, alegând moartea după chipul și asemănarea Palmei.

Așa s-a încheiat partea ne'Lumească a poveștii vieții lui Bartholomeus din Gaisterștat și tot așa a început partea mai'Lumească, căci niciodată o poveste nu stă locului, ci se pornește într-o lume și se isprăvește în alta, așa cum, atunci când e povestită, se naște în gura unuia și moare în inima altuia, iar unul fără celălalt n-are noimă, că povestea ar sta ciuntită și de neînțeles, așa cum o lume fără cealaltă nu se poate.

Bartholomeus a ales un loc atât de ferit în pădure, încât nimeni nu i-a găsit cadavrul atârnând și luni întregi vântul a dus

firimituri din el, mici, minuscule, nevăzute bucățele, ba în Gaisterștat, care a reușit să supraviețuiască incendiului, ba în cetatea de lemn, în care doar vreo două trei chilii mai stăteau în picioare. Ne'Oamenii respirau bucăți putrezite de Bartholomeus fără știința lor. Atât de multă vreme a rămas Bartholomeus atârnat, încât toată carnea și toate zemurile s-au scurs de pe el, și nu au mai rămas din el decât oasele, bine lustruite de fiare de tot soiul care ciuguliseră și linseseră resturi de pe ciolanele sale. Așa a fost găsit de o sfântă a mai'Lumii care rătăcea singură prin ne'Lume, ademenită în acea pădure de mirosul unei Scârbe slobode, duhoare de profundă tristețe. Sfânta a găsit oasele atârnând ca talismane în copac și le-a mângâiat, iar în acea atingere a reușit să citească toată viața lui Bartholomeus, cu bune și cu rele. După ce a mai petrecut alte două nopți prin codru, căutând Scârba și găsind-o, i-a dat lui Bartholomeus nouă viață în slujba mai'Lumii. Scheletul a cerut pătimaș să o învie și pe Palma, dar sfânta i-a spus că nu mai simțea nicio altă Scârbă liberă în acel ținut și Bartholomeus a priceput că Palma a murit cu sufletul în ea, duhul putrezind împreună cu trupul, și a mai murit o dată în el, moarte în moarte în moarte în moarte, încât era tare cumplit să fii lângă el, că simțeai vânturile și auzeai clopotele și adulmecai duhoarea morții în orice pas și în orice gest pe care îl făcea. De ce-i ne'Omul atât de rău, sfântă? a întrebat scheletul și sfânta i-a povestit atunci, în ultima lor noapte împreună în pădure, despre cel dintâi cuvânt, cel care înseamnă împăcare și dezbinare deopotrivă. Apoi au plecat în zori fiecare pe drumul său, căutând Cuvântul și răzbunând ce avea fiecare de răzbunat: ea mai'Lumea, el pe Palma.

Și află că și acum Bartholomeus Pumn-de-Oase cutreieră lumile și pragurile dintre ele căutând dreptatea, scornind povești

și zăpăcind, curățând adevărul de pe oasele istoriilor, tricotând și legând povești prin lumi, departe de realitatea care nu există. De te vei găsi vreodată în fața lui, ia aminte: să nu cumva să te încrezi în poveștile unui pumn de oase.

Această poveste e culeasă de mine, Atasalon cel Înțelept, în anul 1327 a.d.m. de la un bătrân din satul Spyri al mai'Lumii, moș care, se zice, a supraviețuit unei povești de-ale lui Bartholomeus, căpătând de pe urma-i doar o mână de oase, pe care cu mândrie o flutura spre orișicare vizitator care-i trecea pragul bojdeucii.

---

2 Legenda lui Bartholomeus Pumn-de-Oase, așa cum e păstrată în arhivele Bibliotecii Porții, purtând codul 24A.101, culeasă din satul Spyri și îngrijită de Atasalon cel Înțelept.

PARTEA A DOUA:
DANKO

VIAȚA, ACEA BATJOCURĂ DE-O CLIPĂ CÂT CLIPITUL LUI TAPAL

Ceva îl gâdila pe Danko Ferus, ceva își croia drum pe sub cămașa sa de pânză. Răcoarea pietrei de sub el îl îndemna să se scoale, briza caldă ce-i spăla trupul îl îmbia să mai stea. Mirosurile erau altfel, parcă până și duhoarea putreziciunii care îl însoțise zile și săptămâni la rând se pierdea printre palele de vânt purtând miasme noi, nebănuite până atunci. Danko își aminti câte ceva, nu multe: crâmpeie din viața lui recentă, din ciotul acela de viață prin care fusese purtător de cap retezat de cal. Cu ochii închiși, în bezna caldă, în bezna rece, în bezna parfumată, Danko Ferus pipăi capul de cal din brațe – degete împinseră viermii care, pesemne, erau vinovați fără vină ai furnicăturilor de sub cămașă, și brăzdară carnea moale, vâscoasă, lipicioasă, dezlipind smocuri de păr scurt.

Danko Ferus trase aer în piept: Danko Ferus trăia.

Își aminti de ultimele clipe, care însă îi păreau atât de îndepărtate: conacul lui Unghe Țifăr, văzut din depărtare printre scândurile căruței, crângul în care slugile uscățive și tuciurii ale straniului boier îi aduseseră de-ale gurii, viermii punând apoi stăpânire pe mâncarea neatinsă de Danko ca pe noi lumi virgine și părăsite, brațe învăluite într-o putoare nouă ridicându-l și purtându-l, cu capul său de cal cu tot, în acea mică și îngustă construcție de lemn în care, își aduse acum aminte, nu era absolut nimic în afară de o gaură în pământ, îmbrăcată în bezná; auzi pașii lui Unghe Țifăr pe piatra tare, dar nu prea mult, apoi, când totul s-a preschimbat în întuneric, golul din el și din jur și brațe străine i-au făcut vânt în pântecele beznei. Și căzuse. Căzuse mult, căzuse etern,

căzuse dincolo de cădere, se oprise în cădere, căzând cu ea mult, nesfârșit, vreo câteva vieți, de care în cădere a avut timp să-i pară rău, de fiecare dintre ele, căzute, dar niciodată nu dăduse drumul capului de cal, mărturie a unei vieți, celei unice, de care nu mai știa cum să-i pară rău, cea în care un om a adus necazul în grajdul său, cea în care iubirea unui om a fost învelită în iubirea sa, cea în care un om ar fi trebuit să plătească pentru irosirea ei. Căzuse dincolo de Danko Ferus.

Sunete de nouă viață veneau de undeva din depărtare. Danko Ferus își duse degetele întinate la pleoape și frecă, viermi se dădură la o parte, stele plesniră în bezna de dincoace de pleoape. Deschise ochii: privirea sa atât de întovărășită cu întunericul, încât fiecare nuanță de gri, fiecare umbră a negrului, fiecare vârf de lumină – toate se arătară limpede în ascunzișurile lor. Pricepu îndată că se afla pe prima treaptă a unei scări de piatră ce urca mult în bezna de deasupra, spre temuta Lume cu viciile sale mărunte și poftele sale monumentale. În față i se deschise un coridor lung cât putea vedea, negura găurită pe alocuri de câte un vârf de lumânare ce pâlpâia, mișcând lumină dintr-o parte în alta, împingând-o de pe o firidă pe alta. Își depărtă de piept capul de cal, mocirlos în putregaiul său, și bucăți din el îi rămaseră lipite de cămașă în dreptul inimii, ca decorații amintind de bătălii duse și bătălii răpuse, de destine supuse și de vieți apuse.

Încercă să se ridice, dar nu izbuti, mâinile și picioarele fiindu-i acoperite cu răni și vânătăi – se pare că bezna taie când te prăvălești prin ea, se pare că întunericul are colțuri când cazi prin el. Mai zăbovi o vreme la poalele scărilor, încercând să-și amintească cât mai multe din viața trecută, doar așa, ca un joc, ca un rest de moft, nu că ar mai fi contat,

nu că ar mai fi recunoscut-o ca pe viața sa, dar parcă simțea în carne și-n tendoane, în umorile trupului și-n rumorile sufletului cum amintirile sale i se sustrăgeau, cum se decantau la izvorul vieții, și tot ce avea mai adânc în el se preschimbă în abur. Încercă să-și amintească unde se născuse și din cine se trăgea, dar moliciunea era acolo, în fața lui, pe buze și pe la colțurile ochilor; nu izbuti să-i dea formă și amintirea se ofili și căzu de la el. Danko Ferus rămase astfel și orfan și apatrid. Se strădui apoi să-și amintească cum crescuse, bănuind acolo cele banale și atât de miraculoase în banalul lor: fuga după copile pe ulițe, furtul corcodușelor și al curcilor, tăvălirea-n fân. Dar nimic din toate cele nu i se arătară, iar golul din Danko Ferus se umplu de vid și rostul se goli de noimă. Se agăță de cele mai recente amintiri, de chipuri încă proaspete în minte, ucenicul-frate Bartholomeus, cu chipul său plăcut vederii, înalt și blând, dedat bucuriilor trupești și labirinturilor minții, și la blestematul chip al lui Taush din Gaisterștat, încercând să coboare pe scara amintirilor, sprijinindu-se de ele. Dar ce frați și ce ucenicie? Deja nu-și mai amintea mare lucru și, dacă cineva îl coborâse acolo, în acea lume nouă, pe brațe, ori dându-i brânci în beznă, ei bine, acel cineva dispăruse și el din memoria lui Danko Ferus. Stranie scară de piatră ce ștergea vieți. Grozav coridor scăldat în umbre dătătoare de vieți.

Omul se ridică și, clătinându-se și amețind, făcu câțiva pași, încă strângând la piept capul de cal putrezit. Înaintă pe coridorul care, cu cât înainta mai mult prin el, cu atât se lumina mai tare, lumânare după lumânare, de parcă focul mic din vârful fiecăreia se hrănea cu a sa cutezanță. Ajuns în dreptul celei mai apropiate nișe din perete, se întoarse spre scările

de piatră și privi la baza lor, sperând să vadă ceva, dar nu găsi decât umbre ce purtau – știa, dar nu știa cum de știa – vieți cu amănuntul, regretele și bucuriile unui om pe care însă uitase cum îl chema și cine era.

Ducă-se!

Privind în scobiturile din pereți ca alveolele unui plămân de piatră, omul observă cupolele de sticlă cam cât o jumătate de stat de om înălțime, în care se odihneau sculpturi stranii, ca vii și totuși moarte. Prima avea capul unui om – ar fi putut crede că era real, îmbălsămat și proțăpit în vârful construcției ca o hulă a tot ce-i viu și frumos și, dacă privea mai atent, putea vedea limpede că, da, era aievea: un cap de om gălbejit, sfrijit, cu trăsături lăsate, pielea ștearsă de ani curgători ca râuri, ochii albi, fără pupilă, fără iris, părul smuls și atârnat în smocuri pe alocuri, dinții maronii și strâmbi, unul mai lung decât altul, dezveliți, înrămați de buze supte și subțiri. Capul era înfipt într-o coadă de mătură, care se prelungea în jos pe trupul fals și sprijinea, la baza cupolei de sticlă, întreaga construcție. În jurul cozii de mătură erau legate cu șnur gros de cânepă brațe de păpușă din cârpă și bucăți de lemn crăpat ce puteau fi de la orice laviță, pat ori prispă din Lume; spații goale prin care noul om putu vedea mișcându-se ceva mic, rotițe de ceas, ori scărițe împingând scărițe, ce pulsau în pelicule și-n bube aproape ascunse, membrane vii, scârboase. Ici colo ceară galbenă și roșie îmbina aripi de toate felurile, de la porumbei la vrăbii mărunte și până la maiestuoasele perechi de pe burtă, ce se scurgeau ca o fustă împănată, pesemne de pelican sau de altă creatură imensă. Picioare avea multe – de țap, de om, de lebădă –, iar printre ele, pe jumătate răsărit dintr-o membrană vâscoasă, capul unui copil atârna cuprins

în clipa facerii vieții și desfacerii morții, iar omul cel nou fu năpădit de o cumplită tristețe, gândindu-se la moartea murind în clipa vieții, la întreaga goană de forțe sleitoare ale morții în goana de a-și recâștiga pierdutul, și bucurându-se doar la gândul că, fie ce-o fi, dreptatea se împlinește la capătul vieții omului și moartea își e redată sieși. Viața, acea batjocură de-o clipă cât clipitul lui Tapal. Sub cupola de sticlă noduroasă se găsea numele unei sfinte, literele cu capul în jos, scrisul inversat și datele unui an pe care omul cel nou nu-l recunoscu. Era în trecut, era în viitor, în prezent? Omul cel nou găsi, răsuflând ușurat, că asemenea împărțiri mărunte nu-l mai priveau.

Căută de-a lungul coridorului și văzu cupola de sticlă repetându-se în sute de alte chipuri, cu alte nume și alți ani, și mai văzu ceva: mai departe, în jurul unui punct luminos ce plutea în aer, erau chipuri albite, mișcări aproape insesizabile; era așteptat. Păși spre chipuri și punctul luminos se dovedi în curând una din cele câteva torțe purtate de bărbații și femeile ce așteptau, foindu-se blând, fluid, plutind parcă pe deasupra pământului în spatele unei prezențe impunătoare: un bărbat foarte înalt, cu piept lat, înveșmântat din cap până în picioare cu o robă lungă de piele neagră ce pulsa și respira pe el ca vie, asemenea unei vegetații întunecate. Hainele se repetau identic pe trupurile celorlalți, doar chipurile erau diferite – bărbați și femei și câțiva în linii atât de complexe și de incerte, încât nu ar fi putut spune nimeni precis dacă erau bărbați cu trăsături feminine, ori femei cu trăsături bărbătești. Pe fiecare frământau straiele lungi și vii, șoapte venind dinspre ei, ca și cum cineva purta sfat pe sub robele lor încăpătoare.

Ochii? Asemenea pietrelor prețioase strecurate de penseta unui bijutier dement în faldurile unui glob îmbrăcat în mătase pală. Gura bărbatului era însă mare, loc destul pentru dinții săi lați și limba ce părea să n-aibă stare dincolo de buze cărnoase și care se arătă negreșit, când creatura scoase primele vorbe, zicând cu blândețe:

— Pe asta o luăm noi.

Și capul de cal trecu de la om la ne'Om, de la ne'Om la ne'Om și tot așa, rătăcindu-se printre ei, poate pe sub vreuna dintre robele largi cât lumea și, pesemne, înțelepte cât timpul.

— Care ți-este numele, omule? ceru ne'Omul și, văzând că prăpăditul din fața lui tăcea și privea ca la cer adânc în negrul robei, adăugă doar că i se va spune omul cu cap de cal.

Îl invitară în rândul lor și, când porniră la drum pe coridor, omul fu surprins să audă că sunetul aerat al trupurilor se preschimbă într-unul mai mecanic, ca și cum roți și scripete puneau întregi orologii în mișcare și sfori ridicau ancore; sute și mii de pași se auzeau ciocănind podelele, de parcă vaste lumi porneau la drum și, cine știe?, poate chiar așa era.

Cât timp durase întreaga plimbare, omul cu cap de cal nu putu spune; trecuse parcă pe lângă sute de cupole de sticlă și de cristal, fu privit de sute de perechi de ochi prin coridoare secundare, auzi sute de șoapte care-i păruseră toate rostite pe limbi diferite, stranii și străine; el – omul cu cap de cal – pășind singur și descentrat fără capul său de cal prin ganguri și peste podețe pe sub care treceau ape atât de limpezi, încât izbutea să vadă dincolo de culoare, și erau negre. În cele din urmă ajunseră la o poartă grea din lemn antic, parfumat, ce la un gest al căpeteniei alaiului se deschise în mecanisme complicate, scripeți și sfori, roți cu dinți

mușcând din roți cu dinți, iar lumina năvăli peste ei.

Omul avu nevoie de câteva clipe pentru a-și recăpăta vederea, orbit fiind de razele unui soare agățat peste orașul titanic ce colcăia a mișcare. Omul cu cap de cal se afla pe o stâncă de deasupra acelei cetăți și, când, cu ochii împăienjeniți de lacrimi, reuși să o deslușească, văzu metropola antică întinzându-și cartierele ca brațele spre orizont, îmbrățișând ne'Lumea. Omul, cu ochii săi mărunți în capul său mărunt cu mintea sa măruntă cât o viață măruntă, nu mai văzuse niciodată o asemenea splendoare, plămânii săi mărunți flancând ostășește o inimă măruntă nu mai inspiraseră niciodată asemenea miresme ca cele împachetate în briza ce scălda înălțimile și pielea sa ce îmbrăca un trup mărunt nu mai simțise niciodată asemenea căldură răcoroasă, asemenea răcoare caldă.

Cu cât coborau mai mult, cu atât stânca se preschimba mai tare în trepte din ce în ce mai fine, mai bine cizelate; șerpuiau spre oraș în bocănit de ghete, în fâșâit de robe vii și scurgere de trupuri. Omul, cuprins în sânul alaiului de ne'Oameni, se uita în depărtare urmărind vastele zbateri de aripi imense ale păsărilor ce roiau în cercuri deasupra unei gigantice construcții din mijlocul metropolei, un semiglob din mozaic negru, suprafața-i mereu mișcătoare în toanele soarelui, ale norilor, ale păsărilor. Întoarse capul și privi spre cingătoarea orașului: un zid acoperit cu aceleași mozaicuri negre păstra metropola ferecată dincoace de el. Zidul părea pe alocuri construit din secțiuni ce se roteau între ele și în ele. Orizonturile dansau în aburi și ce s-ar fi putut afla dincolo de ele, omul nu putu bănui.

Coborând de deasupra orașului, arhitectura își arătă,

încetul cu încetul, adevăratele chipuri: străzile și aleile erau împânzite cu mișcări, un du-te-vino organic și-o fâțâială mecanică în care ne'Oameni pășeau agale sau erau purtați în calești mici trase de creaturi stranii, un soi de cal-pasăre cu zeci, sute, mii de încheieturi. La răscruce de drumuri, pietrele pe jumătate descoperite din pământ se încălecau și se adunau în grămezi ce-i împiedicau să înainteze, până când, spre mirarea omului, răscrucea, ca vie și purtătoare de liber arbitru, se întorcea în sine și așeza ne'Oamenii de pe o stradă pe alta, făcând, de una singură, ceea ce trebuiau să facă ne'Oamenii, ca și cum aceștia, învățați de milenii să se teamă de drumuri ce se taie, își pregătiseră pământurile în tainele crucii și ale răscrucii. Acum omul putu vedea ceva mai bine că toate clădirile erau picurate cu același mozaic negru, uși se deschideau în pereții acestora în locuri în care n-ai fi bănuit că se puteau camufla – pe colțuri, pe deasupra capetelor ne'Oamenilor, ba omul văzu chiar și o clădire întreagă care fu nevoită să se dea la o parte ca să iasă un alai grav de sub ea. Ajuns aproape la capătul treptelor, ridică privirea spre locurile din care pornise și nu reuși să vadă înaltul lor, totul acolo sus fiind învăluit într-o pătură groasă de nori, dispărut dincolo de ei ca amintirea unei trecute vieți. Dintr-odată, sunet de goarne îl făcu să tresară și privi în jur.

Strada care se deschise în fața lui se eliberă și, de-o parte și de alta, gorniști palizi și uscățivi suflară venirea sa din plămâni improbabili, dar, iată, atât de puternici, încât goarnele răsunau metalic, strident, în întreaga metropolă a ne'Lumii. Chiote și aplauze cu o mână, două, trei, câte avea fiecare, panglici negre, roșii, fluturau în aer, bubuit de tobe zdruncina ficații în el, întreaga cetate forfota și striga, se

bucura și-l preaslăvea.

Simți atingerea ne'Omului și urmări degetele acestuia viermuind pe umărul său, și, fiind atât de aproape de el, vorbele acestuia veniră însoțite de halena gurii și a pântecelui acestuia:

— Pe tine te slăvește mulțimea, omule cu cap de cal.

Și, acum că omul înțelegea ceva mai multe din ne'-Lume, pricepu și că vocea ne'Omului era însoțită mereu de un glas de dincolo și de unul de dincoace de ea, ba parcă, dacă ar fi stat să asculte cu atenție, și de unul din ea, ca și cum simplul glas al omului, atât de monoton și de banal, nu i-ar fi fost de ajuns ne'Omului. Îl privi nedumerit și creatura zise, strâmbându-și trăsăturile în ceea ce acolo, în acea lume, ar fi putut trece drept un zâmbet:

— Ai supraviețuit ne'Lumii, omule cu cap de cal. Te-a batjocorit, te-a frânt, ți-a ciopârțit ce aveai mai scump, dar ai părăsit-o și acum, iată, mulțimea te primește ca pe un sfânt. Ai pătimit prea mult de pe urma tovărășiei cu sfinții Lumii, Taush și Moșu' Tace, dar acum ești acasă.

Spunând toate acestea, îl împinse într-o caleașcă și îndată porniră să străpungă mulțimea, care nu contenea să chiuie, să fluiere, să se bucure. Un copil cu creștetul capului crestat, în cutele căruia creștea un pumn de plante plăcute privirii sări pe caleașcă și întinse mâna să-l atingă pe noul său sfânt. Lacrimi șiroiau pe obrajii puștiului și o bucurie nemijlocită radia din zâmbetul acestuia. Omul îi simți atingerea și nu-i mai păru rece, ci caldă, îi mirosi gura când vorbi, dar duhoarea nu-i mai păru respingătoare, nici vorbele celor de lângă el nu-i mai insuflau teamă, ci o profundă admirație. Își privi hainele sale de om, încă mânjite de jeg și împânzite cu

viermi, și se rușină de nimicnicia sa, când auzi vocea ne'O-mului:

— Vei primi straie noi. Ești nou acum, fără de trecut.

Alaiul intră într-o piațetă, în care statui încercuiau o fântână din marmură neagră. Clipocitul apei era însă cu totul acoperit de pătura groasă de strigăte și aplauze. Geamuri se deschideau și se închideau unde nu te așteptai, și, când caleașca omului ajunse în mijlocul pieței, se opri în dreptul turnului cu ceas.

Se făcu liniște.

O tăcere funerară se lăsă peste întreaga metropolă, doar câte un sunet înfundat se mai auzea din depărtări, ca valuri de dincolo de ziduri, dar care, omul bănuia, era mai degrabă fâlfâitul aripilor acelor gigantice păsări ce roiau deasupra cupolei. Liniștea nu avu viață lungă, deoarece ceasul răsună și cadrul ceasului fu împins la o parte de roți și scripeți și o stranie păpușă de lemn ieși din gura turnului și pluti pe deasupra mulțimii: o femeie borțoasă, pântecele fiind singurul neplămădit din lemn, ci dintr-un prapur transparent dincolo de care colcăiau umbre. Brațele lungi de lemn ale femeii fluturau ca în chinuri pe lângă ea, până când, pe neașteptate, înțepară burta și pelicula se sparse – din femeie zburară peste oraș sute de păsări negre, ca niște ciori, dar cu picioare foarte lungi, formând mai degrabă, privite de acolo de jos, din caleașcă, un roi de insecte, nu un stol de păsări. Mulțimea izbucni înnebunită într-un urlet de bucurie și omul pricepu că era de bine și zâmbi pentru prima dată de când părăsise Lumea, de care abia își mai aducea aminte.

Pornină din nou, caleașca parcă împinsă de mulțimea ce frământa de bucurie, și intră pe o stradă ce se lățea și mai

tare cu cât înainta pe ea. Departe, tronând la asfințit, era cupola templului negru, sclipea în soare în mozaic mărunt; cu cât omul se apropia mai mult, cu atât mai mult pricepea cât de mare era acea clădire. Niciodată în viața sa, cât își mai putea aminti din ea, privirea nu-i căzuse pe ceva mai monumental. Părea o titanică jumătate de bilă, vie în milioanele de clipiri de mozaic negru sub trecerea norilor, a soarelui și, se putea bănui, a lunii (mai târziu, când se lăsă noaptea peste metropolă, omul văzu cât de greu era să distingă între stelele cerului și mozaicurile templului, care încă părea să mai păstreze din lumina de peste zi, și avea să se gândească la cât de norocoși erau ne'Oamenii să se culce noapte de noapte atât de aproape de cer, atât de departe de pământ și de esența omului, acesta fiind, poate, și motivul pentru care se numeau pe sine mai'Oameni – ceva mai mult decât oameni –, și ne'Oameni pe cei din Talpa lui Tapal, de unde sosise omul cu cap de cal).

Omul privi în jur și îndată primi lămuriri de la ne'Om, și anume că acel sfânt lăcaș era Templul celor Nouă Utere, Gâlma Lumilor, nodul de la care toate porneau și în care toate se sfârșeau. Puroiul său, adică ei, toți, spală rănile Porții. Văzând că omul se schimonosi întrebător, mai'Omul limpezi:

— Poarta e cetatea în care ne aflăm. Prin ea se intră și prin ea se iese.

Apoi, mutându-și privirea de pe om, spuse ca pentru sine, cu glasul său învăluit în glasuri:

— Aici doarme Mama.

Făcură turul Templului și parcă dură o veșnicie; departe, la asfințit, cerul se înroșea pe furiș, câte un nor pocnea

în flăcări; negura urca din spatele stâncilor ce ascundeau treptele. Croncănitul păsărilor gigantice, pe care omul le vedea ceva mai limpede acum, plutea pe deasupra lor în zăpăceala animalelor de a-și găsi locul în înaltele cuiburi ce se legănau pe picioroange în vârful cupolei.

Ne'Oamenii nu se încumetau să se întoarcă la locul lor, în casele lor bine ascunse dincolo de plăci de marmură rece, fină, întinsă peste străzi, semețe monumente ale măiestriei mai'Omenești.

— Pesemne că traiul în neLume te-a ostenit adânc în ființa ta, zise maiOmul, însă omul nu pricepu mai nimic. Dar acum ești în Lume și poți trăi. Să te odihnești la noapte și mâine vei înțelege mai multe.

Spunând acestea, puse ferm mâinile pe umerii omului, țintuindu-l bine locului, iar ceilalți opriră caleașca și se sprijiniră tare unii într-alții. Omul observă că la fel făcuseră și cei din mulțime, formând un ocean de trupuri, legați unii de alții în brațe-ncrucișate și chirciți mai aproape de pământ, așteptând. Dar ce avu să urmeze îl luă pe om prin surprindere și mintea sa și sufletul său, atât cât mai rămăsese din ele, se cutremurară când simțiră seismul de sub el. Întreaga metropolă se zgudui violent câteva clipe, clădirile se bălăngăniră parcă pe șine și rulmenți, iar Templul își scutură mozaicul, năpârlindu-și straiele. Când totul se opri și liniștea se lăsă peste Poartă, mai'Omul, citindu-i spaima și nedumerirea din priviri, îi spuse omului:

— S-a întors Mama pe partea cealaltă. Acum putem dormi.

Porniră din nou, de data asta singuri. Mulțimea se fragmenta și se dizolva în jurul lor, ne'Oameni plecând

șiruri-șiruri spre casele fiecăruia, iar în urma lor omul văzu zeci, poate sute de muncitori ridicând în grabă schele de lemn, încingându-se cu sfori în jurul șoldurilor, umplând sacii din spinare cu mozaicul căzut de pe Templu. Se pregăteau, pesemne, să lipească piatră cu piatră pe templu până în zori.

În scurt timp înseratul aduse liniștea și abia acum putu omul auzi zgomotele distincte ale nopții: huruitul ce părea să vină din miezul Templului, sforăitul păsărilor din vârful acestuia și plânsetele tânguitoare ce se auzeau din ce în ce mai tare cu cât se apropia mai mult de zidurile cetății. Giganți lungi, ca pe picioroange, își târau corpurile insectoide de la un felinar la altul, aprinzându-le în calea lor; în cele din urmă ajunseră cu toții în fața unei clădiri la fel de negre, la fel de fine, la fel de rece ca restul, dar care avea o ușă larg deschisă în pragul căreia îl așteptau câteva siluete. Erau chiar lângă zidul Porții și vaietele dintr-acolo erau acum asurzitoare, dar nu păreau să-l deranjeze decât pe el.

Când coborî din caleașcă, omul cu cap de cal se opri și se întoarse spre ziduri. Acum deslușea ceva mai bine părțile ce, din depărtare, îi păruseră a se fi mișcat. Într-adevăr, câte o secțiune a zidului cobora încet sub pământ, iar alta urca din spatele ei, luându-i locul, mișcându-se în așa fel încât în nicio clipă cineva să poată privi dincolo prin acea știrbire de moment a zidului. Era limpede că plânsetele nu veneau de dincolo de zidurile Porții, ci chiar din ele și, așezând mai'Omul o mână pe umărul omului, spuse:

— Acestea sunt Pragurile Lumii și ale neLumii.

Îl trase cu blândețe spre intrarea în clădire, întorcând spatele Pragurilor, și omul păși în ceea ce bănuia că avea să

devină noua sa casă.

— Bine ai venit la Băi, preamărite! zise una dintre siluete și își plecă capul înainte să închidă ușa în urma lui.

***

Timpul trecu pe nebănuite.

În lipsa ceasurilor, omul încercă să numere și să memoreze cutremurele zilnice, când Mama se întorcea de pe o parte pe alta, făcând astfel zi și desfăcând noapte, dar după o vreme, tot încurcându-se în numărătoare, se dădu bătut. Cea mai recentă zdruncinare o simțise cu doar câteva clipe în urmă, în timp ce-l aștepta pe Hiran Sak să-l curețe, ca în fiecare dimineață.

Se obișnuise – și cu somnul legănat în tânguierile neîncetate ale Pragurilor și cu abluțiunea din zori și cu lecțiile învățate de la dăscălimea Porții; acum, cu mânecile cămășii suflecate, omul observă că se obișnuise și cu asta: să poarte capul de cal pe umeri fără să-și mai dea seama și să fie numit omul cu cap de cal.

În acea primă noapte, când a fost dus în odaia sa de la ultimul etaj al Băilor, a găsit pe o masă sculptată delicat în os, sub un clopot de argint, un cap de cal proaspăt retezat, încă fierbinte. Sângele se vărsa în picături pe osul sculptat al unei mese și umplea șanțurile din el, dezvăluind o scenă lugubră, pictată în roșu de cal, însă ce reprezenta acea scenă omul încă nu știa. A lăsat capul de cal pe masă și a privit în jur: mobilier simplu, o lădiță, un pat, geamuri înguste, dar înalte, un pult de lemn și cam atât. Mirosul pe care îl simțise încă de când pășise în Băi și care îndată se lipise de el, împuțindu-i cămașa, își găsise culcuș și în odaia lui. S-a gândit să

aerisească, dar prin geamul deschis vaietele, gemetele și tânguierile dinăuntrul Pragurilor aflate la doar câteva străzi distanță de Băi răsunau parcă și mai dureros.

S-a întins pe pat și, acoperindu-și urechile cu palmele, a încercat să doarmă, dar îi era imposibil, așa că s-a ridicat și a început să pășească prin cameră asemenea unei fiare înțărcate. Zgomotele durerii, voci plânse, urlete și gemete disperate râcâiau fără încetare la poarta sufletului său, cerând să intre. Omul se ghemuise, cântase, își vârâse buricele degetelor în urechi, dar totul fusese de prisos. Măcar de-ar fi fost doar vaietele, dar din când în când vântul ce bătea dinspre Praguri, mereu dinspre Praguri ca dinspre o răscruce a ușilor și a ferestrelor, aducea pe umerii săi vorbe ciuntite, bucăți de propoziții și fraze dintre cele mai cumplite, spusele unor biete creaturi părtașe la scrâșnirea dinților și la blestemul ființei, vorbe de-o singurătate atât de sfâșietoare, încât ar fi putut împinge pe oricine la nebunie sau chiar la moarte. Cuprins de o furie oarbă, omul a întins mâinile spre cel mai apropiat lucru și și l-a tras peste cap. Așa s-a făcut liniște și în mintea omului cu cap de cal.

Zgomotele sfârșelii și ale singurătății desăvârșite nu au dispărut cu totul, dar acum erau departe, înfundate, asemenea unui ecou al unor strigăte de moarte. Capul de cal, înfipt bine peste cel al omului, îi îmbrățișa mintea atât de strâns, atât de fierbinte, atât de iubitor, încât, întru totul ostenit, omul s-a prăbușit la picioarele patului și și-a revendicat fâșia de somn, dar nu înainte de a-și aminti, fără voia sa, de un băiat al cărui nume nu îl mai cunoștea și al cărui chip era învăluit în ceață și despre care se zvonea că pășise de nenumărate ori pe pragurile dintre Lume și ne'Lume, iar omul,

căzând tot mai adânc în somn, nu își putea imagina cum a putut supraviețui acel băiat vaietelor de oase sfărâmătoare și tânguierilor de suflet topitoare fără vreun cap de cal atât de bun, atât de cald, atât de adevărat pe umerii săi.

Iar acum, așteptându-l pe Hiran Sak și încă temându-se de acul său gros, omul își ținea din nou capul de cal peste al său, respirând aer cald prin nările animalului. Hiran Sak, care nu întârzia niciodată, intră; în urma lui doi ucenici împingeau acvariul pe roți.

— Cum ai dormit, bunule prieten? întrebă Hiran Sak și încercă un zâmbet.

Omul cu cap de cal ridică din umeri și Hiran Sak își prelungi zâmbetul într-un chicotit neașteptat și atât de străin chipului său cenușiu și aspru.

— Te vei obișnui și cu asta, spuse mai'Omul și dezveli cele două ace lungi, groase, și le așeză lângă el.

Pe Hiran Sak l-a văzut prima dată în acea noapte în care a fost adus la Băi. Mai'Omul nu s-a apropiat de el, ci l-a privit din pragul unei uși din spatele căreia un miros greu de putreziciune dădea să pună stăpânire pe holuri. Omul cu cap de cal își aminti că vomitase pe holul acela și că transpirase abundent pentru câteva clipe și că ultima imagine pe care o văzuse înainte de întuneric și prima de după fuseseră chipul lui Hiran Sak, atât de trist, atât de visător, aproape insuportabil, asemenea unei mărturii a unei dureri bine tăinuite sub pielea aspră și groasă a mai'Omului. Dar omul cu cap de cal se obișnuise și cu asta și-l primi și în acea dimineață pe Hiran Sak cu ale sale ace.

Cu un lucru însă nu se obișnuise încă: să vadă acvariul cu acea zeamă murdară în care, din când în când, mormoloci

cât pumnul se smulgeau adâncurilor și se apropiau de sticlă, arătându-se, ca și cum ar fi cutezat, în acte probabil eroice pentru specia lor, să privească o nouă lume de dincolo de geam. Un mormoloc neînsemnat fusese și omul cu cap de cal ce acum privea dintr-o lume în alta, dar care era primit cu iubire în noua lume în care fusese împins cu ură și nepăsare de cea dintâi.

— Ești pregătit? întrebă mai'Omul și omul dădu din capul de cal și îi arătă venele de sub pielea subțire.

Hiran Sak îi cuprinse încheietura mâinii drepte în pumnul său încăpător și, cu cealaltă mână, îi înfipse acul în venă; gaura din piele se căscă dureros și Hiran Sak se grăbi să facă la fel și pentru celălalt braț. De-o parte și de cealaltă a patului ucenicii priveau atenți, înmagazinând în capetele lor fiecare mișcare. Brațele omului atârnau pe marginile patului, trase în jos de greutatea instrumentelor și a aparatului care, odată stârnit de manivelă și pedală, începu ba să-i sugă sângele printr-un braț, ba să împingă zeama aceea scârboasă prin celălalt. Speriați de zgomotele și de vibrațiile mecanismului, mormolocii se loveau de sticla acvariului, trupurile lor vinete și cenușii scârțâind și pârâind.

La început i-a fost greu. Zemurile ce se scurgeau din el și prin el declanșau întotdeauna o greață atât de cumplită și o slăbire atât de perversă a zăvoarelor trupului de om, încât vărsa din el prin toate orificiile, salonul fiind îndată spurcat de duhoarea vomei, a pișatului și a căcatului, a spermei și a transpirației, lacrimi și bale picurându-i de pe bărbie, corpul cuprins de friguri și de fierbințeli deopotrivă. Apoi era coborât în Băile Mici și frecat îndelung de o ucenică palidă care, aplecată peste cadă și curățându-i harnic trupul, nu-l privea

niciodată în ochi. Când omul a întrebat-o în cele din urmă despre timida ei apropiere, fata i-a dezvăluit că nu mai văzuse niciodată un om. Omului cu cap de cal îi părea de-o frumusețe dezarmantă și nu o dată fusese nevoit să-și ascundă bărbăția întărită, ațâțată de mișcările brațelor ei foarte lungi, de saltul sânilor ei plini pe sub cămașa neagră de piele, de buzele ei ce ascundeau altă pereche de buze și de modul ei de a-și pronunța numele – Nirina – pe trei glasuri deodată, stârnind în om peisaje mentale de o floră și o faună îmbătătoare.

Dar acum Nirina era încă departe, cu câteva etaje sub el, iar omul se lupta cu sila și cu imaginile ce i se perindau prin fața ochilor sub presiunea lichidelor trase și împinse. Era necesar, știa, i se explicase chiar în prima lecție cu Maestrul, în vasta sală de curs în care fusese purtat prin coridoare înșelătoare. Omul cu cal de cal era necurat, din cauza alăturării trupului său altor trupuri din Lume (pe care Maestrul o numea ne'Lume) și munca sa alături de cei de care aparținea acum nu putea începe până nu avea învelișul, conținutul și duhul (pe care Maestrul îl numea Scârba) pure.

Uneori, aplecat peste omul în chinuri, Hiran Sak era cuprins de atâta milă față de suferințele sale, încât cerea ucenicilor să-i așeze capul de cal pe umeri. Îndată ce aceștia o făceau, omul parcă se mai liniștea, tremuratul înceta și respirația se mai potolea. Acolo, în spatele măștii, omul decanta imagini și mirosuri, trecându-le, parcă, în căușul unor palme imaginate, dintr-un domeniu al existenței în celălalt, ambele încă fără nume – doar senzații; și, tot făcând așa – sânge plecând din el, zeamă intrând în el –, un domeniu se golea, iar altul se umplea, ființa lui se descentra și simțea cum se prăbușea în acea parte plină, dar era mereu prins de brațele

vânjoase ale ucenicilor ce-l sprijineau să nu cadă din pat cu acele în vene și cu aparatul atașat corpului. Cu fiecare ședință de purificare, vorbele rostite de Maestru parcă se limpezeau în el și ceea ce cu câteva zile în urmă nu fusese decât o sămânță a cunoașterii, îngropată de bătrânul dascăl în Scârba sa, era acum un mugur pe care îl vedea cu ochii minții, străpungându- straturile și ieșind la lumina întunericului. Apoi cădea într-un somn adânc și Hiran Sak cu ai săi discipoli îl eliberau de sub imperiul aparatului și-l lăsau să doarmă. În vis, mai mereu, se plimba desculț printr-un câmp întins cât vedea cu ochii și vântul aducea cu sine vocea cuiva care îl striga pe nume, dar ce nume și de unde venea vocea omul nu reușea să afle, oricât de mult și de repede se învârtea în acel câmp nesfârșit.

O MARE BUCURIE ȘI O MARE NENOROCIRE DEOPOTRIVĂ: IUBIREA

Ulrik își amintea cu drag de bătrânul Nortt, mereu bombănind, mereu aplecat peste planurile lor, neobosit, altoindu-i cu bastonul noduros în care obișnuia să se sprijine, ba uneori chiar să moțăie în picioare printre ucenici. Dacă râdea vreunul, îndată se trezea și-l lovea cu bastonul peste cap. Când a ajuns Ulrik la Atelierele Regale, Nortt încă mai avea o minte sclipitoare, deși se mișca cu greu printre copii, și vorbea neîncetat, deși îl obosea teribil, dar, mai ales, oferea fiecărui învățăcel atenția cuvenită. Bătrânul a fost prima stație la care s-a oprit băiatul înainte de a ajunge la atelierele Marelui Inginer Al-Fabre al Porții. Chiar și acum, când, împovărat cu o asemenea grea misiune, ieșea uneori noaptea din ateliere, Ulrik privea în jos spre micile săli pregătitoare ale lui Nortt și-și amintea cu drag de primii săi ani la Poartă.

Ulrik schimbă opaițele și, plimbând lumini dintr-un loc în altul, își aminti de mutarea luminilor dintr-un mai'Om în altul.

— În noi e o lumină, spunea bătrânul Nortt. În unii dintre voi arde mai puternic, în alții mai mocnit, dar nu-i nicio deosebire între voi, pentru că, să știți, și jarul mocnit și torța vie pot face aceleași pagube într-un hambar plin cu rumeguș. Greutatea nu e în a afla cum să suflați în focurile voastre pentru a le ațâța, ci în a afla cum să faceți rumeguș din tot ce e în jurul vostru, pentru a-l arde fără prea mare osteneală.

Nu avea să mai uite niciodată acele vorbe rostite de un bătrân simpatic în pragul ușii, cu glasul său răgușit și cu privirea sa tulbure, care însă – Ulrik avea să o afle cât de curând

–, vedea mai mult și mai limpede decât toți cei de acolo la un loc.

Când a ajuns, a fost dus în cămăruța sa întunecată și jilavă, într-o moară stricată de lângă ateliere, unde trebuia să împărtășească somnul cu alți patru băieți: Arik, Muruf, Handerling și Herman. Paturile erau mici și așternuturile cam murdare, dar, fiind băieți și având cam zece ani fiecare, prea puțin le păsa lor de igienă. Trezindu-se departe de casă, fierbeau de bucurie că împărțeau aceeași odaie și, deși munceau mult pe timpul zilei, își petreceau perioade lungi din noapte treji, povestind de toate și nimicuri, cocoțându-se pe moară și privind în depărtări, fiecare arătând prin negura nopții spre zările din care se trăgea, uite de acolo, sau poate de acolo?, stai, aia ce e?, și tot așa, ba uneori chiar ieșind noaptea din moara de la marginea Porții și străbătând furișați străzile înguste și umbrite ale acelui cartier al Curții. Atâta vreme cât în zori erau la atelierul lui Nortt, erau lăsați de izbeliște.

Haine și mâncare primeau de la Poartă și, o dată pe lună, deși nu ar fi vrut, mai primeau ceva: vizita unui grup de bărbați aflați în slujba Casei Regale. Aceștia obișnuiau să nu scoată nicio vorbă, se plimbau doar printre pulturi și aruncau câte o privire ba într-o parte, ba în alta, sugând ca o sugativă și înmagazinând schițele și străduințele ucenicilor. Plecau apoi schițând o simplă și aproape insesizabilă plecăciune spre bătrânul Nortt. Acesta bolborosea ceva și începea să altoiască pe vreun cască-gură rămas cu privirea bleagă spre bărbații misterioși.

Încă din prima săptămână, bătrânul a ținut să le povestească despre el, pentru că Nortt nu era un mai'Om prea modest. Așa a aflat și Ulrik că Nortt s-a născut, așa cum i-o

spune și numele, în nordul mai'Lumii, într-o cetate în care era mai tot timpul frig și în care oamenii se învățaseră să vorbească tare din cauza viforului ce sufla neîncetat și gălăgios printre casele mai'Oamenilor, asta fiind poate și explicația pentru care Nortt umbla și la bătrânețe aproape despuiat, etern străbătut de călduri în clima temperată a Porții, dar și de ce avea glasul răgușit, pesemne urlând toată viața lui, ca o trăsătură dobândită genetic, chiar și într-un loc în care nu prea bătea vântul și singurele zgomote care ar fi putut deranja pe cineva erau croncănitul păsărilor din vârful Templului Celor Nouă Utere și tânguitul veșnic al Pragurilor. Tot așa a aflat Ulrik că Nortt se trăgea dintr-o familie de tâmplari cu mare renume în ținutul lor, fiind neamul care izbutise să ridice aproape toate casele din cele zece cetăți ale nordului înghețat, învingând astfel vântul ce dărâma turbat orice clădire ridicată de mâini nepricepute și înghețul ce plesnea orice lemn din acele case. Dar cele pe care le clădiseră ei din tată-n fiu nu cădeau sub povara vremii vitregi, pentru că mâinile lor, se mândea Nortt, fuseseră plămădite din alt aluat și nu simțeau frigul, nici durerea; ochii lor erau cristale ce stăteau deschise chiar și în fața celui mai înțepător vânt, iar mintea lor era ageră precum crivățul, vocea gravă ca înghețul și sufletul înșelător ca vremea pe care o păcăleau de zor în acea cetate a neamului său, loc ce purta numele de Sloi.

— Așa ca voi am fost și eu, se înfierbânta Nortt povestind, cu băieții adunați în jurul său ca-n jurul unui foc primitor. Am fost chemat la Poartă cu bătrânul meu tată, angajați pe lângă Casa Regală și împovărați cu una dintre cele mai grele misiuni pe care le-a cunoscut vreodată Curtea. Știți care?

Și băieții au dat din cap că nu, de unde să știe ei?

— Când mai atârnați noaptea de geamuri sau când mai pierdeți vremea pe acoperișuri, visând la ce visează băiatul la vârsta voastră, să vă opriți un pic și să ascultați cu atenție sunetele ce vin din partea cealaltă a cetății, dinspre Praguri. Imaginați-vă că, pe când am ajuns la Poartă, tânguielile, gemetele și plânsul ce vin acum de acolo erau mai puternice, că nimic nu se ridicase în jurul Pragurilor ca să le oprească și zgomotele necăjeau pe toți din Poartă. Era pe când se descoperiseră pragurile dintre mai'Lume și ne'Lume, fără ca nimeni să știe precis ce erau, și aflați că mulți s-au și rătăcit prin ele până ce au hotărât să ridice ziduri ca să le ferească de văzul și curiozitatea mai'Omului. Pe atunci faima noastră, a neamului de tâmplari din Sloi, era deja mare, ajunsese până la Poartă, și, văzând Casa Regală că niciunul dintre cei angajați până atunci să ridice ziduri în jurul Pragurilor nu izbutise și că mai toți se rătăciseră prin ele, puțini fiind cei care au mai reușit să iasă, a hotărât să ne cheme, pe mine și pe taică-meu, să facem tot ce putem pentru a închide Pragurile într-o clădire frumoasă și trainică. Ne-a costat mulți bani, șase luni și o viață, dar am izbutit, iar clădirea pe care o vedeți voi acum și o numiți Praguri a fost ridicată de brațele bunului meu tată și de mine. Spuneam că ne-a costat o viață pentru că trebuie să știți, deseori ce e plămădit cu mâinile și sufletul își cere tribut și rareori ceva măreț se face fără a plăti cu viața. Uneori nici nu trebuie să fie viața vizibilă, cea împachetată în secunde și zile și carne și respirație, ci poate fi doar cea a sufletului, mort și dat ca ofrandă marei arte (oricare ar fi ea!). Să vă uitați atenți, flăcăi, la artiștii ce vă vor ieși în cale, să știți să faceți deosebirea dintre cei care au murit înainte de a se naște,

adică cei a căror artă e de două parale, și cei care s-au stins chinuitor lucrând la arta lor, zi de zi, noapte de noapte. În cazul nostru, a continuat bătrânul, viața luată a fost una cât se poate de reală și de prețioasă – cea a bunului meu tată, care, încercând să ridice zidurile Pragurilor cât mai trainice, s-a aventurat tot mai adânc în ele, acolo unde tânguierile și lamentările erau (și unde încă mai sunt) cele mai puternice. A vrut să înțeleagă din profunzimi cum erau construite Pragurile și care era natura lor adevărată. S-a întors de câteva ori și învățătura sa din inima Pragurilor ne-a ajutat să lucrăm mai bine, dar, chiar când mai aveam foarte puțin, tatăl meu a hotărât să mai facă un singur și lung drum în pântecele Pragurilor să întrebe ceva (n-a vrut să-mi spună ce) pe cineva (n-a vrut să-mi spună pe cine). Am încercat să-l conving să nu o facă, să-i spun că eram încredințat că puteam ridica ultima parte a construcției și fără acea ultimă fărâmă de știință, dar era încăpățânat ca un taur și voia să ducă la bun sfârșit cea mai importantă construcție din mai'Lume. S-a dus și nu s-a mai întors și uneori, scumpii mei, când stau noaptea treaz și ascult zgomotele Porții, parcă aud purtată de vreo briză caldă dinspre Praguri vocea bunului meu tată. Mereu îmi pare veselă, spre deosebire de restul glasurilor ce-o împresoară, iar asta îmi mai bucură fărâma asta de viață ce mi-a mai rămas. Oricât am încercat, nu am reușit să închid acea ultimă gaură a Pragurilor, orice zid clădit prăbușindu-se a doua zi, și d-aia încă mai putem auzi zi și noapte vocile din pântecele acelui loc blestemat și tot d-aia încă mai putem intra în Praguri, dar și primi de acolo vizite nedorite.

Băieții din moară s-au foit toată noaptea în paturile lor, ba Arik a și strigat o dată în somn, tremurând apoi ca varga și

povestindu-le și celorlalți visul său în care o voce de bătrân râdea din Praguri și toate stăteau locului. N-au mai închis un ochi până în zori și lecțiile de a doua zi le-au fost povară.

— Ce v-am povestit ieri, a început a doua zi Nortt, nu a fost doar așa, ca să vă spun ce fapte mărețe am făcut la viața mea (deși am făcut!), ci ca să vă învăț o primă taină a constructorilor din mai'Lume: niciodată un plan, o schiță, nu e de ajuns! Noi nu suntem proiectanți, ci muncitori. Noi nu scrijelim doar pe foi și întoarcem spatele construcției, ci punem mâna pe lemn și așezăm scândurile cum trebuie și unde trebuie, lipim și dăm găuri, rindeluim și cioplim, tragem de sfori și ne murdărim pe mâini, ne scufundăm în rumeguș și ne urcăm pe schele, trudim și murim. Feriți-vă de a face schițe și atât, pentru că meșteșugul vostru nu e unul firesc și sunteți puțini cei care știți să îl faceți – voi sunteți tâmplari unici: Ulrik cel care așază scânduri în mai multe lumi deodată, Arik cel care leagă nodurile și cercurile vârstelor lemnelor între ele, Muruf cel care suflă duritate-n rumeguș, Handerling cel care citește în trunchiuri de copac înainte de a tăia și Herman, cel care clădește în seva copacului. Și mai încolo, după deal, sunt fierarii, care știu a vorbi cu așchiile de fier din munte, pietrarii care știu a construi caverne-n rocă, sforarii care împletesc fire-n patru lumi deodată. Nu oricine știe să facă așa ceva, dar toate astea sunt trainice doar dacă punem mâna și le ducem la bun sfârșit, că, de le lăsăm în grija altora, se prăpădesc și iau cu prăpădul și viețile din jur.

Aceste vorbe i-au săgetat inima lui Ulrik și i-au amintit de podul ridicat de Hampel la marginea Porții, de planurile gândite și migălos lucrate și oferite pe ascuns tatălui său, dar și de faptul că Ulrik nu rindeluise nicio scândură pentru acel

pod, nu bătuse niciun cui, nu lipise nicio treaptă, nu cioplise niciun par pentru balustradă. În acea zi l-a cuprins așa o spaimă în atelierele lui Nortt, încât a lucrat toată ziua cu lacrimi în ochi, greșind toate măsurătorile, distilate-n ceață de plâns, și primind baston după baston peste cap. Ulrik se temea pentru taică-său și se ruga la ce avea el mai sfânt să nu fie adevărat ce povestise bătrânul Nortt.

Zilele și săptămânile treceau și băieții se deprindeau și cu munca zilnică și cu cititul (întrucât Nortt îi trimitea zilnic la bibliotecă să citească despre alți vechi arhitecți, constructori, tâmplari, pietrari, curelari, tăbăcari și așa mai departe, meșteri faimoși din vechime) și cu bastoanele peste cap, ori peste degete. Noaptea se străduiau să doarmă, dar, băieți fiind și sângele clocotind în ei la acele ore, abia reușeau să închidă un ochi. Dar erau tineri și fântâna de neliniști era adâncă, iar traiul acela nu părea încă să-i obosească. Uneori, când mai primeau ceasuri sau chiar și zile libere, ucenicii se plimbau prin acea parte a cartierului, împrietenindu-se cu ucenicii de la celelalte ateliere, sau cu calfe de tot felul de pe la manufacturi și brutării, cofetării și abatoare, punând astfel bazele unui comerț bine tăinuit: tu-mi dai două turte, eu îți fac o cutie cu cheie în care să îți ascunzi în altă lume banii ciupiți de la stăpân, sau îți dau o păpușă vie de rumeguș și tu-mi dai, uite, halca aia de carne din cui; sau îți fac o tejghea pe care să se piardă mereu monede, să poți cere mai mult de la mușterii, dar fiecare al cincizecilea covrig e al meu, și tot așa, băieți descurcăreți. Alteori trăgeau ocheade la servitoarele celor mai înstăriți din Poartă, pe când făceau piața, aplecându-și decolteele primitoare peste pepenii galbeni, ori lovind aerul cu cozile lor spicuite ca niște iepe în călduri,

dându-le ocheade pline de înțeles băieților, dar și pline de decepții. Câteva zile apoi, aplecați peste machetele lor, peste butoaie cu rumeguș și găleți cu clei, printre scânduri parfumate sau cu pumnii plini de cuie, fierbeau în pântece și-n șale cu gândul la mândrele acelea neobrăzate, scăpându-și scânduri pe picioare, lipindu-și buricele degetelor cu clei, înțepându-și cuie în palme sau înecându-se cu rumeguș și scuipând sânge. Dar pe lângă copile, cu ale lor șolduri și picioare înșelătoare, Ulrik se mai gândea și la pod și gândurile-l măcinau, iată, din mai multe părți, ca viermi hulpavi făcându-și loc prin lemnul inimii sale, până când, într-o zi, teama și-a găsit împlinirea.

Era într-una dintre acele zile de toamnă cu patină argintie și cu aerul atât de crocant, încât te-ai fi putut tăia în el, când Ulrik, pregătindu-se de atelier, spălându-se pe mâini, pe piept, pe față, pieptănându-se, îmbrăcându-se, primi depeșă în ușa morii. Își văzu numele pe ea și sări să o deschidă, rupse sigilul și citi cu glas tare, de parcă ar fi avut pe cineva în jur, de parcă i-ar fi păsat cuiva. Ceilalți băieți erau încă în odăile lor, aplecați peste capacele lor cu apă, când Ulrik rosti din prag spre lumea întreagă:

Dragul meu Ulrik,
podul s-a prăbușit, au murit oameni,
tată-tău e necăjit tare, vino acasă.
Mămica ta, J.

Vorbele lui Nortt i-au invadat din nou cutia craniană și vedea cu ochii mijiți când pe bunul său tată cu fața în pumni, smulgându-și părul din cap a supărare, când pe bătrânul tată al lui Nortt, rătăcind prin Praguri, strigând și uneori râzând. Nortt și-a pierdut tatăl plătind tribut meșteșugului său, așa

cum, iată, și Ulrik era pe punctul de a o face, căci cu siguranță, se gândea băiatul, Poarta avea să-l aresteze pe Hampel, nu? Aveau să-l închidă și să-i ia toată averea strânsă cu greu prin truda brațelor, nu?

Ulrik a început să plângă. A strâns depeșa în pumni și a luat-o la fugă către atelierul lui Nortt, unde l-a găsit pe bătrân aplecat peste un cazan cu apă fiartă, din care se înălțau miresmele a zeci și sute de flori și frunze parfumate. Bătrânul tușea sub prosop și-și trăgea nasul; nu-l auzise pe Ulrik intrând în cămăruța sa. Băiatul l-a atins pe umărul drept și Nortt a sărit în picioare de spaimă, muci țâșnind cât colo, tusea de neoprit.

— Mă iertați, maestre Nortt.

— Ce-i, mă, nebunule, de ce mă sperii așa?

— Maestre Nortt..., a încercat Ulrik, dar a fost îndată năpădit de buruiana plânsului.

— Mă, pușlama mică, nu mai plânge – fii bărbat! Spune lucrurilor pe nume și vei vedea că le dovedești. Zi!

— Tata... a făcut un pod... la Cotu' Spurcatu'...

— Așa.

— Și... a stat până acum... când...

— Așa.

— Când... n-a mai stat...

— Așa.

— A căzut și au murit oameni...

— Așa.

Ulrik i-a înmânat scrisoarea și a plecat capul. Se uita în apa din cazan în care pluteau frunze și ierburi și boabe mici, roșii și albastre. Bătrânul cu chip transpirat, ștergându-și din când în când sudoarea ce-i picura în ochi, citea molcom,

înmuiat tot sub imperiul plantelor medicinale. A oftat și a împăturit foaia.

— Du-te.

— Mulțumesc, maestre Nortt, a zis Ulrik și a rupt-o la fugă.

Când a ajuns în dreptul ușii atelierului, l-a auzit pe bătrân.

— Ulrik!

Băiatul s-a oprit și Nortt i-a făcut semn să se întoarcă. L-a prins cu blândețe de ceafă și l-a întrebat:

— Auzi, tu ai ceva de-a face cu toate astea cumva?

Băiatul a dat din cap că nu.

— Hm?

— Nu, maestre Ulrik, a mințit din nou Ulrik și a plecat din nou capul în pământ.

— Îhâm. Bine. Fugi.

La nici un ceas după discuția din atelier, Ulrik era deja pe drumul cel mare și lat ce ducea spre periferia din sud a Porții, cu o boccea simplă după umeri, cu acordul semnat și sigilat al maestrului Nortt și cu ochii atât de înroșiți, încât, dacă nu ai fi știut că era micul Ulrik al lui Hampel din Trei Răscruci, ai fi zis că era vreun mort viu plecat de nebun prin lume. A găsit repede o căruță care să-l ducă până în satul său, în care nu se mai întorsese de când începuse ucenicia la Nortt. Se temea să ajungă acasă, își imagina chipurile părinților săi și, zdruncinat de căruță pe drumul pietruit, chipurile acestora i se spărgeau în minte ca porțelanul fin, sau ca oglinzi în care zadarnic căuta să se vadă. Aduna cioburile și încerca din nou, dar bolovanii din drum iar îi făceau amintirile țăndări și Ulrik a început să se teamă că acelea erau

adevăratele chipuri ale părinților săi. Oameni ieșeau la marginea drumului și-l priveau cu băgare de seamă și cu gravitatea necazului ce căzuse peste gospodăria lor – unii dădeau din cap a supărare, unele lăcrimau cum o fac mamele bătrâne, alții plecau capetele a rușine. Ultima persoană pe care Ulrik a văzut-o pe prispă, înainte ca privirea să-i fie cu totul inundată de talazurile lacrimilor, a fost Josefina, dreaptă și semeață în pragul casei, puternică cât pentru doi, cât pentru trei. S-au luat în brațe și au intrat.

Hampel era lungit pe un divan lângă sobă, cu spatele la ei, nemișcat ca un mort în răcoarea încăperii. Focul părea stins de zile întregi.

— Tată, a spus Ulrik și l-a atins pe umăr, dar bărbatul nu s-a întors. Tată...

— Lasă-l, că nu vorbește, a zis Josefina și i-a întins băiatului o cană cu lapte cald.

S-au așezat apoi în prag și, cu privirile ațintite pe spinarea lui Hampel, au șezut în liniște, până când femeia a început să povestească cum s-a întâmplat. Cică podul s-a prăbușit în zori, când nu erau chiar atât de mulți oameni pe el, dar tot s-au prăpădit vreo șapte în ape, din care doar doi au reușit să se agațe de mal și să fie scoși din valurile turbate ale spurcatei. Toată ziua au pescuit după cele cinci cadavre, până la Brusture și cică și mai încolo. Erau toți dintr-un neam, veniseră la Poartă, la târg, și tocmai se întorceau acasă. Cică și pungile de bani s-au dus pe apa aceea blestemată. Josefina nu plângea, pesemne hotărâse să rămână puternică orice ar fi, ori poate că își plânsese toate lacrimile în acea dimineață și nu mai avea ce să verse.

— E vina mea, mamă, a zis Ulrik.

— Ce vorbești?

— E doar vina mea.

— Nu vorbi prostii. Nu e vina nimănui și mai ales nu a ta. Nu i-a reușit nimănui podul, de ce să-i fi reușit bietului Hampel?

— Eu am făcut schițele și planurile, mamă.

Liniștea rece s-a lăsat între ei și doar respirația grea, apăsată, a tatălui mai urnea praful nevăzut prin odaie, aducând mărturie că bărbatul trăia și că avea să o facă purtând povara vinei și a morții. Așa ca Ulrik.

A petrecut câteva zile acasă. L-a îmbrăcat pe Hampel, i-a dat să mănânce, i-a spălat picioarele, în tot acest timp șoptindu- din când în când la ureche:

— Îmi pare rău. Te rog să mă ierți.

Dar Hampel tăcea și privea în gol. Apoi, cu timpul, a început să mai zâmbească, ba chiar să vorbească și să se miște prin casă, iar, în ziua în care Ulrik trebuia să se întoarcă la Nortt, bărbatul chiar l-a petrecut până la poartă și l-a sărutat pe frunte.

— Mă ierți, tată? a întrebat Ulrik și Hampel a dat din cap că da. Acum știu, tată, știu ce trebuie făcut.

Hampel s-a întors în pat și Josefina l-a condus pe Ulrik până la strada mare. Mergeau amândoi cu capetele plecate, că știau că, dacă le ridicau, aveau să întâmpine privirile vecinilor, probabil pline de reproșuri, probabil pline de regret, cine știe?

— Ce o să pățească tata?

— Nu știu, puiule. Au trecut deja acum vreo două zile și au luat câteva pungi cu bani pe care le aveam dosite în spatele peretelui, ca să le înmâneze familiei celor răposați, și încă

câteva pentru ca altcineva să încerce să ridice din nou pod la Cotu' Spurcatu'.

— Mamă...

— Nici să nu te gândești! i-a tăiat-o femeia aruncându-i o căutătură înghețată. Neam de neamul nostru nu o să mai calce la Cotu' Spurcatu'! Ne-am înțeles?

Ulrik simțea degetele puternice strângând adânc în carnea brațului.

— Suntem săraci acum? a întrebat Ulrik.

Josefina pășea și privea în zare și tăcea. Abia când au ajuns la răscruce, femeia a răspuns:

— Cotu' nu ni l-a luat pe Hampel, tu ești bine la atelier și eu mi-s încă sănătoasă. Nu, nu suntem săraci, ba dimpotrivă, mai bogați decât toți regii la un loc.

Înapoi în atelier băieții îl priveau pe sub sprâncene cu subînțeles și cu multă curiozitate, care dispărea doar când era altoită pe neașteptate de bastonul lui Nortt. Aveau și ei familiile lor și bârfa circula prin mai'Lume ca molima, mai ales la Poartă, ce să le faci? Ulrik însă nu avea de gând să se lase abătut de acele priviri scormonitoare și se adâncea tot mai tare în studiul lemnului, în observațiile picăturilor de clei, în dinamica cuiului înfipt la locul lui, în descifrarea dansului rumegușului prin aer, în mecanica așchiei frânte din lemn. Cine l-ar fi văzut atât de studios și de hotărât ar fi putut crede că necazul și ambiția izvorâtă de pe urma acestuia l-ar fi putut face să învețe și să-și dedice ființa pentru a ridica cândva podul peste Cotu' Spurcatu' și pentru a-și răzbuna tatăl. Ba chiar și el, privind acum din umbră și amintindu-și toate acestea la lumina opaițelor în fața Marelui Plan, își dădea seama că mintea micului Ulrik de atunci găzduia în acele zile

și săptămâni acest bob de idee și năzuință. Dar n-a fost să fie – să fi fost cuvântul mamei prea puternic, să fi fost căile vieții ce împing omul neștiutor dintr-o parte în alta? Acum, în atelierele lui Al-Fabre, Ulrik credea că știe ce a fost, iar acel motiv purta chipul Karinei.

În acele săptămâni, Ulrik primea scrisoare de la Josefina o dată la câteva zile, informându-l despre starea lui Hampel și a ei, dar mai ales a tatălui. Se simțea mai bine, nu mai vorbea despre morții pe care îi purta pe umeri, deși cu siguranță încă se mai gândea la ei, și nu mai plângea când vedea spațiul gol din pereți, unde cândva fuseseră banii câștigați cu muncă grea. Ba chiar era mai iubitor și mai grijuliu, recunoscător fiind, probabil, că nu fusese aruncat în temniță și avea, iată, șansa de a îmbătrâni în patul său, lângă femeia lui. Nortt îi dădea voie lui Ulrik să mai meargă din când în când acasă, să mai ajute prin gospodărie și să muncească la atelierul părăsit, cu scule prăfuite și reci, să mai facă un ban cu care să mai supraviețuiască ai lui două, trei săptămâni.

Sătul de aceleași chipuri curioase și de priviri scrutătoare, băiatul a luat hotărârea de a căuta alt drum spre casă, chiar dacă unul mai ocolit. Cu puțin efort l-a găsit. Străzile duceau pe lângă Groapă, despre care mai știa și Ulrik câte ceva, nu multe, mai ales că era o garnizoană a sfintelor-soldați. Acolo, chiar în prima zi, rezemată de un gard din zăbrele de stuf, a văzut-o pentru prima dată pe Karina.

Când privirile lor s-au întâlnit, Ulrik a uitat tot: până și încotro mergea și de unde venea (pentru câteva clipe i-a părut, își aminti Ulrik cu amuzament, că era în alt oraș, însărcinat cu cine știe ce misiune gravă pe care o uitase pe drum, și l-a apucat panica gândindu-se că trebuia să dea socoteală

cuiva). Se uita la ea și nu pricepea cum o piele putea fi atât de fină, de catifelată, sau cum un ten putea fi atât de măsliniu, ochi atât de migdalați, păr atât de negru, prins atât de strâns într-un coc atât de perfect geometric (corpul atât de, picioarele atât de, fundul atât de, sânii atât de etc., spre zăpăceala trupului și sufletului de adolescent). Fata încă nu-l văzuse, stătea cu spatele lipit de gard și gâfâia ostenită, broboane mari de transpirație picurându-i de pe bărbie în praful de pe picioarele goale. Ulrik a rămas ca un tembel în mijlocul drumului și din când în când alunga muștele ce-i deranjau reveria îmbătătoare. Karina s-a întors spre el, ca și cum i-ar fi simțit privirea împungându-i ceafa, și s-a încruntat. Și-a ridicat sulița din praf și a tras o flegmă voinicească la picioare, fără să-l slăbească din priviri. A rupt-o apoi la fugă spre cazărmi, în strigăte de luptă iscate de ceva anume, ceva ce Ulrik nu vedea, dar de care nici nu-i mai păsa, pentru că, în acel moment, îi mai păsa de foarte puține lucruri. Scăpat din vrăjile privirii Karinei, Ulrik și-a amintit încotro pornise și a luat-o grăbit spre casă. În jurul său mirosea urât, a mort, dar pentru Ulrik nu conta. Se îndrăgostise.

Spre norocul său, sufletul i se mai eliberase în acele săptămâni, făcând astfel loc noii iubiri, pentru că Hampel se simțea din ce în ce mai bine, începuse chiar să mai lucreze și să facă și el un ban, încât Ulrik nu se simțea prost și nu se rușina gândindu-se la Karina. Prinsese un avânt teribil în atelier, mâinile și mintea parcă însuflețite peste măsură de simțământul acesta atât de nou și atât de narcotizant al dragostei. Parcă pentru prima dată știa cu adevărat ce făcea – Nortt îi explicase prin multe vorbe și la fel de multe lovituri de baston care era rostul lui și ce trebuia să facă: Ulrik era un

constructor între lumi, putea ridica ceva în mai'Lume ce se continua, de la sine, în ne'Lume, putea deci sculpta ceva ce avea corespondențe în diferite locuri ale mai'Lumii și așa mai departe, manipulând mai degrabă spațiul de lângă lemn decât lemnul în sine. Deci ce făcea era limpede, dar cu ce nu se lămurise încă era de ce o făcea, de ce a fusese el înzestrat cu asta și ce căuta la bătrânul Nortt. Dar sentimentul dragostei putea să-i ofere o redută de răspuns, chiar două, așa cum deseori se întâmplă cu îndrăgostiții – acel răspuns e valabil doar pentru ei și numai ei cred în el, oricât le-ar spune alții că sunt doar îmbătați de amor.

În acele săptămâni Ulrik a observat că Nortt devenise în ultimul timp tot mai slăbit, și, într-o dimineață, i-a zărit gâlma pe care bătrânul încerca să o țină ascunsă sub cămașă. Nortt devenise tot mai melancolic în vorbe și până și bastonul cădea mai trist peste capetele și spinările lor. Începuse să circule zvonul că bătrânul Nortt nu mai avea prea mult de trăit, dar cine pornise acel zvon, băieții nu aveau de unde să știe.

Ulrik începuse să își stăpânească meșteșugul său din ce în ce mai bine, fiind capabil să ridice construcții de mărime medie care ar fi putut transporta unul sau doi oameni dintr-un loc în altul, curbând și păcălind spațiul din jurul lemnului. Începuse să bănuiască că nici timpul nu rămânea indiferent la invențiile sale și s-a apucat să experimenteze cu orologii ascunse în construcțiile sale, dar era încă prea curând pentru verdicte. Scrisorile de acasă soseau regulat și veștile erau bune: Hampel se aruncase din nou în muncă, dar mai potolit – nu poduri, nu angajamente peste puterile sale, ci mese, dulapuri, garduri, mărunțișuri ce-i aduceau bucurie. Mamă-sa îi scria lui Ulrik cu mult mai multă liniște și zicea că până și

plantele ei zâmbeau din nou. Bătrânul Nortt se ofilea însă pe zi ce trecea, uneori rămânând pironit în bastonul său minute întregi fără a se putea mișca, și nu de puține ori a tușit atât de tare, încât proiectile de flegmă cu sânge au fost aruncate cât colo pe machetele învățăceilor. Bătrânului îi era din ce în ce mai greu să-și învețe ucenicii, ba chiar și să-și ascundă gâlma de sub haine, care atârna scârbos într-o parte. Totul a luat sfârșit când, într-o zi, sprijinit în toiagul său în mijlocul atelierului, bătrânul s-a căcat pe el, balta împuțită ca o insulă pe care Nortt își aștepta moartea. A fost dus de acolo pe brațe și băieții nu aveau să-l mai vadă niciodată. În locul lui a fost adus un tânăr tâmplar din atelierul Marelui Inginer, dar care era prea bleg ca să-i poată ține în frâu. Însă le-a câștigat atenția și încrederea cu tot felul de povești, reale sau scornite, legate de viața în atelierele marelui Al-Fabre.

Libertatea nou dobândită îi permitea în acele luni lui Ulrik să meargă acasă ceva mai des, dar băiatul nu o făcea atât de dragul părinților săi, cât mai ales pentru a o zări o dată și încă o dată și încă o dată pe Karina prin gardul garnizoanei. Primele dăți fusese nevoit să aștepte îndelung pentru a o vedea, uneori găsind curtea goală, bănuind mișcări în depărtare, dincolo de ferestrele turnului întunecat din mijlocul curții, înconjurat de cartierul militar în care știa că trebuia să fie Karina a lui. Cu timpul intențiile lor au început să se coordoneze straniu, în spatele acestei taine nefiind însă ceva atât de misterios, cât faptul că și Karina începuse să-l urmărească și să-l aștepte în acea parte a curții. Ulrik obișnuia să se așeze pe o piatră în spatele unui tufiș, ferit de văzul lumii, iar Karina se sprijinea cu spatele de gard. Nu se priveau niciodată când vorbeau.

Primele lor cuvinte au fost stângace.

— Sunt Ulrik.

— Așa și? Sunt...

— Păi...

— Karina.

— Da.

— Da ce?

— Iartă-mă, nu se cuvine. Vrei să plec.

— Nu vreau să pleci.

— Vrei să rămân.

— Nu vreau nici să rămâi.

— Dar ce vrei?

— Tu ce vrei?

Dându-și seama că știau și nu știau ce voiau, au rămas tăcuți o vreme îndelungată, până ce clopotele turnului au început să bată. Porțile turnului s-au deschis și briza caldă a adus cu ea același, deja cunoscut, miros de carne putrezită.

— Ce pute așa? a întrebat Ulrik.

Dar Karina nu a zis decât:

— Să mai vii.

Și a fugit.

Iar Ulrik a mai venit. Găsea prilej să vină tot mai des, inventând tot felul de povești pentru tânărul profesor, care să-i permită să-și mai vadă părinții, dar, de fapt, pe Karina. Fierbea sângele în el când nu era lângă gard și păreau să se evapore toate zemurile din el când o vedea apropiindu-se, întunecată și puternică. El se ascundea în tufișul lui, ea se sprijinea de gard, și tăcerea se lăsa între ei stăpână peste sufletele lor în care încolțise o mare bucurie și o mare nenorocire deopotrivă: iubirea. Treceau minute întregi fără să-și

vorbească, sau fără să arunce o privire către celălalt, dar tăcerea lucra pentru ei și fără ei, făcând brazde în care mai planta un bob și încă un bob și încă un bob, până ce Ulrik și Karina purtau în ei, tot mai îngreunați de povară, câte o grădină imensă, încărcată și îmbătătoare de miresme, cu câlți duri de vie ce treceau dintr-o grădină în cealaltă, legându-le – din fericire, din păcate – pe vecie.

***

Acum, adânc în atelierul marelui Al-Fabre, Ulrik își privi palma în care scrijelise cândva, nu cu mult timp după primele lor întâlniri, un *K* printre liniile vieții și ale iubirii, desenând parcă o nouă dungă a vieții și a iubirii și a morții. Zâmbi și gustă îndelung din junghiul dorului, cum se întâmpla mereu când se gândea la Karina.

***

Dar timpul le rezolvă pe toate și vorbele au început să curgă mai lin între ei, povestindu-și vrute și nevrute, Ulrik mereu mai limbut, Karina mereu mai rezervată.

— Nu am voie să zic, spunea fata mai des decât orice altceva.

— De ce? întreba Ulrik mai des decât orice altceva.

— Așa e în Ordinul nostru, nu e voie.

— Nici eu nu aș avea voie să-ți zic prea multe, dar tot îți spun.

— Păi, spune-mi.

— Ce vrei să-ți zic?

— Cu ce te ocupi acolo, în ateliere?

Și Ulrik povestea, mereu din alte unghiuri, înflorind tot

mai mult, despre viața sa în ateliere și despre reușitele sale, dar și ale celorlalți ucenici. Povestea despre familia sa (sărind peste episodul cu podul, pe care și l-ar fi dorit uitat cu totul) și despre bătrânul Nortt, de care îi era dor. Însă de fiecare dată când încerca să afle mai multe despre ea, se lovea de aceleași cuvinte, așezate în ordinea asta:

— Nu am voie să zic.

Karina, însă, văzând că treceau săptămânile și Ulrik se întrista tot mai tare că nu știa nimic despre ea, în timp ce el își vărsa tot sufletul prin zăbrelele acelea, i-a spus într-o dimineață că ceva tot putea să-i zică, chemându-l să se apropie de gard, să-și lipească fața de zăbrele. Îl sărută îndelung pe buze, acompaniată de sunetul clopotelor din turn. Hainele ei miroseau înțepător a mort și a fructe fermentate, dar pielea îi era catifelată și fierbinte și lui Ulrik nu-i mai păsa de nimic.

***

Își umezi buzele și închise ochii la loc. Sus se strigă stingerea.

***

Povestea lui Ulrik și a Karinei a fost una scurtă, dar care și-a lăsat urmele adânc scrijelite în carnea lor. Acel prim sărut a fost un catalizator al proceselor alchimice ce aveau să se declanșeze în ei, cu fierbințeli pe neașteptate și nopți nedormite, cu sărutări pătimașe prin gard și cu atingeri fugare, timide, când palma lui pe sânii ei, când degetele ei pe membrul lui. Își vorbeau mult, dar nu atât de mult pe cât își simțeau și-și frământau pielea în îmbrățișări în cele câteva minute pe săptămână în care se vedeau în acel colț al curții

ostenești.

Ros de neliniști și de ciudă, Ulrik a petrecut la un moment dat trei lungi zile și nopți fără somn, sculptând și îmbinând o pereche de cuburi, ca două simple jucării de copil, dar mult mai mult de atât. Își vărsase tot talentul în realizarea acelor cuburi și, când a ajuns cu ele la Karina și i le-a strecurat prin gard, fata a început să râdă.

— Ce e asta, Ulrik? Ai dat în mintea copiilor?

— Nu, nu. Nu e ceea ce vezi. E mai mult decât se vede.

— Ah, da? Și eu ce să fac cu ele?

— Unul e pentru tine.

Ulrik i-a luat un cub din mâini.

— Acum stai aici, a rugat-o Ulrik și a luat-o la fugă.

S-a îndepărtat mult, a coborât la stradă și s-a pitit după un tufiș, să fie sigur că nu o putea vedea și că ea nu-l putea auzi. A deschis ușița de pe una dintre laturile cubului gol pe interior și a lovit cu unghia înăuntru. Karina a auzit ciocăniturile în cubul din mâna ei. S-a speriat și a fost cât pe ce să-i dea drumul din mână. A găsit ușița și a deschis-o.

— Hei, a șoptit Ulrik în cubul său și șoapta s-a auzit în cel al Karinei.

— Hei, a răspuns fata și a început să râdă. Ești un mic geniu!

Au râs amândoi și râsetele lor s-au întâlnit în cub și s-au încălecat.

— Așa putem vorbi mereu, chiar și când nu pot trece pe aici, a zis Ulrik.

— Mulțumesc. E foarte frumos. Dar stai, cred că am cubul tău, a zis Karina văzând numele lui pirografiat pe cubul din mâna ei.

— Nu, nu, numele meu e pe cubul tău și numele tău e pe cubul meu. Așa îți pot vedea mereu numele când vorbesc cu tine.

Karina nu a mai zis nimic, dar mai târziu Ulrik avea să-și amintească de aerul cald ce se revărsase prin cubul din mâinile sale și cum deslușise în el zâmbete și ochi senini.

— Te iubesc, a zis Ulrik.

Aceeași tăcere încărcată cu zâmbete și, parcă, și cu un surâs, întreruptă câteva clipe mai târziu de clopotele turnului.

— Trebuie să plec, a zis Karina și Ulrik a auzit ușița închizându-se.

Nu s-a necăjit că nu a primit răspuns, pentru că în săptămânile și lunile ce au urmat avea să-i mai spună de câteva ori, convins fiind că, sub aparența ei uneori rece și marțială, sub graba ei de a fura un sărut și de a nu-l mai întoarce, se ascundeau aceleași sentimente, care la un moment dat trebuiau să prindă glas, o formă, un corp, care să-l ajute să escaladeze zidurile acelor sentimente confuze și să iasă la lumină.

***

Doi ani de zile au trecut ca și cum ar fi clipit, dar în acea zbatere prelungă de pleoapă s-au ascuns multe nopți cu buzele și urechile lipite de cub, cu degete, și nu numai, scormonind prin cub, cu săptămâni de muncă grea în ateliere, fără veste de la bătrânul Nortt, dar cu o sumedenie de dascăli înlocuind mereu alți dascăli, cu scrisori de bine de la ai săi și vizite pline de bucurie în casa părintească, unde toate lucrurile păreau a merge spre bine și unde tot răul părea să fi fost uitat, deși oricine e zdravăn la minte știe că răul nu se poate

uita, ci doar zace pe o insulă pustie a ființei, unde îi este permis să incendieze păduri în voie. Bătrânul Nortt cădea parcă tot mai mult în uitare, taică-său parcă tot mai adânc în muncă, Josefina urca tot mai sus pe munți îndepărtați în căutare de bobi și plante miraculoase, băieții deveneau tot mai pricepuți în atelier și Ulrik se prăvălea tot mai adânc în dragostea lui pentru Karina, care se întărea tot mai mult în milităria ei, cutele firii sale tăind uneori adânc și dureros în sufletul moale ca untul al băiatului. Dar lui nu-i păsa, credea, cum încă o mai făcea și acum, în Atelierele Regale ale lui Al-Fabre, la doi ani după toate astea, că dragostea lui era suficientă, sprijinită pe iubirea declarată doar dintr-o parte în alta, nu și invers. Karina spunea prea puține despre ea, dar Ulrik era sigur că astea toate nu erau decât constrângeri ale Ordinului în care-și ispășea ostășia, dar când toate se vor termina, își spunea, când ucenicia lui se va sfârși și milităria ei va înceta, aveau să fie împreună pentru totdeauna, nemijlociți, nedespărțiți de un gard, fără cutii magice și clopote din turnuri; doar ei doi.

Și la fel credea și acum, la un an de la ultimele cuvinte ale Karinei auzite prin cub. Acum, însă, îi părea că toate necazurile începuseră cu acea dimineață în care vestea morții lui Nortt a străbătut atelierul și moara și i-a ciufulit pe băieți pe întuneric, ca și cum, chiar și de dincolo de moarte, moșul lăsa bastonul să cadă peste ei. Parcă toate cucuiele au început dintr-odată să doară în amintirea bătrânului și dorul de Nortt, cel dintâi dascăl al lor, i-a cuprins pe toți.

Se adunase multă lume pe Dealul Oaselor să ia parte la înmormântarea lui Nortt, care ceruse ca, atunci când avea să-i vină vremea, să fie tratat ca și cum ar fi fost în ținuturile

înghețate ale Sloiului, adică să fie descărnat și toată carnea să fie oferită animalelor sălbatice din păduri și crânguri, iar oasele să-i fie spălate și așchiile să fie împărțite prietenilor și apropiaților. Cum stătea pe acele dealuri, Ulrik putea vedea până departe peste capetele tuturor și, când clopotele au început să bată în Poartă, băiatul a putut jura că auzise glasul gros de fier al clopotului din turnul milităresc ce-i amintea cu durere de clipele de despărțire ale celor doi îndrăgostiți rezemați de un gard.

Uneori, când stătea aplecat peste Marele Plan, în nopți de muncă grea în Atelierele Regale, Ulrik se uita la bucata de os pe care o purta la gât în amintea lui Nortt și o lipea de tâmplă, cerându-i de acolo de unde era soluțiile calculelor sale care să îl aducă mai aproape de Karina.

***

Ulrik încercă să doarmă, dar toate aceste amintiri își croiau drum prin mintea lui ca viermii, lăsând în urma lor excremente ce înfloreau putred în carne. Nu-i dădeau pace.

SE TREZI CU BĂNUIALA UNEI INSULE ÎN EL

Sala de curs zăcea adânc în miezul acelei aripi ale Băii; aerul era mai stătut acolo, ceva mai aproape de Băile Mari, și cursurile se desfășurau într-o semiobscuritate neliniștitoare. Omul cu cap de cal încercase la început să deslușească cine erau ceilalți discipoli care așteptau să înceapă cursul în umbrele balcoanelor, dar nu reușise niciodată – fiecare intra în sala de curs prin altă ușă, se așeza în balconul de o persoană și aștepta în liniște sosirea Maestrului. Nu erau ferestre în sală, doar o cupolă de sticlă trona departe deasupra capetelor lor și lăsa lumina, ce se tot împuțina cu cât cobora mai adânc în pântecele sălii de curs. Sala purta numele de Sfânta Vava, în onoarea celei care a descoperit și călcat cele dintâi Praguri dintre ne'Lume și mai'Lume.

Când a apărut Maestrul, nu a fost decât un punct negru îndepărtat, mișcându-se încet prin bezna catedrei, și așa a rămas timp de câteva săptămâni; doar vocea sa răsuna parcă sprijinită de difuzoare ascunse ochilor până în cele mai înalte balcoane ale sălii. Când tăcea, omul cu cap de cal își auzea inima bătând cu tărie în piept, temându-se să nu-i audă și Maestrul acea slăbiciune a trupului de om, prin care însă curgea, spre bucuria sa, tot mai mult sânge de mai'Om. Din când în când ridica privirea și vedea păsări, ca porumbeii, dar ceva mai mari, adăpostindu-se prin nișele cupolei. Pe sticla cupolei: o sfântă despicată în două veghea în vitraliu peste învățăceii mai'Oamenilor.

După câteva săptămâni, Maestrul a ieșit din umbre și întregul podium, cu catedră și tablă și stative și mese de experiment, s-a ridicat în zgomot de roți și scripeți și sfori și,

încercând omul să-l găsească pe Maestru, a fost aspru mustrat prin difuzoare:

— Pleacă-ți ochii de la Maestru!

În acele prime luni nu a avut voie să se uite la Maestru nici măcar când acesta își părăsea pupitrul și urca treptele ce scârțâiau sub pașii săi, trecând printre și prin balcoane, privind peste umerii discipolilor, la degetele lor ce tremurau timid sub dictare. Pe Maestru îl auzea: pași ascuțiți, bine înfipți în lemnul sălii Sf. Vava, degetele trosnind în liniștea macerării gândului, respirația greoaie ca de astmatic ce se plimba ca vântul de toamnă printre bănci, vocea acestuia, clară și dură ca un cristal scufundat, râcâia în ei istoria lui Tapal și dogma sfințeniei și nesfințeniei. Pe Maestru îl mirosea: trecerea sa prin balcoane lăsa în urmă norul de naftalină și duhoarea secolelor petrecute în biblioteca Porții, parfumul discret de lămâie cu care, pesemne, își picura hainele de piele sau încheieturile mâinilor, și un miros distinct, imposibil de cuprins în cuvinte sau în imagini, dar despre care omul cu cap de cal aflase într-o seară petrecută într-o tavernă nu departe de Băi, că era un miros numai al dascălului, amintind de lumi străbătute, Maestrul fiind primul și deocamdată singurul care fusese în stare, într-o tinerețe ce se spunea că-și lăsase însemnele pe trupul și pe sufletul său, să pășească atât pe pragurile dintre Lume și ne'Lume, cât și pe cele ale întru'-Lumii. În roba sa lungă, Maestrul păstra miasme ale altor lumi, îmbătând și înspăimântând deopotrivă pe cei care-l întâlneau.

Cursurile erau stranii și povesteau despre locuri, ființe și întâmplări atât de străine omului cu cap de cal, încât, la început, nici nu știuse de unde să le apuce și în ce fel să le

păstreze pe hârtiile sale. Dar, cu timpul, omul a căpătat încredere și s-a învățat cu vocabularul mai'Lumii și a umplut cu sârguință manuscris după manuscris, până ce s-a trezit că umbla mai mereu cu buricele degetelor murdărite de cerneală ca de sângele științei. Un ochi ascuns undeva în spatele capului de cal se deschidea, pleoapă se dezlipea încet de pleoapă și, după săptămâni și luni, a căpătat forță și a putut privi în jur, în el, în tainele omului de dincolo de om, ca un far ce scruta întinderi de oceane.

Maestrul a început cu istoria lui Tapal, desenând cu cretă în întuneric trupul gigantic al creaturii și dându-se la o parte și iluminând desenul: crucificat în vid, Tapal plutea în negrul tablei, bășici indicând rănile lumilor pe trup, o săgeată dispărând în spatele uriașului, indicând locul întru'Lumii. Lovindu-se-n cădere prin vidul plin de tot ce a fost, tot ce este, tot ce avea să fie, rănile se deschideau mereu, din nou și din nou, râcâind și suflând în tăieturi, iscând bășici vii, pline de acel tot spart, fărâmițat, smuls golului și pătruns pulbere în trupul gigantului.

Apoi cursurile au început să aprofundeze membrele știute ale titanului și, ajungând la picior și, mai ales la talpă, omul cu cap de cal a început să recunoască una-alta și să-și mai amintească frânturi de viață trecută, descoperind în acea bășică – cea mai împuțită dintre ele, după spusele Maestrului din umbră –, locuri despre care învățase și el cândva, pe când era puști în mica sa cetate, învățăcel la un dascăl bătrân și simpatic. Dar cât de nesemnificativă fusese știința acelui biet învățător, care avusese știre doar de regiuni geografice și de legende din bătrâni ale Tălpii lui Tapal, spre deosebire de înspăimântătoarea cunoștință a Maestrului nu doar a

acestora, ci și a regiunilor sufletești, fiind cele mai înșelătoare peisaje, și ale legendelor Celor Dintâi. Ascultându-l pe Maestru era ca și cum omul cu cap de cal ar fi fost părtaș la șuieratul vântului ce urca din adâncurile unui hău, preschimbând totul în calea sa în voință pură, neînduplecată.

Timpul trecea și omul parcurgea lecții noi și simțea parcă mai abitir bucuria acelor istorii ale întâlnirilor dintre lumi, când mai'Oamenii au încercat să-și recapete pământurile de la ne'Oamenii din Talpa lui Tapal, păcătuind îndelung în războaie vechi cu ne'Lumea. Armatele se împuținaseră și mai'Omul pricepuse că nu aceea era calea, iar salvarea stătea în sfinte și-n ajutoarele acestora, pentru că niciodată, de când exista mai'Lumea, nu se născuse un sfânt în ea, ci numai sfinte.

Erau zile pline de fericire pentru omul cu cap de cal, când se umplea de știința celor ascunse de la desfacerea lumii, îmbrățișate în fiecare zi de ceasuri dureroase, în care acul străpungea pielea și mormolocii se izbeau zăpăciți de sticlă. Cu timpul, visele în care străbătea singur câmpii, auzindu-se strigat de o voce necunoscută, s-a schimbat în cel în care era un far imens în mijlocul unui ocean neliniștit, strigând el de data asta către ceva, chemând chiar el ceva din acele îndepărtări în care privirea sa luminoasă începea să alunge cețuri și neguri.

Într-o seară, pe când omul își odihnea trupul, mintea și sufletul în patul său, ostenit de mituri dense și de ace groase, auzi un ciocănit în ușă și, fără să fie chemat înăuntru, Hiran Sak păși în bezna camerei, hainele strălucindu-i pe la catarame în palidele raze ce se strecurau printre zăbrelele de la fereastră, și se apropie de om. Se așeză pe patul acestuia cu

spatele la el și rămase nemișcat un timp îndelungat, ca și cum ar fi venit cu un scop precis, dar pe care îl uitase cu desăvârșire îndată ce pășise în camera omului. Mai'Om și (încă) om așteptau în întuneric, dar ce, nimeni nu putea spune. Hiran Sak privea în depărtare, printre zăbrele, la Pragurile tânguitoare și peste ele, la nori ce atârnau greu deasupra orizontului. De sub roba sa lungă urcau șoapte îndepărtate, lumi închise în lumi.

— E o Poartă șchioapă, omule cu cap de cal, zise Hiran Sak încă privind în depărtări. Știai asta?

Omul nu zise nimic, îl privea pe mai'Om prin găvanele animalului și aștepta.

— Nu cred să fie vreun mai'Om în poartă care să nu-și fi pierdut un prieten sau o rudă în bătălii sau în întâlnirile cu împuțita aia de ne'Lume, sau care să nu privească așa ca mine spre depărtări, unde legiunile Cuvântului își muncesc soldații, pregătindu-i pentru luptă.

Zâmbi și se întoarse pe jumătate spre om.

— Îl cheamă Siran Hak, suntem gemeni. Uneori, noaptea, parcă simt palele de frig ce-i mătură trupul în colibele lor din câmpie, alteori îmi bubuie inima în piept și știu că se teme de ceva. Și mai tot timpul mă doare într-o parte, unde sunt sigur că o țăpușă mi-a străpuns fratele cu ceva timp în urmă.

Privindu-l:

— Dar nu aș renunța la asta pentru nimic altceva. Tot ce-mi doresc e să simt doar eu ce simte el, nu și invers, că nu știu ce face din sufletul lui frumos tristețea asta cumplită a mea, ce devorează tot ce cuprinde și lasă-n urmă goluri în goluri. Cum să lupți pentru mai'Lume cu găuri în tine...

Merse la lămpile din perete și le aprinse.

— Am primit vești de la el. Se pregătește o nouă invazie, de data asta mai mare. Siran Hak se bucură, desigur. E o onoare pentru el, zise Hiran Sak zâmbind amar spre omul cu cap de cal care-l urmărea tăcut din pat.

Mai'Omul îi întinse o misivă cu o pecete în ceară, de care era prinsă o cheie simplă de metal și zise:

— Dar și tu ești pregătit să-ți îndeplinești prima misiune.

Hiran Sak făcu o plecăciune și ieși din odaie. Omul cu cap de cal rupse sigiliul și așeză cheia pe pernă, deschise scrisoarea și citi:

sala nouă
Băile Mari
etajul patru sub zero
pe înserat

***

Nu coborâse niciodată la Băile Mari și nici măcar nu știa ce erau. Aflase însă că acelea erau cele mai importante etaje ale clădirii și-și putea doar imagina că mai'Oameni mai importanți decât el își curățau trupurile în acele băi. Se însera cu repeziciune, deci prea mult timp de cugetat nu avea, așa că se îmbrăcă și coborî cele trei etaje până la parter, apoi, trecând de Băile Mici, coborî alte patru, tot mai adânc în inima pământului. Mirosurile se încălecau din ce în ce mai înțepător, duhoarea de putreziciune fiind mai vie și mai cuprinzătoare decât în oricare altă parte a clădirii în care mai fusese. Era ca și cum ar fi coborât în hoitul gigantic al unui pește mort, eșuat pe o plajă străină, de parcă ar fi fost un vierme ce

scurma târâș treaptă după treaptă. Până și pereții și ușile pe lângă care trecea erau diferite, acoperite pe alocuri de vaste pete unsuroase, vegetație scârboasă; căldura era aproape insuportabilă și, ajungând la etajul dorit, omul cu cap de cal fu nevoit să se așeze pe scări pentru a-și trage sufletul, amețit de lipsa aerului și de toropeala putregaiului. Nimeni, își spuse, nu ar fi putut face baie în acele săli.

Pe la colțuri omul putu vedea siluete apărând, dispărând, auzi voci în depărtare, un du-te-vino distant, șoptit, de trudă. Găsi sala cu numărul nouă și ciocăni. Duhoarea ce se revărsa pe sub ușă era atât de densă, încât îi simți briza lipindu-se organic de picioare. Capul de cal îl păzea cât de cât de acel întreg domeniu al putorii, dar nu suficient. Când se deschise ușa, omul cu cap de cal fu izbit de valul oribil de miros de putrefacție și îngenunche fără voia lui; stomacul alese să se golească fără avertizare și vomită până să-și scoată capul de cal, zeama fierbinte invadându-i fața pe sub mască, picuri ajungându-i pe piept și pe podea. Cu ochii în ceață, plâns, observă ghete soioase și halaturi negre, murdare și lipicioase. Auzi cârpe ude trântindu-se în fața lui și pricepu ce i se cerea. Chircit în prag, omul curăță voma de pe jos cu două cârpe, păstrând-o pe a treia pentru a-și spăla fața și capul de cal. Se ridică și păși în odaie.

Holurile înguste nu anunțaseră asemenea săli vaste, nu ar fi avut cum, și primul lucru la care se gândi omul cu cap de cal fu arhitectura stranie în care Băile păreau a se împături în sine, fiind mult mai mare decât părea la prima vedere. Era o sală lungă și înaltă, cu podețe de metal trecând pe deasupra capului său de pe un perete pe celălalt. De-o parte și de alta a pereților erau așezate căzi murdare din care ieșeau țevi ce se

amestecau pe sub grilajul podelei, dispărând cine știe unde. În capătul opus al sălii, canistre mari pline cu lichid străluceau sub lămpi puternice. Oglinzi amplificau flăcările acestora, scăldând întreaga sală a băilor într-un alb murdar, țipător.

Aproape toate căzile erau goale, doar în câteva dintre ele siluete se aplecau și se ridicau, frecau și curățau de zor. Deasupra tuturor, un mai'Om cu privire aspră urmărea fiecare mișcare. Un altul trecu pe lângă omul cu cap de cal și îi arătă cada de care trebuia să se ocupe el. Omul privi în jur și urmări mișcările celor din căzile vecine, încercând să afle ce se așteptau de la el. Mai'Omul se îndepărtă și omul păși în cadă.

Smalțul era ciobit pe alocuri și întreaga cadă era acoperită cu un strat gros și scârbos de materie organică; mirosul era pestilențial și, luând cârpele, omul cu cap de cal începu să frece mâzga prin care bucăți de os și zgârciuri încă mai erau prinse ca vestigii ale unei existențe trupești, iar omul cu cap de cal pricepu cu ce avea de-a face: acelea erau rămășițe umane... sau mai'Umane... sau poate animale; în orice caz acolo cineva sau ceva putrezise, se sfârșise și trecuse în domeniul lichid al vieții. Omul cu cap de cal se sperie și aruncă zdrențele din mână, privi în jos și nu părea să înțeleagă de ce, cum, când auzi vocea mai'Omului din cada de lângă el, întrebându-l fără să se oprească nicio clipă din frecat:

— E prima oară, așa-i?

I se aduseră găleți, orele treceau pe sub veghea neabătută a mai'Omului de deasupra lor, se schimbară găleți și cârpe; omul trecu la a doua cadă, la a treia, se aduseră alte găleți, alte cârpe, omul, ostenit, freca și clătea, ghemul de silă

în gât ca un pumn metalic și colțuros, plămânii chinuiți. Spre dimineață, la ultima sa cadă, omul cu cap de cal găsi un inel înfipt într-o grămăjoară de carne vâscoasă și-l privi: era mic, subțire, cu filigran încâlcit și cu o măruntă piatră roșie în vârf. Îl vârî în buzunarul de la cămașă și termină de curățat cada. Când abia își mai ținea ochii deschiși de oboseală, când brațele cădeau ca moarte pe lângă trup și picioarele se împleticeau de somn, un mai'Om îl scoase de acolo și-l duse în Băile Mici de la parterul clădirii, unde fu îmbăiat și unde i se dădu un rând nou de haine. Putoarea putreziciunii se îmbibase în capul calului, dar omul nu vru cu niciun preț să renunțe la el, ducând în odaia sa ceva din duhoarea Băilor Mari.

Dormi toată ziua; fu lăsat în pace, doar din când în când cineva intra și schimba apa din carafă, sau lăsa pe pat câte ceva de-ale gurii, dar omul cu cap de cal era prea ostenit, prea scârbit și prea trist pentru a se putea atinge de mâncare. Când deschidea ochii, luminile proiectate de afară pe pereții camerei dictau trecerea timpului, tânguiala vocilor din Praguri aminteau de chinuri ce nu-i aparțineau, mirosul putregaiului dădea de veste despre dezintegrări ce nu-l priveau și, în acele câteva clipe de veghe, omul cu cap de cal fu cuprins de crunte tristeți, simțind că nu mai aparținea niciunei lumi, nici celei de care fusese rupt, nici celei în care învăța, încetul cu încetul, să trăiască. Viața se petrecea și fără el acolo, afară, doar în el părea să nu se mai petreacă și din nou visă farul împungând cețuri, oceanul liniștit, toate valurile tăcute izbindu-se de stânci asemenea cadavrelor unui naufragiu neștiut.

Dar timpul trecu și omul se trezi și mâncă, se îmbăie și merse la cursuri; viața se mima pe sine în el, iar omul cu cap de cal pășea pe holurile băii ca unul care știa acum ceva mai

multe. Legă inelul găsit de o sfoară la gât, atașându-se de el din cine știe ce motiv straniu, și din când în când îl scotea și-l privea.

Timp de câteva săptămâni se ocupară în Sf. Vava de natura sfintelor din mai'Lume, Maestrul înșirând numele tuturor sfintelor știute de la desfacerea lumii și încercând o taxonomie a sfințeniei izvorâte chiar din primii pași ai Celor Dintâi. Astfel omul cu cap de cal află că bărbatul ne'Lumii era spurcat și din acest motiv nesfințenia se aduna doar în el, nu și în femei, precum s-a adunat în Sf. Nifa din Albarena, Sf. Goru din Gagadum, Sf. Arun din Iazul Secat, Sf. Viran din Samabi, Sf. Iafum, zis și Moșu' Tace din Gaisterștat, și mulți alții din istoria ne'Lumii, până la sfinți ce încă mai trăiau și lucrau, precum Sf. Golia din insula Egovalului, Sf. Remes din cetatea Uba-Sirah și Sf. Taush, despre care se știa că părăsise Gaisterștatul și pornise prin Talpa lui Tapal. În mai'Lume sfințenia se cristaliza rar, dar puternic, și doar în femei, iar Maestrului îi tremura glasul când rostea prin seria de tuburi ce se bifurcau în megafoane deasupra lor și printre balcoane toate acele nume ale marilor femei din istoria mai'Lumii.

— Frumusețea timpurilor compuse dincolo de mai'-Lume e pe măsura chinurilor și sacrificiilor prin care sfintele trec în timpul celor cinci stadii de descompunere, iar actele lor sunt glorioase, se auzi glasul Maestrului.

Omul cu cap de cal asculta cu atenție.

— Unii dintre voi, zise Maestrul, sunt destul de binecuvântați, încât să ajute sfintele pe acest drum anevoios al suferinței pentru lumea noastră, de la munci mărunte la Băile Mari, până la a însoți sfintele peste Praguri și prin alte lumi. Aflați că avem trei sfinte ce lucrează acum în ne'Lume, iar alte

două se pregătesc pentru ultimul pas. În pre'Lume avem o sfântă, iar în post'Lume două – notați –, dintre care una este prinsă în temnițele Palatului fără Uși și Ferestre, coșul cu puroi al acelei lumi blestemate. Despre întru'Lume și sfintele din ea nu se va vorbi.

Apoi Maestrul începu să povestească despre adjuvanții sfintelor, mai'Oameni dârji ai Porții și ne'Oameni salvați din imperiul barbar al Tălpii lui Tapal, care împlineau o datorie importantă și care, împreună cu creaturile de spaimă, însumează micile armate din mai'Lume și ne'Lume. Ultima parte a zilei fu dedicată creaturilor de spaimă: monștri crescuți și dresați pentru a fi alături sfintelor și care erau oribil de înspăimântători, pentru a nu fi ca nimic ce ar fi putut vedea ne'Omul vreodată și pentru a-l paraliza de frică în timpul luptei.

— Unele dintre ele iau formă și se pregătesc în tainele și cutumele ne'Lumii și stranietatea rareori le stă în calea împlinirii misiunii, căci ne'Omul e destul de straniu în felul său și mai ales nepăsător în ceea ce-i privește pe alții și ignorant față de dimensiunile sufletești ale tuturor sufletelor din jurul său.

Și, auzind descrierea unei asemenea creaturi care murise recent și aflându-i numele, acela fiind Unghe Țifăr, omul cu cap de cal pricepu mai multe și fu tare mândru să fi stat în brațele acelui monstru ce se sacrificase pentru mai'Lume în acele ultime clipe ale lui Danko Ferus în Talpa lui Tapal.

— Câțiva veți avea onoarea de a trudi în crescătoriile de dincoace de Poartă, unde, sper, veți ajunge să înțelegeți mai bine sacrificiile acelor creaturi ce pătimesc multe pentru a căpăta un suflet pe care să și-l dea apoi în lupta cu ne'Lumea.

***

Într-una dintre serile în care se întorcea de la plimbarea sa prin grădina Porții, omul cu cap de cal găsi pe pernă un nou bilet împăturit, care, deși purta alt scris, cu alt soi de cerneală, purta același mesaj:

sala nouă
Băile Mari
etajul patru sub zero
pe înserat

Când ajunse în fața sălii, cu pași împleticiți și ghemul de scârbă-n gât, omul observă că era ceva mai multă agitație pe holuri și că mai mult zgomot răzbătea de dincolo de ușă.

— Hai, ce mai aștepți? auzi o voce din spatele lui și fu împins de un mai'Om grăbit.

Intră și înțelese îndată că ceva nou se petrecuse: mai'Oamenii erau adunați grămadă în jurul câtorva căzi și stăteau aplecați, scormonind cu bețe lungi în zeama din ele.

— Pe aici, hai, ceru aceeași voce grăbită.

Omul ajunse în dreptul unei căzi și, când se uită înuntru, privirea i se încețoșă de greață și genunchii îi cedară: era plină ochi cu zeama putreziciunii în care plutea epava unui trup de femeie umflat, vânăt, lipicios, un hoit aflat de mult pe calea descompunerii.

— Nu aici, nu e gata încă, auzi și simți mâna cu degete puternice cuprinzându-i brațele și împingându-l în dreptul altei căzi, care tocmai fusese adusă pe roți din spatele unei uși. Acea cadă era plină cu materia vâscoasă în care trupul ce-o iscase se dizolvase deja de tot. Muștele roiau îmbătate de plăcere în jurul căzii, viermi pluteau prin lichid, ici-colo se

mai vedeau oase și zgârciuri plutind ca insule într-un ocean mort.

— Aici, i se ceru și omul nu pricepu, nu, nu voia să priceapă, nu putea. Dezbracă-te și intră!

Omul privi în jur și văzu pe alții intrați deja cu ambele picioare în cadă, ținându-se de burtă sau acoperindu-și gura stăvilar vomei ce plutea ca o amenințare iminentă printre ei. Omul cu cap de cal își dezbrăcă pantalonii și cămașa și intră în cadă. Stranie senzație, se gândi, să stai în picioare într-o ființă ce cândva fusese vie, acum doar pastă de umori, carne, oase și, credea, pe undeva, pe sub pelicula densă și împuțită, trebuia să se fi dizolvat și toate speranțele, aspirațiile, fricile și deznădejdile celui sau celei ce, cândva, fusese cineva.

— Acum, se auzi vocea, caută și scoate dopul.

Omul cu cap de cal habar nu avea în ce parte a căzii era dopul, așa că fu nevoit să se aplece și, adâncindu-și ambele brațe în zeama aceea, să pipăie fundul căzii, căutând lanțul dopului. Îl găsi în cele din urmă printre cărnuri alunecoase și trase cu putere. Un zgomot uriaș – țevile începură să gâlgâie toată zeama din cadă, până ce omul cu cap de cal putu să-și vadă din nou degetele de la picioare. Omul, sau mai'Omul, sau ne'Omul, sau ce fusese acolo, dispăruse cu totul prin țevăria Băilor, dar unde – nu știa. În urma sa rămăseseră doar pete largi de lichid maro pe care omul cu cap de cal fu nevoit să le spele înainte de a fi trimis la Băile Mici să se curețe pe sine.

Apoi dormi mult și înțelenit și visă că cețurile prinse între valuri se mai limpeziră și, parcă-parcă, farul cuprindea în privirea sa luminoasă o insulă, dar ce și cum și de ce erau întrebări dincolo de vis și dincolo de el. Se trezi cu bănuiala

unei insule în el, unul dintre cele mai cumplite lucruri care i se pot întâmpla unui om.

***

Nu îl mai văzuse pe Hiran Sak de multă vreme, până când, într-o noapte, omul cu cap de cal fu trezit de acesta, cerându- să se îmbrace.

— Vii cu mine. Nu durează mult.

Omul o făcu, bănuind că și acea incursiune nocturnă prin Poartă nu era nimic altceva decât un nou pas în ucenicia sa. Și așa și era, căci, fără ca vreunul dintre ei să scoată vreo vorbă, străbătură străzi întunecate și întortochiate, îndreptându-se spre Templul celor Nouă Utere. Zgomotul tânguielilor Pragurilor rămânea în urmă cu fiecare pas, în schimb sforăitul păsărilor gigantice din cuiburile Templului îi luară locul. Intrară în templu pe o ușă care nu părea să fie vreo intrare principală, atât de bine pitită și camuflată era, în pragul căreia fuseseră așteptați de alți mai'Oameni sobri, care îl și legară la ochi fără să mai schimbe vreo vorbă cu el. Fu purtat de Hiran Sak multă vreme prin bezna coridoarelor, iar singurul sunet în acel întuneric nu era decât cel al ghetelor lor și șoaptele mărunte despre care omul cu cap de cal știa că veneau de sub roba lui Hiran Sak.

Când obosi și pierdu orice speranță că avea să mai ajungă vreodată la vreo destinație, fu oprit și dezlegat la ochi. Obișnuit cu întunericul din mintea sa, clipi de câteva ori și desluși micul geamlâc rotund cu sticlă fumurie, imperfectă, un singur cerc de lumină în negura unei încăperi străine. Se uită la Hiran Sak, care se retrăsese mai în spate în beznă, iar acesta, dând aprobator din cap, îl încurajă:

— Du-te. Uită-te.

Omul cu cap de cal făcu câțiva pași până la geam și privi prin el: nu vedea decât o textură neobișnuită, ca o imensă pătură de piele înroșită, întinsă tare aproape de geam, atât de aproape, de fapt, încât putea vedea micile riduri, striații și peri de pe suprafața ei și din porii înfundați pe alocuri cu minuscule buzunare cu puroi. Peisajul organic nu se mișca; omul nu înțelegea. Se întoarse către Hiran Sak, aproape cu totul devorat de întuneric. Omul cu cap de cal se întoarse și mai aruncă o privire prin geamlâc, chiar când pielea de dincolo se scutură și un fior o străbătu ca un val de mușchi pe sub tegument, iar pentru câteva clipe întreaga încăpere se cutremură. Speriat, omul se întoarse către Hiran Sak.

— Marea Larvă, zice acesta și zâmbi pentru prima dată de când se cunoșteau.

Hiran Sak aduse două scaune pe care le așeză sub geamlâc și îi făcu omului semn să se așeze. Era liniște acolo și bezna îmbrățișa totul ca pe un somn fără vise; Hiran Sak tăcea, vocile din el nu. Din când în când, omul cu cap de cal se ridica și privea prin geamlâc la Marea Larvă.

— Acum câteva săptămâni am mai pierdut o bătălie în ne'Lume, începu Hiran Sak. Aveam soldați la un han de la o răscruce și întâmplarea a făcut ca spurcatul de Taush să poposească acolo. Când s-a aflat de asta, s-au pornit soldații mai'Oamenilor să-i împiedice să plece mai departe, dar, din păcate, n-aveam sfântă suficient de puternică să întărească brațele și spiritele soldaților; nu erau decât niște pricăjite creaturi plămădite din pământ, iar farmecele lor nu au fost de ajuns pentru a pune capăt drumului lui Taush. Am pierdut o

redută importantă la răscruce, unde se știe că e cel mai bine să se așeze tabără-ntre lumi, că acolo șade mai'Omul sau ne'Omul sau pre'Omul sau post'Omul și poate și întru'Omul și cugetă asupra cărui drum să aleagă, nu? În spațiul lăsat în urmă de acea șovăială și-n clipa scurtă a dubiului e cel mai bine să te strecori și să smulgi viața din ne'Om, viață la care ne'Omul ține atât de mult, deși nu-i servește la nimic; e doar un ghem putred de întrebări fără răspuns. Sperăm, continuă Hiran Sak, ca una dintre acele răscruci ce mai stau să îi iasă-n cale lui Taush și să-l împingă spre Valea Roasă din Talpa lui Tapal, unde-l așteaptă noi primejdii. Nu avem oaste acolo, dar avem un Atoatepreschimbător, care poate face, dacă i se ivește clipa, dreptatea pe care o căutăm de atâta vreme.

Omul cu cap de cal privea prin Hiran Sak, îndurerat la auzul acelor nume de ființe și locuri blestemate ce stârneau în el cenușa vieții trecute. Ura ne'Lumea și se gândea la acel Dintâi Cuvânt, despre care învățase de la Maestru că însemna scandal și împăcare deopotrivă.

— Omule cu cap de cal, credem că ești pregătit să te întorci în ne'Lume și să ajuți sfintele în marea bătălie ce se anunță. Dincolo de poartă se înmulțesc oștiri și din ce în ce mai multe sfinte fac pasul către Putregai. Dar taina desfacerii e știută și practicată doar de ele, omule, și noi, restul, trebuie să forțăm ușile și să crăpăm ne'Lumea, ca să facem loc oastei. Îl vom urmări pe Taush și-l vom distruge. Află că la fel se pregătește distrugerea și celorlalți nesfinți ai ne'Lumii, în pregătirea Marelui Drum.

Omul cu cap de cal se întoarse către Hiran Sak și-și plecă capul într-o parte, nedumerit.

— Mama pleacă la drum, zise Hiran Sak.

***

Pe holurile Templului se opri o singură dată, când, trecând prin dreptul unui alcov scufundat în întuneric, omul cu cap de cal auzi șoapte ciuntite, vorbe plânse. Se opri și-l privi pe cel îngenuncheat și ascultă. Îi recunoștea vocea și mirosul straniu ce ieșea din el și din alcov îi aminti de cineva și, înțelegând cine era, se uită sperat la Hiran Sak, care dădu din cap și îi făcu semn că era timpul să plece. Îngenuncheat în fața unui geamlâc prin care se putea vedea limpede pielea înfiorată a Mamei, era o jumătate de mai'Om sprijinită în cealaltă jumătate, un mecanism amplu de atele, cârje, corzi și sfori ce completau statura unei creaturi care-și purta pe corp însemnele durerii sufletești. Ceva mai târziu, în odaia sa, înainte de a-și așeza capul de cal, omul află de la Hiran Sak povestea vieții Maestrului, despre care se zicea că, umblând de unul singur prin toate lumile știute, își lăsase piciorul drept în ne'Lume, brațul drept în pre'Lume, jumătate de cap în post'Lme și jumătate de suflet în întru'Lume.

— Și știi ce e mai rău, omule cu cap de cal? încheie Hiran Sak istorisirea. Că membrele și capul și sufletul Maestrului încă mai tânjesc după jumătățile lor și Maestrul simte durerea acelor bucăți ce lipsesc, și, se zice, nimic nu e mai chinuitor decât să simți toate lumile știute, când una singură e de ajuns să te omoare încă de când te naști.

Hiran Sak plecă și omul cu cap de cal adormi, iar, în smucirea Mamei ce înfăptuia o nouă zi, ceața din vis se limpezi și ochiul farului căzu pe o mică barcă ce plutea pe valuri. În ea zăcea miezul sufletului omenesc, iar omul cu cap de cal se trezi urlând și strigă ceasuri bune în spatele măștii,

înspăimântat de moarte de chipul miezului sufletului omului, și la multă vreme după trezire, omul cu cap de cal încă mai vedea, când închidea ochii, chipul acela din barcă, cu al său zâmbet pervers și înșelător, fiind.

PUNCTUL CULMINANT AL ACESTEI ANOMALII NUMITE VIAȚĂ

Cu ochii închiși, cu încheieturile prinse-n lanțuri, genunchii răzuiți pe roca aspră și rece, Karina încă mai auzea primele vorbe ale Învățătorului din marea sală de curs a Turnului Roz. Ajunsese de curând și totul îi părea atât de straniu, atât de nou, ca și cum ar fi intrat într-o lume fragedă pe care știa că avea să o părăsească în curând pentru a intra în alta. Karina se visa bob, sămânță, plantată în pământul de sub pământul de sub pământ.

— Țelul suprem al vieții noastre, zicea Învățătorul, proiectându-și glasul spart pe deasupra capetelor fetelor printr-o pâlnie de alamă, este moartea. Uitați de orice tristețe a morții pe care ați simțit-o în viața voastră de până acum – la moartea părinților, surorilor, fraților, bunicilor sau prietenilor –, căci acelea nu sunt decât deșarte emanații ale altei lumi, credința prostimii că moartea, fiind sfârșitul, este prilej de doliu. Nicidecum! Moartea este cel mai înalt piedestal pe care putem urca pentru a privi spre lume; moartea este îmbucurătoare tocmai pentru că este sfârșitul – este punctul culminant al acestei anomalii numite viață. Să nu ascultați, scumpe sfinte în facere, la vorbele celor care spun că moartea ar fi o anomalie, că îmbătrânirea și ofilirea cărnii pe os ar fi un defect al mecanismului biologic de care dispunem spre a ne bucura de trai și a ființa în lume. Să nu ascultați nici de cei care vă spun că moartea este pragul spre un nou început. Acestea sunt învățături ne'Lumești și sunt de lepădat. Ascultați la mine! Dincolo de moartea mai'Omului nu se află nimic, doar o vastă întindere de întuneric pe care nici măcar nu o putem

cuprinde cu simțurile, pentru că le-am lăsat în urmă; asta este tragedia morții, căci și sfârșitul își are tragicul său, dar este altul decât cel invocat de cei săraci cu Scârba. Ascultați la mine! Viața însăși este anomalia: carnea smulsă și crescută în sânul lumii, cu ale sale vene, artere, tendoane, zgârciuri, mușchi, oase, inimă, creier și toate cele ce murdăresc și sfidează golul cu existența lor. Îmbolnăvirea, îmbătrânirea și, în cele din urmă, moartea cărnii și a spiritului sunt binecuvântările. Acest proces nu este unul al decrepitudinii, ci al împlinirii. Ascultați la mine! Doar voi, cele ce au să devină sfinte, cunoașteți taina morții de după moarte, acestă minune ce ni se trage de la scumpa noastră Regină de Coprolit. Căci doar câteva dintre voi vor ajunge să cunoască aceste treceri și să înțeleagă și să vadă și să cunoască putreziciunea din trupurile voastre, corpuri de care trebuie să ne legăm pentru a împlini ceea ce vrea golul din noi. Ne naștem în bubele lui Tapal, purulente, împuțite, ca victime în pedeapsa sa, și datoria noastră este să înțelegem ce se petrece și să pricepem că toate trupurile noastre se nasc cu defectul corporalității, a luării de loc, de poziție în lume, cu blestemul ocupării unui petec de vid. A readuce nimicul în spațiul ocupat de noi este cea mai mare taină. De aceea, ascultați la mine, cei care mor înainte de moarte sunt binecuvântați, iar cei care mor după moarte sunt sfințiți.

Karina își amintea de primele zile la Turn. Era încă profund îndurerată de moartea Kunnei, pe care, aflase în acele prime zile, multe fete mai mari și chiar dascălii o prețuiau pentru moartea de dinainte de moarte de care s-a bucurat. Atunci a aflat și Karina cum s-a stins sora ei, pentru că Alana nu a putut, sau nu a vrut, să-i spună toate ce trebuiau spuse

la moartea unui mai'Om. Cică s-ar fi spânzurat de pervazul unui geam al Turnului, trupul ei fiind găsit a doua zi atârnând în vânt. Își luase singură viața de prea mult chin la Turn, o moarte care, Karina avea să afle mai târziu, se bucura de multă prețuire printre ucenicile sfințeniei ultime. Se spunea că s-ar fi plâns de nenumărate ori că locul ei nu era acolo, că fusese victima unei greșeli; când se povesteau toate acestea – trupul atârnând în briza dimineții, păsări scobindu-i ochii, șobolani sărind de pe pervaz pe trupul ei, căzând, agățându-se de ea, ciupind din piele și devorând-o de-a binelea – se foloseau vorbe rostite cu poftă, savoare, patimă și patos. Karina fusese bine primită.

Centrul ostășesc al Turnului Roz nu era prea spectaculos pentru cei care priveau la fete de peste gard: o curte circulară, nu prea mare, în care alergau fetele și unde suportau tot felul de exerciții fizice cumplit de extenuante, menite să rupă firea și să aducă cugetul mai aproape de moarte. Acea apropiere, o stare catatonică de spaimă și pură fericire deopotrivă, puteau aduce celor ce o experimentau puncte în plus în sistemul lor de notație, de la Pallor, primul stagiu al uceniciei, la Purtrefactio, al cincilea și ultimul. În mijlocul curții se înălța Turnul Roz, numit așa datorită nuanței diferite pe care o căpăta la răsărit și la apus de soare. Dimineața părea acoperit de carne și de piele proaspătă, sănătoasă. Când se lăsa seara însă, luna cea scobită arunca altfel lumina pe Turn și textura și culoarea se modificau, făcând să pară un mormant înalt de carne putrezită, zemuri scurgându-se șuvoi pe laturi, bulgări de carne putredă găurită doar ici colo de ferestrele în spatele cărora dormeau fetele ordinului Reginei de Coprolit. Ceva mai departe erau și câteva hale dinspre care

băteau duhori oribile, dar în care Karina încă nu avea voie să intre, fiind rezervate doar acelor ucenice ce ieșeau din Livor și intrau în Putrefactio – sfintele mai'Lumii.

În acele prime zile ale uceniciei sale, dascălii citiseră pe chipul Karinei tristețea morții Kunnei, așa că au supus-o unor suplicii crunte pentru a învăța să se lepede de acele superstiții ne'Lumești. Unsprezece zile a petrecut în cameră fără mâncare și doar cu câteva guri de apă pe zi, cu un geam vopsit pe-afară-n negru, obligată să zacă în propriile mizerii și să ținuiască cu privirea o ușiță cât o palmă din tavan, prin care, de trei ori pe zi, mâini nevăzute lăsau să cadă câte un hoit de animal în diferite stadii ale putreziciunii. Treizeci și trei de asemenea cadavre de porumbei, șobolani, miei, pisici, a numărat Karina în toate acele zile în care a stat în propriile excremente, cu voma într-un colț al camerei, slăbită și însetată, întorcându-se din când în când spre geamlâcul ce dădea spre hale, de unde, când se schimba vântul, duhori veneau ca din depărtări străine, din lumi exotice în descompunere. Ultimul hoit a fost unul de om: o fată măruntă pe jumătate devorată de viermi groși, hulpavi, ce se scuturau în disperare de pe trupul ei ce se mișca involuntar, umflându-se și pleznind și scurgându-se pe podeaua odăii Karinei. În acea ultimă zi, spre seară, Karina a avut și prima ei viziune, când buna și eterna Regină de Coprolit i s-a arătat și i-a vorbit cu glasul Kunnei.

Karina stătea aplecată peste cadavrul fetei, urmărind facerea și desfacerea noilor teritorii de carne și piele în putrefacție, când a simțit temperatura scăzând în jur și aerul schimbându-se. Auzise chiar în acele zile că Regina de Coprolit se arată foarte rar celor din stagiile inferioare ale

Rigorului și aproape niciodată în afara Capelei Negrului Întreg. Karina era mai degrabă curioasă decât înfricoșată, dar a continuat să urmărească scurgerea viermilor prin văi de carne în zeamă de mai'Om, așteptând Regina să se apropie. Atunci i-a simțit palma pe umeri și și-a mutat privirea pe acele câteva degete uscate, care îndată au înnegrit țesătura cârpei cu care era înveșmântată Karina.

— Nu te întoarce, i-a spus Regina și Karina a recunoscut vocea Kunnei.

Palma Reginei a coborât pe pieptul fetei și s-a oprit în dreptul inimii. Mușchiul a încetinit în apropierea degetelor creaturii, de parcă și-ar fi dorit să-și înceteze bătăile ostenitoare.

— Nu te temi de mine, i-a zis Regina.

— Vorbești cu glasul Kunnei – cum să mă tem?

— Mă și sfidezi.

Karina a plecat capul și a închis ochii. I-a deschis doar puțin, cât să vadă brațul lung trecând pe lângă ea și scormonind în grămada de carne putredă din fața fetei, de unde a scos o nevăstuică mică și distrusă. I-a înfășurat-o Karinei în jurul gâtului ca un fular îmblănit.

— Nu ți-e scârbă, a zis Regina de Coprolit.

— Nu.

— Ai ucis, Karina?

— Da, Kunna, dar nu am vrut să...

— Atunci ridică-ți ochii și privește-mă!

Karina a deschis ochii și a ridicat capul. A privit în sticla neagră a geamului din fața ei în care se oglindea Regina de Coprolit, și ea purtând ceva ce atârna moale în jurul gâtului: cadavrul Kunnei. Dar toate erau nefirești în acel trup

schimonosit, căci unde ar fi trebuit să fie brațele, erau picioarele, iar unde ar fi trebuit să fie picioarele, erau brațele. Părul atârna întreg agățat de scalp într-o singură fâșie de piele, iar pe creștetul gol viermuiau lumini neclare în reflexie. Chipul Kunnei era pe de-a-ntregul întors: fruntea în locul bărbiei, ochii în locul gurii, gura în locul ochilor, crestătura bărbiei în mijlocul frunții. Doar nasul crestat era la locul lui, păstrând trăsăturile orbitând în forța gravitațională a dezgustului.

După retragerea în umbre a Reginei de Coprolit, Karina s-a prăbușit ostenită și a alunecat într-un somn fără vise. Karina a aflat, iată, despre Regină înainte să primească învățătura în sălile răcoroase de curs și înainte de a citi despre ea în tomurile grele ce o așteptau mereu pe o masă din bibliotecă. Nu a spus nimănui despre acea viziune. Când vorbea la cantină cu fetele din Rigor, care se mândreau cu apropierea lor de Regina de Coprolit, cea care se ridica și umbla prin Capela Negrului Întreg, Karina ținea pentru ea atingerea Reginei, de care, avea să afle mai târziu, nu se bucura oricine, și viziunea chipului ei ros de putregai. De ce i se arătase, încă nu știa, dar decantând seară de seară vorbele creaturii din minte în Scârbă, din Scârbă în minte, a început să creadă că avea ceva de-a face cu moartea fetei din Mănăstirea de Tuci, pricinuită de furia necugetată a Karinei, moarte pentru care, trebuia să recunoscă, nu simțea mare lucru. Însă nu după mult timp pielea a început să i se albească și a fost chemată în biroul PrimDascălului de la Turn.

Încă nu avusese ore cu el, deci nu știa la ce să se aștepte. Zvonurile de pe coridoare și de pe la colțuri, prin nișe și pe sub ușile de la cantină, arătau că era o ființă aspră și necruțătoare cu cele neștiutoare, dar darnică cu cele ce-și

împlineau misiunea cu sfințenie și grijă pentru tainele ordinului. Ajunsă în fața ușii dascălului, Karina a făcut o plecăciune adâncă în fața unui mai'Om înalt și grav, dar a aflat îndată, fiind împinsă de acesta spre mijlocul odăii, că nu era decât un simplu asistent al PrimDascălului. Apoi s-a aplecat în fața altuia, greșind din nou. Și acela a împins-o tot mai departe, până când Karina s-a trezit în spatele unor perdele groase, pe care cu greu le-a urnit și printre faldurile cărora s-a chinuit o vreme. Dincolo de ele a dat peste un acvariu imens aflat pe roți proptite cu lemne și cărămizi ca să nu se urnească. Apa era tulbure și zemuri de felurite culori, ca nori subacvatici încărcați cu vopsele, dansau în jurul unui trup gras lungit pe fundul acvariului. Bărbatul era întins pe un divan, burta sa imensă ridicându-se semeț de printre perne. Mișcările acestuia erau greoaie, în timp ce-i făcea semn fetei să se apropie, ca și cum brațele PrimDascălului trebuiau să parcurgă vaste distanțe prin lichidul vâscos. Bule mari de aer ieșeau din gura creaturii și, când se spărgeau la suprafața apei, formau cuvinte pe deasupra acvariului:

— (Hai) (mai) (a) (proa) (pe).

Karina a făcut câțiva pași și s-a oprit la un braț distanță de sticlă. Așa îi putea distinge trăsăturile ceva mai limpede și i-a văzut branhiile acoperite cu ciuperci acvatice și nările triple din mijlocul frunții. Între degete, PrimDascălul avea o pieliță în care se adunau tot felul de mărunte creaturi, melci, crustacee, pești minusculi, palizi și orbi. Brațele și picioarele butucănoase îi erau acoperite pe alocuri de roci printre care se înălțau și dansau în lichidul multicolor alge subțiri ca lamele de cuțit. Burta îi era un coral imens ce purta în ascunzișurile sale mult mai multă viață decât și-ar fi putut imagina

Karina.

— (Ești) (pa) (li) (dă) *(hă)* (co) (pi) (la) (mea) *(hă)*. (A) (so) (sit) (tim) (pul) (să) *(hă)* (pă) (șești) (în) (Pal) (lor) *(hă)*. (Cum) (te) (nu) (mești) *(hă)* (co) (pi) (la) (mea) *(hă)*?

— Karina, preamărite dascăl.

— *(Hă)*, se spărgeau bulele deasupra apei, (Ka) (ri) (na). (Vino) *(hă)*.

Fata nu înțelegea, se uita în jurul ei și nu pricepea cum să vină, pe unde să vină, unde? Acolo? Cu el – înăuntru? Mâinile puternice ale slugilor au ridicat-o pe neașteptate ca pe un fulg prin aer și au așezat-o pe buza acvariului. Karina a urmărit bula de aer urcând prin apă, spărgându-se în stropi chiar în fața ei:

— (Hai), și una mai mică: *(hă)*.

Karina și-a ținut respirația și s-a lăsat să cadă în apă. Era caldă și primitoare, dar vâscoasă, și fata dădea greu din brațe și picioare. Își ținea respirația, presiunea o chinuia. Voia să iasă. A simțit o împunsătură în talpă și, când a coborât privirea, și-a văzut papucul plutind pe fundul acvariului. S-a speriat și a încercat să iasă, dar nu a izbutit. Brațe groase s-au strecurat atunci pe lângă ea și au ridicat-o dintre norii lichizi. Karina, tușind pe podea la picioarele slujitorilor PrimDascălului, auzea bulele spărgându-se în depărtare:

— (De) (azi) (te) (nu) (mești) *(hă)* (Ka) (ri) (na) (Pal) (lor) *(hă)*.

***

Această intrare înainte de vreme în rangul Pallor nu a fost privită însă cu ochi buni de celelalte fete, care, multe dintre ele, petrecuseră și doi ani la Turn înainte de a trece în

Pallor. Dar când, doar șase luni mai târziu, Karina a primit peste noapte Peceta, marcând astfel trecerea de la Pallor la Algor, tuturor le-a fost limpede că fata trebuia să fie specială, pentru că, dacă pășirea în Pallor se făcea cu îngrijirea Prim-Dascălului, depășirea acestui prag era marcată în somn de însăși Regina de Coprolit. Desigur, nimeni nu a văzut vreodată cum se întâmpla, dar fetele, palide de pe urma Pallorului, se trezeau în zori cu lobul urechii stângi înnegrit și aflau, chiar în acea zi, că le ciupise cangrena și că lobul urechii trebuia tăiat. Astfel, palidă și cu urechea ciobită, Karina Algor a pășit întâia oară în Capela Negrului Întreg.

Îi venise și ei timpul pentru a se îngriji de coridoarele întunecate ale Capelei, largi, înguste, întortocheate, parcă fără capăt, ascunse adânc în miezul Turnului. Mai întâi, în primele luni, Karina a trebuit să aibă grijă să nu se stingă lumânările, păstrând mereu deschise geamlâcuri tăinuite în bezna colțurilor pentru a lăsa aerul de afară să hrănească flamele, dar și să le schimbe când era cazul. Erau niște lumânări înalte cât ea și groase cât două picioare ale ei, miroseau urât a animal prăjit și se aprindeau greu, căci se spunea că lumina se încăpățâna să se arate în Capela Negrului Întreg și cine voia să aprindă lumânările acelea trebuia să se înzestreze cu multă răbdare și încăpățânare. Dar Karinei îi făcea plăcere să stea în fața sforilor uleioase ce răsăreau din vârful lumânărilor și să încerce să le aprindă, uneori timp de ore întregi, zi și noapte, pentru că-i oferea prilejul de a fi singură și de a se gândi în pace la Kunna, întrebându-se dacă petrecuse oare și ea zile, săptămâni, luni încercând să ațâțe flăcări în vârf de lumânări, gândindu-se și ea la o Karina prinsă în Mănăstirea de Tuci ca o muscă în pânza de păianjen.

Poate pentru că trecuse prea repede prin Pallor, Karina nu știa cât timp trebuia să petreacă în Algor, dar îi părea totuși prea mult; lunile treceau și o găseau fie în dreptul vreunei lumânări din vreo firidă a Capelei, fie pe câmpul din curte, unde suporta dure antrenamente prin care trebuia să treacă orice ucenică a sfințeniei de la Turnul Roz. Uneori își muta privirea de pe chibriturile lungi cu care aprindea lumânările și își odihnea ochii pe ușile grele ale Altarului, pe care ieșeau și intrau fetele din Rigor, cele ce purtau de grijă trupului în putrefacție al Reginei de Coprolit. Le invidia apropierea de acea sfințenie fără margini, dar își amintea de vizita timpurile a Reginei în odaia sa și știa că totul nu era decât o chestiune de timp.

Avea să afle, odată cu trecerea lunilor, că nu era chiar așa, iar Karina a început să se îndoiască în sufletul ei dacă avea să mai fie chemată vreodată să treacă acel prag, ori va sfârși în Algor, bătrână și neputincioasă, una dintre cele părăsite de sfințenie pe care le mai vedea uneori în cele mai îndepărtate chilii, babe ca umbre ce umblau în ciorchine și înghețau aerul cu privirile lor.

Ce o întrista însă și mai tare era gândul că, dacă avea să rămână captivă acestui nume, Karina Algor, nu avea să-și mai vadă familia niciodată, întrucât Turnul îngăduia vizite, în unele ocazii, doar pentru cele din Livor, aflate înaintea marelui pas din Putrefactio. Karina știa că puteau trece ani până să-și mai vadă mama, iar asta doar în cazul fericit în care i s-ar fi îngăduit să pășească în Rigor.

S-a încăpățânat să fie cea mai bună de pe terenul de antrenament, depășind în forță și anduranță aproape toate fetele de vârsta ei, și să ofere cele mai puternice și trainice

flame lumânărilor din Capelă, dar în zadar. PrimDascălul își spărgea bulele deasupra capetelelor lor, ignorând chipul palid și trist al Karinei, iar fetele din Rigor treceau pe coridoare oarbe la necazul ei. Parcă se făcea mică, din ce în ce mai mică, lumânările parcă din ce în ce mai mari și grele, iar Karina Algor se simțea uitată de toți și de toate. Până și chipul Kunnei începuse să i se steargă din memorie, iar acesta a fost cel mai crunt supliciu al acelor cinci ani petrecuți pe holurile împuțite ale Capelei Negrului Întreg.

Apoi, într-o zi anunțată de nimic și de nimeni, una ca oricare alta la Turn, Karina s-a trezit cu cangrenă la urechea dreaptă. Paloarea chipului se mai ștersese și, odată cu crestarea urechii, a primit cheia Altarului Reginei de Coprolit. Karina Rigor a petrecut câteva zile cu acea cheie mare în mâini, și, oricât de strâns ar fi păstrat-o în pumni, metalul cheii nu se răcea. Când a fost în sfârșit lăsată să treacă peste primul prag, pășind astfel mai aproape de sfințenie, mai aproape de mama lor, mai aproape de marele sens, cuvintele PrimDascălului se decantau în ea, vase comunicante se ciocneau în ea, văzând și pricepând întâia oară:

— (Ma) (rea) (Re) (gi) (nă) (de) *(hă)* (Co) (pro) (lit) *(hă)*, (năs) (cu) (tă) (și) (moar) (tă) (deo) (po) (tri) (vă) *(hă)* (za) (ce) (pa) (li) (dă) (în) (mie) (zul) (lu) (mi) (lor) *(hă)* (ca) (o) (e) (ma) (na) (ți) (e) (a) *(hă)* (Ma) (rii) (Lar) (ve) (din) (u) (te) (rul) (că) (re) (ia) (s-a) (tâ) (rât) *(hă)*.

Karina a pășit peste pragul Capelei și s-a uitat în jur: întunericul devora parcă orice voință a puținelor lumânări ce se găseau acolo; copile disperate fugeau dintr-un capăt în celălalt al unei săli scufundate în umbre, încercând să păstreze flamele vii.

— (Cea) (ca) (re) (e) (în) (toa) (te) (și) (în) (ni) (mic) *(hă)*, (cea) (ca) (re) (ve) (de) (și) (nu) (ve) (de) (deo) (po) (tri) (vă), (Re) (gi) (na) (de) (Co) (pro) (lit) *(hă)*, (mai) (în) (tâi) (se) (al) (beș) (te). (A) (cea) (sta) (e) *(hă)* (pri) (ma) (che) (ie) (a) (tai) (nei) (ce) (stră) (ba) (te) (lu) (mi) (na) (cea) (ca) (re) (răz) (ba) (te) (în) *(hă)* (sâ) (nul) (min) (ciu) (nii) (din) (me) (ca) (ni) (ca) (vie) (ții) *(hă)*.

În mijlocul sălii era un altar ca o fântână împrejmuită ce se spunea că trebuia să imite fântâna Celor Dintâi, în jurul căreia stau și-și povestesc lumile. Karina s-a apropiat și a văzut că, în loc de apă, erau hoituri de animale și de mai'Oameni, recunoscând prin acea grămadă putredă câteva fete pe care le văzuse cu doar o săptămână în urmă, pe atunci încă vii și ostenite prin nămolul antrenamentelor. Mai erau plante ofilite, flori și frunze, ierburi și rădăcini uscate; peste toate zburau sute de muște obeze și pofticioase, iar întregul ocean de putreziciune era poleit cu o peliculă subțire și strălucitoare ce viermuia asemenea unor valuri luminate pe alocuri de lumânările ce se căzneau să rămână aprinse.

— (Re) (gi) (na) (de) (Co) (pro) (lit) *(hă)* (se) (în) (tă) (reș) (te) (în) (pân) (te) (ce) (le) (lu) (mi) (lor) (și) (în) (scâr) (be) (le) (mai') (O) (mu) (lui) (și) (a) (ne') (O) (mu) (lui) *(hă)*, (e) (în) (ghe) (ța) (rea) (fi) (rii) (și) (a) (cu) (ge) (tu) (lui) (în) (fa) (ța) (i) (lu) (zi) (ei) (vie) (ții) *(hă)* (ce) (se) (as) (cun) (de) (în) (ce) (lu) (le) (și) *(hă)* (se) (în) (că) (pă) (țâ) (nea) (ză) (în) (a) (no) (ma) (li) (a) (cor) (po) (ra) (li) (tă) (ții) *(hă)*.

Din mijlocul acelor adâncuri de putregai, un soclu se ridica asemenea unui far în ajutorul viermilor-pirați, pe care erau scrijelite simboluri încă necunoscute Karinei; păreau a

se încăleca, parcă mai multe înscrisuri ar fi disputat petecul de piatră, dar Karina era sigură că în acea dezordine hieroglifică se ascundeau înțelesuri ce o așteptau tocmai pe ea să fie eliberate din cifru. Soclul se continua până aproape de bezna tavanului, acolo unde flăcările lumânărilor cu greu răzbăteau, și se termina într-o schelă de metal ruginit care imita o siluetă de mare statură și care păstra în miezul ei alte zeci de trupuri putrede de mai'Om și animal și plantă. Duhoarea era insuportabilă și, în acel delir al miasmelor stricate, mintea Karinei părea a avea o viață proprie, imaginându-și acel nou mai'Om din putreziciuni prinzând viață și părăsind soclul, călcând peste morții din fântână și apropiindu-se de ea, deschizându-și chingile metalice și primind-o în miezul său.

— (În) (pân) (te) (ce) (le) (Tru) (pu) (lui) (de) (Fier) (Re) (gi) (na) (de) (Co) (pro) (lit) *(hă)* (se) (um) (flă) (și) (îm) (pin) (ge) (pu) (tre) (zi) (ciu) (nea) (prin) (gri) (la) (jul) *(hă)* (coas) (te) (lor) (de) (me) (tal). (A) (ces) (ta) (e) (al) (trei) (lea) (pas) (spre) *(hă)* (sfin) (țe) (nie), (pre) (gă) (tin) (du-și) (mă) (run) (ta) (ie) (le) (pen) (tru) (pro) (ce) (siu) (nea) (vier) (mi) (lor) (cu) (a) (pe) (ti) (tul) (lor) (vo) (ra) (ce) (pen) (tru) (lumi) *(hă)* (or) (ga) (ni) (ce) (pă) (ră) (si) (te) (de) (via) (ță). (Sun) (tem) (la) (mij) (lo) (cul) (dru) (mu) (lui) *(hă)*.

Karina a amețit și s-a sprijinit cu palmele de marmura fântânii, încercând să respire, dar aburi ai putrefacției se ridicau în rotocoale și îi invadau nările. Lacrimile au năpădit-o, privirea i s-a încețoșat și, cuprinsă de o strângere a stomacului ca o moarte în adâncurile ei, a vomitat peste pojghița strălucitoare a viermilor și s-a prăbușit. De pe podea a ridicat

privirea spre Trupul de Fier în care cărnuri se mișcau: ceva dinăuntru voia să iasă la lumină. Hoiturile erau împinse în grilajul metalic și zemuri picurau în fântână. Karina a simțit câteva brațe ridicând-o și purtând-o prin aer, călcâiele abia atingeau podeaua – zbura spre ieșire în aburii delirului, iar Trupul de Fier se micșora în depărtare, fiind înghițit de cețuri negre. Uși s-au închis peste greața ei și Karina a căzut într-un somn chinuit, dar fără vise, străbătut de emanațiile unui domeniu al existenței cu totul nou, nu veghe, nu somn, nu realitate și nu vis, ceva pentru care nu existau cuvinte în nicio limbă, cea de dincoace și de dincolo deopotrivă. Era singură acolo și acel ceva era doar al ei.

— (Al) (pa) (tru) (lea) (pas) (e) (ste) (și) *(hă)* (cel) (mai) (lung), (când) (stă) (vi) (la) (re) (le) (tru) (pu) (lui) (au) (că) (zut) (și) (car) (nea) (se) (scur) (ge) (ca) (flu) (vii) (spre) (o) (cea) (nul) (e) (tern) (al) (cor) (po) (ra) (li) (tă) (ții) *(hă)*. (Vier) (mii) (au) (pus) (stă) (pâ) (ni) (re) (pe) (car) (ne) (și) (se) (lă) (fă) (ie) (în) (țe) (sut) (se) (lea) (pă) (dă) (de) (ex) (cre) (men) (te) (în) (mă) (nunchi) (de) *(hă)* (fi) (bre) (și) (var) (să) (pes) (te) (li) (ga) (men) (te) (și) (țes) (pie) (lea) (tot) (mai) (sub) (ți) (re) (și) (mai) (sub) (ți) (re) (pâ) (nă) (ce) (se) (spar) (ge) (și) (to) (tul) (cur) (ge). (Re) (gi) (na) (de) *(hă)* (Co) (pro) (lit) (se) (scu) (tu) (ră) (de) (trup) (și) (se) (cu) (ră) (ță) (de) (via) (ță) (și) *(hă)* (se) (în) (toar) (ce) (în) (vi) (dul) (cald) (ce) (za) (ce) (în) (aș) (tep) (ta) (rea) (de) (du) (pă) (timp) (și) (loc) *(hă)*.

S-a trezit abia a treia zi, după valuri de febră și grețuri la cumpăna morții; fetele începuseră deja să-i aducă ofrande pentru moartea timpurie ce părea să o pândească, dar Karina a învins și acele praguri și s-a ridicat în a treia dimineață și a

pornit spre Capela Negrului Întreg fără să schimbe o vorbă cu nimeni, întărită în voința ei de a deveni sfântă, de a parcurge pașii și de a trece din lumi în lumi propăvăduind Cuvântul rostit cum trebuie. Ca și cum datoria aceasta ar fi așteptat-o de la începuturile timpurilor, fără explicații și stângăcii, Karina a mers la căruțurile cu hoituri și a despuiat trupurile de haine ori de blănuri, le-a adus cu roaba la fântână, le-a vărsat înăuntru, s-a îngrijit de lumânări, neostenită, zi de zi aceleași mișcări, transpirată și plină de viață dornică de moarte.

— (La) (ca) (pă) (tul) (dru) (mu) (lui) (bi) (ne) (a) (les) (și) (chib) (zu) (it) *(hă)* (vom) (gă) (si) (Re) (gi) (na) (de) (Co) (pro) (lit) (pe) (po) (dea) (ua) (lu) (mii), (un) (mă) (nunchi) (de) (oa) (se) (al) (bi) (te) (de) (gu) (ri) (le) (și) (de) (sa) (li) (va) (vier) (mi) (lor) *(hă)*. (Doar) (a) (ce) (le) (aș) (chii) (us) (ca) (te) (mai) (stau) (în) (ca) (lea) (ma) (rii) (tre) (ceri) (și) (a) (e) (li) (be) (ră) (rii) (de) (fi) (in) (ță) *(hă)*. (A) (cel) (praf) (e) (îm) (păr) (tă) (șa) (nia) (voas) (tră) *(hă)*.

Era fericită așa, între bezna Capelei și nămolul curții, fiind mai bună decât toate fetele la un loc, mai aprigă la mânie, mai răbdătoare cu viermii, mai rapidă în alergătură și mai neobosită în așteptare. Soarele și mișcarea și aerul din curte au îmblânzit paloarea căpătată în atâția ani de zăcut prin umbrele Turnului, i-au bronzat trupul, și parcă ceva din strălucirea ei de pe terenul de antrenament intra odată cu ea în Capelă, când își relua munca în jurul fântânii, luminând împrejur parcă mai puternic decât lumânările, ținând fetele la distanță, ajutând cu fierberea ei datul în pârg al hoiturilor putrezite din și de sub Trupul de Fier. Traiul în Rigor o prindea, o împlinea și devenise chiar frumoasă, cu brațe

puternice, dreaptă, demnă în pășire și cu mintea limpede. Privirea i se întorcea tot mai rar spre Alana și Kunna, spre trecut și spre erorile și rătăcirile vieții de dinainte și parcă tot mai mult spre viitor, spre lumi ce o așteptau, spre moartea binecuvântată de dincolo de moarte.

În acele luni l-a cunoscut pe Ulrik și, fără voia ei, a început să-l iubească.

În pauzele antrenamentelor se odihnea sprijinindu-se de gardul dinspre stradă, ferită de privirile fetelor, acolo unde știa că avea să vină Ulrik. Și acesta venea. Începutul a fost greu – frica să nu fie descoperită, neîncrederea în acel puști pentru care simțea o atracție stranie, nouă, diferită de ceea ce stârneau în ea exercițiile fizice și apropierea de Regina de Coprolit din Trupul de Fier. Deși ghemul de emoții se așezase în alt loc al pântecelui, ceva îi amintea totuși de sentimentul avut în acele clipe în care Regina de Coprolit i s-a arătat întâia oară: frica. Așa a învățat Karina că a te îndrăgosti înseamnă a călca prin deșertul arid al spiritului, călăuzit de o fata morgana la fiecare pas, sub fiecare tufiș uscat, la popasul fiecărei oaze înguste, spre orașul roșcat bănuit dincolo de dune. Și, la fiecare pas, teama în care degete nevăzute picurau iluzii și minciuni ca să-ți împingă pasul mai departe, tot mai departe.

Dar pe toate astea avea să le înțeleagă mai târziu și să le vadă desfășurate în fața ei abia acum, legată în lanțuri în subteranele Turnului, cu acest ceva dându-i târcoale prin întuneric. Demonul fusese mereu acolo, își spunea Karina în beznă, când monstrul îi lingea cu limba aspră talpa bășicată. Dar să ne întoarcem în timp, pe când Karina se îmbolnăvea de iubire fără să știe ce o aștepta.

Cu timpul, spinările lor au început să se apropie, până ce s-au lipit prin gard. Inimile lor băteau în tandem, de-o parte și de alta. Corpurile lor – degete căutându-se, palme lipindu-se, pleoape tremurând, pântece arzând – vorbeau mai mult decât lăsau glasurile să se înțeleagă. Mai mult povestea Ulrik, Karina păstrând pentru ea istoria vieții sale de până atunci și cea a vieții ce știa că avea să urmeze. Vedea că acel băiat nu știa prea multe despre Turnul Roz, ciufulit cum era, cu privirea lui rătăcită printre aburii amorului negustat, rumeguș în păr și așchii sub unghii, și prefera să nici nu-i spună. Îi primea atingerile fugare și chiar și sărutările stângace, pe care le lua cu ea în Capelă și le purta la sân, prin vreo cămară a inimii, în timp ce întorcea cu furci imense cadavrele în zeama împuțită de la picioarele Reginei.

Când încerca să adoarmă, Karina nu putea, căci chipul puștiului se opintea în pragul somnului și o perpelea de se întorcea de pe o parte pe alta până nu mai putea, însă, spre zori, ațipea și-l întâlnea pe Ulrik dincolo, în vis. Dar era plină de viață și oboseala nu-i slăbea nici mușchii cu care se împingea prin obstacolele din curte, nici mintea cu a cărei ascuțime îndeplinea toate cele necesare prin Capela Negrului Întreg.

***

Câteva luni mai târziu Karina a aflat cu groază că nu era singura care știa despre povestea ei cu Ulrik. Farah, una dintre prietenele ei din Rigor, a luat-o într-o zi deoparte la intrarea în Capelă și i-a spus:

— Te-am văzut cu băiatul ăla la gard.

Karina a tăcut și și-a simțit sângele încleștat în vene.

— Și nu doar eu – că eu tac, mă știi bine –, dar cred că te-a văzut și Suni-Bati.

Auzind numele, Karina a luat-o pe Farah de mână și s-au ascuns în spatele Capelei.

— De unde știi că m-a văzut Suni-Bati?

— Le-am auzit vorbind despre tine. Nu știu ce au spus, dar ți-au rostit numele. Voiam doar să știi, să încetezi să-l mai vezi. Cine e?

— Un băiat din Poartă, de la ateliere.

— Nu e bine, Kari. Lasă-l, nu-l mai băga în seamă.

Pentru o vreme a făcut cum a sfătuit-o Farah și a evitat să mai apară la gard. Îl vedea pe Ulrik de departe, el nu știa că se uita la el, și o strângea stomacul în dorința ei neîmplinită de a fugi la el chiar atunci și acolo. Dar nu avea cum – Suni-Bati și Keri-Bati erau mai tot timpul prin curte și teama era mare. Cele două surori veniseră din insulele Bati și nu erau la Turn în ucenicie, ci munceau ca niște gardieni printre fete. Aveau pielea neagră ca noaptea și nici un fir de păr pe corp. Până și albul ochilor era ocru, astfel încât, dacă își apropiau pleoapele, așa cum deseori o făceau în încercarea de a desluși vreun gest ori vreo taină ascunsă în depărtare, tot chipul li se înnegrea. Fete din Bati trăiseră la Turn dintotdeauna, grație pielii lor și pașilor ușori cu care se înarmau când dădeau noaptea ture prin coridoare, spionând fetele și raportând totul mai-marilor Turnului. De cele mai multe ori fetele știau să se ferească de ele, bănuindu-le mereu în umbre, evitând să facă ceva greșit chiar și atunci când surorile nu erau de față. Iar fete din Bati aveau să fie probabil mereu la Turn, deși ele nu puteau obține sfințenia din cauza sării puternice ce le curgea prin sânge, împiedicând hoiturile lor să putrezească. O

știau și asta le acrea, le înrăia, le ascuțea simțul pentru ucenicile nesupuse, pe care le căutau și le pârau fără a se gândi de două ori.

— Sunt amândouă cu ochii pe tine, i-a zis într-o zi Farah Karinei.

— Atunci va trebui să mă ajuți, a spus Karina. Dacă sunt la gard și le vezi venind, să fluieri.

— Nu, Karina, nu fac asta! Și nici tu n-ar trebui să-l mai vezi.

Și, spunându-i astea, i-a întors spatele. Dar Karina nu s-a putut abține și s-a dus să-l vadă din nou pe Ulrik, ciufulitul ei, băiatul ei de rumeguș. Aceea a fost și ziua în care Ulrik i-a dăruit cutia magică și în care fata a înțeles că el era mai mult decât o simplă calfă de tâmplar, că mâinile sale erau capabile de mult mai mult. Au început de atunci să-și vorbească prin cutie, bucuroși că nu trebuiau să mai aștepte zilele la gard. Karina purta cubul cu ea peste tot, îl ținea la brâu într-o tașcă mică și-l scotea numai pentru a șopti băiatului câte ceva. Iar noaptea? Noaptea își trimiteau sărutări și-și împleteau limbile și degetele în cutie, până într-o noapte în care amândoi au simțit mai mult decât credeau vreodată că era posibil.

Fierbea carnea în ei în acea noapte deosebit de caldă, în care Ulrik și-a vârât penisul său tânăr, rozaliu, în cutie și Karina și-a lipit cubul ei de vagin. Cu cealaltă mână își mângâiau gura, ca și cum s-ar fi aflat unul în fața celuilalt, unul reducându- la tăcere pe celălalt, în timp ce pântecele și șoldurile lor erau năpădite de amorțeală și ciupituri de plăcere. Karina a uitat să se mai gândească la umbre, la coridoarele Turnului pe timp de noapte, la surorile Bati care primiseră învoire să

pândească somnul tinerelor, urmărite cum șopteau, cum se jucau cu corpurile lor, visând și șoptind prin somn nume străine, de mult apuse, de prin altă viață de dinaintea ostășiei. Karina se dezbrăcase cu totul în catul ei ferit și-și presa cutia de piele, frecând canturile de labii, fiind ceva ce hotărâseră împreună, fără prea multe vorbe scurse între ei, fără bâlbâieli de prisos, ca și cum trupurile lor căpătaseră voință proprie, eliberate de despotismul minții și al precauției și deciseseră, prin gesturi și închinări aparte, că sosise vremea pentru întâlniri mai profunde. Păstrând cutia presată de faldurile înroșite de plăcere, Karina a simțit mai întâi buricele degetelor lui Ulrik, vârfuri reci, mângâind, gâdilând și zăpăcind carnea; locul le-a fost luat apoi de limba umedă, fierbinte și aspră, de parcă mii și mii de limbi mici vibrau prin acea peliculă de salivă și mâzgă. Când, în cele din urmă, Ulrik și-a vârât, cu blândețe și cam neștiutor, penisul tremurător, Karina a gemut o dată parcă prea tare și perdelele s-au stârnit. Teama că cineva s-ar fi putut ascunde prin ungherele întunecate ale holurilor, ale camerei, poate chiar acolo, în spatele perdelelor, dincolo de ușă, sau poate dincoace, era mare, dar nu atât de mare încât să-i ridice cutia dintre picioare. Plăcerea era și mai mare. Fiorii treceau prin ea ca valuri prin pânza freatică, provocând mici cutremure și alunecări de teren – sânii se măriseră, sfârcurile țâșniseră deja spre tavan; perne de carne pe alocuri se umflau, ba se dezumflau, ba tremurau, ba împietreau, cârcel de pofte, ghemuri de dureri și de extaz. Simțeau că nu mai aveau mult până plezneau și apoi ce? Apoi ce avea să se întâmple? se întreba Karina în timp ce presiunea creștea în ea, carnea întreagă asemenea unor foale ce stârneau focuri de-o parte și de alta a cutiei. Dar pentru Karina

sfârșitul acela bănuit nu avea să se mai împlinească: cu ochii mijiți de plăcere a zărit cele două siluete negre rupându-se de bezna din jur și, până să-l poată avertiza pe Ulrik, una dintre ele – să fi fost Suni, să fi fost Kuni – a smuls cubul din mâna fetei și l-a dus, cu penis înfiorat și învârtoșat cu tot, la buze. A început să-l sugă, rânjind și batjocorind-o pe Karina, în timp ce cealaltă se păstra pe jumătate în umbre, chicotind și frecându-și palmele în așteptare. Și mult nu a mai avut de așteptat: Ulrik s-a terminat cu un zvâc chiar în mijlocul camerei, crezând pesemne că iubita lui îl însoțise în toate acele mișcări. Karina însă plângea și se rușina și știa ce o aștepta. S-a uitat în urma surorilor cum plecau cu cutia și secretul ei și știa că destinul ei tocmai o părăsise și că depindea, brusc și fără avertismente, de acele două surori blestemate din Bati, negre ca sufletele lor. A strâns din pleoape și a așteptat.

Așteptarea avea să i se împlinească în zori, când surorile Bati au venit să o ducă la Cancelaria Turnului, drumul rușinii fiind însă doar un pretext. Karina a fost plimbată goală prin holurile Turnului, prin fața tuturor, dar, când să cotească spre Cancelarie, surorile Bati au smucit-o și au împins-o spre pivnițe. Karina a priceput și s-a zbătut până când Suni-Bati, sau Kuni-Bati, i-a altoit una peste ceafă cu o bâtă scurtă. A leșinat și s-a trezit câteva clipe sau ceasuri mai târziu, poate zile, nu știa nici ea, lungită pe marmura rece și udă, scufundată în întuneric și încătușată, ascultând pașii tărăgănați ai demonului din beznă.

Gândindu-se în acea suspensie a ființei că acela avea să-i fie sfârșitul, Karina și-a rememorat, ca pe o retrăire a retrăirii a retrăirii (o prelungire zadarnică a suferinței), toate aceste episoade ale vieții, fără să știe de fapt că ceea ce

crezuse a fi sfârșitul era de fapt începutul. Căci în acele zile și nopți de negură profundă, Regina de Coprolit i s-a arătat din nou. De data asta nu a mai văzut-o, ci doar i-a simțit respirația pe piele și atingerea ghearelor scrijelindu-i cifrul pe frunte. Lacrimile au năpădit-o știind că acea pecete însemna trecerea în Livor și i-a mulțumit Reginei pentru promisiunea morții de dincolo de moarte.

Când au deschis trapa și au scos-o pe Karina de sub pământ, chipurile lor s-au schimonosit și sufletele lor au fost cuprinse de frică și mirare, văzând Palma Reginei pe creștetul Karinei, și au căzut în genunchi, știind, în sfârșit, că nu puteau să-i frângă spiritul niciodată, căci, iată, Karina Livor tocmai fusese vizitată de Regina de Coprolit chiar în Noaptea Lumii, acolo unde mai'Oamenii Turnului Roz erau trimiși să moară.

SĂ CLĂDEASCĂ TEMPLE, CREDINȚE, CETĂȚI ÎNTREGI PE ASEMENEA SCORNELI

După ce se strecurară pe burtă printr-o scorbură urât mirositoare, ieșiră printr-un loc nou, o bubă spartă între mai'Lume și ne'Lume, pentru că ușa deschisă în spatele conacului lui Unghe Țifăr fusese închisă de Povestitorii ne'Lumii, așa cum se întâmpla cu mai toate găurile dintre lumi.

— De aceea, zise Hiran Sak și-l bătu pe umăr, trebuie să deschidem mai multe deodată.

Omul cu cap de cal privi în jur și recunoscu Lumea, adică ne'Lumea, cum o numeau cei din Poartă: iarba, copacii, buștenii căzuți. Ceva mai încolo era o căruță întoarsă cu roțile în sus și o duhoare grea atârna în jurul sutelor de muște ce roiau pe lângă ei. Erau urme de popas, cineva făcuse foc în acea pădure, cineva se oprise și-și încălzise ciolanele.

— Trebuie să ne grăbim, zise Hiran Sak și privi spre căruță, pe care o întoarse cât ai clipi și în care începu să scormonească grăbit, căutând prin lăzi sparte.

Omul făcu câțiva pași și văzu grămada de cadavre de lângă copacul prin care ieșiseră din mai'Lume, un maldăr de hoituri sparte, ale căror pântece se vărsaseră de-o parte și de alta a lor. Pricepu însă de unde venea duhoarea: era putoare de pântece spart, de început abia ciupit de putrefacție și de căcat, căci scoarța copacului prin care ieșiseră era toată mânjită de rahatul pesemne smuls acelor pântece violate.

— Vor închide și poarta asta în câteva ceasuri, zise Hiran Sak. Vor povesti peste noapte și se va astupa, dar, până atunci, trebuie să fim departe. Pricepi acum de ce trebuie să deschidem mai multe?

Omul dădu din cap că da și merse la căruță, în care cotrobăi și el după haine de schimb. Apoi Hiran Sak, văzându- în noi straie, îi făcu semn spre capul de cal.

— Trebuie să-l dai jos cât umblăm prin ne'Lume. Îl punem bine, în căruță.

Omul dădu din nou din cap că da și trase de mască, așezând-o apoi în căruța deja întoarsă cu roțile pe potecă. Vântul vechii sale lumi mângâia chipul vechii sale fețe și nostalgii de tot soiul încercau zadarnic să se împingă în lumină, dar sângele nou al omului cu cap de cal curăța orice tristețe omenească ca pe o boală rătăcită-n capilare.

Hiran Sak găsi și își așeză o pălărie cu bor imens, care îi ferea chipul inuman de văzul lumii și începură amândoi să caute prin împrejurimi după calul speriat. Nu dură însă mult până îl găsiră ceva mai departe, lângă un izvor. Sorbea apa și alunga muștele ce fără îndoială tocmai gustaseră din rămășițele stăpânilor săi. Apoi, înveșmântați cu straiele altora, cu calul și căruța lor, omul cu cap de cal și Hiran Sak porniră printr-o lume ce nu le aparținea, dar pe care sperau să o aducă cândva pe calea cea dreaptă.

***

Nu departe, la marginea unui sat părăsit, un zid prindea igrasie. La umbra răcoroasă a câtorva copaci, briza muta sporii de colo colo, înverzind și îngălbenind din ce în ce mai mult piatra scoasă cândva din pământ cu mult sârg de sătenii din trecut. Mucegaiul se aduna în bulbi cu repeziciune, ieșind din rocă în relief, pulsând. Noaptea căzu și nimeni nu ar mai fi putut vedea ce se petrecea pe acel zid în lipsa unei făclii, dar cine ar fi trecut a doua zi, în zori, ar fi putut vedea

limpede mâna de mucegai cu cele nouă degete verzi ieșind din pătura deasă crescută pe zid peste noapte. Dar nimeni nu era pe atunci pe acolo să vadă și sfintele munceau în pace la țesătura dintre lumi.

***

Noaptea îi prinse pe Hiran Sak și pe omul cu cap de cal tot pe drum. Se depărtaseră de trunchiul de copac și de acea pădure chinuită, iar acum intraseră în alta ceva mai stufoasă, mai întunecată; aerul zăcea suspendat printre copaci, vorbele se poticneau în el. Hiran Sak trase de hățuri și opri căruța. Abia dacă mai puteau vedea ceva în fața lor, dar mai'Omul, încruntat și atent să străpungă pe sub borul pălăriei sale bezna din jur, șopti:

— A trecut pe aici.

Atât. Apoi ceru să coboare și să se facă focul.

— Rămânem aici noaptea asta. Suntem în siguranță.

Cu crengile adunate grămadă și cu focul ațâțat, Hiran Sak îi povesti cum să citească semnele trecerii unei sfinte ale mai'Lumii prin ne'Lume.

— Țesătura nu rămâne nepăsătoare la asemenea treceri și popasuri. Fire se rup pe alocuri, praful se stârnește, dar trebuie ochi buni și căutătură atentă pentru a o dibui. Altfel, zise Hiran Sak, vei fi ca ne'Omul – simplu și prost, crezând că locu-i bun, sau rău, ferindu-te de răscruci și având acea senzație care îi zăpăcește pe ne'Oameni, când simt că au mai trăit, au mai simțit, au mai auzit asta, dar nu știu când. Iar asta pentru că, până nu povestesc ei țesătura ca să o dreagă, ne'Omul tot trăiește aceeași trecere prin același loc, vede aceleași lucruri și aude aceleași vorbe. Când ne'Omul zice

speriat și fascinat deopotrivă că a mai trăit acel ceva cândva, nu e adevărat, să știi tu, ci e trecut prin ochi de buclă, și tot ce e adevărat e că pe acolo au trecut sfintele mai'Lumii. Tristele, bunele, singuraticele sfinte... Dar, continuă Hiran Sak oftând, ne'Omul știe un lucru bine, prea bine, iar acela e să povestească, așa că ușile și buclele și fiorul nostru-n țesătură nu au viață prea lungă. De aceea trebuie să căutăm și să găsim căi mai mai trainice de a răpune domeniul lor și de a afla adevărata rostire a Primului Cuvânt, cel care seamănă scandal și împăcare deopotrivă. Prea mult și prea greșit au călcat ne'Oamenii de la desfacerea lumilor încoace și, când o începe din nou să se facă – căci se va face, omule cu cap de cal –, nu va rămâne pe vecie desfăcută. Trebuie să fim cu vorbele și cuvintele la noi, să nu cumva să se desfacă din nou fără ca noi să știm a rosti cum trebuie fiecare dintre ele. Cum muncește țăranul peste vară să-și așeze traiul bun în toamnă, așa trebuie și noi să muncim la vorbe și plăsmuiri ale cuvintelor, că așa cum o facem, așa ne așezăm lumea într-o nouă desfacere.

Privi în jur și tăcu. Apoi:

— Sunt semne că lucrurile sunt pe moarte, că se fac, dar nu e sigur că se vor mai și desface din nou.

Mâncară, că stomacul e stomac în orice lume și foamea nu dă pace somnului. Mai puseră lemne pe foc și, lungindu-se lângă flăcări, Hiran Sak adormi, dar omul cu cap de cal era încă neliniștit. Merse la căruță, scoase capul de cal și îl așeză peste al său. Îndată i se potoli spiritul tulburat și omul cu cap de cal reuși să adoarmă. Lemnul pocnea la foc în liniștea pădurii, bășici plesneau pe talpa lui Tapal, iar omul cu cap de cal alunecă în somn privindu-și unicul prieten, pe Hiran Sak,

cel din mai'Lume, cel bun și înțelept. De sub hainele de împrumut ale lui Hiran Sak urcau din nou șoapte, iar omul încercă în somn să le dezlege ca pe ațe încurcate-n ghem de suflet trist.

***

Trecură zile și trecură nopți, cei doi ferindu-se de așezările omenești, ocolind sate și iarmaroace, mereu alegând căi dosnice, ferindu-se de răscruci și hanuri. Din când în când omul cu cap de cal își lăsa masca în căruță și cobora pe la vreo margine de sat să fure o găină, un pumn de ouă, orice se putea lua fără prea mare efort, și, timp de câteva zile, nu dădură ochii cu niciun om, nu auziră niciun glas de bărbat ori de femeie. Hiran Sak se oprea, se uita în jur, adulmeca aerul, citea în ne'Lume trecerea sfintei și cerea ba să înnopteze acolo unde se opriseră, ba să meargă degrabă mai departe. Marșul lor tainic prin Talpa lui Tapal era obositor, căci aerul era mai vâscos, mai încărcat cu pizme și ambiții ale ne'Omului, iar omul cu cap de cal mai mereu se minuna, când se oprea să își spună că ceea ce fusese pentru el cândva Lume era de fapt ne'Lume și invers și așa învăța, pas cu pas, că nimic, dar chiar nimic nu era ceea ce părea a fi de la început, iar unele lucuri chiar nu erau defel, deși păruseră a fi; dar cel mai curios lucru îi părea că unele lucruri ce nu se găseau în jur erau de fapt dincolo de ei și-și făceau simțite prezențele ciupind din țesătură.

— E un blestem și-o binecuvântare să știi că poți atinge și sfâșia țesătura dintre două lumi, îi spuse Hiran Sak într-una dintre seri, pe când îl credea adormit la foc.

Și așa era, omul cu cap de cal simțind cu fiecare clipă

trecătoare spaima și bucuria din spatele gândului că tot ce era în jurul său nu era chiar totul.

Într-una dintre zile omul observă că, de ceva vreme, Hiran Sak cerea să strunească calul mai spre cărările bătute de oameni. Nu puse nimic la îndoială și făcu precum i se ceru, până când dădură de un luminiș în care se opriseră vreo două familii cu căruțe mari, pline, cu trei focuri stârnite în mijloc; cântec și dans. Beau și mâncau și se veseleau și nu-i observaseră pe cei doi ce-și trăseseră căruța aproape de ei. Omul cu cap de cal avu grijă să-și pitească masca sub pături în căruță și merse la ei. Vioara încetă, picioarele se potoliră-n praf și-n frunze; doar focul mai trosnea, noaptea cobora grăbită.

— Seară bună, străine! Bună să-ți fie inima! zise unul dintre bărbați și se ridică de pe un buștean.

Copiii se adunaseră deja pe lângă mame, ca puii la cloșcă; temători, se ascundeau printre faldurile fustelor, încercând să deslușească intenții și povești în paloarea chipului omului cu cap de cal. Dar omul nu răspunse, ci simți palma grea a lui Hiran Sak pe umăr și-l văzu trecând în fața sa și salutând ne'Omul.

— Venim cu inimi bune, negreșit, bunule gospodar! Cerem doar o noapte lângă focurile dumitale. Mâncare și băutură avem, deci prea mare pagubă nu o să fim pentru dumneata.

— Tovărășie? întrebă alt bărbat ce se apropiase de ei. Omul are nevoie de tovărășie, așa-i, mai ales la drum lung. Poftiți de vă încălziți și lăsați-vă mâncarea și băutura în căruță. Luați de la noi, bucuroși suntem să-mpărțim.

Hiran Sak, care avea mereu grijă să-și păstreze chipul

umbrit și acoperit de borul larg al pălăriei, făcu o plecăciune și păși spre foc. Omul cu cap de cal îl urmă și se așeză lângă el.

— De unde? întreabă unul dintre bărbați. Și încotro? Dacă nu e cu supărare.

— Nu e, zise Hiran Sak, sorbind pe sub bor vinul primit. Venim de la o mănăstire din Cotu' Vântului și mergem la Mandragora.

— Ah, făcu bărbatul. Ucenici?

— Nu, nicidecum, doar niște simpli mesageri. Ducem vești între cetăți.

Făcu un semn către omul cu cap de cal.

— Băiatul meu bun la toate. Timid de soi, dar harnic și cu suflet bun.

— Atunci ia să guste din strugurii noștri, să vezi dumneata ce-i trece jena! râse bărbatul și turnă și omului cu cap de cal o cană cu vin.

Femeile se porniseră din nou pe sporovăit, eliberându-și puii de sub veghe, care acum se jucau neobosiți la ceas târziu, alergând printre cele trei focuri.

— Suntem pe drumul cel bun? întrebă Hiran Sak.

— Îhâm, făcu bărbatul. Din Mandragora venim și am făcut cinci zile până aici. Dar noi avem muieri și plozi ce obosesc și mai mereu cer să poposim. Domniile voastre, cu pasul vostru slobod de femeie și copil, bateți drumul în trei zile negreșit.

— Ați plecat cu treburi, sper, zise Hiran Sak.

— Ei aș! Am plecat că era musai – nu se mai poate sta în Mandragora cu toată sminteala ce-i acolo. Chiar mă întrebam ce v-a apucat s-o luați încolo.

— Dar despre ce sminteală vorbești, gospodare?

— Dapăi, toată cetatea stă-ncurcată în giumbușlucurile bolânzilor de Frații Spânzufrații. S-au închis târgul și piețele, abia dacă mai ține vreun brutar deschis. Felcerul și spițerul au plecat și ei. Unii au rămas, e drept, dar alții s-au dus departe, așa cum vrem și noi să facem; mai sunt unii ce-au tras pe la hanuri din jurul Mandragorei, sperând să treacă nebunia și să se poată întoarce la casele și curțile și prăvăliile lor. Dar noi n-avem răbdare și nici casă nu mai avem...

Văzând că Hiran Sak tăcea, bărbatul continuă cu de la sine putere.

— Ni s-au aprins casele. Suntem vecini, zise și făcu semn spre celălalt bărbat, care nu făcea decât să soarbă vinul și să privească flăcările unduindu-se între ei. Și suntem convinși, știm bine chiar, că Frații Spânzufrații au pus scânteie în pivnițe. Am plecat cât mai avem viață în noi; case mai putem ridica noi și-n alte locuri, că n-a rămas Lumea fără lume.

— Dar vă văd veseli – dansați, beți, dați din instrument, zise Hiran Sak.

— Dansăm, bem, dăm, așa e, bunule călător, că, după cum ziceam, măcar viața a rămas la noi și e cel mai de preț lucru, nu-i așa? Și mai e ceva: Frații Spânzufrații se hrănesc din oftica omului, așa că nu e bine să le dai ce vor, ci să-i oftici chiar tu cu cântec, bucurie, veselie, să moară de ciudă că ghidușia nu le-a izbutit.

Aplecându-se spre Hiran Sak și șoptind:

— Să nu crezi că nu plângem noaptea-n pernă, ori că nu avem peste zi sufletele triste... dar ei n-au voie să afle.

Omul cu cap de cal văzu umbra ce trecuse peste chipul ne'Omului când se apropiase de Hiran Sak și bănui că-i

simțise mirosul trupului de mai'Om și că auzise șoaptele din el.

Timpul părea să treacă mai degrabă prin carafe, toți sorbeau și îmbătrâneau la foc; copiii adormiseră, mai întâi în poalele largi ale femeilor, apoi sub coviltire, în brațele mamelor. Bărbații mai încercaseră în vreo două rânduri să se veselească în ciuda Fraților Spânzufraților, dar în zadar – cântecul le fu ridicol, visul o comedie ambulantă din gât în gât. Rămaseră privind tăciunii și sorbind, trăgând din lulele și oftând.

— Mă duc să închid ochii o vreme, spuse unul dintre ei și celălalt dădu din cap și zise:

— Stau eu treaz mai întâi.

Bărbații mormăiră ceva și se uitară la Hiran Sak și la omul cu cap de cal.

— Domniile voastre sunt libere să se culce și ele, veghem noi cu rândul.

— Dar ce e de vegheat pe aici, prin codru?

— Ehei, s-a tot auzit de cete de tâlhari pe aici și trebuie să ne păzim viețile și avutul, nu-i așa?

Hiran Sak dădu din cap și pălăria se bălăngăni în noapte. În scurt timp, sforăitul bărbatului începu să răsune în luminiș; la fiecare grohăit al gâtlejului și al nasului câte o pasăre se stârnea în frunziș, viețuitoarele pădurii cunoșteau prea bine somnul chinuit al celor din Talpa lui Tapal. Hiran Sak și omul cu cap de cal se retraseră în căruța lor și ascultară lungiți zgomotele nocturne; doar din când în când omul cu cap de cal se ridica într-un cot și-l căuta pe bărbatul care stătea de veghe lângă foc, sprijinit de-o flintă.

— Auzi, zise Hiran Sak și omul cu cap de cal se întoarse către el. Ne'Omul... e tot acolo?

Omul dădu din cap că da.

— E tot treaz? Tot cu pușcă? Tot veghează?

Omul dădu din cap câte o dată pentru fiecare întrebare.

După vreo două ceasuri, bărbatul se ridică de lângă foc și-și trezi vecinul. Făcură schimb și bărbatul, ștergându-și urdorii de la ochi, luă pușca și se așeză zgribulit la flacără, păzind. Sforăitul celuilalt, ceva mai subțire, dar la fel de lung și de profund, începu să macine liniștea pădurii.

Clipele treceau.

— Auzi, zise Hiran Sak și omul cu cap de cal se întoarse către el. Ne'Omul... e tot acolo?

Omul dădu din cap că da.

— E tot treaz? Tot cu pușcă? Tot veghează?

Omul dădu din cap câte o dată pentru fiecare întrebare.

Așa că omul și mai'Omul așteptau.

Adânc în taina nopții, pe la ora trei și-un pic, se făcu un nou schimb: pușca trecu dintr-o mână în alta, focul lumină alt chip, somnul sări dintr-un bărbat în altul, sforăitul se porni din nou. Între timp, omul își pusese capul de cal pe umeri și ațipise în legănatul sforăitului. Avu câteva vise mărunte, sparte toate, ca rămășițele unei oglinzi în care încerca zadarnic să se caute, dar în care mereu alte chipuri, mii de alte chipuri, se arătau în cioburi. Se trezi și nu dură mult până pricepu ce-l sculase atât de brusc: liniștea. Sforăitul încetase, doar lemnul mai pocnea din când în când în foc, nici vântul nu se mai auzea. Omul cu cap de cal se ridică și se uită la bărbatul de lângă foc. Îi vedea limpede trăsăturile nedumerite în lumina flăcărilor: ceva îl măcina, ceva îl neliniștea. Încă nu înțelesese că tocmai acea liniște mormântală, glasul naturii eterne, netulburate, era sursa neliniștii sale. Până când – iată!

– omul cu cap de cal văzu cum bărbatul făcu ochii mari (înțelesese!) și se întoarse spre căruța în care dormea tovarășul său de drum. Ascultă. Omul cu cap de cal se ridică încet și păși prin întuneric la marginea luminișului, departe de foc. Îl urmărea pe bărbatul aflat în cumpănă, se uita la el cum stătea și judeca. Cinci nopți și toate burdușite cu zgomotul sforăiturilor și acum... liniște... Bărbatul nu merse la căruța vecinului, ci făcu câțiva pași spre cea în care știa că dormeau cele două femei și copiii.

Omul cu cap de cal se uită în urma sa și nu-l văzu pe Hiran Sak; își dădu seama că mai'Omul nici măcar nu fusese în căruță când se trezise. Bărbatul ridică pânza grea și privi înăuntru. Nu scoase niciun sunet, ci lăsă faldurile să cadă la loc, însemnând, crezu omul cu cap de cal, că femeile și copiii erau bine. Fu cuprins de o emoție neașteptată, ceva ce nu mai simțise niciodată; era anticipația unei hierofanii pe buza dintre lumi, dar el nu avea de unde să știe asta. Se apropie și mai mult de foc. Călcă pe o cracă și lemnul trosni. Bărbatul se întoarse speriat și ridică pușca la piept.

— Stai că trag! zise, dar brațele i se înmuiară și, când văzu strania arătare de dincolo de foc, pușca se coborî ca topită în pumnii săi.

Printre penele fierbinți ale focului, un cal îl urmărea. Bărbatul nu pricepu nimic, că nu era un cal pe care să-l fi luat cu ei, ci unul slut, putrezit, cu găvane negre, piele roasă de târâtori.

— Bă... ce..., reuși să mai spună bărbatul, apoi văzu brațele de om ridicându-se și răstignind creatura dincolo de foc.

Își adună toate puterile în degetul de pe trăgaci, dar,

când să-și verse sufletul în glonte, o lamă trecu peste gâtul său și sângele țâșni până-n foc, unde sfârâi. Omul se prăbuși și din spatele lui ieși Hiran Sak, fără pălărie, cu chipul pătat de pulbere fină de sânge și cu un cuțit în mână. Ridică și el brațele și cei doi rămaseră crucificați în aerul răcoros al nopții. Dar nu avură timp să guste clipa, că femeile începură a se foi în fânul căruțelor.

Cei doi își coborâră brațele.

— Gorun? se auzi vocea uneia dintre femei.

Un copil mormăi și fu auzit întorcându-se de pe o parte pe alta.

— Gorun, tu auzi? repetă femeia cu teamă strecurată-n glas.

Hiran Sak privi în găvanele goale ale calului, fixând cele două scântei mici din interiorul capului. Licăreau, dispăreau, licăreau, dispăreau, licăreau, omul cu cap de cal clipea neîncetat. Hiran Sak dădu din cap că da: era timpul. Omul se întoarse și merse la căruță, ridică de cârpe și trase de curele, paiele se dădură la o parte. Femeile și copiii, treziți din somn, crezând pesemne că acea creatură din fața lor – poate om, poate animal –, era o plăsmuire a unui vis tulbure, așa cum are omul când e strămutat spre zări noi, nebănuite, nu strigară. Focul ce pocnea, greierii ce cârâiau, respirația vălurită a omului cu cap de cal, bătăile inimilor în tâmple de femei și de copii – toate răsunau prea tare în liniștea nopții, dar nu la fel de tare precum bufnitura pumnilor strânși în baros de carne și os ce căzu peste pieputurile și frunțile celor din căruță. Omul cu cap de cal cobora și ridica pumnii, din ce în ce mai roșii, din ce în ce mai străini, ca și cum, împreunând mâini a rugăciune, căpătase baros. Bubuiturile cădeau numai bine cât

să înăbușe orice strigăt ce prindea viață doar pe sfert, uneori pe jumătate, și să-l înece în gâlgâit de sânge și guri de aer horcăite. Dar aerul era dens, încărcat cu pulbere fină de carne și sânge; omul lucra de zor la desfacerea ne'Oamenilor din fața sa, în timp ce Hiran Sak, citind semne în jur, cugeta, calcula, judeca, măsura, aștepta.

Când omul cu cap de cal isprăvi, Hiran Sak îl chemă la foc și, așezându-se, încălzindu-se, îi spuse taina deschiderii ușilor între cele două lumi și de ce tot ce se petrecuse în acea noapte fusese necesar și bine și de ce trebuiau să o mai facă în câteva rânduri.

— Pentru că povestitorii ne'Lumii cârpesc găurile în istorii încâlcite, ca țesăturile, fir sub fir, nod pe nod, iar noi trebuie să fim mereu cu un pas în față; când ei închid, noi deschidem. Acum, hai, că imediat ne ajunge dimineața din urmă și avem de înfăptuit o taină.

Apoi, în timp ce lucrau, Hiran Sak îi spuse de ce Băile Mari sunt doar pentru sfinte, putreziciunea ce se scurge dintr-o lume și apare-n mucegai în alta e doar a lor, pe când soldații de rând și creaturile mai'Lumii au nevoie de astfel de rupturi ale țesăturii prin care să iasă. Îi povesti cum uneori mai'Oameni rămâneau prinși în scoarță de copac, în stâncă, suspendați în aer, în puțuri și podețe, pentru că deseori povestitorii ne'Lumii se mișcau mai repede decât ei și ușa se putea închide cu ei în prag.

— Au povestitorii grijă să le ciopârțească rămășițele ca să nu le vadă ne'Omul de rând, zise Hiran Sak. Uneori le mai scapă câte unul și, de-l vede ne'Omul obișnuit, naște mituri și istorii din ce în ce mai smintite. E în stare să clădească temple, credințe, cetăți întregi pe asemenea scorneli. Dar află

tu că și povestitorii îi lasă, că, cu cât sunt mai multe povești pe lume, cu atât îi e mai greu ne'Omului să afle ce-i plăsmuire și ce-i aievea. Însă mai tot ce au e plăsmuire.

Scoaseră femeile și copiii din căruță și îi întinseră lângă foc alături de cei doi bărbați. Hiran Sak aduse din căruță două cuțite lungi și dădu unul dintre ele omului cu cap de cal. Îi ceru să se uite la el, să învețe cum se face, apoi să facă și el. Așa că omul se uită și învăță: Hiran Sak ridică lama și mormăi câteva sunete, omul le îngână în gând, apoi coborî cuțitul și înălță notele cântecului; cu lama înfiptă în pântecele bărbatului, Hiran Sak începu să tragă încoace și încolo, să scormonească și să ciopârțească, păstrând cu intonație calmă notele la locul lor. Omul cu cap de cal urmărea și mima mișcările cu giganticul său cuțit prin aer. Hiran Sak lăsă apoi lama jos, omul se prefăcu și el că face la fel, și își vârî ambele mâini în abdomenul hăcuit al bărbatului. Găsi intestinul gros și-l scoase, desfășurându-l în jurul omului. Ciupi apoi cu vârful cuțitului și împinse, strângând mațul în pumni, tot căcatul la picioarele sale. Isprăvind, îndesă măruntaiele la loc în burtă și trase cadavrul ceva mai aproape de foc. Îi făcu semn omului cu cap de cal că asta era ceea ce trebuia să facă și el.

Omul ridică cuțitul, fixă notele în gâtlej și începu să fredoneze, coborând lama în pântecele bărbatului. Hiran Sak stătea în spatele lui, mormăind și el și corectându-i din când în când melodia. Omul învățase repede și ușor: căută intestinul, trase, găuri, stoarse. Puse bărbatul la o parte și trecură amândoi la femei și la copii.

Zorii se apropiau cu repeziciune, așa că Hiran Sak nu zăbovi nicio clipă. Îi arătă cum să fredoneze următoarea

melodie și începu să ia în mâini excrementul ne'Oamenilor și să mânjească cu el copacii și rădăcinile din jur. Omul se grăbi să facă la fel. Duhoarea era oribilă, fierbințeala dezgustătoare a bulgărilor în căușul palmelor, dar misiunea sfântă și măreață și nobilă. Când isprăviră, primele raze de soare căzuseră deja în luminișul lor și își aruncaseră căldura pe copacii întinați.

— E timpul să plecăm. Va lucra și fără noi acum.

În timp ce strângeau căruța și înhămau calul, omul putu auzi lemnul copacilor trosnind, fibrele pocnind și desfăcându-se. Bule de aer de dincolo de lume străbăteau straturi de căcat. Porți se deschideau.

***

Până să ajungă în Mandragora au mai făcut un singur popas: la cotitura unui drum, unde o stâncă anunța, prin însemne scrijelite-n piatră, în ce direcții se aflau cele mai apropiate cetăți și unde au despicat pe fugă un cerșetor bătrân, care însă fusese atât de înfometat, încât abia dacă au avut ce să-i stoarcă din maț. L-au învelit în frunze și au mâzgălit cât au putut o latură ascunsă a pietrei. S-au suit apoi pe stâncă și au văzut zidurile cetății Mandragorei în depărtare. N-aveau timp de pierdut.

Apropiindu-se pe seară de Mandragora, găsiră că drumul era închis, iar o placă mare din scânduri bătute în cuie dădea de înțeles oricărui călător că Mandragora nu primea străini și că era închisă de săptămâni bune. Pricina erau acei Frați Spânzufrați, de care Hiran Sak și omul cu cap de cal auziseră deja vorbindu-se. Scândurile recomandau cu vopsea roșie spălăcită ca orice pelerin dornic să intre în cetate fie să

se-ntoarcă de unde a venit pentru a mai încerca peste cele o sută de zile de destrăbălare a Fraților Spânzufraților, fie să tragă la hanul de lângă cetate și să aștepte. Hiran Sak și omul cu cap de cal nu aveau unde să se mai întoarcă, așa că ieșiră de pe drumul principal și-și struniră calul spre unul dintre hanurile de pe lângă Mandragora.

La Buba Babei era mare veselie, hărmălaia strachinilor lovindu-se de mese, hohotele și fluierăturile cântecelor de vioară și tamburină vibrau, aplauzele se auzeau încă de departe, ademenind în melodii săltărețe și în miresme de mistreț perpelit peste foc, în aburi de rachiu și stropit cu vin. Omul se grăbi să ascundă capul de cal sub câteva cârpe din căruță; Hiran Sak își împinse și mai tare pălăria peste frunte. Traseră în fața hanului și Hiran Sak coborî. Niciunii dintre cei care ciocneau carafe în prag, ori la ferestre, nu le dădură atenție, fiind prea învățați cu drumeții. Hiran Sak trecu printre ne'Oameni și stomacul i se înfioră adulmecându-le soiul și intențiile. Intră în sala mare a hanului, burdușită de trupuri hidoase de tot felul: grași pe jumătate dezbrăcați, înfulecând cartofi îmbălsămați în unt, vărsând în ei cascade de vin rubiniu, uscățivi sugând aprig din lulele și rânjind tâmp sub vraja ierburilor uscate și tocate; femei desfrânate cu câte un sfârc neascultător ce nu voia cu niciun preț să stea pitit sub cămașă; femei cuminți, adunate în colțuri ca niște curci, învelite- pături și broboade, plecând frunți și rugându-se; lăutari tuciurii de prin sudul Tălpii lui Tapal, după glas și după port, ciupind Colți și Gheare printre acorduri înșelătoare; dascăli și ucenici cu priviri ferme, căutături precis geometrice, ștergându-se pe mâini ori înmuind batiste în apă; copii jegoși și hliziți fugărindu-se printre mese, prunci plângând de zor la

țâțe tinere și ferme, ori la sâni lăsați și moi; jucători de cărți cu mâneci suflecate, ferindu-se de acuze; alcoolici tăcuți, munciți prin umbre de patimile lor; târgoveți disperați socotindu-și pe furiș Colții și Ghearele din pungi, blestemând probabil pe Frații Spânzufrații care le-au împuținat bișnița; fete aplecate vioi peste opaițe și lămpi, lumânări și oglinzi, și chipuri ascunse cu motiv prin unghere; ochi privind în afară și ochi căutând înăuntru.

— Ce să fie, bunule călător? auzi Hiran Sak de undeva de lângă el.

Se întoarse și-l văzu pe hangiu frecând o cană cu o cârpă jegoasă, zâmbind a belșug și a împăcare; în spatele lui, ceva mai departe, o babă cu un buboi cărnos ședea pe un scaun și bolborosea aiurea.

— Odăi libere mai sunt? întrebă Hiran Sak.

— Sunt, dădu hangiul din cap, și, când nu mai sunt, mai fac. Ia, chiar acum, dincolo de peretele ăsta, am flăcăi care mai ridică trei odăi și-un etaj.

Spuse toate astea cu mândrie vădită, scoțându-și pieptul în față, ca pe un blazon al negustoriei, de parcă voia să zică că acolo, în spatele acelor coaste tăioase, se ascundea o inimă de comerciant priceput.

— Și cât mă costă?

— Treizeci de Gheare pe săptămână. Patruzeci, dacă vrei să și mănânci la noi.

Hiran Sak scoase punga furată de la ne'Oamenii din luminiș și scormoni prin ea.

— Când se poate intra din nou în cetate?

— Păi, să vedem... Au trecut vreo două luni, deci încă vreo două săptămâni. Da, cam așa.

Hiran Sak socoti o sută șaizeci de Gheare și le așeză turn pe tejghea. Baba, văzând toate astea cu ochiul ei sănătos, izbucni și scuipă spre ei câteva cuvinte care, deși luate unul câte unul aveau noimă, împreunate nu însemnau nimic.

— Ei, hai, mai tacă-ți fleanca! strigă hangiul și baba, jignită, începu să-și mângâie buboiul ca pe un animal de casă, care – el și numai el – o înțelegea.

Hangiul luă grămada de bani, numără monedele și le aruncă într-o lădiță de sub tejghea. Cheia și-o vârî la loc sub cămașă. Fluieră și un puști ieși de undeva, de sub vreo scară, și îi făcu semn lui Hiran Sak să-l urmeze, dar mai'Omul ieși întâi să-l ia pe omul cu cap de cal cu el.

— Rămânem aici, zise și omul dădu din cap că pricepuse.

Puștiul stătea în prag cu brațele încrucișate și-l aștepta îmbufnat, mai'Omul și omul priveau către zidurile cenușii ale Mandragorei, muzica toca mințile și sufletele ne'Oamenilor, iar baba, cu buba ei colosală de dincolo de tejghea, împroșca pe toți în stânga și-n dreapta cu vorbe doar de ea înțelese. Zilieri băteau cuie în spatele hanului, ridicând odăi și caturi, etaje și grajduri; viața curgea nerușinat printre toți, nepăsătoare în măcinarea ei, când, pe neașteptate, cerul întunecat al nopții se aprinse preț de o clipă într-o bubuitură puternică în Mandragora, urmată de chiotele și râsetele tuturor celor din han, care încercau astfel din răsputeri să-i oftice pe Frații Spânzufrații ce-i alungaseră din casele lor.

Află[3] că povestea omului cu cap de cal este de fapt istoria unui mai'Om crescut în ne'Lume, pe numele său Danko Ferus, din sat de la noi, de aici, din Ghemascuns. Bunicul meu cică l-ar fi și văzut o dată când era el foarte mic și Danko Ferus tare bătrân, întorcându-se pe ulițele părinților săi cu un cap de cal la subțioară. Se zice că s-ar fi născut undeva pe la marginea satului, unde acum nu mai e nimic altceva în afară de mărăcini și bălți și țânțari blestemați cât pumnul de mari. Dar pe atunci erau gospodării curate, și într-una dintre acele odăi s-a născut Danko. Cică tată-său a fost cizmar, mamă-sa femeie-n casă, la conace, mai în sus, încolo. Ei, și mama lui avea și ea o mamă, care mai tot timpul stătea cu pruncul în grijă, câtă vreme tinerii munceau să pună pita pe masă. Așa s-a făcut că, mai târziu, când a venit vremea plodului să rostească primul cuvânt, cuvântul nu a fost nici mama, nici tata, ci un sunet straniu pe care baba, fiind acolo și auzindu-l, nu l-a recunoscut, crezând că nu fusese decât o simplă bâlbă, cum mai făcuse. Când copilul a mai spus-o o dată, o teamă ciudată a pus stăpânire pe femeie. Nu era nimeni în jur să o potolească și nici ea nu știa de ce simțea ce simțea, dar află că frica se aduna bulgăre-n ea de fiecare dată când încerca să șoptească și ea cuvântul cu pricina. Tremura toată și stătea lângă băiatul care zâmbea spre ea și se întreba de ce se temea ea așa de tare de cuvântul acela, Mama Larvă să ne scuipe! Nu știa. Și când rotofeiul din pătuț a mai rostit și a treia oară cuvântul exact la fel, pe aceeași voce și același ton și toate ce se cuvin unui cuvânt pe drept cuvânt, nu unui gângurit ce se dă mișelește drept vorbă cu noimă, femeia a luat copilul în brațe și a mers ață la Cea-care-calcă-prin-vis să afle ce putea fi, ce putea fi... Însă, trezindu-se față în față cu muierea oarbă, baba a fost din nou cuprinsă de frică la gândul cuvântului și nu a

îndrăznit să-l rostească. A mers acasă și nu a spus nimic celor doi tineri ce tocmai se întorseseră osteniți de pe la munci. Așa a trecut timpul și Danko nu a mai scos niciun cuvânt în afara celor trei din adâncă pruncie.

S-au împlinit cinci ani și Danko tot fără glas era; la șase Danko tot fără voce era și, când a împlinit șapte ani, băiatul a dispărut. Da, află că a dispărut din senin și nimeni din Ghemascuns nu l-a mai văzut. Cică s-a întors în satul său, dar după mult timp, când toți care-l cunoscuseră pe când fusese prunc se prăpădiseră de mult. Acum, află că eu știu ce s-a întâmplat cu micul Danko Ferus. Ascultă la mine:

Se zice că (dar se zic multe, întotdeauna, și, de-ar fi să-ți spun tot ce se zice, m-aș desface ca ceapa-n cămăși și-aș povesti pe sute de glasuri de te-ai zăpăci cu totul) Danko Ferus fusese furat de un sfânt din ne'Lume, din cetatea Gaisterștat, zis mai târziu Moșu' Tace, dar pe când acesta era tânăr și-n putere și, aflând că Danko al mai'Lumii avea Cuvântul în el (pentru că, vezi bine, despre Cel Dintâi Cuvânt este vorba, cel ce înseamnă împăcare și dezbinare deopotrivă), a trecut prin Pragurile ce pe atunci stăteau deschise și l-a furat în miez de noapte din casa părintească. Trecerea a fost atât de grea și dureroasă pentru sfântul ne'Lumii, încât el, care până atunci avusese patima trăncănelii și morbul ascultării a toate cele, și-a pierdut și vocea și auzul și văzul în pelerinajul său, astfel căpătând numele de Sfântul Tace, mai apoi chiar de Moșu' Tace.

Danko a fost închis în cetatea acestuia în care mai trăiau și alți ucenici și silit să muncească pentru o lume pe care nu o cunoștea și nu o înțelegea. Era tare necăjit, atât de departe de casă, cu sufletul rămas încă în Ghemascuns, dar cu trupul în ne'Lumea care, cică, îi părea că putea a ne'Om, adică a

înțelepciune deșartă. Cu greu s-a obișnuit să le spună oameni, fiind ceea ce se numeau ei înșiși, scuipând spre Danko, batjocorindu- și numindu-l ne'Om. Și, în tot timpul acesta, așteptând să scoată pe gură Cuvântul care, nu se știe cum, aflaseră cu toții că-l cunoaște.

Văzând că nimeni nu-i oferea și lui o fărâmă de iubire sau de grijă, Danko s-a întors spre animalele ce trăiau și ele printre ucenici și s-a întovărășit cu ele, vărsându-și necazul în ele la ceas șoptit de noapte. Mai cu drag mergea la cai, întrucât îi părea că ei știau ceea ce ne'Oamenii aceia scârnavi și venetici uitaseră; era ceva în privirea lor care părea a fi din altă lume, cred, și poate că bietul Danko credea că, deși trupul animalului era din ne'Lume, ochii acestuia se trăgeau din Lume, cine știe? A petrecut mai mult timpul cu ei și într-o noapte a hotărât să deschidă gura și să vorbească. Așa a aflat și el că avea un glas pe care nu-l folosise și a căpătat o plăcere nebună de a vorbi, dar doar în urechile cailor, care se fâțâiau, îmi imaginez, de pe un picior pe altul, ascultându-l, adormind apoi în picioare, îmbuibați de vorbele de tot felul ale lui Danko Ferus, cel mut cu ne'Omul, dar limbut cu fiara. A trecut multă vreme așa: ziua necăjit și chinuit de ucenici în căutarea Cuvântului din el, noaptea aflându-și pacea în grajduri, șoptind necuvântătoarelor vrute și nevrute. Dacă printre acele toate vrute ori poate chiar printre cele nevrute s-a ascuns și Cuvântul, ei, asta nu putem ști, Mortule, dar pesemne că ucenicii, aflând despre ce făcea și urmărindu-l în noapte, au început a bănui că da și că acei cai poartă în ei secretul care lor le era interzis.

Așa se face că, într-o noapte cumplită în acea cetate din Talpa lui Tapal, ucenicii lui Moșu' Tace s-au strecurat din chiliile lor și-au mers la grajduri, unde au început să măcelărească

bietele creaturi, râzându-și și batjocorind pe Danko Ferus, cel care-și așezase Cuvântul în cai. Unde e, Danko? strigau și râdeau și despicau câte o halcă de cal de pe oasele animalelor. O fi aici? Sau aici? Zeflemea și dispreț în fiecare arcuire a brațului ce se termina în toporișcă; hârști, jos cu capul. O fi în gât? Unde l-ai pus, Danko? O fi dincolo de astea? întrebau în hohote de râs și pocneau coastele dure ale făpturilor. Ba nu, pesemne că l-ai ascuns aici! și fâsâiau plămânii de cal înțepați cu șișuri scurte. Ți l-a mâncat? au întrebat când au despicat și stomacurile și conținutul mocirlos s-a vărsat în fânul de la picioarele lor.

Liniștea nopții s-a deschis și a lăsat toate râsetele și nechezatul să străpungă aerul și să ajungă la urechile lui Danko, care dormea nebănuitor în chilia sa. A sărit în picioare și a luat-o la fugă spre grajduri, țintuind cu privirea pătratul acela de lumină ce se scurgea prin ușa deschisă și pâlpâia în tremurul flăcărilor tulburate de agonia cailor. A fugit și a dat buzna peste ei, râsetele s-au întețit și ucenicii au început a arăta spre Danko și a-l batjocori și mai tare. Unde ți-e Cuvântul, măi, Danko, măi? Că noi nu-l găsim! Danko a urlat și și-a smuls un smoc de păr din creștetul capului și ochii au început a-l arde a turbare. S-a năpustit asupra unui cap de cal retezat și l-a strâns în brațe, dar ce nu a văzut el a fost că, tocmai în clipa în care a sărit spre cal, unul dintre ucenici, pe numele său Taush, un pungaș fără măsură și bun de nimic, a zvântat toporul prin aer ca să-l abată asupra capului slobod de cal și, nemaiizbutind să-l oprească la timp, a împins lama adânc în spatele lui Danko Ferus, ce tocmai își ferea capul de cal ca pe bunul cel mai de preț.

S-a lăsat liniștea peste grajduri. Tot ce stătuse să moară murise; ucenicii priveau îngroziți la rana hâdă din spinarea lui Danko și au început să tremure ca varga. Aveau și motiv, căci

chiar atunci Moșu' Tace a intrat printre ei și, văzând măcelul și nenorocirea și înțelegând că Danko era mort și, odată cu el, și Cuvântul pe care spera să-l afle-n el, și-a pogorât furia asupra ucenicilor și, silindu-i mai întâi să-l îngroape pe Danko, a poruncit moartea lor. Ucenicii au ridicat cadavrul lui Danko și au văzut că încleștarea morții făcea să nu mai dea drumul capului de cal, așa că l-au luat cu tot cu cap și l-au așezat într-o groapă adâncă de la marginea cetății de lemn, peste care au aruncat și rămășițele hăcuite ale cailor și printre care au turnat și râurile de sânge scurse-n grajd. Apoi au vărsat pământ peste și au mers cu toții, încolonați, spre un deal din apropiere, unde alți ucenici, nevinovați, ridicaseră câteva spânzurători de care urmau să atârne pe rând, silindu-i să se uite la cei care mureau înaintea lor, la acel spectacol grotesc, Mortule, că nu știu dacă ai văzut vreodată cum se holbează ochii, cum se învinețește pielea, cum se umflă limba și se învârtoșează mădularul ce mai mereu scuipă un ultim strop de sământă, așa, într-o încercare zadarnică de a mai da dovadă vieții. L-au lăsat la urmă pe netrebnicul de Taush, să vadă pe toți cum mor înainte de a plăti și el pentru faptele sale, dar, cum-necum, canalia s-a smuls prinsorii și a reușit să scape, pierzându-se prin pădurea întunecată din jurul cetății de lemn. Ceilalți au luat-o la fugă spre pădure, lăsând în urmă grămada de cadavre și pe cei câțiva atârnând în vânt, dar s-au oprit la marginea pădurii, când torțele lor au luminat zeci, poate sute de chipuri ce până atunci fuseseră ascunse în desișul beznei, urmărindu-le în tăcere execuția. Cine crezi? Erau oameni de prin Gaiserștat, treziți cu noaptea în cap de zgomotele ce se auzeau din cetatea ucenicilor, strecurați prin pădure să vadă ce se petrecea în sânul acelor ucenici care erau, în restul timpului, atât de secretoși. Ucenicii, văzând că fuseseră urmăriți, au împietrit și s-au

întors către Moșul lor, care însă a plecat privirea și s-a întors în chilia sa. Au plecat cu toții apoi și uite așa le-a scăpat Taush printre degete, care, se spune, avea să se dea mai târziu drept sfânt prin Talpă, păcălind ne'Oameni și trădându-le încrederea.

Dar mai află ceva, Mortule, se zice că printre sătenii din pădure mai era și o sfântă a noastră, a mai'Lumii, aciuiată pe lângă Gaisterștat tocmai cu scopul tainic de a afla ce și cum despre Danko, pe care îl știa al mai'Lumii și, văzând că ajunsese prea târziu și că bietul Danko fusese îngropat sub un munte de pământ, cu bulgări de țărână îndesați în rana adâncă din spinare, tare s-a mai întristat și, așteptând a doua noapte, și-a adunat toate puterile și l-a trezit pe Danko la viață, furând duhul (adică ce numim noi pe aici, prin Ghemascuns, Scârba) unuia de prin Gaisterștat și suflându-l în Danko. Atât de tare a sleit-o această minune de care vorbim, că se spune că nici nu a mai apucat să-l vadă pe Danko Ferus ieșind de sub grămada de țărână și hălci de carne, că a închis ochii și s-a stins, chiar când mâna băiatului a străpuns ultimul bulgăre de pământ și a ieșit la lumina lunii. Imaginează-ți, Mortule, cum o fi ieșit Danko Ferus cel nou de sub pământ, strângând la piept un cap de cal ce începuse a putrezi, și cum o fi pornit el prin pădure, prin Talpa împuțită a lui Tapal, să-și răzbune viața irosită. Se zice că și acum umblă cu mințile rătăcite prin Talpă, încercând să împlinească acel dintâi Cuvânt, pe care, află de la mine, sunt convins că-l știe.

Cam așa mi-a povestit moșul Ureche Bleagă din Ghemascuns legenda omului cu cap de cal, care nu seamănă defel cu cea pe care am aflat-o de la moașa Hassa Buruiană din Grotalbastră cu câțiva ani în urmă. A se observa că bătrânul povestitor îmi spunea mereu Mortul, deși pe mine mă cheamă Eustache

Karan și-s viu și nicide...[4]

---

[3] Legenda omului cu cap de cal, așa cum a fost ea spusă într-o noapte dintre zece și unsprezece ale lunii Pustiu, pe prispa casei bătrânului Ureche Bleagă din satul Ghemascuns al mai'Lumii, culeasă de bardul Eustache Mortul și găsită printre hârtiile acestuia la sinuciderea sa.

[4] Aici se încheie ultima legendă culeasă de Eustache Karan din mai'Lume la doar câteva zile înainte de a-și pune capăt zilelor spânzurându-se de-o grindă deasupra șemineului.

PARTEA A TREIA:
TAUSH

ZBOR PRIN CLIPĂ CA PRIN LOC

Totul era ca într-un vis; totuși durea. De la degetul mic al piciorului stâng, cu falanga zdrobită și cu unghia smulsă, până la scalpul fără piele, usturător, totul durea, iar sfântul se simțea ca un ghem de carne trezită-n zeci de mii de tăieturi și rostogolit prin sare grunjoasă. Îi mai rămăsese un ciot de duh, îl simțea parcă, sprijinit între splină și măruntaie, văitându-se și el rupt. Însă mintea îi era străină și pe ce-i cădeau ochii credea că era el: râma aceea roz, violet și grasă ce se rostogolea pe fundul gropii era chiar el, fără cap și fără coadă, fiind totuna, fără casă, fără drum, sfântul era o râmă; bulgărele acela de pământ murdar ce se fărâmăța mărunt era el, căutând din tare să devină praf, păstrând în sine căcat de râmă, spurcăciune și pișat de trecători, sfântul era un bulgăre de pământ; cerul acela de deasupra lui, infinit și înșelător de albastru, era chiar el, bezna din spatele chipului, îndepărtată, de neatins, moartă și rece, sfântul era cerul; păsările, mai întâi una, apoi două, apoi trei și patru, apoi din ce în ce mai multe, erau chiar el, spart în sute de cioburi cu aripi, cu glas pițigăiat în căutări deșarte, sfântul era pasăre. Le simțea ghearele mici, mici de tot, când se așezau pe carnea lui descoperită, simțea răcoarea aripilor fluturate deasupra venelor sale scoase la lumină, auzea ciripitul lor chemând tot mai multe surate să-l vadă pe sfântul Gaisterștatului cum se prăpădea pe fundul unei gropi din Valea Roasă, departe de tovarășul său de drum și de prietenie, adică de ucenicul Bartholomeus.

Era singur și amărât și toate îl dureau. În scurtele clipe de luciditate, și aceea îmbibată-n delir ca într-un drog puternic în care îți scufunzi cu totul capul, sfântul vedea în firea sa

gigantul hidos din spatele stâncii. Pașii sfântului erau ușori, parcă plutea peste crengile uscate ale pustiului din Valea Roasă, pietrele ascuțite lăsau urme-n talpa cu piele groasă și aspră, ca însemne învechite ale unui alfabet de mult uitat; picioarele sfântului erau o carte necitită. Auzea plescăitul de dincolo de stâncă și trupul său părea să adie în jurul ei, văzându- pe uriaș, cumva, nu se știe cum, ba dintr-o parte, ba din cealaltă, ba din ambele deodată (între timp, păsările se adunaseră din ce în ce mai multe pe și în jurul sfântului, ciripind tot mai zgomotos; urechile însângerate ale sfântului sufereau teribil). Ținea minte duhoarea uriașului aplecat peste câteva carcase de vită, coaste descărnate de degete groase, jegoase, mânjite de sânge, hălci file așezate ca prešuri de un umăr și de celălalt; gigantul molfăia, mânca și bolborosea; putea. Cu ochii întorși în sine, sfântul vedea clipa în care privirile lor s-au încălecat și, cu rămășița duhului, resimți deznădejdea morții ce se naște când vezi ceva ce nu-i din lumea ta. Namila, își amintea sfântul, a lăsat să cadă carnea animalului din mâinile sale butucănoase și a țâșnit spre sfânt cu o repeziciune străină trupului său greoi (păsările îl acopereau deja cu totul, avea straie noi, piele din pene pătate pestriț, duhul, zis și Scârbă, sfârșindu-se-n glas de zburătoare), lovindu-l pe sfânt și doborându-l.

Vedea ba cerul, ba pământul, ba cerul, ba pământul, ba cerul (burțile păsărilor), ba pământul (ghearele păsărilor), ba aici, ba acolo, ba nicăieri; se rostogolea cu namila la vale spre o groapă, lăsându-și bucăți din piele-n urmă, ba cerul, ba pământul, ba burțile păsărilor, în el spărgându-se duhul ca splina, piezând fărâme din el în rostogol, ba cerul, ba pământul, ba păsările, căzând în groapă, îmbrățișat de monstru,

învârtindu-se prin aer ca un corp ceresc pe suprafața căruia civilizații străvechi mureau cu fiecare rotație, sufocate de simplul fapt de a fi, ba cerul (cui?), ba pământul (cui?), ba burțile (cui?). Vedea, pe moarte, cum se prăbușise și, în bezna străbătută pe alocuri de lumini, ca mici explozii de-o parte și de alta a minții, a văzut namila ridicându-se, semănând trist de mult cu el, scormonind prin buric cu degete murdare de căpătat, unde sfântul știa că avusese o glandă ce secreta șnur roșu, ba cer, ba pământ, ba ne'Cer, ba ne'Pământ, ba neburți de nepăsări și dincolo de toate duhul, spart ca o candelă, pâlpâind înjumătățit din două locuri deodată, tot mai slab, mai slab, mai slab (mai ușor), mai slab (mai ușor), atât de ușor încât pe fundul gropii sfântul simți că plutea în fâlfâit de păsări, levitând dureros în ghearele lor la un metru deasupra pământului.

Sânge picurase din el și sfântul își imaginase flori de mac crescând sub el, văzuse albine imense cum furau polen și-l împrăștiau prin Talpa lui Tapal, faguri gigant până la cer și dincolo de el, cu suflete hexagonale în care, asemenea unor păpuși, Scârbele așteptau o nouă zi să termine ce alții nu isprăviseră. Și tot plutind, cu ultimele globuri de lumină în ochi, sfântul a văzut acolo chipuri aplecate peste buza gropii, priviri blânde, atotcuprinzătoare, și a adormit și-n somn a continuat să zboare. Atât. Zbor prin clipă ca prin loc.

A tăia. A curăța. A vărsa. A așeza. A împături. A tăia. A spăla. A rupe. A ridica. A coase. A tăia. A spăla. A coase. A mângâia. A șopti. A mișuna. A acoperi. A aștepta. A trece. A înzdrăveni. A însănătoși. A da. A nu lua.

Din când în când deschidea un ochi și privea prin golul din fața lui. Depărtările, confuze, negre, erau întretăiate de

grinzi ce apăreau de nicăieri și se întindeau spre niciunde. Urechile sale golite de sângele închegat puteau auzi mai bine acum și T o făcu în liniștea duhului său înjumătățit: câțiva pași la dreapta, pe piatră, tocuri, foșnet de tălpi goale la stânga. Închise un ochi și-l deschise pe celălalt. Durea; tavanul se apropia și mai mult. În curând avea să poată citi în nodurile lemnelor. Apoi avea să treacă la gât, la ceafă, își spuse, să o mângâie, să o întindă și să privească într-o parte și în alta, spre cei care umblau prin ungherele odăii. Încercă, dar nu putu. Durerea porni din creștet și urmă cusăturile, coborând pe linia grefelor în jos, ca un cutremur împingând plăci tectonice, forțând carnea în sus, tot mai sus, chinuitor de încet. Adormi.

A mângâia. A acoperi. A spăla. A curăța. A face bine. A nu se arăta.

Se trezi după multă vreme și îi păru că timpul trecuse peste el, secole îngrămădite în toate cele ce-l înconjurau, dar nu și-n el; în el timpul trecuse greu, iar carnea se vindeca încet, prea încet. Tavanul se limpezise acum și sfântul izbuti să întoarcă capul un pic către fereastră, unde o pasăre mică cât pumnul unui copil, cu gușa portocalie și cioc negru, îl privea nemișcată, parcă așteptând ceva din partea lui. Dar T nu știa ce și, chiar dacă ar fi știut, tot nu i-ar fi putut da. Sfântul putea doar privi, așa că o făcu.

A adormi. A descoperi. A spăla. A curăța. A împinge. A scurge. A curăța. A descoase. A curăța. A coase. A acoperi. A mângâia. A da. A lua. A nu muri.

Parcă mai trecură câteva secole printre el și tavan și T, trezindu-se într-o dimineață cu buzele uscate, însetat și înfometat, înțelese, în sfârșit, că trăia. Izbuti să frângă o coajă de

piele de pe ceafă și să întoarcă capul spre dreapta, unde zări câteva siluete cenușii mișunând prin uși deschise, din hol în hol, cheliile lor și straiele gri amintindu-i sfântului de propria sa ucenicie la Moșu' Tace, de Danko Ferus cel cu caii și de Bartholomeus, scumpul său tovarăș, și se întrebă dacă încă îl mai aștepta în Valea Roasă, cuminte și fidel, așa cum îl știa, cu palmele împreunate pe piept, privind spre cer, așteptându-și prietenul rătăcit printre stânci sterpe. Și, în ce îi mai rămăsese din duh, T simți o împunsătură ascuțită și știu, din nou, că era viu. Apoi, urmărind pașii goi târșâiți pe piatra tocită de pe holuri, își aminti de gleznele Katherinei, la cum sorbise mierea de pe ele, la cum plimbase degetele pe pielea ei scăldată- rouă și sudoare. Iar duhul, bucata aceea din el ce nu fusese cuprinsă de jale se zvârcoli în durerile iubirii pierdute, care e cea mai aprigă dintre dureri. Acolo, în acea durere, pricepu din nou că era viu, dar își aminti și că ce e viu lesne moare și că nimic nu macină pe om cu mână mai sigură, întârziind finalul în crudă durere prelungă, precum iubirea neîmplinită. Sfântul plânse și lacrimile urmară cursul albiilor cusăturilor de pe chip.

***

Auzi tocurile care îi răsunaseră în vis în tot timpul acela în care fusese lungit pe lespedea de piatră și văzu că nu erau cizme, ci două bastoane de care se sprijinea un moș mic de statură și cocârjit de vremuri, cu tenul la fel de cenușiu ca straiele, un cameleon nemuritor care păru să-i spună ceva. Înțelesul vorbelor se pierdu însă în ceața ochilor plânși, urechile prea obosite să le mai culeagă din zbor. Clipi îndelung să alunge lacrimile, dar bătrânul dispăruse deja.

Cei care îl aveau în grijă, văzând că s-a sculat, începură a roi în jurul sfântului, oferindu-i să bea un amestec fierbinte cu aromă de miere și cuișoare și îl siliră să înghită miezul unor ouă mărunte și pestrițe, scârbindu-l, dar întremându-l în scurt timp. După o vreme, T reuși să se ridice în capul oaselor și își privi trupul: era cusut din cap până în picioare, degetele își pierduseră unghiile și palmele îi păreau străine. Picioarele arătau de parcă ar fi fost încropite din unele care nu-i aparțineau, dar pe care, dacă trebuia, era pregătit să le accepte ca pe ale sale; sexul îi fusese sfredelit și numai o bubă mare încă purulentă mai amintea de ce fusese cândva o mândră bărbăție cu care reușise să o facă pe scumpa sa Katherina să tremure; pântecele îi era cusut și ațele îmbibate în umori scurse. Se uită atent la buric și își dădu seama că acela nu era buricul său și că, probabil, nici ce era dincolo de el nu-i aparținea, fiind convins că-și pierduse glanda ce torcea șnur roșu undeva în acea groapă împuțită din Valea Roasă. Fără șnur nu era sfânt și fără bărbăție nu era bărbat. Atunci ce era?

Ucenicii îi zâmbiră și îi aduseră apă să bea și să se spele. Mișcările îi erau greoaie, fiecare gest usturător, dar era viu și își spunea că viața doare ca să te pregătească pentru moarte.

— Mai târziu, zise unul dintre ucenici, de parcă îi citise gândurile.

T dădu încet din cap și se întinse la loc pe piatra răcoroasă. Ucenicii aduseră cazan și cârpe și începură să-i oblojească buba dintre picioare și să-i spele mizeria de la fund. Duhoarea de rahat acoperi pentru câteva clipe mirosul parfumat de levănțică din apă, apoi se spulberă. Sfântul rămase

singur și se întoarse spre geamlâcul îngust în care din nou o pasăre îl privea și țopăia din când în când ba într-o parte, ba în alta. Amintindu-și de sutele, poate miile de păsări din groapă, încercă să-și adune toate vorbele într-un cuvânt de mulțumire, dar nu izbuti, căci glasul îi era mort și putrezit într-o halenă densă în gâtlej, așa că-și gândi mulțumirile și pasărea, vioaie, ciripi o dată lung și armonios. Sfântul adormi împăcat.

Trecură multe săptămâni, sau poate luni, până să poată coborî de pe masa de piatră. Rănile i se vindecau; din când în când alunga cu mișcări încete câte o muscă rătăcită prin acele odăi, ce încerca să se așeze pe cicatricile sale unse gros cu miere. Înfășat în brusture, cu semințe de tot felul pisate peste bube, T făcea zilnic câțiva pași încolo, câțiva încoace, sprijinindu-se de piatra rece a încăperii sub privirile încurajatoare ale ucenicilor, care îl urmăreau tăcuți prin spărturi rotunde din pereți, prin care doar capul încăpea, făcându-le chipurile să pară măști vii agățate în cuie. Când văzură sfântul pregătit să facă mai mulți pași, îl luară de brațe și-l scoaseră din încăperea sa.

Coridoarele erau lungi și întortocheate; pe aici și pe acolo câte un ucenic scotea capul prin acele cercuri sculptate în piatră și îi urmărea trecerea ca de nălucă prin holuri, sprijinit de doi tineri palizi și slabi și pipăind din când în când piatra umedă cu vârfurile degetelor tocite. Lumânările de seu se zbăteau la trecerea sa și își împrăștiau puterea în mici curente de aer venite parcă de nicăieri. De undeva se auzea clipocitul apei – o cascadă minusculă dincolo de ziduri. Merse, obosi, se lăsă greu în brațele ucenicilor și adormi până fu adus înapoi în odaia sa și lungit pe lespede. Dormi

mult și visă îngrămădit (cineva îl ucidea repetat, mereu cu altă unealtă).

A doua zi, sau poate a treia, a patra, porni din nou pe coridoare, pașii săi târșâiți imitând căderea nevăzută a apei. La un moment dat trecu pe lângă un puț îngust acoperit cu bare de fier, din care se ridica o briză caldă, parfumată. Ceva mai târziu văzu o nișă într-un perete în care trei cuburi de piatră, fiecare cam de un cot lungime, se încălecau și se frecau, ca strunite mecanic de mâini invizibile, lăsând în urma mișcării lor mici grămăjoare de praf de piatră pe care, din când în când, un ucenic venea să-l adune. Sfântul nu pricepu nimic din toate astea, se simți purtat și, când oboseala îi păru prea greu de suportat, se lăsă în voia pleoapelor și căzu ca răpus în brațele ucenicilor.

Deși de fiecare dată când părăsea odaia sa, adâncindu-se tot mai mult în inima acelui templu straniu și străin, vedea lucruri noi, greu de priceput, un lucru rămânea mereu la fel: încăperile și holurile erau pline de păsări de tot soiul – mici, cu pene puternic colorate, mari și greoaie, gri și abia deslușite prin alcovuri cenușii și întunecate, cu aripi scurte, care, când băteau din ele, pictau aerul multicolor în urma zborului, și cu aripi imense, care, odată desfășurate cu totul, împiedicau lumina a zece lumânări să mai străbată holurile, cu ochi mărunți, ca mărgele negre ce străluceau prin beznă în lumini iscate de te miri unde, cu ochi largi, iris în iris în iris, spoite-n valuri de toate culorile, țintuind pe oricine trecea pe lângă, împietrind. Și cântecul lor – ciripit ascuțit, rafale scurte, pocnitoare, vaiete prelungi sau huruit adânc – lui T îi era clopot de biserică.

***

Veni și ziua în care sfântul avu voie să iasă din templu, când mușchii picioarelor se întăriseră sub pielea de împrumut și brațele se înzdrăveniseră atât cât să-i permită să se împingă într-un baston din lemn de frasin. Îi simțea pe ucenici în spatele lui, iar răcoarea bătăilor din aripi îi mângâia chelia. Chipurile din hublourile de piatră zâmbiră, când Ta făcu primii săi pași în afara templului. Se gândi că era pe pământ cunoscut, chiar în Valea Roasă, așa cum o păstrase în amintirile sale dureroase: cioturi de piatră asemenea măselelor putrede, tufișuri uscate, cerul ce apăsa parcă mai tare decât ținea minte sfântul că știa cerul să apese omul. Doar clipocitul încă ascuns al apei amintea de tot ce văzuse în ultimele luni și Ta, uitându-se la pustiul din jur, nu putea pricepe de unde avuseseră ucenicii lumânări și lapte și miere să-i dea, să îl vindece, să îl înzdrăvenească. Voind să se întoarcă să vorbească cu ei, să-i întrebe cum de puteau păstra un templu atât de bine strunit într-un pustiu atât de desăvârșit, observă că rămase singur cu un tânăr cenușiu și nici urmă de templu. Cu cât duh mai rămăsese în el, încercă să priceapă ceva, dar era imposibil. Templul dispăruse, acele holuri lungi și alambicate, păsările, piatra rece, umedă, totul dispăruse. Doar apa, mereu nevăzută, amintea de traiul său de până atunci și Ta se temu ca nu cumva să fi fost totul doar o nălucire a minții sale înjumătățite. Se apropie sprijinindu-se în toiag, ca un bătrân tânăr, și întinse mâna să o treacă prin trupul ucenicului care, pesemne, trebuia să fie și el doar o stafie a duhului pustiit. Dar degetele i se opriră în pieptul costeliv al băiatului, care zâmbi și dezveli astfel o dantură cam strâmbă,

cam stricată, dar care fu totuși capabilă de un zâmbet cald și plin de iubire.

— Nu te speria, îi zise băiatul. Uită-te la mine.

Și se îndepărtă de sfânt, lăsându-l pentru o clipă singur în mijlocul pustietății. Ucenicul se urcă cu tălpile goale pe muchia cumplit de ascuțită a unui bolovan și privi spre o stâncă din fața lor. Ta îl văzu mișcându-și capul un pic către stânga, un pic către dreapta, apoi, descoperind poziția bună, ucenicul rămase câteva clipe zâmbind și țintuind cu privirea ceva de dincolo de stâncă, încercând parcă, cu ochii mijiți și fruntea brăzdată în zeci de falduri, să memoreze ceva. Când coborî de pe bolovanul ascuțit ca o lamă de topor, sfântul văzu sângele tălpilor rămas pe muchia pietrei. Îl urmări cu privirea până când ucenicul dispăru în spatele stâncii. Ta ajunse cu greu în spatele stâncii și, văzând că ucenicul nu era pitit în spatele ei, așa cum bănuise, întrebându-se în sinea sa ce joc avea să mai fie și ăsta, se simți teribil de singur și de speriat. Tremurând din toate cele și răpus de durerile grabei, se întoarse la piatra ascuțită și, împingându-se în toiag cu greu, dureros, izbuti să se urce cu tălpile goale pe muchia bolovanului. Se adânci în rocă, tăișul scurmând tot mai adânc în carnea tăbăcită a tălpilor. Sângele curgea pe piatră; sfântul, gemând, imită mișcările ucenicului, plecând capul ba într-o parte, ba în alta, mijindu-și ochii și căutând ceva în spatele stâncii din fața lui, când, pe neașteptate, văzu ceea ce îi fusese ascuns privirii. Uitându-se dintr-un anume unghi – chiar acela – stânca părea să se dubleze, formând un culoar în lumina ce se strecura printre cele două vârfuri de piatră. Mijind ochii și mai tare, aplecându-se încă puțin, aproape insesizabil, văzu culoarul dând naștere unei porți în perspectivă și,

dincolo de ea, templului din care sfântul ieșise cu nu mai mult de un ceas în urmă. Speriat, se îndreptă de spate și își holbă ochii în direcția stâncii, dar, abandonând poziția de mai înainte, sfântul observă că templul dispăru din nou chiar din fața ochilor săi.

Coborî de pe piatra ascuțită și merse la stâncă; lăsa ca melcul o dâră în praf, dar nu de mâzgă, ci de sânge. Pipăi roca rece, îi dădu un ocol și pricepu, uimit, că trăise luni întregi într-o iluzie optică. Se întoarse și se urcă din nou pe muchia pietrei – lama găsi cu ușurință șanțurile proaspăt să-pate- tălpi și alunecă în ele. Taush se aplecă într-o parte, își îndoi genunchii și miji ochii. Iată-l: templul i se arătă din nou în întreaga sa splendoare de piatră, cu acoperișul său din coroanele copacilor iviți parcă de niciunde, atât de străini de pustiul Văii Roase, cu șuvoaiele de apă pe care le auzise fără încetare, dar pe care doar acum le putea vedea, scurgându-se pe unul dintre pereții templului în cascade fine, cu sute, poate mii de păsări de tot soiul zburând prin jurul lui și cu acele cuburi stranii de deasupra porții, măcinând, măcinând, măcinându-și laturile umede unele de celelalte. Sfântul urmări căderea prafului de piatră în pragul porții și coborî de pe muchie. Merse în dreptul stâncii și, așezându-se în genunchi, căută prin țărână și găsi grămăjoara de praf proaspăt măcinat. Călcă pragul ascuns și se trezi din nou în curtea templului, atât de grijuliu camuflată într-o iluzie. Auzea piatra măcinând și apa clipocind și păsările ciripind și vedea ucenicii aștep-tându- și zâmbindu-i în prag. Ta zâmbi și el. Era acasă.

După un somn aprig vecin cu marele somn, Ta se trezi adânc în noapte și auzi bocănitul ritmic, atent distribuit între foșnete de tălpi goale. Deschizând ochii și ridicându-se în

capul oaselor, sfântul văzu pe bătrânul mărunt privindu-l din mijlocul încăperii.

— Sfinte, zise moșul și câteva păsări pitite prin colțuri își luară zborul. Te-ai trezit.

Ta dădu din cap că da și încercă să coboare de pe lespedea de piatră.

— Nu, nu, spuse bătrânul cu o voce răgușită, spartă. Nu te ridica.

Se apropie de el și, cu mișcări greoaie, parcă vechi de când lumea, îl ajută pe Ta să se întindă la loc pe cearșaful de pânză cenușie.

— Ți s-au vindecat urechile, fiule, deci poți asculta. Ți s-au vindecat și ochii și ai început deja să vezi ce alții n-au văzut niciodată. Dar glasul încă nu ți l-ai recăpătat văd, așa că va trebui să taci și să asculți. Sfinte, află că ești la Căutătorii de Cheie din Valea Roasă, ascunși în anume căderi de lumină în unele zile, limpezi ca ziua bună în altele. Așa a fost dintotdeauna, încă de când ne-am rupt din bunul Nifa al Albarenei și am început să căutăm Cheia. Nu suntem singuri pe calea noastră, că și cei din ne'Lume, pe care, fiule, ei o numesc între ei mai'Lume, caută Cheia, dar ea e numai una, aceeași, cu două chipuri, fiind Cuvântul Cel Dintâi, cel care înseamnă împăcare și dezbinare deopotrivă. Noi stăm ascunși de toate lumile, fiind vânați de toate lumile, pentru că, află, nu e una mai bună ori mai rea decât alta, că toate sunt smulse din cuvântul lui Tapal, cel care însămânțează iubire și discordie, de alegi să pronunți cuvântul așa sau altfel. Te-am scos din acel puț în care îți dădeai sufletul, înștiințați de frații-păsări că-n tine zace o răscruce, fie că o știi sau nu. Da, sunt trei căi ce se încalecă în tine și cine are să calce pe ele mult va cugeta

la răscrucea duhului tău, care crește, nu te teme, dar crește întreit, pentru că în tine e calea lui Moșu' Tace, cel care se îngrijește de povestea ce petecește țesătura lumii, apoi calea lui Taush, cel care toarce șnur să facă mortului pecete în vamă, și apoi calea Cuvântului, pe care o vei deprinde în Valea Roasă de la Căutătorii de Cheie. Ferice de ucenicii tăi, sfinte Taush, că vor purta răscrucea în ei. Așa că poartă-ți răscrucea cu mândrie, sfinte.

Se opri și privi îndelung în gol, parcă amintindu-și ceva, parcă străduindu-se să uite altceva. Apoi, așezând o palmă pe mâna sfântului, continuă:

— Cel cu care te-ai întâlnit în Valea Roasă e o lighioană a ne'Lumii, aruncată în lumea noastră printr-o bășică spartă de dincolo, rătăcind lumea cu mintea înjumătățită, un cretin forțos și nemilos, pe numele său Trântă Grămadă. E în etate de câteva sute de ani și greu de prins, căci se preschimbă în ce vrea el, luându-se la trântă cu lumea și înghițind-o. Știam de el de mult, încă de când primii Căutători s-au așezat în Valea Roasă și au ridicat templu, dar doar de două ori ne-am întâlnit cu el. Ori poate de mai multe, dar cine poate spune, că doar prin miros se poate deosebi monstrul de ce nu e el, că pute a ne'Lume, parfum de mai'Lume. Acel Trântă Grămadă a aflat de tine și te-a văzut rătăcind prin pustiu. S-a năpustit asupra ta și v-ați luat la trântă și în rostogolul ăsta, care ție ți s-a părut, fără îndoială, teribil de dureros, Trântă Grămadă ți-a furat o bună bucată din înfățișare, rupând pielea de pe tine, ți-a smuls glasul din gâtlej și glanda din buric și, mai ales, ți-a furat jumătate de duh și a plecat cu ele mai departe, dar unde, nu se știe.

Bătrânul luă mâinile sfântului într-ale sale și pipăi

vârfurile degetelor lui Ta, acolo unde ar fi trebuit să fie unghia, în schimb nefiind decât piele fină, vânătă.

— Ți-a luat și unghiile ca să nu putem citi în ele. Va trebui, fiule, să-ți vezi singur calea ce te așteaptă, că asta nu putem face pentru tine.

Spunând acestea, lăsă mâinile sfântului să cadă și ieși din chilie. Câteva clipe mai târziu un ucenic intră la el și Ta fu tare mirat să vadă că băiatul era străveziu, prin el putea zări pe hol în jos, iar păsări zburau în jurul său, ba unele chiar prin el, ca prin aer gol.

Puștiul îi făcu semn să-l urmeze și Ta se ridică de pe lespedea lui, se sprijini în toiag și porni spre ucenic. Pânza de pe lespede se agăță însă de el și căzu, iar când sfântul se aplecă să o ridice din praf văzu inscripția în relief de pe piatra pe care dormise atâta vreme: numele său, cioplit ordonat în piatră cu daltă și ciocan, iar sub numele său anii între care trăise.

Acoperi înfiorat inscripția și se întoarse spre băiat, care era deja pe hol, aproape invizibil în umbră, doar ochii ce îi sticleau prinzând parcă ceva mai multă formă în capul său eteric. Ta călca în urma sa și băiatul se întorcea din când în când și îi arunca zâmbitor una dintre privirile sale străvezii. Coborâră scări în spirală ce-i duceau tot mai adânc în subteranele nebănuite ale Văii Roase; răcoarea smulgea dureros frisoane din carnea sfântului, broboanele de sudoare stârnite de efort pișcau în ochi, sfântul călca grijuliu treaptă cu treaptă. Ajunseră într-un loc unde găsiră un hol lung ce trebuia străbătut. Ta obosise deja, însă ucenicul nu-i oferea răgaz, mereu încurajându-l să mai facă un pas și încă unul și încă unul. Trecură pe lângă încăperi croite parcă toate la fel, cu aceleași

uși sculptate în piatră, cu aceleași lespezi în mijlocul odăii, dar fără geamuri, ci cu zeci de lumânări și opaițe ce luminau strâmb ucenicii care mișunau prin ele trăbăluind la misterele lor în gesturi mici și calculate. Spre deosebire de încăperea sa, toate acestea aveau multe rafturi, pe care sfântul, străduindu-se să-și mijească ochii și să deslușească formele în bezna acelor unghere, văzu trupurile mai mici și mai mari ale sutelor de păsări moarte. Din când în când un ucenic îi ieșea în față purtând câte o rândunică sau două în pumni. Toate păsările de acolo, de sub pământ, erau moarte și mai toți ucenicii transparenți.

Chiar lângă niște trepte care duceau și mai adânc în inima pământului de sub templu, sfântul zări câteva uși închise și, apropiindu-se, plimbându-și buricele degetelor fără unghii prin șanțurile scrijelite-n lemn – simboluri necunoscute sfântului –, auzi blânde murmure și gemete de dincolo de uși. Nu erau zgomote de durere, Ta era convins, ci de plăcere, ca atunci când e omul singur cu sine și șalele îl ard a poftă. Sfântul nu pricepu și se întristă în jumătatea sa de duh că blestematul de Trântă Grămadă îl lăsase fără minte, să nu poată și el pricepe ce se întâmpla în jurul său, ci să fie doar părtaș tembel și străin propriei sale vieți. Se întoarse către ucenicul călăuză și-l privi încruntat, întrebător, dar băiatul, prea nerăbdător să-l coboare pe sfânt și mai adânc sub pământ, îi făcu semn să-l urmeze.

Sfântul se agăță de funia groasă ce cobora de-a lungul treptelor luminate doar pe alocuri de câte o lumânare scurtă și groasă, amintindu-i de șnurul său roșu din buric, și coborî, treaptă cu treaptă, ca o umbră în umbre a ucenicului străveziu, și el doar o hașură a unui ucenic ce probabil fusese

cândva. Coborâră mult și Ta fu deseori nevoit să se oprească să-și tragă răsuflarea; băiatul aștepta nerăbdător lângă sfânt, lumina lumânărilor îl străbătea. În cele din urmă, adânc într-o noapte care, acolo sub pământ, nu mai conta, cei doi intrară într-o încăpere vastă, săpată în roca unei peșteri și în care primul lucru pe care îl văzu Ta fu perechea de cuburi gigantice de piatră, suspendate parcă de o mână nevăzută deasupra unui cazan imens de fontă, frământând neîncetat. Praful răzuit de pe laturile ce se frecau unele de altele cădea în cazanul din mijlocul peșterii și Ta observă că era aproape plin. Din când în când câte un ucenic se smulgea umbrelor și ieșea din spatele vreunei stalagmite și, scoțând un dop dintr-o parte a cazanului, lăsa praf fin să se scurgă în găleata pe care o căra apoi la loc în umbre.

Ucenicul îl chemă pe Ta să coboare și, făcându-i semn să intre în cazan, se dădu câțiva pași în spate și dispăru printre straniile formațiuni subterane, printre care sfântul bănuia și simțea sute de ochi urmărindu-i fiecare mișcare. Ta se urcă pe marginea cazanului și se lăsă să cadă în nisipul fin, catifelat. Se adânci până la bărbie în praful ce se stârnise în jurul său, orbindu-l și gâdilându-i nările. Înaintă prin el spre mijlocul cazanului, pășind ca în transă, căutând nici el nu știa ce, până când se lovi cu piciorul de ceva de pe fundul imensului butoi. Atunci auzi mugetul și vaietele îndepărtate. Lovi din nou, ascultă; cineva plângea scufundat în praf. Sfântul își adună toate puterile și trase o gură adâncă de aer amestecat cu praf și se adânci cu totul sub nisip. Începu să caute cu ochii închiși obiectul scufundat. De acolo, din imperiul prafului, sfântul putea auzi vaietele mai limpede și înțelese că era plânset de femeie. Pe Ta îl dureau toate, dar se grăbi să

găsească și dibui un braț, sau un picior și trase. Ridică trupul la lumină și-l sprijini, cât putu, cu jumătatea superioară deasupra prafului, care, încetul cu încetul, se așeza la loc în jurul său, reîntregindu-și domeniul. Sfântul împietri a doua oară la văzul acelei femei cu ochii plini de praf, orbită-n ghemotoace de nisip, cu buzele uscate, gura plină de piatră pisată, dând încet din cap dintr-o parte în alta și văitându-se din gâtlejul său cu piele fină, întinsă, mumificată sub greutatea eternă a nisipului. De sus, Ta auzea roca pisând neîncetat.

Femeia era goală, sânii pleoștiți lung de-o parte și de alta a pieptului, brațele ei firave și scheletice încercând să se agațe de Ta ca de un ciot de viață. Cu vocea plânsă încercă să zică ceva, dar vorbele îi păreau neputincioase, lacrimile înfundate- colb pe la margini de ochi, mici mărgele de mizerie, și, în acea zbatere, sfântul văzu despicătura largă din burta femeii. Pântecele acesteia fusese cândva tăiat și un miros putred ieșea din rană cu fiecare mișcare. Sfântul încercă să întrebe ce era, ce făcea, cine era, orice, dar găsi că, în afară de câteva sunete răzlețe și jalnice, nu izbutea să rostească nimic altceva. Își plecă urechea la buzele femeii și încercă să deslușească spusele ei șoptite. Femeia se străduia să-i spună ceva. Repeta neîncetat, încet, tare încet, ca și cum ar fi fost ascultați de însăși esența aerului malițios din jur, un singur cuvânt:

— Privește... privește... privește...

De parcă ar fi știut de la începutul timpurilor ce avea de făcut, sfântul se aplecă și-și vârî capul cu totul în pântecele putrezit al femeii. Clipi o dată, de două ori și o arhitectură a măruntaielor se reordonă ca prin vis și îi arătă sfântului forma unei cetăți cu rădăcini. Ta începu să spună:

— B... b... b...

Rostea acea literă ca și cum ar fi ales să-și dea ultima suflare acolo, cu capul în mațele femeii, dar ea părea să fi știut ce voia sfântul și i-l arătă pe Bartholomeus, bunul său prieten: arhitectura mațelor se desfăcu și cetatea dispăru, dar se aranjă din nou în chip diferit, iar sfântul văzu o grădină și în grădină mult pământ și sub pământ un sac de iută și în sac un pumn de oase ce, Tau știa, îi aparținuseră cândva bunului său tovarăș de ucenicie.

CINE EȘTI? CINE EȘTI? CINE EȘTI?

Ulrik era deja un flăcău împlinit trupește, când a fost mutat din atelierul bătrânului Nortt în cele ale Marelui Inginer Al-Fabre. Stătea pe pragul de lemn în care scrijelise de atâtea ori tot felul de formule matematice și de simboluri inventate în joacă, trecând cu palma peste ele și văzând că nu se ștergeau și urmărea venirea noilor învățăcei, niște boboci amețiți mânați de noul profesor cu brațele, nu cu bastonul, cum făcuse Nortt, iar Ulrik vedea în ei devenirea sa, știa că și ei aveau să ajungă să-și înțeleagă tainele și meșteșugurile, și ei aveau să ajungă să lucreze pentru Poartă, și ei aveau să se îndrăgostească pe furiș de copilele Porții.

Când a intrat în imensele atelierele ale lui Al-Fabre, Ulrik era deja un adolescent vânjos, cu minte sclipitoare și brațe puternice, dar cu sufletul încă ros de tăcerea în care se scufundase Karina în urmă cu un an. Nu o putea uita, nu și-o putea alunga din minte și din suflet, și acolo unde se cuibărea de obicei amintirea ei totul se înnegrise, cauterizat de ghemul de regret ce ardea și mistuia prin el.

Dacă în micile și înghețatele cămări ale lui Nortt Ulrik se simțise puternic și în control, ocrotit în tovărășia sa de ceilalți băieți care duceau și ei povara talentului lor, în giganticele încăperi ale lui Al-Fabre lucrurile stăteau altfel: vaste odăi luminoase, ce dădeau dintr-una într-alta prin uși cu arcade imense, tavanul o bucată mare de sticlă ce plutea inexplicabil deasupra lor ca un al doilea cer, mese și bănci și menghine și freze, munți de dalte și grămezi de cuie; prin colțuri îndepărtate ardeau focuri, metale stinse în apă, apă ridicată-n aburi, zgomotul ciocanelor străbătând atelierele dintr-o parte în alta,

și, din când în când, câte un nor verzui sau ocru se ridica deasupra vreunei mese, acompaniamentul vreunei explozii nereușite sau planificate; cărucioare duceau pe șine prinse în podea machete și schele de la o masă la alta și pe pereți, până sus la baza cerului fals, dulapuri cu cărți și pergamente adunate din toate zările comunicau prin scări și prin podețe ce treceau peste capetele ucenicilor. Erau acolo nu doar tâmplari, așa ca Ulrik, ci și fizicieni care calculau căderea ghiulelelor dintr-o lume în alta, chimiști care treceau elementele dintr-o stare de agregare în alta – dintr-o lume în alta –, matematicieni care stăteau mai mult agățați de sfori din tavan, scrijelind pe sticlă formule matematice ca și cum ar fi scris pe cer, biologi care, aplecați peste vreo veveriță din altă lume, notau mișcări sau disecau creaturi din pre'Lume și post'-Lume fără să știe că sunt aceleași, aflate doar în timpuri diferite; și tot așa, camere prelungindu-se parcă la nesfârșit sub cerul dublu (înstelat și înnorat, scrijelit și pictat).

A fost bine primit și vestea talentului său a circulat ca vântul printre băncile de lemn, iar toate privirile acelor prime zile fuseseră mereu ațintite asupra sa. Tot în acele prime zile a aflat și Ulrik adevăratul motiv și țelul suprem al întregii sale ucenicii începute la umbra bătrânului Nortt și împlinite, iată, la aceea a Marelui Inginer Al-Fabre.

Marele Inginer nu era chiar atât de mare la trup pe cât lăsa numele său să se înțeleagă, ci era mai degrabă scund și îndesat, doar tălpile înalte cu toc și claia de păr ciufulită ce-i mai adăugau staturii centimetri. Avea o burtă imensă pe care, atunci când avea nevoie de ambele mâini să arate ceva prin aerul din jur, își așeza creioanele, compasul și riglele de lemn. Era tare vioi și vocea sa ascuțită era parcă însuflețită,

fiind capabilă, dintr-un singur răcnet, nu doar să umple o imensă încăpere, ci și să treacă dintr-un atelier în altul, oprind sau pornind muncile ucenicilor într-o clipită.

Despre Marele Inginer Al-Fabre se spunea că ar fi fost primul care ar fi înțeles dinamica, poziția și structura lumilor pe trupul lui Tapal și tot primul care izbutise să le așeze pe toate într-un raport logic, impecabil matematic, condensând totul într-o singură formulă care, cică, nu exista decât în două locuri: în mintea sa și pe o bucată de hârtie dintr-o odaie ascunsă a Bibliotecii Regale, ambele ferecate bine și păzite cu sfințenie.

— Măi, trântorilor, a început să le vorbească de pe podiumul căptușit cu perne al sălii de curs a marelui atelier, bine ați venit! Poate că unii dintre voi, deștepți așa cum sper să fiți, ați înțeles de ce vă aflați aici, alții – sper să nu fie prea mulți – încă nu. Ați venit aici de la atelierele lui Nortt și ale lui Caruch, din gropile cu sulf ale lui Liloh, din odăile încărcate electromagnetic ale lui Zbir (vă văd, voi ăia cu părul zburlit) sau din multe alte locuri care nu sunt ca marele atelier al lui Al-Fabre. Ați crescut, v-ați jucat, ați învățat – unii dintre voi au cunoscut poate prima iubire, alții poate au dat deja piept cu moartea. Sper că ați luat aminte la toate și mai nădjduiesc că v-ați jucat destul. Pentru că aici, în atelierele mele, nu mai e loc de joacă și misiunea voastră trece peste iubirile și morțile mai'Oamenilor de acum și de aici. Talentele noastre nu au nicio noimă, dacă nu sunt puse la încercare în proiectul marii unificări a lumilor – cele apropiate și cele îndepărtate –, cotropite și infestate acum de viermi din toate națiile, care nu cunosc adevărata pronunție a Primului Cuvânt. Noi, mai'Oamenii, îl știm, ba mai mult, acel cuvânt este rădăcina formulei

al-fabrice care explică universul știut și care se află aici (și și-a ciocănit tâmpla cu buricele degetelor). Din păcate unificarea nu se poate realiza doar cu puterea calculelor sau cu visare, cu închipuire și sforțare a minții, nu, ci trebuie împlinită cu forța brațelor, cu tărie și furie. Prin violență. Aici găsiți rostul muncii voastre, voi, care nu sunteți soldați sau sfinți, ci ingineri, voi veți ajuta soldații și sfintele să înfăptuiască Marea Unire. Nădăjduiesc că știți că de sute și mii de ani se încearcă trecerea dintr-o lume în alta. Uneori e mai ușor, alteori mai greu, tare greu. Dar ne'Lumea e la picioarele noastre! Întindem un braț și e acolo! Am învățat cu timpul să deschidem mici buzunare în tapițeria lumii, atât cât să permitem trecerea unor batalioane mici, dar acele găuri sunt îndată astupate de plăsmuitori din lumea cealaltă, știți asta, și trupele noastre s-au împuținat cu rezultate neînsemnate. Apoi, se știe, sfintele noastre cunosc și stăpânesc taina morții și a putreziciunii, trecând, într-un act de profund altruism și iubire pentru noi, dintr-o existență în alta, dintr-o lume în alta. Dar sunt puține și cu nevoie de ajutor acolo, dincolo de țesătura lumii. A sosit momentul pentru o invazie totală, iar asta nu se poate realiza decât eliberând-o pe Mama Larvă din mai'Lume – să-și capete aripile, să le deschidă, să câștige ce știm cu toții că ne aparține: lumile unite sub un singur cuvânt. Primul Cuvânt!

Munca la Marele Atelier era grea și Ulrik petrecea mai toată ziua aplecat peste Marele Plan. Uneori se trezea noaptea și scotea cubul de sub pernă; șoptea în el, ciocănea încet să nu fie auzit de ceilalți ucenici, dar Karina nu-i mai răspundea. Trebuia mereu să-și amintească să închidă bine ușița cubului, că de la o vreme începuse să pută și mai tare a

mortăciune în cub.

Într-o zi, ucenicii i l-au găsit. Ulrik își clătea fața deasupra cazanului cu apă, când l-a auzit pe unul dintre ei întrebându- printre aburii saunei:

— Colecționezi putori, Ulrik?

Ceilalți au început să râdă în jurul lor, urmărind cubul trecut din mână în mână și dus la nasuri. Se strâmbau și râdeau.

— Nu-i treaba ta, dă-mi-l înapoi!

— Nu cred. Cred că-l mai țin un pic. Să mă dau pe la subțiori cu parfumul tău. Ce, numai tu să miroși bine?

Râsete.

— Ce-i, Ulrik, îți strângi bășinile?

Hohote.

Ulrik s-a apropiat de băiat și l-a prins de bărbie.

— Dă-mi-l înapoi!

Băiatul i-a pleznit una peste încheietură și s-a eliberat. S-a înfoiat tot și s-a lipit de Ulrik, piele udă pe piele udă, în jur aburii ca stârniți de corpuri înfierbântate, pe punctul de a exploda.

— Că ce? Că ce-mi faci?

Cubul încă trecea din mână în mână și, când a ajuns la Arik, acesta nu l-a deschis, nici nu l-a mirosit, ci l-a băgat în buzunar și a dat din cap spre Ulrik. Acesta, în acea clipă de neștiință, și-a lăsat garda jos și băiatul i-a înfipt un pumn în plex și un picior în burtă. Ulrik a căzut pe lemnul ud și soios. Tot aerul a ieșit din el și parcă întreaga viață avea de gând să-l părăsească. Arik s-a aruncat asupra lui și l-a ridicat.

— Ce, a insistat băiatul, vrei și tu? Pișa-m-aș pe voi de lemnari! Marș de aici, mă, moacă de rumeguș!

Loviturile băiatului fuseseră iscusit aplicate să nu lase urme și Ulrik nu a îndrăznit să meargă la Al-Fabre. I-a mulțumit lui Arik și și-a petrecut toată ziua întorcându-și cubul pe toate părțile, să fie sigur că nu pățise ceva.

— Dar ce e, bă? I-a întrebat Arik. Chiar strângi mirosuri? Ce te-a apucat?

— Nu, mă, a răspuns Ulrik. E... altceva.

Arik a dat din cap și a vrut să plece, dezamăgit că nici măcar atât nu primea pentru ajutorul său.

— Stai, a zis Ulrik. E o cutie dintr-o pereche; comunică între ele.

— Îhî.

— Doar că nu știu să-ți spun unde e cealaltă.

— Cum adică?

— Adică până acum un an era la Turnul Roz, în partea de nord a Porții, știi?

— Știu, dar...

— Și de atunci nu am mai primit răspuns. Habar n-am dacă-i tot acolo.

— Dar, bă... ce să caute cubul acolo? Ai intrat acolo?

— Nu, mă. Nici nu cred că ai cum.

— Păi n-ai.

— Am...

— Bă, ți-a căzut cu tronc vreuna de acolo!

Ulrik nu a răspuns. Tăcerea lămurea totul.

— Ești nebun, bă, Ulrik! Nu are rost. Fetele alea de acolo nu au ele ochi pentru băieți.

— Karina avea. Pentru mine.

Arik a început să râdă.

— O fi avut, bă, dar n-are voie. Alea se pregătesc să

devină sfinte și tu n-ai mai auzit nimic de la ea din același motiv pentru care nu am mai auzit nici eu de soră-mea.

— Ce, și soră-ta e tot acolo?

— De șapte ani. O vedeam foarte rar până acum doi ani, dar de atunci deloc. Nici scrisoare, nici nimic. Și nu suntem lăsați să o vedem, să-i scriem. Au un regim dur, bă. Uit-o.

— Cum să o uit, Arik, e cea mai...

— Ei, uite așa cum învăț și eu să o uit pe soră-mea. Ea nu mai există. Nu înțelegi. Ele nu mai există. Pentru mine, pentru tine, pentru alții din mai'Lume. Sunt trimise în ne'-Lume.

S-a lăsat liniștea peste ei și parcă aerul s-a înfofolit întreg în răcoarea nopții.

— Nu știai? l-a întrebat Arik, dar se întunecase deja prea tare ca să-i mai vadă reacția, capul scuturat într-o parte și alta, umerii ridicându-se și coborându-se, golul din priviri și ridurile umflate pe frunte.

— N-o s-o mai vezi.

— Mai povestește-mi despre sfinte, Arik.

Dar băiatul nu i-a mai răspuns. S-a adâncit în așternuturile sale și a început să rumege noaptea cu respirația sa grea, măcinată de tristețe. Lui Ulrik îi părea rău că deschisese vorba despre sfintele de la turn, dar era fericit că aflase ceva despre Karina și că, astfel, și-o adusese mai aproape cu un pas, cu doi.

Cutia era goală, mirosul din ea puternic.

Ulrik a adormit visând o fată pe care nu o mai văzuse niciodată, palidă, lungită într-o cadă, iar în zori s-a trezit întrebându-se dacă nu cumva fata din vis fusese chiar sora lui Arik. Nu i-a spus nimic prietenului său. Cum să-i spună că i-a

visat sora moartă?

Dar viața nu stă în loc, gândi Ulrik, amintindu-și de aceste clipe de ucenicie, și pe toate le schimbă. Arik avea să moară în curând, dar nimeni nu o știa pe atunci. Și, așa cum nu stă niciodată locului, ci se schimbă și preschimbă, viața avea să-i mai ofere în acele săptămâni două noduri pe care să le desfacă în drumul său spre moarte: Al-Fabre i-a dat de veste că rolul său în planul Marii Uniri era mai important decât crezuse și Josefina a mușcat, fără să gândească prea mult, dintr-un bob otrăvitor într-una dintre drumețiile sale prin zări îndepărtate. Dar mai întâi Ulrik coborî în amintirea sa în biroul lui Al-Fabre, că era mai ușor de suportat, amintirea mai blândă cu el, nu la fel de scormonitoare și dureroasă ca cea în care mamă-sa vomita plămâni și fiere și stomac aplecată peste marginea patului, strânsă în brațe de Hampel, și el la fel de golit de viață, deși cu toate organele în el.

Al-Fabre l-a primit singur în biroul său tapetat cu cărți și globuri, cu hărți și mese deasupra cărora pluteau bile în bile; un șemineu imens împingea valuri de căldură printre fotolii și pe sub patul masiv dintr-un alcov al biroului în care marele inginer ședea lungit și sugea dintr-o narghilea cât un stat de om. Așa cum Nortt se despuiase pentru a se obișnui cu căldura Porții, trebuia Al-Fabre să se învăluie în toropeli și perne și șeminee pentru ca toate să-i amintească de deșertul în sânul căruia se născuse în urmă cu peste patruzeci de ani. Sorbea un lichid maro dintr-un pahar mic și l-a invitat pe Ulrik să ia loc printre perne.

— Cum îți place la noi, Ulrik? l-a întrebat.

Tânărul a dat din cap și a zis:

— Îmi place. E bine.

— Era mai bine la Nortt? Stai, lasă, nu răspunde, sigur că era mai bine, ce întrebare e asta? Erai un copil și totul e mai frumos și mai ușor când ești copil.

— Așa e.

— Te-am chemat să-ți spun ce așteaptă Poarta de la tine, Ulrik.

Băiatul însă tăcea. Nu îndrăznea să ridice privirea să-și confrunte dascălul, lungit pe așternuturi fine și despuiat de la brâu în sus, burtă imensă, sâni greori, piept și brațe puternice.

— Multă lume știe deja despre Marele Plan. Avem dovezi că de data asta ar putea merge, dar pentru asta avem nevoie de cei mai buni meșteri din mai'Lume. Nu toți pe care îi vezi în atelier au un rol de jucat în asta, nu. Dar tu, a zis și l-a împuns ușor cu degetul în mijlocul frunții, tu da! Știm de ce ești capabil și credem că tu ești cheia succesului nostru. Avem o grămadă de tineri și bătrâni talentați și iscusiți, cu care sunt încredințat că avem sorți de izbândă, însă niciunul nu poate să facă ceva foarte important. Ceva ce tu poți, Ulrik.

Al-Fabre a supt din tutun și a sorbit tot lichidul dintr-o înghițitură. A rămas apoi suspendat în inhalație, plutind parcă ca un dirijabil gras pe deasupra patului, savurând aromele ce se încălecau în gâtlejul său. Când a eliberat fumul, mirosurile i-au pictat lui Ulrik cetăți din nisip prin fața ochilor, printre ele călăreți ai deșertului, cu chipurile lor aspre, arse de soare, cu pumnalurile lor teșite.

— Tu, Ulrik, vei construi o schelă imensă sub Templul celor Nouă Utere.

Liniște.

Iar acum, la ceva vreme de la acest episod, Ulrik își aminti cu precizie cât de crocantă și transparentă, fragedă și sensibilă fusese acea liniște dintre ei, ca o pojghiță de gheață sub care băiatul știa că zăcea înecat destinul său. Bănuia, dar nu voia să creadă. Întrebările se adunau fierbinte în el, aburi păreau a-i ieși pe gură în locul întrebărilor nerostite.

— Aud? a întrebat Marele Inginer.

— Dar... pentru ce, Mare Maestru? Cum...

— E simplu. Va fi o schelă pe care o vei construi de sub pământ în sus, apoi dintr-o lume în alta. În vârful acelei schele, care trebuie să fie mobilă și flexibilă, se va găsi Mama Larvă, pe care o vei împinge din lumea noastră în lumea lor, în ne'Lume.

— Dar cum să fac asta, mărite Al-Fabre? Nici nu știu cum să...

— Asta e treaba ta să o afli, Ulrik.

— Dar...

— Nu ești tu cel care construiește turnuri ce pornesc dintr-o lume și se termină în alta?

— Da, dar...

— Nu ești tu cel care face mobile ce comunică cu alte locuri?

— Sunt, dar...

— Nu ești tu cel care poate suspenda construcții, care dă viață rumegușului, care simte ce simte lemnul?

Ulrik nu mai știa ce să zică. Frica eșecului pusese deja stăpânire pe el.

— Acum vreo douăzeci de ani aveam un prieten, bun, foarte bun prieten. Mai ceva decât un frate. Avea talentul tău, ar fi putut să pună capăt războiului încă de pe atunci. În

semn de prețuire mi-a sculptat asta, a zis Al-Fabre și a arătat în sus spre bolta de lemn a patului în care era sculptat, cu amănunte împodobite sofisticat, un om plutind în cădere, plin de bube, răni și bășici, pe care se buluceau tot felul de lumi, prea mici și prea delicate pentru a fi deslușite cu ochiul liber.

— Cine? a întrebat Ulrik.

— E Tapal. Așa zicea. Cică îl văzuse când era mic și de atunci vorbea cu el. Evident – se înțelege – avea probleme. Fusese internat de nenumărate ori la lunatici prin mai toate marile cetăți ale mai'Lumii, până ce am ajuns aici amândoi și ne-am împrietenit.

— Ce a pățit?

— Și-a luat viața, Ulrik. Avea probleme. Tu n-ai. Ajută-ne să terminăm războiul ăsta.

— Nu știam că suntem în război, maestre.

— Suntem de când existăm, Ulrik. Acum, hai, lasă-mă, că nu mi-e bine.

Ulrik s-a ridicat și a ieșit din alcovul lui Al-Fabre, nu înainte de a trage cu ochiul la marele inginer care se întorsese deja pe burtă ostenit, amorțit parcă de atâta tutun și zeamă maro, oftând și gemând. Atunci Ulrik a văzut pe spatele acestuia cele șapte guri fără dinți, buze moi ascunse în părul scurt și creț ce pornea de la umeri și cobora până la noadă. Câteva fete au ieșit din umbre purtând vase de lut pline cu nisip roșcat și gurile s-au trezit. Ulrik a împietrit în ușă privind cum buzele simțeau apropierea fetelor și se căscau, primind nisipul pe care acestea îl vărsau încet peste spatele lui Al-Fabre, înghițindu-l și plescăind uscat a plăcere.

Ulrik a simțit mâna puternică a unui slujitor ascuns în

umbre și a ieșit însoțit de acesta. Toată ziua și toată noaptea s-a gândit la Marele Plan, la ce nenorocire s-a năpustit asupra sa. Era bucuros să afle că era o piesă atât de importantă pe tabla de joc al acestui război pe care începea să-l înțeleagă încetul cu încetul, dar se temea cumplit pentru că știa că așa ceva ar fi putut însemna sfârșitul pentru aproape oricine. Gândurile îi fugeau la Hampel, apoi la Josefina, apoi la Karina și tot așa, până când, în zori, gândurile au fost nevoite să se oprească asupra mamei sale. Un băiat i-a înmânat scrisoarea pe care a citit scrijelite doar câteva cuvinte în scrisul tremurat al lui Hampel:

Vino acasă.
Mama moare.
Hampel.

S-a pus îndată pe drum și, în doar câteva ore, era deja în pragul casei, privind la mamă-sa peste umerii aplecați de necaz ai lui Hampel.

— A mâncat ceva acolo, pe piscuri, a zis tată-său fără să se întoarcă spre el, simțind parcă după pas că era Ulrik, după miros și cadența respirației.

— A vărsat?

— Tot ce avea în ea.

— Și tot așa rău e?

— Tot. Nu poate mânca, Ulrik. Cică bobul i-ar fi paralizat gâtlejul, stomacul, mațele în ea. Se mișcă, uite cum se vaită, dar în ea totul zace nemișcat. Nu poate digera ce-i torn pe gât în jos. Nu poate nici măcar înghiți.

— Mă aude?

— Cred că da. E amețită tare, că i-au uns capul cu mac și curcumă, dar văd că tot o dor toate, sărmana...

Ulrik s-a aplecat asupra ei și i-a pipăit fruntea.

— O să fie bine, mamă.

— N-o mai amăgi, băiete, a zis Ulrik. Nu mă amăgi.

Toată acea zi și-a petrecut-o în atelierul tatălui și în curtea părintească, adunând lemne până în miez de noapte, mereu ascultând spre odaia în care o femeie se văita și un bărbat plângea. Fiecare mișcare era însoțită de teama de a nu fi ultimul său gest în timpul vieții Josefinei, sau, dacă trebuia să fie, să fie unul demn de acest lucru, pentru că mișcările din clipele ce acompaniază moartea unui om sunt întotdeauna memorabile și nu pot fi decât memorabile și nicidecum nu pot fi scobitul în nas sau râsul, defecatul sau uitatul în gol ca tâmpitul. Așa că Ulrik lucra de zor, neabătut, fără să-și ridice ochii sau să-și dezlipească mâinile de pe acele lemne și, în zori, a mers la tată-său și i-a arătat dulapul de fag și coșciugul de brad. Prea multe nu i-a spus. Era un șifonier masiv și frumos ornat cu reliefuri delicate, în care, când l-a deschis, Hampel a mirosit lemn de brad și a înțeles.

— Când va să vină vremea, tată, a zis Ulrik răgușit și Hampel a început să plângă, înțelegând că dulapul și coșciugul comunicau unul cu celălalt.

A deschis capacul sicriului și Hampel a văzut că era destul loc înăuntru pentru amândoi. Și-a îmbrățișat fiul și au plâns amândoi până la ultima chemare a cocoșului, când Ulrik trebuia să se întoarcă la Al-Fabre.

— Revin la noapte, tată, i-a zis și a plecat grăbit.

Erau prea multe învălmășite-n el la acea oră, prea multe îl apăsau și-l trăgeau în toate zările, și nu gândea limpede, când, cuprins de pasiuni și de furia față de boala mamei, măturat de sentimente pisătoare pe tot drumul său ocolit

spre Marile Ateliere, Ulrik a luat-o pe lângă curtea Turnului Roz, sperând, poate, să o mai vadă pe Karina o dată. Când a ajuns la vechiul lor loc de taină, a observat că boscheții fuseseră tunși și gardul întărit cu încă un rând de scânduri prin care cu greu se putea uita în curte. Mirosea duhoarea greu de suportat din jurul garnizoanei și a fost nevoit să-și ducă mâna la nas în timp ce scruta prin gard cu ochi mijiți. Nici urmă de Karina. Nu era nimeni în curte și turnul părea și el părăsit.

Într-o clipă de nebunie, simțind că nu mai avea prea multe de pierdut, s-a cocoțat pe gard să poată vedea mai bine în curte. De acolo, de sus, a zărit totuși mișcare: în depărtare niște fete împingeau cazane imense între două clădiri și câțiva băieți cam de nouă, zece ani, fugeau dintr-un loc în altul, în spatele unui alt gard. Încerca să deslușească trăsăturile fetelor, dar erau prea departe și nu a izbutit. S-a uitat în jur și s-a gândit că probabil nu l-ar fi văzut nimeni, dacă ar fi ales să sară în curte și să se strecoare printre...

Dar o smucitură l-a doborât pe spate și Ulrik a simțit pișcătura lațului în jurul gâtului. Câteva lovituri de picioare în piept și-n splină l-au potolit și l-au adormit. În timp ce cădea în somnul negru, chinuit, auzea o voce, sau două, sau poate trei, întrebând fără încetare:

— Cine ești? Cine ești? Cine ești?

***

Cine sunt? Cine sunt? Cine sunt? răsunase în el în cele câteva zile pe care Ulrik și le-a petrecut fără voia sa într-o cameră de sub Turnul Roz. Nu vedea nimic, întunericul era desăvârșit. Din când în când cineva cobora pe o sfoară și îi

aducea de mâncare, o zeamă anostă pe care i-o vărsa cu forța printre dinții încleștați. Își făcea nevoile așa cum și unde zăcea, pe jos, ca animalele. Preț de câteva zile a încercat să strige, să comunice, să afle lămuriri, dar totul fusese în zadar. Uneori aruncau de undeva de sus cu apă rece ca gheața și, de câteva ori, cineva îl biciuise atât de tare, încât Ulrik avusese impresia că îi rupsese carnea de pe oase. Dar apoi, pipăindu-se, a văzut că nu fusese așa, doar frigul și umezeala îi dădeau acea impresie a sfârșelii. Dar în mare parte a timpului era lăsat în pace să zacă în întuneric și să plângă. Doar o dată cineva a vorbit din miezul acelui întuneric, întrebându-l:

— Regreți?

— Da, a răspuns Ulrik plângând, deși nu știa precis ce trebuia să regrete.

— Mai faci?

— Nu, a răspuns Ulrik sughițând, deși nu știa precis ce făcuse greșit.

Când toate puterile păreau să-l părăsească, Ulrik a fost scos și așezat în drum, lângă gard, lăsat acolo de izbeliște. A deschis ochii și a văzut fetele rase în cap îndepărtându-se de el. A strigat:

— Karina! Karina!

Dar niciuna nu s-a întors. Deasupra lui ciripeau păsări în copaci deși. Tufișuri foșneau. Gândaci împingeau bălegar în praful drumului. Viața mergea mai departe. Ulrik a leșinat.

S-a trezit în casa părintească. Pesemne că cineva l-a recunoscut în drum și l-a adus acasă. Ulrik cunoștea acele chipuri care se îngrijiseră de el: erau cele două verișoare ale lui Hampel, care locuiau însă în celălalt capăt al satului Trei Răscruci.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat Ulrik printre buze uscate.

— Noi ar trebui să te întrebăm asta, a venit răspunsul.

De trei ori pe zi femeile îi oblojeau rănile și îi spălau trupul gol întins pe patul său de acasă, patul său de copil. Dar Ulrik nu mai era un copil, ci un tânăr frânt din care ultimele fărâme se pregăteau să se rupă.

— Unde e tata? Unde e mama?

Iar femeile au plecat capul în tăcere.

S-a ridicat cu greu din pat și a mers în camera mare unde a găsit dulapul pe care îl oferise lui Hampel. Și-a trecut degetele peste modelul rindeluit și a zâmbit. A deschis șifonierul de fag și a inspirat adânc. Plămânii i s-au umplut cu miros de brad, dar în aroma lemnoasă a mai simțit ceva ce l-a bucurat nespus de mult: parfumul floral al straielor Josefinei și mirosul ușor înțepător, de om trudit, al lui Hampel. Peste toate astea putreziciunea își împlinea vag misiunea, dislocând trupuri în mici alunecări de teren, profunde mișcări tectonice. A închis dulapul cu cheia și s-a întors către femei.

— Faceți-mă bine.

Ulrik a petrecut apoi o săptămână întreagă lungit în patul din casa părintească, primind din când în când vizitele lui Arik, care îi mai aducea vești de la Al-Fabre, care, aflase tânărul, era tare mâhnit din cauza lui și se gândea chiar să-l alunge din ateliere. Dar Arik nu credea că așa ceva era posibil.

— De ce? a întrebat Ulrik.

— Știi deja prea multe despre Marele Plan.

— Și crezi că Al-Fabre n-are metodele sale să mă facă să tac?

— Atunci pune mâna și lucrează și arată-i că vrei să faci parte din Plan, a zis Arik uitându-se la cei unsprezece

Așchiuță de pe raftul de deasupra patului. Tu i-ai făcut?

— Îhâm.

— Ce ciudați sunt.

— Lasă că așa cred și ei despre tine.

***

Când s-a împlinit săptămâna, Ulrik era înzdrăvenit, mulțumită compreselor și băilor și ciorbelor și infuziilor femeilor, care, când au isprăvit treaba, s-au întors la casele lor, împăcate că au făcut ceva pentru Hampel și Josefina. La plecare, femeile voiau să afle dacă Ulrik știa ceva despre dispariția lui Hampel.

— A plecat pur și simplu, uite așa, Ulrik, băiete. A dispărut fără urmă.

Ulrik a plecat privirea și femeile au știut să tacă. Seara, înainte să se întoarcă la Marile Ateliere ale Porții, Ulrik a dus dulapul în fundul curții și s-a năpustit asupra lui cu toporul, dar nu înainte de a șopti de câteva ori pe la îmbinări că-i iubește. În câteva clipe a redus tot șifonierul la un braț de lemne sparte, pe care le-a aprins apoi, luminând întreaga grădină în miez de noapte. Insecte roiau în jurul lui Ulrik în timp ce tânărul privea lemnul arzând, știind că dincolo de toate astea părinții săi ședeau sub pământ îmbrățișați într-un coșciug, captivi, dar, în sfârșit, cu desăvârșire liberi. S-a gândit la Marele Plan și la Karina și a văzut căile ce duc dintr-o parte în alta, cum numai el era în stare să le descopere, pricepând și, unde nepricepând, forțând Planul ca toate să se îmbine perfect. L-a luat pe primul Așchiuță cu el și a plecat la Ateliere.

La Poartă a reușit să-l evite pe Al-Fabre timp de trei zile, vreme în care s-a ascuns prin chilii și a lucrat fără încetare la

schițele sale pentru Marele Plan. Noaptea se furișa pe lângă Arik, care îi povestea în șoaptă despre fetele de la Turn, supărat nevoie mare că Ulrik nu-l lăsa să se odihnească.

— Zi-mi ce fac acolo, mă.

— Nu știu, Ulrik, nici eu prea multe. Lasă-mă să dorm.

— Povestește-mi de unde ai rămas.

— Nu mai știu unde am rămas.

— Arik! Bă, Arik!

Dar Arik tot cădea în somn și Ulrik îl trezea, prelungindu- visele din somn în trezire, picurând în fiecare tărâm – în cel de vis și-n cel de veghe – stropi mari de cețuri de nestrăbătut.

— Ce știi de la ai tăi? l-a întrebat Ulrik într-una dintre nopți.

— Nu știu multe, cică se pregătesc și ele pentru Marele Plan.

— Să ce?

— Să meargă dincolo.

— În ne'Lume?

— Îhâm, a răspuns Ulrik dintre perne.

Atât i-a trebuit lui Ulrik ca miezul său să se aprindă asemenea unei păduri de uscături. Ardea și lucra, ardea și lucra, și, în a patra zi, s-a înfățișat la alcovul lui Al-Fabre, chiar când maestrul se îmbrăca în odaia sa, nisip cernindu-se de pe spatele său molfăitor la picioare.

— Ah, fiul rătăcitor! a izbucnit Al-Fabre. Ar trebui să cer să ți se aplice câteva bice sănătoase peste spinare, știi asta, nu?

— Da, domnule.

— Dar mi-e milă de tine, măi, prăpăditule, că te-au caftit

ăia de la Turn destul. Meritat! Și, mai mult, a zis Al-Fabre, întorcându-și privirea de la el, povestea cu ai tăi… Îmi pare rău.

— Mulțumesc, domnule.

— Dar sunt tare supărat, Ulrik! Știi cât timp ai pierdut? *Am* pierdut! Astăzi am drum pe la Cancelaria Regală, unde am de gând să vorbesc și despre tine și să cer anumite măsuri de sancț…

Dar Al-Fabre și-a înghițit cuvintele când Ulrik a scos din traista de pe umăr un sul, pe care, din câteva mișcări, l-a desfășurat la picioare. Marele Plan. Maestrul a îngenuncheat, încruntat și neîncrezător, și a început să urmărească liniile trasate în grabă de Ulrik cu degetul său arătător, sub unghia căruia păreau să se fi adunat dune întregi de nisip.

— Hm…, mormăia Al-Fabre. Ah… Îhâm… Hm…

A ținut-o așa mult timp, pe jumătate despuiat deasupra Planului, adâncit parcă în hârtia galbenă ca-ntr-un pârâu.

— Tu ai făcut asta?

— Da, domnule.

— Îhâm… Hm… Dar nu e gata. Uite aici.

— Da, domnule, nu e gata. E doar o schiță; am vrut să o vedeți înainte de a continua.

— Hm… Da… Și aici?

— Aici vom face leagănul pentru Marea Larvă. Încă nu l-am proiectat. E doar schela, cu mecanismele de tracț…

— Știu, știu, băiete! Pot citi și eu! a răspuns iritat Al-Fabre. Vino încoace.

Ulrik s-a apropiat de Marele Inginer, care i-a luat capul în palmele sale cu piele tăbăcită de nispuri și l-a sărutat mulțumit pe frunte.

— Bravo. E bine. Ai făcut bine, i-a zis.

Apoi i-a ars o palmă peste obraz de l-a pus în fund, aruncându-l la doi pași mai în spate.

— Și să nu mai faci figuri niciodată! Hai, la treabă acum.

— Da, domnule, a răspuns Ulrik și și-a strâns Planul.

În chilia sa, Ulrik și-a mângâiat ceasuri bune obrazul înroșit și fruntea binecuvântată, gândindu-se în tot acel timp la Karina și lucrând la două planuri în același timp: unul pentru Al-Fabre și altul pentru el. Erau aproape la fel, doar că unul era ascuns și știut doar de el, tăinuit în restul timpului sub podea, într-o cutie cu cheie, la conținutul căreia putea ajunge prin alte patru cutii pitite în alte patru ascunzători. Un singur lucru era diferit la acele planuri: proiectul său avea o mică încăpere ascunsă într-unul dintre stâlpii de susținere ai schelei ce avea să împingă Marea Larvă dintr-o lume în alta, cu o scară îngustă ce ducea până sus în spirală, cu o mică literă scrijelită în mijlocul ei: *U*. De la Ulrik. Știind de la Al-Fabre că fiecare construcție trebuia să aibă un nume pentru a prinde viață și a fi trainică, a scris deasupra planului cu litere de-o șchioapă, puternic înflorate: *Karina*.

Marele *său* plan începuse.

SĂ FII LA RĂSCRUCE DE OAMENI, CĂI ALEGÂNDU-TE

Sfântul Tau își începu noua ucenicie într-o zi cu vânt teribil ce mătură Valea Roasă dintr-un capăt în celălalt, de parcă ar fi căutat pe cineva în orice crăpătură, întorcând orice bolovan. Sfântul fu dus prin coridoare noi într-o încăpere în care nu găsi decât o masă în mijloc; pereții erau ticsiți cu rafturi pe care, la interval de-o palmă, erau așezate cadavre mai mici sau mai mari de păsări. Vântul dădea turbat târcoale templului și frunze foșneau furioase în geamlâcuri. Aerul era păstos, îmbibat cu praful cuburilor ce se măcinau peste tot. Tau ridică ochii și privi cerul prin deschizătura din perete: o furtună se anunța.

Nu i se explicase nimic, fu lăsat în mijlocul odăii între hoituri despicate de păsări. Văzu o despicătură în perete, printre rafturi, și împinse piatra. Era o ușă care dădea într-un scurt culoar pe care alți ucenici, unii întregi, alții doar pe jumătate plămădiți, păzeau tăcuți prin fluieratul vântului pe holuri, intrând într-o încăpere și ieșind din alta, ba ducând în pumni păsări vii ce se străduiau să bată din aripi, ba mărunte hoituri, întărite și răcite. Tau îi urmări și descoperi că intrau într-o încăpere ceva mai mare decât restul, în care, de-a lungul pereților, atârnau în cuie și cârlige colivii imense în care zburătoare de tot soiul își duceau veacul. Tau deschise una dintre colivii și izbuti, după câteva nereușite, să prindă o rândunică. Porni cu ea înapoi spre odaia sa, oprindu-se însă în dreptul unei alte chilii și trăgând cu ochiul la ce și cum făceau ceilalți ucenici. Iată ce văzu:

Ucenicii desfăceau pumnul, prindeau pasărea de picioare cu îndemânare și îi izbeau capul de lespedea de piatră.

Animalul înceta dintr-odată să mai ciripească ori să se mai zbată și era întins pe masă și eviscerat cu mișcări sigure de ucenici din doar două, trei gesturi fugare. Măruntaiele erau pescuite cu vârfurile degetelor și azvârlite într-o găleată de la picioarele ucenicului. Fără să mai zăbovească, lua hoitul golit și pornea pe coridor până la odăile cu uși zăvorite, care semănau cu acele încăperi cu gemete de plăcere, pe care sfântul le văzuse când coborâse la femeia din praf să-și cunoască taina și misiunea.

Merse la masa lui de piatră și, strângând puternic din ochi, izbi pasărea de colțul lespezii. Simți cum cedă în pumnul său, înmuiată toată ca un burete, și fu îndată cuprins de remușcări. Așezând pasărea pe masă în fața sa, începu să-i mângâie pieptul și burta în spatele cărora nimic nu mai mergea. Fără să priceapă de ce și cum, Tau luă șișul de pe masă și despică burta animalului. Scoase tot ce putu din cavitatea încă fierbinte și lepădă în găleata de la picioare tot mecanismul acela organic devenit în doar câteva clipe atât de inutil. Privi măruntaiele pe fundul găleții ca pe un gest obscen ce prinsese trup.

Totul în jur îi păru mai negru și mai cenușiu, dar apoi văzu că cerul se întunecase și mai tare și vântul își împingea regatele de nori cu repeziciune, încălecând și descălecând furtuni deasupra Văii Roase. Sfântul luă cadavrul mic în pumn și plecă spre cămările închise. Găsi una liberă și intră, dar fu uimit să găsească înăuntru nimic altceva decât o vază de lut cu un buchet proaspăt de flori dintr-un soi de care nu mai văzuse niciodată. Încăperea era mult mai mică decât și-ar fi închipuit-o și, dacă ar fi întins brațele, ar fi putut atinge pereții cu vârfurile degetelor. Singurul răgaz în acea

monotonie a pietrei nu erau decât firida în care era așezată vaza și spărtura din perete, un soi de geamlâc de-o palmă prin care sfântul nu putea vedea decât un ciot de nor înfuriat ce-și schimba mereu înfățișarea. Dar nu dură prea mult și Tau simți parfumul copleșitor din vaza din fața sa. Din florile roz-violet ce atârnau flasc printre frunzele tari cu țepi aproape că putea vedea ridicându-se aburul greu al miresmei amestecate și întreg buchetul îmbujorat îl purtă pe sfânt cu gândul la labiile Katherinei, cărnoase și învinețite de plăcere. Simți o durere surdă în șale și, când plecă privirea, se văzu mai întărit decât fusese vreodată, penisul mai să plesnească prohabul și să se arate în întreaga sa splendoare neașteptată. Cu o mână ținea strâns rândunica, cu cealaltă căuta să-și elibereze penisul din pantaloni, mirat la văzul acestuia, vânăt, umflat, cu vene ce pulsau dureros a plăcere. Se uită grăbit pe jos, căutând pete, încercând să priceapă ceva, dar podeaua de piatră era curată și nimic nu părea să aibă un sens. Fu cuprins cu violență de o poftă covârșitoare de a-și elibera sămânța și, țintuind cu privirea acea plantă lascivă al cărei parfum îl zăpăcea și îi stârnea pofte adânci, începu să-și frece mădularul, dar, când fu aproape gata să juiseze, fu cuprins de un instinct bizar care îl făcu să așeze pasărea în dreptul capului penisului și să se reverse cu totul în pântecele acelui animal. Tau fu îndată cuprins de rușine și, încă amețit și ștergându-și balele adunate în colțul gurii, ieși pe hol și dădu nas în nas cu un ucenic ce ținea și el o vrabie în rana căreia sfântul văzu picătura vâscoasă de sămânță. Ucenicul zâmbi.

Sfântul se întoarse în odaia sa de lucru și așeză pasărea moartă pe raft. Odată încheiat ritualul, Tau se opri să se gândească la cât de firesc se mișcau toți ucenicii pe acele

coridoare, ca de la sine înțeles, ca și cum intenția tuturor curgea printre ei ca un fluviu al mișcărilor, al gesturilor bine stabilite de cineva mult mai vechi decât ei și aflat mult mai departe. Sfântul simțise, încă de când fusese adus la Căutătorii de Cheie, că gesturile îi deveniseră doar parțial ale lui, restul răspunzând unor voințe supreme, comune, ce pulsau în venele tuturor ucenicilor din Valea Roasă, cei străvezii ori nu.

Când să se întoarcă în chilia sa, trecu pe lângă el un ucenic care merse drept la noua sa pasăre așezată pe spate, o luă și plecă cu ea.

Ceva mai târziu, sculat în miez de noapte, fu luat de mână și dus undeva sub templu, unde, la lumina unor lumânări urât mirositoare, bătrâni șopteau vorbe doar de ei pricepute pe deasupra burților cusute ale păsărilor, în care, sfântul știa, sămânța ucenicilor prindea rod de nouă viață. Spre dimineață, păsările moarte tresăriră o dată, se ridicară cu graba firească a zburătoarelor și, încercându-și de câteva ori aripile, zburară prin spărturi în pereți, cântatul lor pierzându-se prin galeriile ce, iată, purtau păsări moarte și înviate spre cerul negru de deasupra Văii Roase.

A doua noapte fu trezit de o rândunică ce se așeză pe pieptul său și îi oferi în dar o alună găsită, probabil, la mare depărtare de stearpa vale, pe lângă satele oamenilor. Sfântul mâncă aluna și zâmbi, când observă că noi pene crescuseră ordonat peste cusătura pântecelui păsării.

Dar asta nu fu ultima taină pe care sfântul Tau avea să o cunoască în templul Căutătorilor de Cheie din Valea Roasă. Era la răscruce de taine, își amintea că i se spusese, dar sfântul abia acum, când primi vizita bătrânului, începu să

priceapă cu adevărat ce însemnau acele vorbe.

Bătrânul părea deja ceva mai palid și, într-o anume lumină, sfântul putea vedea că bătrânului îi lipseau petice vaste de ceafă, că degete mici de la ambele mâini dispăruseră și ele și că inelarele începuseră să lase lumina să treacă prin ele. Nu era ca și cum acele bucăți fuseseră secerate sau hăcuite, nu, ci păreau a fi acolo, dar în același timp nu. Bătrânul dispărea încetul cu încetul.

— Nimeni până la tine nu a mai trăit la răscruce de taine, sfinte. Ucenicul crește, învață și duce mai departe cât de bine poate taina încredințată lui. Ucenicii din Albarena au pornit căutarea de Cheie prin Talpă, citind în unghii și izbutind să fie nemuritori. Cei ai lui Moșu' Tace cos și peticesc țesătura lumii, croind straie trainice de cuvinte. Tu însă te-ai născut cu ghemul în buric și, înțelegându-le pe toate astea, ai putut fi mai mult decât noi toți la un loc.

Spuse toate astea pe un glas atât de subțire, ca un abur ce i se evapora din gâtlej, de parcă transparența trupului molipsea și vocea. Tau fu nevoit să-și plece urechea la buzele moșului pentru a le auzi pe toate.

— Dar, sfinte, ți s-a făcut și o întreită nedreptate: ți-au pus piedică uceniciei la Moșu' Tace, alungându-l și distrugându- taina și biblioteca, ți-au smuls ghemul cu fir roșu în trântă și te-au lăsat fără glas pentru a nu atinge nemurirea. Dar nu ești singur, fiule, și te vom ajuta să pui totul pe un nou făgaș. Se anunță multe nedreptăți în nodul pe care sunt încredințat că l-ai aflat în măruntaiele Femeii. Înclin să cred în profeții și sper că ceea ce ai văzut a fost o cetate. În acea întretăiere de căi, ne'Lumea se pregătește să intre-n Lume și tu, sfinte, ciung și înjumătățit în duh, încă mai poți opri toate

astea. Armatele noastre sunt doar umbre ale celor ce se pregătesc dincolo de Lume, dar tainele noastre muncesc în duh neînfricat.

Sfântul ascultă totul țintuind cu privirea un gol cât un ban de aur în piciorul bătrânului, ceva mai jos de degetul mare, prin care putea vedea limpede podeaua.

— Cele trei taine din tine trebuie date mai departe, zise moșul, și-ți trebuie nemurirea sfinților din Albarena. Tu nu mai ai glas, dar avem noi și pentru tine.

Și, punând punct, bătrânul se sprijini chircit în bastonul său și-l trase pe sfânt de mânecă să-l urmeze. Merseră într-o aripă a templului în care Tau nu mai fusese. Sunetul de moară al cuburilor ascunse probabil în pereți sau dincolo de ele era și mai puternic prin acele coridoare prost luminate. În spărturile în care de obicei sfântul ar fi văzut chipuri de ucenici urmărindu-l, erau așezate măști de lut ale unor bătrâni, cu gurile ușor căscate în care cineva așezase pene de păsări, ca un omagiu pe măsura tainelor acelui straniu ordin al Căutătorilor de Cheie.

Fu adus într-o încăpere în care găsi strane de lemn așezate de-a lungul pereților, confesionale întunecate din care se auzeau șoapte ce se încălecau în mijlocul odăii înalte, într-o acustică anume gândită. De ai fi tras cu urechea la ce se șoptea într-una dintre acele coșmelii minuscule, nu ai fi priceput nimic, căci tot ce păreau a fi erau jumătăți de cuvinte, onomatopee și intenții de rostire, însă, de te-ai fi așezat într-un anume loc, chiar în mijlocul camerei, cu tălpile pe un mozaic fin ce desena o cheie în podea, atunci ai fi izbutit să înțelegi cuvintele adunate într-un loc, frumos și ordonat împinse în propoziții și fraze cu tâlc. Dar sfântului nu i se oferi acest

răgaz, ci fu împins într-una dintre acele strane și înghiontit să se așeze. Tau se rușină, că vedea și el, deși era o beznă aproape desăvârșită în acele celule de lemn stătut, că abia dacă era loc pentru cei doi ucenici, unul mai în vârstă decât celălalt. Dar făcu așa cum i se ceru și urmări tăcut și cu mâinile împreunate în șale spectacolul pe care încă nu îl înțelegea, temător, dar recunoscător în duhul său frânt că nu mai era singur pe lume.

Cei doi din fața lui nu se atingeau, ci stăteau foarte aproape unul de celălalt; doar cel vârstnic vorbea, șoptind cu putere resturi de cuvinte și sunete fără noimă. Celălalt ținea ochii închiși și capul plecat și, când sfântul îl cuprinse cu totul cu privirea, Tau văzu că tânărul nu avea mâini. Apoi observă că stătea chircit pe un singur picior, veșmântul cenușiu atârnând bleg acolo unde ar fi trebuit să i se termine firesc corpul în extremități tinere. Cel care vorbea vărsa cuvintele asupra tânărului, care le prindea în lobul urechii, cu capul ușor aplecat, incomod în stângăcia trupului său incomplet. Tau fu apoi scos de acolo și dus în celelalte confesionale, unde văzu pe rând alți ucenici tineri cu infirmități ale invizibilului mâncându-le alte părți ale corpului, dar și cu ucenici mai vârstnici care începuseră, la rândul lor, să lepede bucăți din trupul lor vizibil, nestingheriți în datoria lor de a șopti incantațiile ce se nășteau în ei, dar care prindeau viață în afara lor, în mijlocul odăii. Când sfântul ieși din ultima strană, trecu pe lângă cheia desenată-n mozaic în podea și simți aburul cald și corporal ce părea să plutească slobod în miezul odăii, purtat parcă în nor de cuvintele ucenicilor ce se adunau din strane și erau împinse de-a lungul unor arcade înalte până în zenitul încăperii, unde cădeau spre pământ înglobând

sensuri noi într-o voce unică. Pentru o clipă, Tau se întrebă ce credea aburul despre el și dacă știa că exista.

În zilele următoare, Tau se gândi neîncetat la ucenicii din camera cheii, cei care păreau a se compune și descompune într-un ritual pe care încă nu-l putea cuprinde cu mintea sa ciuntită. Pe timpul zilei mâinile sale dibace câștigau în îndemânare și degetele scurmau cu viteză incredibilă în burțile păsărilor. Învățase să-și împartă sperma ca să-i ajungă mai multor păsări, pe care le așeza apoi pe raft cu burțile lor însămânțate și pe care le găsea treze la sfârșitul zilei într-o încăpere năpădită de muște și înecată în miros stătut de sămânță bărbătească. Ucenici orbi și bătrâni deschideau ușor ciocurile animalelor și șopteau ceva numai de ei știut. Păsările își deschideau ochii ca două mărgele pline de proaspătă înțelepciune și zburau prin nișele lor din perete spre zări nebănuite. Alunele de pe pieptul lui Tau, dimineața, la trezire, erau din ce în ce mai multe.

Dar când zilele se repetau într-un anume fel, era luat de bătrânul cu baston și dus în camera cu cheie, unde era îngenuncheat și încurajat să urmărească cu mare atenție faceri și desfaceri. Văzând că ucenicii erau mereu aceiași, pricepu că, acolo unde în urmă cu câteva zile lipsise o mână, membrul era acum la locul ei, dar că dispăruse cea a povestitorului. Tau, urmărind atent mecanica aceasta bizară de-a lungul mai multor săptămâni, înțelese că cel care povestea se împuțina, membre dispăreau și vorba atârna tot mai flască în golurile sale, iar cel care asculta se înmulțea, membre îi creșteau acolo unde nu avusese decât gol și vorbele se împlineau în carne crescută pe tânăr puternic, până când, într-una dintre acele zile în care i se permitea coborârea în odaia tainelor,

sfântul Tau găsi confesionalele vizitate doar de câte un ucenic, recunoscând în ei pe tinerii ascultători, aplecați încă pioși și disciplinați în dreptul unui spațiu gol în care nu cu multă vreme în urmă fuseseră povestitorii, dar care acum nu păstra decât câte o robă mototolită pe podea.

Vreme de zile întregi sufletul îi fu atât de tulburat de taina aceea, pe care acum o înțelegea mai bine, încât șișul său tăia strâmb burțile păsărilor, degetele sale uitau bucăți de măruntaie în zburătoare, sămânța sa pica pe jos în cămara parfumată; neatent, privind în gol, Tau se gândea, cuprins de o emoție îmbătătoare pe care nu mai sperase să o simtă vreodată, la menirea Căutătorilor de Cheie care cunoscuseră nemurirea. Înțelegea și el că, odată aflate secretele în lungile lor pelerinaje în căutarea cheii, acestea nu puteau fi încredințate cu ușurință altora, fie ei și ucenici fideli ai ordinului, ci puteau rămâne în siguranță în cugetul sfinților din Albarena doar dacă acel cuget, același, era dat mai departe. Acei ucenici pe care sfântul îi vedea mișunând pe coridoarele templului din Valea Roasă nu erau oameni noi, ci vechi călugări ai ordinului din Albarena, care învățaseră cum să trăiască veșnic până când Cuvântul avea să fie găsit și Cheia vârâtă în broască. Pe toate astea le gândi Tau străbătut de tremur și de furnicături zdravene ce îl făcură să scape păsări pe jos, să le calce în neatenția sa, să dărâme găleata cu măruntaie, să amețească, până când fu luat de brațe de ucenici și lungit în somn pe piatra sa. În bezna sufletului său, sfântul dormi un somn fără vise, un bloc negru de culoare apăsătoare, care șoptea și se dedubla în nuanțe infinite de negru, toate la fel și totuși diferite. Acele zile în care sfântul dormi dus fură pentru el cele mai triste din Valea Roasă.

Dar, în cele din urmă, sfântul se trezi și scutură grămezile de alune de pe pieptul său, zâmbindu-le păsărilor ce-l așteptaseră pe pervazul geamlâcului său. Cerul era senin dincolo de perete și Tau era bucuros că trăia. Încercă să se întoarcă la truda sa din chilia cu rafturi, dar găsi că pântecele îi era secat și, întristându-se, hotărî să mai aștepte, lăsând sămânța să crească și să se-nmulțească în el. Coborî în camera cu cheia în mozaic și urmări din ușă siluetele celor care, doar aparent singuri, ascultau liniștea lăsată în urmă de ecoul vorbelor ce se adunaseră cândva în aburul de deasupra cheii.

Așa mai trecură două zile, Tau încercând să smulgă în zadar sămânța și urmărindu-i de departe pe ucenicii ce căpătaseră trup, când fu anunțat, simplu, că urma rândul său. Ce rând? se gândi sfântul, dar bănuiala încolțise deja în el și înmugurise în mici bobi de bucurie, purtându-l parcă plutind spre camera cu mozaic, unde găsi ucenicii rostiți în trup întreg adunați în mijlocul încăperii, inhalând aburul de deasupra cheii cu ochii închiși, sugându-l pe tot în plămânii lor tineri, noi, deschizând apoi ochii și ieșind din cameră, trecând pe lângă Tau. Miroseau cu toții, gândea sfântul, a piele fină și lăptoasă de bebeluș, erau oameni noi și totuși vechi, Căutători de Cheie milenari ale căror celule abia împlineau câteva zile sau săptămâni. Rămase singur în încăperea vastă; departe cuburi de piatră măcinau cuburi de piatră. Coborî și se așeză cu tălpile pe mozaicul cheii; aburul dispăruse, plecase purtat în plămâni de ucenici nou-născuți.

— Intră! auzi îndemnul și Tau văzu o mulțime de ucenici în ușă, privindu-l de sus cu blândețe.

Sfântul se uită la strane, apoi la ei, apoi din nou la strane.

— Oriunde, veni aceeași voce.

Sfântul intră în primul confesional și se așeză în genunchi. Își aminti de toate pe care le văzuse de când era la Căutători și avu impresia unor amintiri ale unor întâmplări pe care nu le trăise niciodată, ale unor existențe pe care nu le cunoscuse – se buluceau în el, luptând pentu întâietate. Era în acele confesionale ceva din toți ucenicii care au fost vreodată, și ceva din toți cei care aveau să mai vină, iar sfântul se simți din nou ca în Pragurile pe care le colindase în fragedă copilărie. Se temea totuși mai mult decât atunci, deși în acele vremuri nu fusese decât un puști neajutorat; acum, cu tot ce văzuse și cu tot ce trăise adânc gravat în sufletul său și tatuat pe sub pielea ce-i fusese smulsă, sfântul era cuprins de teamă, căci una e să fii la răscruce de drumuri, alegând căi, iar alta e să fii la răscruce de oameni, căi alegându-te. Începu să tremure și încercă să repete cuvintele pe care le auzise de atâtea ori în acele cămăruțe, dar vorbele i se împotmoliră în gâtlej, încălecară limba moartă, imobilă, buzele adunându-se în arhitecturi de țărm inutile. Liniștea le eroda încontinuu, maree, maree.

Neputința dădea târcoale fricii și sfântul se întreba neîncetat cum avea să poată vreodată răzbuna pe Katherina sau pe frații ucenici? Cum să salveze cetatea ce se arătase-n măruntaie, tremurând în membrane-nsângerate? Cum să pună piedică unui rău mai puternic decât el, când tot ce avea era o jumătate de duh și un trup frânt, bun de lepădat?

Plângând și frământându-și mâinile, îi păru că pumnii săi erau cei ce se măcinau în sunet de moară, nu templul, nu lumea de afară, nu tot de la Tapal încoace. Și, când să se ridice și să plece, auzi glasurile însumate ale ucenicilor

templului, adunați cu toții în și printre confesionale, șoptind îmbârligat, firimituri și, totuși, bulgăre de sens, și se așeză din nou în genunchi. Se opri din plâns și trase cu ochiul printre faldurile pânzei ce ferea pe cei din confesionale de cei de afară. Îi văzu aplecați și căzuți în truda șoaptelor lor vechi de când lumea, smulse de bătrânul Nifa din adâncurile Albarenei, cetatea coborâtă în pământ în împreunare de pași ai Celor Dintâi. Teama se spulberă și neputința făcu loc nedumeririi, sfântul nepricepând ce făceau ucenicii rostind ceva ce tocmai plămânii săi ar fi trebuit să însuflețească.

Tau strânse din ochi până ce explozii îndepărtate se declanșară în bezna capului său și se lăsă în voia acelor incantații. Dacă stătea ușor adus de spate, înțelegea toate cuvintele de care nu știuse nimic până să intre în noua ucenicie în Valea Roasă, cuprinse parcă din sunete și litere ascunse omului de rând, un alfabet tăinuit cu grijă printre literele alfabetului comun; de s-ar fi mișcat cumva și numai un pic, cât să stârnească un fir de praf, fluxul ce aduna vorbele ucenicilor și le purta prin arcade și de-a lungul micilor șanțuri săpate icicolo în piatră zăpăcea ordinea și intonația și, ca și cum și-ar fi adâncit capul într-un râu, sunetele încetară, fiind înlocuite de altele, la fel de tainice, la fel de încărcate de sensuri, dar care lui Tau îi scăpau. Sfântul pricepu astfel că în golurile limbii, acolo, între o literă și alta, între un sunet și altul, în liniște, sunt lumi întregi, vaste peisaje irigate de râurile nerostitului, lumi împăturite-n lumi, lăsate să dospească în ignoranța omului care crede că, atunci când tace, vorbele nu se urnesc.

Mai târziu (să fi trecut un ceas? două? un secol?) Tau deschise ochii când ultimul sunet al acelor glasuri răsună deasupra lor și ascultă pașii, tălpile tăbăcite ce foșneau pe

piatră – ucenicii se întorceau la ale lor. Sfântul era istovit, ca și cum *el* ar fi vorbit în tot acel secol încapsulat într-o clipă împăturită-n ore. Își șterse sudoarea și lacrimile, își aranjă hainele pe trupul său ciolănos și atunci văzu cele două urme ca două tălpi apărute-n praful din confesional. Tau se aplecă și atinse cu vârful degetului arătător una dintre forme, care îndată se schimbă, alungindu-se și ridicând praful în jur: cel-ce-lua-naștere se ferea. Sfântul zâmbi și ridică privirea: acolo, plutind în aerul din fața lui, sfântul descoperi un ghem de carne cât un degetar și, încercând să-l pipăie, descoperi cu uimire că avea o mică gaură prin deschizătura căreia sfântul zări un capăt de șnur. Glanda se îndepărtă, ca și cum cel-ce-lua-naș-tere s-ar fi retras din fața celui-ce-dispărea, iar Tau plecă privirea, cerându-și scuze și simțind, pentru prima dată de când se trezise în Valea Roasă, că viața sa de împrumut avea totuși o noimă.

Se întoarse cu greu în chilia sa, unde găsi alunele împrăștiate pe jos de un vânt aprig ce măturase Valea peste noapte. Le ridică și le vârî în gură, zâmbind spre păsările ce-l priveau de pe pervaz și ciripeau a salut. Dădu să înghită, dar auzi un pocnet la picioare. Când se uită în jos, văzu aluna, strălucind în glazură de salivă, rostogolindu-se între picioarele sale. Crezând că poate de osteneală nu nimerise buzele, le țugui și așeză cu grijă o a doua alună între ele, pe care o împinse apoi cu grijă pe limbă. Simți aluna strecurându-se prin orificii virgine în gură și o auzi căzându-i din nou la picioare. Cuprins de mirare începu să se pipăie pe gât, pe bărbie, până descoperi golul din care, în confesional, ceva mai înainte, gâlma șnurului luase formă în altcineva. Vârî un deget prin ea și simți cum trecea prin carne și chiar și prin

limbă și se gândi, de data asta fără a mai fi tulburat chiar atât de tare, că trebuia să aibă grijă de acum încolo la ce mâncare băga în gură și că era nevoie să deprindă o nouă metodă de a mesteca, pentru că cea veche devenise, pesemne, inutilă.

Adormi cu zâmbetul pe buze și visă acel tărâm pe care începuse a-l bănui între litere, între l[ ]i[ ]t[ ]e[ ]r[ ]e și se văzu ridicând castele din sunetele aerului măcinând aerul precum pietrele măcinau pietrele în zorii în care două alune îi fură așezate pe pleoapele închise.

***

La templu era mare agitație și foială în acele zile, târșâitul tălpilor și foșnetul robelor sub cuburile ce măcinau parcă din ce în ce mai tare nișe adânci ca cioturi în altă rocă. Capetele ucenicilor în geamlâcurile lor de pe holuri zăboveau parcă mai puțin, mereu se schimbau, mereu cu o neliniște ce schimba expresiile de pe chipuri chiar atunci când cutezau a rămâne mai mult și a observa. Ceva se întâmplă, gândi Tau, în timp ce-și spăla ochii și urechile într-un bol cu apă rece de izvor. Curăța frecând cu degetul gaura din bărbie și din limbă, acolo unde deseori se aduna mâncare pe care o clătea cu apă ca să nu se împută. În urmă cu câteva zile descoperise și găurile din spatele urechilor, mici orificii dincolo de zgârciul lobului, cavități ce păreau a capta mai mult zgomot nedorit din jur și a-l împinge ca printr-o întreită pâlnie spre timpan. Se obișnuise și cu asta, dar ce îi fusese mai greu de acceptat era faptul că degetele mâinii stângi începuseră într-o dimineață să dispară, evaporându-se cu totul până la ultimul ceas al serii, sfântul fiind nevoit să se deprindă să ridice obiecte, să împingă, să deschidă uși, cu o mână pe care încă o mai

simțea, dar pe care nu o mai putea vedea. Acum, în timp ce se ocupa de păsările sale moarte, mâneca stângă atârna bleg pe lângă el, umărul începând și el să se ascundă în spatele spoielii numite lume.

Încercă să țină pasărea cu mâna stângă, cea care era și nu era deopotrivă, dar găsi că nu mai putea, devenise nesigur pe poziția membrului în spațiu, se uita la golul căscat și nu putea spune dacă mâna era aici, sau dincolo, ba chiar nu putea spune dacă mâna lui mai era defel. Se strădui să taie burțile păsărilor moarte cu mâna dreaptă, dar mai mult se zbătu și în final ciopârți câteva mierle. Se înduioșă la văzul lor, așa tăiate strâmb și cu penele jumulite inegal, și renunță. Când sosi ucenicul pentru a duce suflătorului-de-viață păsările despicate, le găsi întărite pe masă și sfântul zăcând trist în umbrele născute pe-nserat. Îl luă de după umerii săi nevăzuți și-l plimbă în tăcere pe holuri, printre ucenici străvezii, și ei cu câte o mână sau un picior invizibil, zâmbindu-i chiar și cei cărora le dispăruse fața, iar sfântul simți că făcea parte din familia lor. Dar mai simți ceva: o neliniște profundă ce împingea ordinul la a se preschimba din ce în ce mai repede, ca un sat golit pe fugă la aflarea veștii ciumei. Zâmbetele lor erau amare, roca se freca de rocă, vântul mătura prin ei toți.

Fu dus la confesionale, unde își găsi dublul mai dospit: îi crescuseră brațe și, iată, umerii pe care Tau îi pierduse. Sala era plină de ucenici mai tineri și mai vârstnici, care, la un îndemn al unuia ascuns printre ei, își dreseră glasul în cor, spărgând flegma tăcerii ca o crustă pe suflete, și începură să vorbească. Glasul lor ciuntit se aduna – parcă-l vedeai – în fața lor, se împreuna deasupra mozaicului. O formă fără față făcea piruete deasupra lor. Vocile erau purtate de arcade, de

nișe și de șanțuri, de crăpături: se adunau în strana sfântului, care, mimând rostirea, mișca din buze pe care începea să nu le mai simtă. O lacrimă se smulse unui gol care trebuie să fi fost ochiul stâng al sfântului din Gaisterștat.

Într-una dintre acele zile, bătrânul veșnic sprijinit în bastonul său îl vizită pe Tau și îi șopti să se încreadă în Femeie.

— E zbatere mare dincolo de țesătura Lumii, sfinte, și bășicile stau să se spargă. Să te încrezi în Femeie!

Dar zilele nu erau de tulburare doar printre ucenicii din Valea Roasă, ci și pentru Tau, care nu mai știa pe cine să creadă și ce să simtă, când se apleca peste suprafața apei să se spele pe un chip ce nu mai era acolo, cu palme făcute căuș doar în mintea sa, căci apa rămânea o clipă suspendată ghem în aer, apoi se strecura prin noua materie din care (nu) era făcut sfântul și picura la loc în izvor, ca o întoarcere acasă. Singura fericire pe care o mai simțea Tau era la văzul noului ucenic ce se năștea treptat în incantațiile răgușite ale Căutătorilor de Cheie. Căpătase brațe, picioare, șolduri, spate în care vaste caverne șuierau în vânt, încă neînchise, creștet pe care câte o lumânare ori alta se reflecta în chelia nouă, lustruită, urechi și nas, un ochi și-o frunte. Părea să fie în chinuri, că uneori se ghemuia și scotea un sunet gutural vecin cu jalea, dar apoi se îndrepta de spate și-și aștepta stoic facerea.

Desfacerea sfântului era aproape desăvârșită.

Și era în acea ultimă zi a sfântului în ucenicia Căutătorilor de Cheie când vestea sosi pe holurile de piatră că armatele ne'Lumii se adunaseră pe buza dintre tărâmuri și că nu mai avea să treacă multă vreme până la revărsarea lumilor, spargerea barajelor, voma lui Tapal, puroiul bășicilor. Sfântul

se sculă și privi în jos și nu văzu decât câte un deget la fiecare picior și o șiră a spinării descărnată din care lipseau vertebre. Roba atârna pe el ca pe un cuier de lemn putred, oricând gata să pleznească. Totul îl durea, deși nu mai avea aproape nimic să-l doară, ca și cum în golul în care fusese cândva sfântul Tau vibra ca într-o cutie de rezonanță întreaga durere a templului din Valea Roasă. Trecu asemenea unei fantome printre ucenicii ce se opriră din alergăturile lor ca să-l privească. Îi făcură loc, iar sfântul străbătu coridoarele netulburat de atingerea nimănui, liber de trup și de duh, ros de dureri ce nu le știa ale sale, o fărâmă de om. Intră în strană și așteptă ultima cântare. Ucenicii își dreseră îndată glasul, tușiră, și începură a șopti ultima desfacere a sfântului.

Vertebrele pocniră încet una câte una, dezlipindu-se de suratele lor și dispărând în aer, luând cu ele zgârciuri și măduvă. Degetele de la picioare se făcură cenușii ca praful de sub ele, apoi se preschimbară la rândul lor în colb. Roba mai rămase o vreme suspendată în aer ca un omagiu de pânză ce încă mai purta mirosul cărnii celui ce fusese cândva sfântul din Gaisterștat. Apoi căzu în praf stârnindu-l.

Tau nu mai era.

Taush deschise ochii și văzu roba prăvălită lângă el. O împături și o sărută cu buzele sale noi, spălăcite de lacrimi noi din ochi noi și, mângâindu-și întregul corp, simțindu-și pielea nouă cu degete noi, zăbovi o clipă cu unghiile în buricul în care, scurmând, găsi un capăt de sfoară și, trăgând de ea, văzu că era roșie.

FELICITĂRI, AȘA ÎNCEPE MOARTEA TA!

Karina a fost mai întâi purtată pe coridoarele Turnului Roz, alaiul oprindu-se în fața fiecărei uși, fetele ghemuindu-se la picioarele Karinei și sărutându-i tălpile care, spuneau în timp ce o făceau, au pășit pe urmele Reginei de Coprolit. Au coborât- apoi în Capela Negrului Întreg, unde i-au așezat picioarele în fântâna plină ochi cu cadavre proaspete, ca Regina să simtă toată sărutările de pe tălpi. Fata a văzut lacătele Trupului de Fier, bine ferecate pe la încheieturile carcasei metalice și s-a întrebat cum reușea Regina să iasă de acolo și să cutreiere subteranele Turnului. Spre seară au purtat-o în sala de mese și i-au umplut farfuria cu mâncare bună. Lângă ea Farah ciugulea din când în când din farfuriile Karinei, dornică să afle cum făcuse.

— Ți-a spus ceva? întrebă Farah.

— Nu. Doar mi-a dat târcoale câteva zile și nopți și, la final, mi-a făcut asta, zise Karina și arătă spre Palma de pe chelie.

— A durut?

— Nu prea. Auzi, Farah, ce știi despre cutia mea?

Farah aflase și ea despre cubul Karinei, ca toate fetele Turnului. Se întoarse și căută siluetele negre ale surorilor Bati prin sala de mese, dar, nezărindu-le, tăcu.

— Hai, vorbește-mi, nu pățești nimic.

— Cică ar fi distrus-o, șopti Farah.

— Ulrik știe?

— Nu știu.

— A mai venit pe aici?

— L-am mai văzut de câteva ori la gard, da. Te căuta.

— Ai vorbit cu el?

— Nu, Kari, mi-e frică. Te rog să...

— Lasă, nu-i nimic. O să-l aștept din nou la gard. O să-i explic.

Mâncară în tăcere până ce Farah nu mai putu rezista și întrebă:

— Auzi, Kari?

— Hm.

— Cum a fost?

— Ce?

— Ce ați făcut... voi doi..., se fâstâci Farah.

— Ah. A fost bine.

— Atât? Bine?

— A fost foarte bine. E mai bine așa?

— Știi că n-ai voie, nu? Că n-avem niciuna voie. Că nu vom... face niciodată. Acum toate se uită cu ciudă la tine; ești sigura care a făcut-o. Știi, nu? Și totuși... ești aici, în Livor...

— Știu. Regina m-a iertat, zise Karina și arătă din nou spre Palmă.

— De ce oare?

— Are un plan pentru mine, zise Karina și sorbi din cana mare cu apă dintre ele.

Farah plecă privirea și dădu din cap. Probabil că avea, se gândi.

După ce se ghiftui bine, Karina își simți pleoapele îngreunate și își dori să doarmă. Vru să meargă în odaia ei să-și așeze capul pe pernele sale pe care nu le mai văzuse de nici nu mai știa cât timp, însă alaiul ce o însoțea la fiecare pas coti la dreapta, nu la stânga, coborâră scări, urcară altele, merseră tot mai repede, nu se opriră. Karina ceru să fie dusă

la ea în odaie, să se odihnească, să...

— Aceasta este Calea Livorului, spuse una dintre fetele mai mari și o împinse într-o încăpere goală, fără pat, fără scaun, fără ferestre. Felicitări, așa începe moartea ta!

Karina rămase singură și începu să strige. Lovi cu pumnii și picioarele în ușă, în pereți. Strigă. Căzu. Se ridică. Începu să plângă. Oare câte asemenea carcere să mai suporte? Asta însemna Livor? Ridică privirea și camera îi păru mai mică.

— Nu! strigă. Nu asta! Nu din nou!

Strigă și plânse până obosi și adormi lipită de ușă. Nu visă nimic, era ca și cum somnul îi fusese cu totul stârpit, fântâna gândurilor sale secată. Pluti mult în acel întuneric al ființei până ce fu trezită de șoapte de dincolo de ușă.

— Kari. Karina. Sunt Farah.

— Farah! Scoate-mă de aici! De ce mă pedepsesc? M-au pedepsit o dată. Regina m-a iertat. De ce?

— Kari, taci, să nu mă audă! Nu te pedepsesc. Asta e Livor. Ești în Livor, Kari! Mai ai un pic și pleci.

— Crezi?

— Sunt sigură. Am întrebat. Cică asta e Livor.

— Și cât trebuie să stau? întrebă Karina. Că nu mai pot, Farah, nu mai...

— Nu știu cât. Cică depinde de fiecare.

— Și după?

— După... mori! Felicitări, Kari! zise Farah și păru să plângă.

— Ai mei știu? întrebă Karina.

— Nu știu. Auzi, vine cineva, trebuie să fug.

— Nu, mai stai...

— Trebuie...

— Farah! Farah!

Liniște. Doar liniște.

— Farah!

Apoi, dintr-o dată:

— Câțiva pași în spate, ceru o voce străină de dincolo de ușă.

— Cine e?

— Pași!

Karina se ridică, își șterse lacrimile și se îndepărtă de ușă. Printr-o trapă de deasupra ușii cineva împinse câteva leșuri de animale.

— Contemplă moartea! ceru vocea și se îndepărtă.

— Ce..., încercă să mai spună ceva, dar era în zadar.

Rămase singură cu acele cadavre. Ochii rotuzi, bulbucați, de miel, privind-o de dincolo de viață, urmărindu-i parcă pașii prin camera luminată doar de un mic opaiț dintr-o firidă. Karina se oglindea în globul negru lipsit de viață, o mică fată captivă într-un ochi gol, pregătită pentru o moarte ce întârzia să vină.

Noaptea, când întregul Turn de deasupra ei zăcea amorțit în somn și liniștea domnea pe coridoare reci, Karina auzea procesiunea viermilor flămânzi prin hoiturile din fața ei, ca armate pornite în ultima bătălie a corporalității. Adormea în plescăitul lor și le imagină pe ea, se imagină în leș, se dorea a fi un vierme, înaintând, mărșăluind, devorând, defecând marele nimic în urma ei.

Când se trezea, primea prin nișă ulei și chibrituri pentru opaiț, apă de băut și alte câteva leșuri revărsate în fața ușii. Spre a doua seară, Karina nici nu mai vedea ușa ascunsă în

spatele maldărului de hoituri putrezite. Mirosul era greu în jurul ei, îl simțea dens când se mișca, înota prin el, îi atârna de haine. Se dezbrăcă. Înaintă mai ușor spre leșuri. Le privi. Își plimbă palmele prin părul lor lipicios. Smulse o pană dintr-un cocoș pe jumătate frânt, călcat în picioare, și și-o așeză după ureche.

— Contemplă moartea! auzi și un nou braț de ierburi uscate fu vărsat în carceră.

Karina se întoarse la colțul ei, unde se ghemui, își așeză bărbia pe genunchi, palmele sub tălpi. Un ghem de mai'Om înfometat și însetat contemplând moartea.

A treia zi – sau să fi fost a patra, a cincea? – o ușă îngustă se deschise în perete. Nu o văzuse până atunci, tocul abia i se ițea printre crăpăturile tencuielii. Karina nu așteptă, ci țâșni prin ușă, crezând că se îndrepta spre aer curat, spre lumină și libertate, dar se trezi într-o încăpere identică celeilalte, doar că mai mică. Ușa se trânti în spatele ei. Nișa de deasupra noii uși se deschise, leșuri de viței și șobolani se prăvăliră în temniță și vocea se auzi din nou:

— Contemplă moartea!

Karina își alese un colț al noii camere și se ghemui, privind moartea lucrând la descompunere cu brațe harnice, invizibile, umflând pântece, pocnind piei, smulgând păr în smocuri, creând pasaje și galerii pentru armatele de viermi. Putregaiul se lua și gândurile începură să-i pută; simțea o ură inexplicabilă pentru tot ce fusese vreodată, pentru casa părintească, pentru Ulrik și penisul său subțire, prăpădit, pentru sora ei care îi luase locul și plătise pentru asta.

— Nu! își spuse și își arse o palmă peste obraz.

Se ciupi și se așeză ghemuită mai aproape de maldărul

de carne trecută și de ierburi ofilite. Rămase așa un timp îndelungat, simțindu-și Scârba plutind peste acea planetă a morții ca un soare stins. Îi era foame și sete și somn și ceva îi spunea, ba nu, îi șoptea, ba nu, îi gândea, ba nu, ceva nu făcea nimic ca ea să creadă că nu mai era mai'Om. Și credea. Plângea și râdea, uneori cu aceeași gură de aer stătut. Fu trezită de noi zgomote, când trapa se deschise și alte cadavre fură împinse în fața ușii.

— Contemplă moartea! se auzi de dincolo de ușă.

Stătea cu ochii închiși și vedea moartea de pe interior, unde tencuiala ființei crăpa în schimburi de temperatură, în timp ce prin ea sezoane se împlineau și treceau. Cândva, spre miezul nopții (sau zilei, sau nu, niciunde și nicicând), o altă ușă se deschise într-unul dintre pereți și Karina se târî spre ieșire, dar, odată trecută pragul, văzu că era într-o nouă încăpere, la fel ca celelalte de până atunci, doar că și mai mică. Ușa trântindu-se. Trapa deschizându-se. Noile hoituri căzând în încăpere. Pași se auziră, dar, până să iasă vreun cuvânt, Karina izbucni cu furie:

— Contemplă moartea!

Vocea nu se mai auzi; trapa se închise. Karina rămase singură cu cele unsprezece hoituri de iepure. Le numără întinzându-le pe podea, unul lângă celălalt, apoi începu să compună forme geometrice, leșuri în laturi, în colțuri ochi beliți, căutând mereu ceva dintr-o parte în alta a vieții. Puțea și în Karina și în afara ei. Mai'Lumea era acum pentru Karina doar o sclipire în ochi morți de animal, scoasă la iveală de opaițele firave pentru care primea uneori, tot prin nișa ce se deschidea în perete, ulei și chibrituri.

— Contemplă moartea! se auzi și un nou val de

putreziciune se revărsă în cameră.

Karina învățase deja mecanica și ritul acelor subterane și țintui cu privirea unul dintre pereți, căutând ușa ce avea să se deschidă, dar, în cele din urmă, adormi. Nu visă nimic. Nu mai era nimic de visat. Când se trezi, fu de ajuns să întindă brațul pentru a mângâia iepurii așezați din nou grămadă în fața ușii, atât de mică era încăperea. Închise ochii și, când își dezlipi din nou pleoapele, văzu ușa deschisă în perete și, dincolo de ea, o grămadă putrezită de carne și plante, așteptând-o, glasul de nicăieri plutind peste toate:

— Contemplă moartea!

Noua cameră era și mai mică. Întindea brațul și degetele se arcuiau împingând pereții. Muntele de leșuri se sprijinea de burta și de genunchii ei. La un cot de fața ei, viermii construiau imperii trecătoare.

Karina, frântă de foame și de sete, simți nevoia să facă ceva, orice, așa că începu să cânte, și cântă și fluieră până târziu, când o nouă ușă se deshise în spatele ei și fata se rostogoli într-o altă cameră, de data asta atât de mică, încât nici măcar nu avea loc să se întoarcă. Din tavanul de câteva palme lățime cadavre de șobolani plouară peste ea, umplând toată camera până la bărbia fetei.

— Contemplă moartea!

Și, în timp ce Karina stătea suspendată în putregai, pleoapă trasă peste pleoapă, adulmecând adânc și contemplând moartea, trapa se deschise din nou, doar pentru o clipă scurtă, și un singur leș de șobolan alb îi căzu chiar în fața nasului. În bot purta un bilet. Karina izbuti cu greu să-și scoată brațele de printre hoituri; printre degete, lipicioasă, mâzga trupurilor în neobosită scurgere, un pic din fiecare în

balta ce-i creștea la picioare. Desfășură biletul și citi:

Ulrik la Turn. Prins că te căuta. Închis și el.

Biletul nu era semnat, dar Karinei îi fu ușor să o recunoască pe Farah în acele cuvinte scrijelite în grabă; îi simți frica din gesturi, dar și curajul de care dăduse dovadă. Slăbită de foame și de sete și începând discret să moară adânc în miezul corpului ce se încăpățâna să-și înceapă sfârșitul, Karina se lăsă din nou moale în voia șobolanilor.

Cu ochii închiși încercă să-și amintească trăsăturile chipului lui Ulrik, dar nu izbuti. Părți din fața acestuia alunecau prin aer, se lungeau, se deformau și, în cele din urmă, dispăreau cu desăvârșire, iar Karina rămânea cu chipul acela găurit, ca luna cu al său cuib de Ochi. Doar rumegușul mai părea să rămână locului, lipit în carnea lipicioasă a șobolanilor morți, cernit ca o ultimă ninsoare peste iarna ei. Karina înghiți biletul și simți cuvintele dizolvându-se în ea.

Încercă să-și amintească de Alana și de tatăl ei, de bătrâna din adâncurile casei, moartă, dar nu cu totul – acel omuleț încă viu în burta ei cavernoasă, recunoscându-și greșeala în căutătura privirii sale strâmbe. Toate erau în ceață, toate fugeau de ea, i se sustrăgeau și o batjocoreau cu distilarea lor în sentimente ce se încâlceau prin ea în lipsa imaginilor. Nici măcar pe scumpa Farah, pe care o văzuse cel mai curând, nu o putea făuri în minte și, cu panică, atât cât mai era în stare, pricepu că nici propriile trăsături nu îi mai rămăseseră în memorie. Uitase cum arăta și încercă să se oglindească într-un ochi mic al șobolanului alb, dar singurul opaiț, bine înfipt într-un colț deasupra capului ei, nu arunca suficientă lumină pentru a izbuti.

Hotărî să termine totul cât mai repede, înainte de

vreme, și începu să se lovească cu fruntea de ușă.

— Contemplă moartea! se auzea vocea de deasupra ei.

Karina se izbea și vedea bucăți de piele rămase pe fierul ușii. Urla și se lovea și sânge picura proaspăt pe hoituri, dar unde picura, nu creștea nimic.

— Contemplă moartea! se auzea de peste tot și în jurul Karinei ceața se întețea.

Luă șobolani în pumni și-și înfipse dinții în carnea lor putredă, gândindu-se că astfel, devorând mortăciunile din jurul ei, avea să-și grăbească moartea. Stomacul se revoltă și împinse totul înapoi. Vomită peste tot, dar nu se lăsă. Mușcă, înghiți, sorbi cu silă nemăsurată zemurile prin care pluteau viermii smulși domeniului lor; vomita și mânca, vomita și înghițea, vomita și leșina.

Se trezi câteva clipe mai târziu în același loc și, descumpănită, ostenită și sfârșită în acel joc ultim al Reginei de Coprolit, Karina se puse din nou pe plâns. Totul o apăsa, dinspre vintre spre piele, dinspre piele spre vintre. Era atât de plină de ea în ea, de durerea ei, de oboseală, de silă și de tristețe, încât nimic altceva și nimeni altcineva nu își mai croiau loc printre gândurile sale.

Nu-și dădu seama când alunecase în acea stare nouă: leșurile parcă se lichefiaseră de tot, încăperea se lărgise atât de mult, încât Karina nu-i mai vedea pereții, transformați, pesemne, în nori grei, violeți, ciobiți de neguri pe la orizont, bulucindu-se spre marginile mai'Lumii; pluti mult timp în acel ocean de putreziciune, o viață întreagă parcă, fără plută sau barcă, lăsându-se pur și simplu pe spate, purtată de mici valuri calde spre nicăieri. Deasupra ei cerul înnorat, învolburat, și, de undeva, parcă de peste tot, veneau spre ea

zgomote de lemn strunit, muncit, ca puternice, mărețe galere apropiindu-se. Karina nu se mai uită împrejur, ci se întoarse cu spatele la cer, așa cum simțea că trebuia, și pluti pe burtă cu chipul scufundat. Sub ea, purtate tăcute de curente subacvatice, sute, poate mii de trupuri curgând cu spatele la ea, cu fața spre adâncuri, spre nicăieri. Fata închise ochii și se bucură de sentimentul acela al apartenenței. Cu urechile deasupra apei, capta sunetele ce pluteau pe valuri, galere întorceau în jurul ei, pânzele pocneau în schimbarea vântului, vâslele plesneau apa, marinarii strigau ocări peste bord. Karina deschise ochii chiar la timp pentru a vedea marea partidă de pescuit, înainte să fie și ea trasă din apă. Cârlige grele, ruginite, coborau prin apă și se înfigeau în carnea celor ce pluteau pe sub ea; o smucitură și erau smulși curentului. Corpuri țâșneau pe lângă Karina, unele se zbăteau, altele muriseră de mult. Simți și ea fierul rece în ceafă, o bufnitură dură, și văzu adâncurile îndepărtându-se de ea; era urcată și aruncată la bordul vasului.

Brațe puternice traseră de Karina să o smulgă din grămada de șobolani și o ridicară prin trapă. Era prea slăbită să mai vadă limpede, piei dispăreau în spatele pieilor, chipuri se distilau în picuri, presate apoi în capsule aspre de deznădejde, pe care le simțea zdrelindu-i gâtlejul la coborâre. Străbătu coridoarele Turnului Roz purtată pe brațe ca prin nori și tot ce izbuti să mai spună de câteva ori, ca prin vis, fu:

— Eu sunt Karina Bok. Mă confundați. Eu sunt Karina, Karina și atât.

Totul se întunecă din nou. Ceva mai negru; ceva mai nou.

Se trezi într-o sală pe care o cunoștea: era în Capela

Negrului Întreg. Singură, lungită lângă fântână. Deasupra ei se ridica Trupul de Fier cu lacătele slobode în chingi, deschis și gol; în fântână: trupuri putrede sub care ceva se mișca, viermuia masiv, monolitic, megalitic. Fără să știe cum și de ce, Karina simți nevoia să scormonească prin acea grămadă de morți, să afle odată pentru totdeauna răspunsul la toate. Își aminti că Regina trebuia probabil să fie în ultimul stadiu al ciclului, că pesemne își lepădase carnea și se retrăsese scheletică pe fundul fântânii, așteptând noile țesuturi să se adune în jurul oaselor, tendoanele să se prindă, să se întindă, pielea să se închege ca un caimac peste carne și Scârbă. Voia să o găsească, să o întrebe când aveau să se termine toate astea, îi era sete, îi era foame, era obosită și voia să moară. De ce nu o lăsa să moară? De ce?

Cu ultimele puteri, Karina reuși să dea cadavrele la o parte și să atingă marmura rece și mozaicul de sub leșuri. Undeva trebuia să fie, își spuse și continuă să se lupte cu hoiturile în căutarea Reginei de Coprolit. Apoi dădu peste singurul os din acea mare de țesuturi și își urcă degetele pe el – rotulă; șold; pipăi și dezveli șira spinării, cutia toracică, simți bărbia și, când înlătură ultimele hălci de carne de pe chipul Reginei, o văzu descărnată, în toată gloria ei, privind-o imobil pentru câteva clipe. O singură mișcare îi trădă intențiile: Regina de Coprolit, un schelet în suspensie între existențe, întoarse încet capul spre ea și lăsă maxilarul să se deschidă. Karina putu vedea în bezna craniului prin cerul gurii spart și, de undeva din spatele ei, auzi voci.

— Ascultați, ziceau, Karina Livor a murit!

Lumini se aprinseră în jurul fântânii și Karina izbuti să vadă zecile de chipuri luminate de lămpi de ulei suspendate

în mâini tremurânde și, printre ele, chipul lui Farah. Zâmbind.

— Ascultați, Karina Putrefactio trăiește!

***

Fusese o zi mohorâtă, cea în care i se permisese moartea. Karina urmărea trecerea norilor groși pe deasupra Porții prin geamul micii încăperi în care nu mai fusese niciodată. În jurul ei roiau fete, toate vizibil emoționate de prilejul ce li se oferise, acela de a fi părtașe la moartea de dinainte de moarte a unei surori. Probabil că toate se întrebau cum avea să se vadă mai'Lumea de dincolo, dar Karina nu avea de gând să mai privească în urmă – i se permisese trecerea și astfel se împlinise. Însă în acele ultime clipe îi părea rău că nu era și Kunna alături de ea, ba chiar și Ulrik, recunoscătoare totuși că avusese șansa atât de rară printre fetele Turnului de a gusta din mugurii iubirii și de a și suferi pentru ei, ceea ce, aflase și ea, pecetluia dragostea. Acum urma moartea, care și ea, i se spusese, era doar celălalt obraz al chipului iubirii, nimic mai mult.

Era goală în acea după-amiază; stătuse așa, despuiată și zgribulită o zi înteagă, primind din când în când apa și mâncarea de care fusese privată atâta vreme și privise prin geam la trecerea timpului vizibil și la cel invizibil, ghemuit în mișcarea florilor mereu cu fața spre lumină, în zbaterea vreunei păsări zburând de întunericul ce se apropia, la plămădirea cerului negru de deasupra tuturor.

I se ceru să intre într-o cadă ce tocmai fusese adusă pentru ea. Păși și simți în tălpi smalțul rece, ciobit, uscat; închise ochii, inspiră, expiră, deschise ochii. Simțea emoția

din sufletele fetelor din jur. Toate îi zâmbeau. Zâmbi și ea. Se iubeau, acolo, în prag de moarte.

Spre seară cuțitul începu să circule prin odaie, Karina îl văzu schimbând mâini, dispărând prin spatele vreunei fete, apărând prin fața alteia, uitat pe masă, ridicat și adus mai aproape. Karina îi bănui pișcătura rece ca gheața și zâmbi. Era atât de aproape. Una dintre fete primi învoire să o facă și ridică pumnalul. Se apropie de Karina Putrefactio și, zâmbindu-i, mulțumindu-i, implantă lama întâi în pântecele fetei din cadă, apoi în inimă. Făcu ocol în jurul Karinei, care deja se ghemuise răpusă pe fundul căzii, și înfipse cuțitul în spinarea ei.

Karina Putrefactio muri.

Zi și noapte copilele Turnului vegheară la descompunerea ei. Pelerinajul se pornise chiar din clipa imediat următoare morții, când ultima respirație șuierase printre dinții Karinei și restul aerului pornise fluierând prin găurile din plămâni. Dădeau ocol căzii și admirau acel superb cadavru tânăr; se aplecau și își înmuiau buricele degetelor în sângele scurs din cea care fusese cândva – pe rând – Karina Pallor, Karina Algor, Karina Rigor, Karina Livor, și care, iată, acum se pregătea de ultimul ei mare drum din mai'Lume spre ne'-Lume, numită fiind Karina Putrefactio.

Vestea că fiica lor murise în mai'Lume și că era pregătită să treacă în ne'Lume, să lupte pentru Cuvântul cel Dintâi, cel ce seamănă în inimi iubire și discordie deopotrivă, ajunsese și la reședința Bok din Poartă. Necăjită peste măsură că nu mai ajunsese să o mai vadă o dată – totul se petrecuse atât de repede, parcă niciodată nimeni nu parcursese treptele uceniciei atât de grabnic –, Alana hotărî să meargă la Turn să-și

vadă copila moartă. În casă mai rămase doar acea măruntă, ciudată creatură care trăise cândva în pântecele Alanei celei bătrâne, dar care acum doar mișuna bolborosind, profund nemulțumită, prin întunericul holurilor subterane, așteptând clipa în care să se poată din nou cuibări în abdomenul următoarei Taine născute în familia Bok, temându-se, probabil, că așa ceva nu avea să se mai întâmple niciodată.

Când Alana Bok ajunse la Turn, ceru să-și vadă copilul. Îl găsi golit de sânge, pelicula neagră închegată în jurul Karinei ca un ocean înghețat. Femeia leșină de două ori cât timp stătu la Turn, din cauza mirosurilor, din cauza greutăților citite pe atâtea chipuri acolo, din cauza a ceea ce avea să i se întâmple fetei sale.

Spre seară un pâlc de mame îndoliate se adună într-un colț de curte, toate năfrămite trist, ghemuite una într-alta, dornice și nu prea să vadă căzile în care fiicele lor aveau să-și înceapă călătoria. Fetele Turnului începură să scoată noile căzi în curte și Alana crezu că știa în care se afla Karina, poate acolo, sau nu?, poate în aia, sau poate în cealaltă? De unde stăteau, femeile nu puteau deosebi o fată de alta – toate erau încastrate în sângele lor uscat, toate erau reduse la stadiul de petice mici de piele pe suprafața oceanului, ca insule fărâmițate și pustiite. Sub cerul liber, sfintele mai'Lumii aveau să-și împlinească descompunerea în voia elementelor și la discreția animalelor ce binevoiau să coboare până la ele. Viermii se pregăteau să iasă din vid și să devoreze, să transforme acele cărnuri în sfințenie; armatele de muște erau deja pe drum, aerul parcă duduia în zbaterile lor de aripi. Ouăle se cereau lepădate.

Alana se întoarse la Poartă să îmbătrânească singură și

în tăcere. Poate că o vom mai vedea o singură dată, privind prin ferestrele largi ale casei din camera ei scăldată-n umbre, urmărind desfacerea cerurilor mai'Lumii și ridicării Templului Celor Nouă Utere în văzduh. Sau poate nici măcar atunci.

La Turn aerul muncea de zor să împingă gazele din burta Karinei; măruntaiele fetei fâsâiau prin orificii existente și-și croiau drum prin altele noi, proaspete, porți de piele întinsă prea tare și pocnită; viermii începuseră mineritul lor migălos, dislocând hălci și săpând tuneluri, străbătând artere uscate și lovindu-se de os; Karina devenea, încetul cu încetul, o pastă. Din când în când cineva venea în toiul nopții și amesteca în căzi cu polonice largi, încăpătoare. De deasupra, luna scobită ca un pumn de zeu arunca lumină slabă peste hoituri. Nu mai era mult.

Scârba Karinei Putrefactio plutea deasupra Turnului ca un abur; uneori vântul o împingea spre Turn și atunci intra pe holuri pe spinarea vreunei brize de aer, vâjâia ca vântul pe sub ușile copilelor ce dormeau și visau să devină și ele, când-va, sfinte. Alteori ajungea până la gard și zăbovea un timp deasupra locului în care îl întâlnise pe acel băiat al cărui nume îi scăpa, care ar fi putut deveni, poate, viața ei, dacă nu ar fi avut deja una dedicată morții. Dar în cea mai mare parte a timpului stătea suspendată deasupra căzii sale, privind în toate direcțiile deodată, așteptând.

Când se împlini vremea și Karina nu mai era decât o pastă urât mirositoare, fu scoasă din curte și dusă într-una dintre acele săli în care nu mai intrase niciodată. Scârba ei se grăbi să se scufunde în ceea ce fusese cândva trupul Karinei Bok și urmări de acolo spectacolul ce se desfășura în jurul ei. Cada fu înfiptă la locul ei într-un colț al acelei încăperi în care

parcă nimeni nu stătea locului: femei în vârstă aruncau cu ordine în stânga și în dreapta, fete, ba chiar și câțiva băieți, fugeau dintr-o parte în alta, curățând, ajutând, agitându-se.

Un braț străbătu tot corpul lichefiat al Karinei Putrefactio și pipăi după dopul căzii. Îl găsi și-l smulse. Karina începu să se scurgă încet, spirale-spirale prin trupul și prin Scârba ei, coborând spre o nouă lume. Îi păru o eternitate, dar, la capătul drumului, simți mirosul de pin și răcoarea serii. Aerul curat intra prin faldurile corpului ce se închega din nou, scârba se prindea ca o idee, frântură cu frântură, de carnea nouă, care încă nu părea a fi carne, nu, era tot umedă, tot moale, tot rece, dar vegetală. Era încă întuneric, dar nu mai dură mult până când primele raze de lumină își croiră drum prin acei ochi virgini și primele sunete spulberară ecoul scurgerii prin țevi și-l înlocuiră cu ciripit de păsări, cu susur de pârâu în vale, cu foșnet de frunze și cu gălăgia unor bărbați ciocnind carafe și râzând, tacâmuri lovindu-se de blide, cai pufăind și lovind pietre cu copitele. Sfânta Karina era, își dădu îndată seama, prinsă în peretele din dos al unui han din ne'Lume, crescută cu privirea spre pădure: era o pată mare de mucegai ce se închega parcă văzând cu ochii și Karina știa că era doar o chestiune de timp până ce întregul ei corp nou avea să ia formă în humă și-n igrasie și să pornească spre misiunea ce îi fusese încredințată.

Ce nu știa însă era că în hanul de care atârna se aflau Taush și Danko și Bartholomeus și că acel han era la umbra zidurilor Mandragorei. Dar era sfânta Karina, își spuse, și sfintelor li se arată misiunea la fiecare pas, deci să nu se îngrijoreze de asta, își zise, și, zicând, află cu mirare și bucurie că o mică gură se formase deja în mucegai.

Zâmbi.

UNDE ZAC CUVINTELE CÂND NU SUNT ROSTITE?

În noul Taush niciodată nu era liniște. Nici atunci când, ostenit de zgomot, își topea ceară în ureche; glasurile îndepărtate urcau zi și noapte din adâncurile lui, ca și cum sate îngropate- el strigau în cor cuprinse de flăcări. Erau voci de femei și glasuri de bărbați, strigăte de copii, nechezat de cai și lătrat de câini și, din când în când, bubuitul unor clădiri de lemn ori din piatră prăbușindu-se în sine. Erau zgomote ale distrugerii și secerării; și acel cer întunecat în care trecerea norilor prin nori năștea tunetele ce-i măcinau pântecele. Taush cel nou se îngrozea văzând că lumi sunt și în afara sa, și-năuntrul său, de unele mai greu de scăpat decât de altele. În acea învălmășeală de urlete chinuite lui Taush îi părea mereu că auzea o voce ridicându-se deasupra celorlalte, un glas de femeie tânără. Îi părea cunoscut și, totuși, nu, căci ce era de cunoscut când trupul și mintea sa abia se născuseră într-o strană a templului Căutătorilor de Cheie din Valea Roasă? Dar auzind acea voce, străduindu-se să o contureze pe fundalul celorlalte, avea mereu impresia că același glas scrijelise cândva însemne hieroglifice pe sufletul său primit de pomană de la cel ce nu mai era decât o grămadă de cârpe cenușii.

=Dormea cu roba vechiului Taush sub cap, dar pe un alt pat de piatră, pe care citise același nume, însă doar o dată, aceea de naștere. Bănui că acela era anul în care se aflau. Acele cifre nu-i sunaseră prea bine în ureche, alăturarea lor într-un nou număr îi provocă silă și se temea de gândul că cineva, la un moment dat, avea să cioplească în dreptul datei morții același an. Uneori plângea din senin și fără să poată pune degetul pe rană și își ștergea lacrimile cu veșmintele lui

Taush din Gaisterștat.

Taush cel nou avea să fie păstrat în memoria ucenicilor Cheii drept sfântul Taush din Valea Roasă și fu uimit de atenția care i se acordă încă din acele prime zile de viață, când toți ucenicii, de la cel mai tânăr, un puști flocos cu mustață abia răsărită, până la cel mai vârstnic dintre ei, purtat pe brațe ca o smochină uscată, și de la cel mai solid, un bărbat gras cu gușă bolnavă, până la cel mai transparent, doar un deget mic de la piciorul stâng și o arcadă de deasupra unui ochi dispărut doar pe jumătate, toți, așadar, intraseră pe rând în chilia sa să aducă gândurile lor bune și să-și exprime, fiecare cum putea, recunoștința de a împărți lăcașul de piatră cu un sfânt întreit. Pentru că sfânta treime ce se adunase-n el era rară: sfântul Taush cunoștea tainele nu doar ale lui Moșu' Tace, unde ucenicii croșetau Lumi pentru a acoperi ne'Lumi, și nu doar pe cea născută-n el și de la sine, cea a toarcerii șnurului, pecete la mâna dreaptă a mortului, dar și pe cele ale Căutătorilor de Cheie din Valea Roasă, cei ce se trag din Albarena, cea dintâi cetate smulsă Celor Dintâi.

Sfântului nu-i fusese ușor să se învețe cu atenția asta și nu o dată, în zilele ce au urmat nașterii sale, încercase să plece, cuprins de un imbold străin, ca un instinct dobândit de a pelerina prin lume, ori de a se ascunde pe sub vreo masă de piatră sau pe după vreo stâncă, afară în Vale. De fiecare dată l-au găsit și l-au adus înapoi ca pe un copil rătăcit cu mintea, zadarnic însă, pentru că în sfântul Taush mintea încolțea (la fel și cheagul de suflet (zis și duh (zis și Scârbă))). O dată l-au căutat ucenicii o zi și o noapte, până să-l găsească în grota cu nisip, înotând în praful pietrei și îmbrățișând-o din când în când pe Femeie, care,

schimonosindu-și trăsăturile feței, gemea în dureri pe unde era apucată de Taush, incapabilă în slăbiciunea trupului său ciopârțit de a se smulge calvarului. Taush nu voia decât să-i lase sărutul pe obraz și să-o întrebe, cu glas nou, a cui era vocea pe care o tot auzea în miezul altor voci? Cine striga după el din mijlocul acelui infern în flăcări?

Cu timpul, însă, voința celorlalți a prins cheag în sfânt și Taush a început să muncească din nou la chiliile cu păsări, unde a învățat să le despice burțile și să-și provoace plăcere, un răsfăț care îi părea atât de străin durerii sale zilnice și atât de impropriu lumii triste în care credea că se afla, încât a avut grijă să nu renunțe la el niciodată. Acolo a aflat că acele păsări trezite la viață de un ucenic-șoptitor erau ochii și urechile Căutătorilor de Cheie prin Talpa lui Tapal. A fost încredințat că nu de puține ori, când un om vede o pasăre, vede de fapt un ucenic al Cheii, când cineva alungă sau hrănește o pasăre, alungă sau hrănește un ucenic ce se trage din Albarena, tăinuit în sământă de bărbat în burta acelei zburătoare. Și a mai aflat și că cel care vânează și gătește și mănâncă păsări riscă să înghită acea sământă care nu-i oferă nicidecum sfințenia ucenicului, ci, din contră, se împute în el și îi dă FirRoș, boală cruntă[5].

Sfântul începu să lucreze în odăile cu păsări și află că-i plăcea, îl liniștea și tulbura deopotrivă, trezind în corpul său de căpătat vaste senzații asemenea munților împinși din adâncurile ființei sale, mișcări tectonice în fața florii cărnoase, despre care nici nu aflase că se ofilise o vreme, pe când întregul templu fusese cuprins de groaza veștii armatelor ne'Lumești. Toate acele necazuri erau departe de el și încă nebănuite, Taush petrecându-și zilele cu păsările și nopțile adânc

în somn cu vise din care simțea că smulgea cu pumnii plini, încleștați, frânturi din alte lumi, din alte vieți, dospindu-și în fierbințeala poftelor de tot felul Scârba de care urma să aibă atâta nevoie, dar despre care încă nu știa mai nimic. Până într-o zi, când primi vizita bătrânului sprijinit în toiag.

— Fiule, îi zise, sfântul tău, adică tu, a avut o viziune în burta Femeii. Acea imagine e în tine, plutește chiar sub suprafața apei, îi vezi cocoașa, poți crede că-i ceva, dar e altceva. Scârba ta va împinge viziunea spre lumină, ca pe un ac de albină slobozit de carne după ce a prins puroi. Taush s-a curățat de tot și-n desfacerea sa te-ai născut tu, cel care trebuie să împlinească ceea ce el nu a mai putut.

Taush cel nou căută să-și adune curajul într-o singură întrebare. După o vreme de tăcere, pe care o împărtăși cu bătrânul, plecând capetele a respect în fața liniștii, sfântul îndrăzni:

— Dar de ce, maestre? De ce trebuie? De ce eu?

— Lumea nu ne alege, sfinte, zise moșul. Ea doar se întâmplă în jurul nostru. Doar noi avem puterea de a o alege și de a o împinge spre bine ori spre rău. Încă nu a găsit nimeni Cheia, deci lupta nu s-a încheiat; abia ce se ațâță. Acea viziune din tine, care sunt încredințat că ți se va arăta pe viu în cele ce vin, e locul în care credem că următoarea mare bătălie va avea loc.

— Eu nu sunt soldat, zise noul Taush.

— Nici eu n-am fost până când Primul Cuvântul s-a făcut simțit în viața mea.

O furtună se stârni în Taush la auzul acelor vorbe pe care părea să le cunoască atât de bine, care îi insuflau atâta iubire și prietenie, dar de pe urma cărora, când închidea

ochii, nu izbutea să vadă decât maldăre de carne hăcuită și butoaie de sânge revărsat pe străzi, alei răvășite de vânturi turbate și fugă, fugă neabătută.

— Următoarele câteva săptămâni vor fi tare grele pentru tine, sfinte. Multe îți vor apărea în vis și aievea și vei ajunge să cunoști monumentul datoriei tale sfinte ascuns adânc în tine, la care, vreau să știi, trei ordine se roagă-n cuget, pentru că în tine, însăilate în fiecare fibră a trupului tău și picurate în fiecare ocean al sufletului tău, se află trei căi.

Sfântul Taush cel nou ar fi vrut să simtă ceva mai mult și mai înălțător decât cumplita teamă ce pusese stăpânire pe el la aflarea veștii că, pe neașteptate, devenise soldat. Cum să fie el soldat, când tot ce învățase a face fusese să toarcă un șnur din buric (ce să facă? să strângă ne'Oamenii de gât?), să-și stoarcă mădularul pentru păsări (ce să facă? să-i împroaște cu sământă bărbătească?) și nimic mai mult. Afla-se – și vestea venise parcă dinăuntrul său, nu din afară, ca ecouri ale cuiva care trăia în el (TaushînTaushîn-TaushînTaush) – că erau mai multe taine în templul din Valea Roasă: auzea pietrele măcinând pietre, vedea ucenicii mătu-rând praful și ducându-l undeva, nu știa unde, o cunoștea pe Femeie, cea care agoniza în măruntaiele templului, oracol etern muribund, și, ceea ce-l fascina cel mai tare, știa de exis-tența confesionalelor în care fusese și el conceput, și-n care se întreba dacă oare putea și el concepe?

Bătrânul avusese dreptate: viziunile începură să apară ca trezite la viață de imboldul acestuia și, mai întâi, noul Taush văzu în fața ochilor, ca și cum ar fi dormit și, totuși nu, o pisică frântă, care știa că aparținuse cândva cuiva, dar nu mai știa cui. Apoi, în somn, stătu de vorbă cu un prieten pe

cutia unei căruțe fără coviltir, iar acel tovarăș de drum întreba mereu de altcineva, dar de cine, asta sfântul nu mai știa, pentru că întotdeauna se trezea chiar în momentul în care, în somn, se întorcea să vadă. Să vadă ce? se frământa sfântul toată ziua, muncind la păsările sale, oferindu-le noi vieți. Arătările deveniră din ce în ce mai puternice și mai dese, ba chiar, la câteva zile după ce începuseră, Taush avu impresia că vede chipul vocii de femeie care răsuna în el din când în când ca dintr-un pâlc de copaci în flăcări, iar acel chip era frumos. Această halucinație se mai manifestă cumva, ca o aripă geamănă de fluture: îi înfierbântă șalele, stârnindu-i pofte, și sfântul începu să creadă că poate, cândva, Taush (cel din Taush) iubise acea femeie și că poate, la rândul său, fusese iubit de ea. Oare cum o fi să fii iubit? se întreba Taush visător, în timp ce scormonea absent cu degetul prin vreo bufniță-pitic sau prin vreo lișiță.

***

Încetul cu încetul, noul Taush simți cum vechiul Taush se întrupa în el, marginile acestuia aproape atingând marginile sale, mărginiți în timp, dar, parcă, nemărginiți în duhul ce părea să coboare tot mai adânc, asemenea unui puț, până în balta în care se oglindeau Cei Dintâi, când își făceau palmele căuș și culegeau apă pentru a sorbi[6]. Acela să fi fost monumentul datoriei de care vorbise bătrânul? Taush găsi că, dacă era, era fragil, cu îmbinările putrede, piatră așezată strâmb peste piatră, și se temea ca vântul ce sufla prin organele sale să nu-l dărâme cu totul. Pășea atent pe coridoarele templului, grijuliu cu Taush cel din el, să nu se prăvălească pe interior, că n-avea cum să-l mai ridice.

— N-o pot face singur, maestre, îi spuse într-o zi moșului, dar bătrânul îi zise că nici nu trebuia, că nu avea să fie niciodată singur.

Dar Taush nu găsi alinare în vorbele bătrânului, pentru că, întors în chilia sa și privind în jur, văzu limpede că era singur și teama îl cuprinse din nou. Dormi și ce visă nu se poate povesti, pentru că visul n-avea timp, nici loc, fiind doar senzația unui cuvânt (unde zac cuvintele când nu sunt rostite?), care, desfăcându-se, năștea alt cuvânt, care, desfăcându-se și el, năștea alt cuvânt, și tot așa, un vis de fapt plăcut, unul al facerii și al împlinirii, până când pricepu, în acea ultima clipă a somnului, chiar înainte de a se trezi pentru o nouă dimineață în Valea Roasă, că toate acele cuvinte ce se făceau și desfăceau zăceau de fapt într-un singur, lung și cuprinzător cuvânt ce se închidea și se prăbușea în el.

Măcinat de atâta frică și nesiguranță în fața misiunii ce i se dăduse, sfântul Taush cel nou luă o hotărâre necugetată. Când întregul templu își încetinea vânzoleala și cei mai mulți ucenici se pregăteau de somn, Taush se strecura afară din chilia sa și, mergând tiptil pe coridoare, ferindu-se de ferestruicile săpate-n piatră în care, chiar și la acea oră, unii ucenici încă mai scoteau capul să urmărească golul holurilor, și având grijă să nu lase urme de tălpi în praful adunat grămăjoare pe sub cuburi de piatră ce se măcinau, sfântul cobora în sala confesionalelor și încerca să-și plămădească un tovarăș de drum din vorbe, așa cum fusese și el clădit din simple cuvinte, nu? (să fie oare chiar cele nerostite, aduse de unde zac în așteptare?). În stranele vecine zăceau ghemuiți ucenici nedospiți, doar câțiva dintre ei erau aproape complet formați, încât ar fi crezut, dacă nu le-ar fi văzut printre perdele golurile

din cap cât monedele sau degetele lipsă, sau ochii încă lipiți, că s-ar fi putut ridica din umbrele confesionalelor și-ar fi dat totul în vileag. Era numai el cu ei; uneori îi auzea gemând în chinurile facerii sau plângând mocnit și încerca să-și amintească ce putea să doară, dar în zadar, pentru că memoria sa luase naștere abia în clipa în care părăsise întâia oară acea cameră îngustă, totul înainte de asta fiind un negru desăvârșit, nemișcat, inodor, facerea petrecându-se în afara duhului. Nu înțelegea tot ce trebuia să facă și știa că nu cunoștea nici măcar cuvintele necesare, pe care le furase, câteva dintre ele, în scurte furișări pe timp de zi, trăgând cu urechea la ucenici ce invocau forme și nășteau duhul din mijlocul odăii, acel abur ce plutea mereu nestingherit deasupra mozaicului. Dar teama și singurătatea îl asediau cumplit și îndelung în clipele sale de veghe și de trezire, și știa că nu îndrăznea să plece la drum de unul singur. De când aflase de la moșneag de cele trei căi ce se întretăiau în el, purta mereu cu sine senzațiile unor ample citadele ridicate pe vaste câmpii în el – chiar în el, în mărunțelul cu duh nou, necopt, și cu o gâlmă în buric din care se scurgea fir roșu, el, nepriceputul. Cum să ducă el lumi întregi în sine? Și unde mai era loc și de el pe acele întinderi interioare?

Gândi toate astea în prima noapte ascuns în strană, adunându-și curajul necesar unei taine atât de mărețe și urmărindu-se cu ochii minții cum călca singur prin Talpa lui Tapal, mii de ochi ascunși străjuindu-i trecerea. Trase aer în piept și începu să șoptească.

Era ceva în acea arhitectură aproape organică a stranelor, ceva care parcă sugea mai lesne vorbele din om, împingându-le prin mici nișe în pereți, conducându-le apoi

printr-o crăpătură în tavan, ce se prelungea într-o pâlnie inversată. Aceasta se termina, la rândul ei, în alambicatele arcade ce urcau vorba și o lăsau să cadă deasupra mozaicului. A rosti în acea încăpere era ca a porni o mașinărie cu mecanică ascunsă, dar bine strunită, cu roți și pârghii ce împingeau foale și trăgeau de corzi, însă mecanismul era arcada și muzica de final era duhul Cheii. Taush nu găsi prea greu să vorbească, confesionalul îmbia și sprijinea șoptitul, buzele își împlineau firesc și neabătute menirea, însă ce anume ieșea pe gura noului Taush era nefiresc și abătut, iar sfântul pricepu îndată că nu știa ce făcea și ce spunea, dar ambiția și frica și întreaga odaie ce se comporta ca un al doilea trup, unul de rezonanță, îl împingeau să continue.

Spre dimineață, când noul Taush știu că trebuia să înceteze și să se furișeze în chilia sa, sfântul observă urmele unor palme în praful fin de pe podea. Nisipul se mișca în fața sa, mici dune se foiau încoace și încolo, iar Taush pricepu că ceva prinsese cheag acolo și că acel ceva tocmai se întindea pe podea, își făcea culcuș până la următoarea sa vizită. Zâmbi și ieși din strană, o luă la fugă pe lângă abur, care, în acea clipă scurtă în care umerii lor se atinseră, îi păru că putea a ouă stricate. Dar Taush cel nou nu avea timp de adulmecat și plecă, pierzându-se prin holurile templului ce se măcina netulburat.

Într-una dintre acele zile, răpus de oboseala nopților nedormite, sfântul Taush cel nou văzu și pricepu încotro trebuiau să-l ducă pașii. Despicând ore în șir burți de păsări și vărsându-și cu ochi închiși și aproape ațipit în rutina ritualului sământa în pântecele scobite, Taush leșină de osteneală și se lovi cu fruntea de marginea mesei de piatră. Până fu

găsit de ucenici și dus la somn în chilia sa, Taush visă: se făcea că cineva ridicase ziduri pe un loc mort și adunase dincolo de ele stranii umbre umblătoare; sfântul nu putea vedea dincolo de ziduri, dar auzea de unde stătea – nu știa unde – și aștepta – nu știa ce – forfotă și clinchet de fiare, tropăit de cai și fluierat de vânt luând-o, probabil, la goană printre și prin clădirile cavernoase din acea cetate. Noaptea (pentru că visă mult: zi, noapte, sezoane, anotimpuri, epoci, ere, locuri, faceri și desfaceri, toate într-o singură clipă, împăturite-n sine) cerul se aprindea oglindind flăcările din cetate ce păreau a mistui acea lume la nesfârșit. Ce poate arde și arde și arde la nesfârșit? se întreba sfântul Taush de unde stătea – nu știa unde – și aștepta – nu știa ce – și, ca și cum orice gând al său împingea ceva în mișcare, vedea bulgări de pământ umed, lipicios, rostogolindu-se unii printre ceilalți, dând la iveală oameni ce se tăvăleau prin țărână, scufundându-se apoi, fiind din nou împinși de forțe nevăzute spre lumea de afară. Sfântul, coborând de unde zăcea – nu știa unde – și aștepta – nu știa ce –, se uită la chipurile acelor oameni și văzu că erau de fapt mătrăgune. Ridică privirea spre cer și observă oameni spânzurați, atârnați de un apendice al unui nor gras luminat de focul puternic din cetate. Strofocându-se, mijind ochii, împingându-și privirea tot mai sus, tot mai departe, ca un uliu ce era, pricepu îndată că spânzurații îi erau cunoscuți și că toți purtau un singur chip: al sfântului Taush cel dintotdeauna.

Se trezi strigând. Ucenicul storcea cârpa cu care tocmai îi curățase rana:

— Îi zice Mandragora, așa-i? întrebă noul Taush speriat. Acolo merg?

Dar ucenicul nu răspunse, doar îl privi, iar sfântul văzu în ochii acestuia același duh nou, aceeași teamă; era ca el: un nou-născut în drum spre moarte.

Așa trecură și acele câteva săptămâni, ultimele pe care sfântul avea să le mai petreacă în templul din Valea Roasă, prins între datoria spintecării burților păsărilor și ascunzișul său din stranele facerii. Noul său tovarăș ascuns prindea forme, dar nu erau cele sperate de Taush. Mai întâi apărură palmele cu degete; erau toate la locul lor, ceea ce îl bucură pe sfânt, dar când văzu că pe lângă cele două palme, una stângă și una dreaptă, mai apărea, încetul cu încetul, o a treia, una strâmbă, se opri îngrozit și schimbă registrul vocal, accentele, chiar vorbele. Șoptea plângând, știind că era greșit, dar era deja mult prea departe pe drumul său pentru a se mai întoarce. Spinarea îi ieșea tare curbată, ucenicul nu avea niciodată să poată a se îndrepta de spate, iar durerea părea să fie mai puternică în el decât în ceilalți. Când, la vreo săptămână de furat vorbe pe ascuns pe timp de zi și repetându-le mecanic, dar cuprins de groază, pe timp de noapte, observă că picioarele noului său ucenic crescuseră lipite și îmbinate nefiresc, ca un picior de broască, sfântul Taush fu convins că ceea ce făcuse fusese cea mai mare greșeală pe care ar fi putut să o înfăptuiască în viața sa nouă. Ridică creatura ușoară ca o pană de gâscă și o ascunse sub veșmintele sale de ucenic. O puse sub o grămadă de haine învechite, aruncate dinadins într-un colț al chiliei sale, dar noul Taush nu avu liniște, pentru că în fiecare dintre cele două nopți în care ținu monstrul ascuns, îl auzi viermuind pe sub muntele de haine, vrând probabil să iasă la lumină, să fie, să-și împlinească viața rostită atât de strâmb în el. Când îl auzi și în a

treia dimineață, sfântul Taush cel nou, cuprins de disperare, se năpusti asupra lui și îi frânse gâtul.

Îl chemase pe nume, îi știa numele și reușise să-l rostească de trei ori, cu pauze lungi, chinuite, între ele, vorbele ieșindu-i dureros prin gâtlejul încă nemuncit:

— Taush... Taush... Taush...

Sfântul sări din patul său de piatră și scormoni prin haine după creatură. Îl găsi gâtul ascuns sub două falduri de piele ca două gușe moi și începu să strângă, până ce pielea ghemului de carne însuflețită se învineți, ba aproape că se înnegri, pompând sânge turbat din adâncuri, și, la scurt timp după, încetă a se mai zvârcoli în strânsoarea sfântului.

Taush îl înfășură în câteva cârpe și se furișă afară din templu. Nu fu urmărit de nimeni și, când dădu peste locul potrivit, sub o stâncă ce părea că ar fi vrut să se prăbușească, dar mai zăbovea puțin, săpă o groapă nu prea adâncă și coborî cadavrul în ea. Înainte de a-l acoperi cu pământ, Taush cel nou alese, nu știa nici el de ce, cuprins de o tristețe soră cu moartea, să-i dea nume: îi zise Taush cel Mic. Începu să tremure de emoții, pentru că urma ceva ce zăcea în el ca un talent înnăscut, ceva ce însă nu făcuse niciodată până atunci: sfântul Taush începu să toarcă primul său șnur roșu întreg din buric. Trase, trase și găsi că nu era dureros, ba din contră, gâdila și încălzea abdomenul ca pe un buhai prea muncit în melodii grăbite. Rupse cât avea nevoie și înnodă șnurul la una dintre cele trei mâini ale micului Taush. Scutură pământul umed la loc în groapă și plecă, uitându-se din când în când în urmă, încercând să împingă cu puterea duhului stânca înaltă peste mormântul creaturii. Dar piatra nu se urnea și stătea țanțoșă, doar ușor aplecată ca și cum ar fi vrut

să arate întregii lumi: iată, aici zace sfântul Taush cel Mic. Veniți de puneți mâna pe el!

***

Sosi și ziua în care noul Taush trebuia să-și ia adio de la ucenicii din templul Cheii din Valea Roasă.

— Vei merge în cetatea din vis, sfinte, zise moșneagul.

— Dar mă tem, maestre, șopti noul Taush. Nu pot să o fac de unul singur.

— Nu vei fi singur. Frații tocmai ce-ți pregătesc o hartă pe care să o ții mereu la tine și pe care trebuie să o respecți cu sfințenie. Te va duce, preț de trei zile, pe căi ascunse ale Văii, știute doar de Căutători, descoperite și păzite de Ochii ce zboară zilnic pe acolo să-ți pregătească drumul. Harta te va purta până la chiliile lui Hieromortiis cel Obscur. Acesta te va privi aprig și-ți va fi rău acolo, dar trebuie să te încrezi în el. Totul în jurul său se va îndoi și se va apleaca și pântecele tău va vărsa pentru a-ți curăța ființa de rău, dar trebuie să nu uiți nicio clipă că Hieromortiis e unul dintre noi. Îți va oferi armata de care ai nevoie pentru a intra în cetatea arătată în vis și a o curăța de rău și de a o păzi de cele ce au să vină. Știi cum îi spune cetății?

— Da, răspunse noul Taush. Îi spune Mandragora.

Bătrânul plecă privirea și păru să caute ceva în moalele aerului din jurul lor, poate desena o hartă, poate ștergea o alta. Oftă și mai spuse doar atât înainte să plece:

— Mâine pornești spre Hieromortiis cel Obscur.

Harta primită nu era decât un petec de pergament pe care cineva scrijelise niște puncte mai mici sau mai mari. Privind pojarul acela din cerneală roșie, noul Taush nu pricepu

nimic, dar când ieși din templu și când ucenicul îi arătă primul punct de pe pergament și piatra ascuțită din dreptul templului, sfântul înțelese. Se urcă pe tăișul pietrei și începu să întoarcă harta pe toate părțile, până ce observă următoarea piatră, ceva mai mică, la fel ca punctul ce urma pe hartă, apoi, mai la dreapta, încă o piatră, mai mare și mai lunguiață, asemenea punctului ușor alungit de pe pergament. Așa porni Taush spre Hieromortiis cel Obscur, nu urmând calea drumurilor și a pârâurilor, ci a pietrelor ascuțite, care toate îi zdreleau tălpile, dar care îl aduceau mai aproape de cetatea din vis: mai aproape de Mandragora.

Când prima noapte căzu peste el, îl cuprinse frica și, făcând un foc mic la adăpostul unui ciot de piatră, îmbucă ceva din desaga pe care o luase cu el și bău câteva guri de apă, dar să închidă un ochi și să doarmă nu putu. Auzi toată noaptea ceva (sau pe cineva) dându-i târcoale, ascuns în beznele până la care focul său pricăjit nu răzbătea. Când veni dimineața sfântul scrută depărtările cu privirea sa obosită, dar nu descoperi nimic. Puse piciorul pe bolovanul tăios și porni mai departe.

Toată ziua avu impresia că era urmărit, dar de fiecare dată când se întorcea să vadă, nu descoperea decât veșnica și pustia Vale Roasă, întotdeauna uscată și doar aparent lipsită de viață. Punctele ce-i mai rămăseseră pe pergament se împuținaseră, deci trebuia să fie aproape de chiliile lui Hieromortiis cel Obscur. Hotărî să înnopteze din nou sub cerul liber. Mâncă, bău și rămase scufundat în gânduri, amintindu-și frânturi din viața sa de dincolo de viața sa, întrebându-se cum mirosise casa părintească, cât de moi trebuie să fi fost buzele Katherinei, cât de cumplit o fi fost în pragurile dintre

lumi, când auzi din nou zgomote în spatele și în jurul său și se ridică. Luă o cracă la capătul căreia ardea o mică flamă și începu să cerceteze bezna nopții. Zgomotul încetase, acel ceva (sau cineva) pesemne că-l urmărea din umbre și se pitea, atent să nu fie descoperit, dar noul Taush, hotărât să fie curajos, cum era de așteptat de la un sfânt reînnoit, mânui făclia în toate părțile, până zări sub o stâncă, ascunși într-un tufiș uscat, o pereche de ochi strălucitori. Se apropie și smulse boschetul din pământ dintr-o mișcare, lăsându-l pe cel care se furișase prin noapte gol și neputincios în bătaia flăcării.

— Taaaaaauuuuuusssshhhhhh..., se auzi din pieptul strâmb al creaturii.

Taush cel Mic ridică brațele spre sfânt și, cu ochii înlăcrimați și ostenit de lungul drum, ceru să fie luat în brațe.

— Taaaaaauuuuuusssshhhhhh... Taaaaaauuuuuussssshhhhhh...

Sfântul îl ridică și-l strânse în brațe, mângâindu-i creștetul spân și strâmb. Micul Taush îl îmbrățișă strâns cu cele trei mâini ale sale și adormi îndată, răpus de osteneala de a țopăi într-un picior și a se târî trei zile în urma sfântului. Noul Taush îl aduse mai aproape de foc și se întinse la căldură cu Taush cel Mic încă agățat de el.

Tot îmbrățișați au plecat și devreme în zori, stingând tăciunii și uitându-se, acum cu patru ochi, la harta Căutătorilor. Găsiră pietrele ascuțite și plecară, sperând să ajungă cât mai grabnic la Hieromortiis. Taush cel nou observă că din ce în ce mai multe păsări începuseră a da roată pe lângă ei, ciripind și așezându-se pe umerii lor, pe creștet – anunțau ceva, pregăteau ceva, și iată, spre sfârșitul zilei, când soarele

începuse să apună, sfântul văzu o stâncă imensă în depărtare, năpădită în fiecare crăpătură de corbi mari, ca pietre prețioase încrustate-n rocă. Taush bănui că acela trebuia să fie templul lui Hieromortiis și hotărî să-l ascundă pe Taush cel Mic într-un tufiș, ceva mai departe de templu.

— O să mă întorc după tine, îi zise și-l acoperi cu vreascuri. Îți las apă și mâncare. Vin după tine, nu te las.

— Taaaaaauuuuuussssshhhhhh..., se auzi vocea tânguitoare a micului Taush și o lacrimă i se scurse din ochiul strâmb.

— Nu plânge, spuse sfântul și-l sărută pe creștet. Nu te las!

Se întoarse și porni spre stâncă, care, cu cât se apropia mai mult de ea, cu atât părea să se transforme: acolo unde până atunci păruse a fi fin, acum erau nișe și firide în care corbi grași, impunători, urmăreau orice mișcare a sfântului; acolo unde mai înainte văzuse crăpături și deschizături, roca se închise în fața ochilor săi, devenind fină ca pielea unui prunc. În jurul stâncii zburau și cântau păsările care îl însoțiseră pe Taush în ultimele zile, corbii le alungau din când în când lovind puternic aerul cu aripile și croncănind furioși. Piatra era vie, se schimba, ca și cum dincolo de suprafața ei dură, ceva împingea roți și trăgea scripeți pentru a o pune misterios în mișcare. Cu fiecare pas care îl apropia pe sfânt de stâncă, o stranie senzație de rău creștea în el și se cuibărea în fiecare membru și-n fiecare organ. Vomită o dată nimicuri de prin stomac și căzu în genunchi; când ridică privirea stânca părea să se fi dublat și corbii păreau a avea dinți, croncănitul lor scormonea în pântecele și plămânii sfântului. Începu să plângă, dar nu știa de ce. Era ca și cum un pumn îi

strângea dureros duhul, storcându-i viața printre acele degete nemiloase. Își aminti de clipele de încercare, de vorbele rostite de bătrânul din Valea Roasă și-și adună puterile în genunchi. Se ridică și porni. Ajuns chiar la umbra stâncii, simți valurile de vânt iscate de vastele aripi negre și auzi vibrațiile pietrei. Privirea îi era atât de încețoșată, încât nu mai reuși să deslușească conturul palmei pe suprafața rece a pietrei. Căzu ca retezat și vomită din nou; simți cum măruntaiele i se zvârcoleau în pântece și cum limba îi alunecă pe gât în jos. Se înecă și bezna puse stăpânire pe sfântul Taush cel nou.

Urmară apoi ceasuri – sau poate zile – de delir și leșin. Își aminti cumva de niște degete vârâte adânc în gât, pescuind limba bleagă, apă turnată peste el din găleți de lemn parcă prea mari, palme. Apoi întuneric. Zgomote, mereu vibrațiile stâncii de sub el, în jurul său, deasupra sa. Mirosul metalic, aerul greu în praf de rocă. Cineva curăța voma după el, dar sfântul nu-l vedea. Cineva îl hrănea cu mămăligă de mei, dar nu-l vedea; meiul se lipea de suflet, sfântul plângea. Avea inima plină de tristețe, pahar cu otravă. Cerea cuiva pe care nu-l vedea să-l dea pe gât, să-l bea, sau măcar să-i dea lui să bea, să se termine. Ceasuri, sau poate zile, de sfârșire continuă, bezna străbătută pe alocuri de grija celor pe care nu-i știa. Îi era rău, tare rău. Plângea și gusta din lacrimi – erau păstoase de la praful din aer, sau poate de la duhul său ce se stricase pe interior. Auzi voci: Așa trebuie. O să fie bine. Nu, zicea, nu o să fie bine. O să mor, plângea Taush cel Mic, striga și plângea. Taush cel Vechi. Taush cel Nou. Cine e Taush? Care e Taush? Taush e?... Își aminti apoi că fusese purtat pe brațe pe care nu le vedea prin coridoare pe care nu le înțelegea și așezat în mijlocul unor corbi. Să taci, i se

șoptise la ureche, nimeni nu vorbește cu Hieromortiis cel Obscur. Doar corbii. Doar corbii, șopti și Taush. Șșșș... Și privirea de gheață deschisă, ivită printre firimituri de piatră, oasele ferme și tăioase ale feței rupându-se din rocă, trupul ascuțit, mort, veșnic rece, veșnic puternic, aplecându-se asupra lui, șoptindu-i cu respirația înghețată: Ahhhh... Deci tu ești Taushhh... Și mâna pe care sfântul fu nevoit să o sărute, moartea s-a luat pe buzele sale, buzele sale aveau să rostească de acum doar moarte (cine a spus asta? cine e? cine sunt?). Apoi beznă, ca-n el, ca-n toți – trecură ani, trecură secole, trecură vieți (Taush cel Mic? unde e Taush cel Mic?) (Taaaaaauuuuuusssshhhhhh...). Sfântul plângea, timpul trecea, totul murea. Taush cel Vechi. Taush cel Mic. Taush cel Nou. Cine e Taush? Care e Taush? Taush e?...

***

Spuneți-mi... Taush mai e?

***

Se trezi însetat și înfometat într-un luminiș ceva mai îndepărtat de stâncă, al cărei vârf se ivea peste coroanele copacilor deși. Luminișul era îngrădit și Taush văzu doar chilii goale, pustii, înșirate de-a lungul gardului. Sări în picioare și vru să fugă spre ascunzișul lui Taush cel Mic, temându-se că trecuse prea mult timp pentru a-l mai găsi în viață, dar se împiedică și simți că trecu peste ceva dens, un abur ce-l oprea și-l împiedica să meargă mai departe. Simți apoi o mână pe umăr și auzi un glas:

— Taush, iată-ți oastea făgăduită.

Se întoarse, dar nu văzu pe nimeni. Simțea însă

strânsoarea și inima începu a-i bate puternic în piept.

— Cine... Ce...

Din aer se smulgeau voci:

— Îți jurăm credință, sfinte Taush.

Ușile chiliilor se deschiseră și noul Taush auzi pași prin iarbă, dar nimic nu i se arătă ochiului. Simți din nou atingerea pe umăr și auzi șoapta caldă în ureche:

— Ascultă.

Așa află Taush despre ucenicii lui Hieromortiis cel Obscur, cel ce se îngrijea de Căutătorii care nu dospiseră suficient în sala mozaicului și care erau aduși acolo să își poarte veacul.

— Uneori, povesti vocea, șoapta nu încheagă decât duhul, nu și trupul; un defect, o greșeală în rostire, ceva ce oprește corpul din a lua formă. Dar duhul e puternic și bun și o altă menire îi revine aici, la templul Obscurului.

— Câți sunteți aici? întrebă noul Taush.

— Nouăzeci și nouă, răspunse vocea. Cu Taush cel Mic o sută.

Sfântul aproape că putu vedea zâmbetul din aer, crescut nevăzut în jurul șoaptelor fericite, și începu să lăcrimeze când zări trupul mărunt și stropșit din naștere al micului Taush purtat pe brațe invizibile, plutind prin luminiș și spunând un singur lucru:

— Taaaaaauuuuuussssshhhhhh...

Așa se făcu că sfântul Taush cel nou porni la drum singur și totuși nu, ci însoțit de nouăzeci și nouă de frați nevăzuți și de unul văzut. Porniră spre Mandragora, cea care i se arătase în vis, poposind vreme de două săptămâni prin codri și luminișuri în care frații obișnuiau să cânte și să joace,

vocile lor răsunând până departe în adâncurile pădurilor, adunând pe furiș oameni să tragă cu ochiul la pelerinul cu o gâlmă înfășată-n brațe, al cărui glas era cât al unei oaste întregi. Trecură prin sate în care spaima era mare și aflară despre așezări omenești în care nimeni nu se mai ușurase de căcat de săptămâni întregi, de teama zvonului că cineva străbătea Talpa în lung și în lat și fura mizeria trupului din ei și de sub ei. Astfel ucenicilor le fu limpede că erau pe drumul cel bun și, când, în cele din urmă, ajunseră la zidurile Mandragorei, răsuflară ușurați și se împrăștiară prin codrul din jur, așteptându-l pe sfânt să le ordone să înceapă sfârșitul.

Mandragora era pe atunci încă ferecată și noul Taush fu nevoit să tragă la un han pe nume Buba Babei până ce avea să treacă pericolul Fraților Spânzufraților. Bătu la ușă și fu primit și, deși nimeni nu o știa încă, cei trei ucenici ai Moșului Tace – Taush, Bartholomeus și Danko – cerură să mănânce, pentru prima dată după multă vreme, din același cotlet de porc.

---

5 . I se spune așa pentru că e ca un fir de tăiat mămăliga, doar că se rupe și cade ca o ghilotină peste visul omului și-l lasă smintit, prins între neîncrederea în realitate și voluptatea nălucirilor somnului.

6 În acel sorbit pe interior se spune că se naște înțelepciunea, când Cei Dintâi sorb prea repede și se îneacă; se cheamă că omul trăiește ceva ce-a mai trăit odată, ceea ce numim noi acum déjà-vu și totuși nu.

Mitul[7] sfântului sau ne'sfântului Taush este un bun exemplu pentru ceea ce am încercat să ilustrez în capitolul precedent. Reamintesc că legenda – orice legendă – este un patogen capabil de puternice mutații, atât în mintea bolnavului, cât și în afara minții purtătorului, situație ilustrată în capitolul cinci: descoperirea celor șapte sute treizeci și cinci de legende ale lui Bartholomeus și confruntarea acestei arhive cu cele unsprezece variante care existau concomitent în mintea scribului Flavius Ardelean, găsit rătăcind prin cartierele mărginașe ale Erotastanului și adus la Curte pentru explicații. Patogenul mitului căpătase mutații atât de puternice și de violente, încât un Bartholomeus nou fusese descoperit într-un beci al unei case din cartierul Faber. Din fericire, emanația nu căpătase totalitatea puterilor și capacităților cognitive, fiind lesne de capturat și de cercetat. Acel prim pas, cel al izolării virusului mitului într-o formă a evoluției atât de înaintată, a contribuit la înțelegea noastră a legendei și a încadrării acesteia în categoria pandemiilor de gradul trei. În prezent se studiază declinările tuturor cazurilor de mit de tipul Bartholomeus Pumn-de-Oase pentru a se asigura izolarea posibilelor emanații.

Spuneam la începutul acestui capitol că mitul lui Taush este un exemplu potrivit al unui patogen mitic contagios care afectează atât popoarele din Lume, cât și pe cele din ne'Lume. Mai mult, prin ipoteza Dialogului Patogenic (încă neconfirmată; vezi și Teoria Marelui Vierme. Un caz de intercomunicare patogenică?, de Iz Apalunkas, lucrare susținută în cadrul Conferințelor Regale din Matas, 17827 d.m.T.) avem suspiciunea că o variantă mutată a acestui mit ar fi ajuns pe calea cărților și în pre'Lume, sub forma mitului Bătrânului Scufundat, care, scuipând alge vii prin ombilic, sufocă marinarii care încearcă să

străbată Marea Alură spre post'Lume. Prima dată când întâlnim legenda unui purtător de șnur este în volumul șapte al antologiei de poezie orală întocmită de Eustakes Înțeleptul în jurul anului 15500 d.m.T., în care se relatează întâlnirea unor țărani dintr-un sat izolat, care susțineau că sunt descendenții în linie dreaptă a Celor Dintâi coborâți în Albarena. Eustakes confirmă descoperirea multor legende primare în rândul acelor săteni (patogeni pe care astăzi îi înregistrăm sub codul de identificare CD-101, și care, în cazul unor mutații violente, am văzut că pot însufleți întregi regate și, în cazul Tălpii lui Tapal, aproape o lume întreagă), însă studii amănunțite nu au putut fi niciodată întreprinse în acel sat, toți locuitorii dispărând la scurt timp după ce Eustakes și-a dat spre publicare volumul (vezi și Sunt eustakienii descendenții Celor Dintâi?, de frații Abel și Cole, 17831 d.m.T, Libros, întru'Lume, în mai multe ediții). În rândul eustakienilor circula mitogenul Taush, cu varianta în care sfântul era un oier tânăr, care, văzând că oile sale au fost răpuse de o boală misterioasă, a zăcut o zi și-o noapte în adâncă cugetare, îngrijorat că nu va mai avea cum să-și îmbrace sătenii, și, descoperind scamele din buric, a început să tragă de ele. Minunea consta în faptul că scamele nu încetau a se produce, una în prelungirea celeilalte, creând un fir lung pe care oierul, al cărui nume nu s-a păstrat, l-a tors și l-a croșetat, izbutând să-și îmbrace semenii, salvându- astfel de la înghețul iernii ce avea să vină.

Extracția acestui mitogen s-a făcut, cum am văzut mai înainte, din carte, însă recent s-a reușit colectarea virusului Taushonias Turbiis pe cale orală de la o bătrână moașă din satul Vatra, care a povestit despre o grotă pe care obișnuia să o viziteze pe când era copil și în care, susținea femeia, a auzit nu mai puțin de trei variante ale aceluiași mit. Spun a auzit pentru că

bătrâna susținea că exista un loc în acea grotă, în care, dacă te așezai pe o anumită piatră și așteptai ploaia, apa de afară se infiltra în rocă printr-o multitudine de cavități și canale și picura în lacul subteran, sunetul picăturilor de apă lovind diferitele suprafețe pe diferite tonuri, imitând astfel fidel glasuri ce păreau a povesti legende. Grota ar fi purtat numele de Gura Lumilor și s-ar fi surpat cândva în urmă cu cincizeci de ani, fără a putea fi confirmată veridicitatea celor spuse de bătrâna din Vatra. Grota, se pare, se extindea atât în Lume, cât și în ne'Lume, fiind un pasaj deosebit de periculos între lumi, dar, în același timp, un centru în care, în picuri de apă, se adunau legende ce păreau a avea corespondențe în ambele lumi. Conform martorilor oculari cinci versiuni diferite ale aceluiași mit, cel al lui Taush, au fost înregistrate în acea grotă.

Cele mai recente studii s-au concentrat în mod special pe teoria reducționismului aplicat mitogenelor (Elvira, Matulopatos et co.) și pe posibilitățile oferite de acesta în a stabili un numitor comun pe fiecare ramură a evoluției mitogenelor în cauză. Cea mai răspândită formă – fiind deci și cea mai virulentă – a legendei sfântului Taush este următoarea:

Taush s-a născut în cetatea Gaisterștat și a dovedit încă din pruncie că era înzestrat cu puteri supraomenești: putea vorbi cu duhurile și cu animalele, vindeca necuvântătoarele cu ușurință și, ceea ce este și mai surprinzător, era capabil de a secreta prin ombilic un lichid care, la contactul cu aerul, se întărea și căpăta aspectul unui șnur roșu. O scurtă, dar necesară, digresiune: cetatea Gaisterștat este atestată istoric în Talpa lui Tapal, însă prea puține documente, rapoarte oficiale sau mărturii ale călătorilor străini prin acele părți s-au păstrat pentru a putea reconstitui cu o oarecare fidelitate mitul local al lui Taush; de asemenea,

pentru a ilustra capacitatea extraordinară a virusului de a suferi mutații și a da mai departe doar anumite ramuri ale poveștii, de pildă șnurul, care este deseori, dar nu întotdeauna, roșu (vezi cazul autorului Mircea Cărtărescu, care povestește despre șnurul negru secretat de un personaj al său în romanul Solenoid). Taush, se pare, a intrat cu adevărat într-o ucenicie, despre care avem informații în principal extrase din codicele regale ale mai'-Lumii, acestea bazate pe mărturii oficiale de contraspionaj. Legenda spune că ordinul din care făcea parte Taush a fost distrus într-un episod sângeros (în unele versiuni întâlnim un carnaval ambulant, în altele un asediu al unor oameni-șobolani, iar în altele o boală necruțătoare care separa sufletul de trup, amestecând, într-un splendid și artistic joc al oglinzilor, identitățile ucenicilor; v. Taushionis Viraliis, B107.5, la Arhivele Regale), iar Taush, care este numit în miturile Lumii sfânt, iar în cele ale ne'-Lumii nesfânt, a pornit întovărășit de alți apostoli ai ordinului prin Talpa lui Tapal, răzbunând faptele ce au pus capăt uceniciei lor.

Acest trunchi al mitogenului este surprinzător de stabil, fiind întâlnit în majoritatea variantelor (cu modificările minore menționale mai înainte), permițând astfel identificarea momentului mutării legendei în episodul drumului de la Gaisterștat la Mandragora, care comportă zeci de diferite variante și care determină finalul (în mod impresionant, există aproape la fel de multe sfârșituri diferite, câte variante ale mitului). Cele mai răspândite versiuni vorbesc despre transformarea stranie a sfântului în urma unei scârbe[8] puternice și demonizarea acestuia, ducând la un partizanat cu răul (identificat în povestirile respective cu ne'Lumea).

[...]

Paradoxală și rar întâlnită este situația următoare: un mit se bifurcă, dând naștere nenumăratelor variante ale acestuia, dar ramurile se readună și toate poveștile se termină în același loc, dar cu personaje diferite și cu un bagaj al mutației modificat. Legenda sfântului Taush este ilustrativă în acest sens, aproape toate variantele sfârșind cu cetatea Mandragora (uneori cu numele de Rădăcini, alteori cu cel de Alrauna), dar mereu cu un alt Taush decât cel de la începutul poveștii, înconjurat întotdeauna de alte personaje și implicat mereu în alte întâmplări, care însă conduc mereu la transformarea locului (cetății).

Este prea devreme pentru a stabili gradul de risc real al acestor forme bogate de mit, însă ce se poate observa este că, dacă mitogenul este lăsat să circule liber, va muta în forme pe cât de diferite, pe atât de stabile și violente, fiind capabile, cum bine ilustrează legenda sfântului (sau nesfântului) Taush, să afecteze nu doar teritoriul în care a luat naștere și în care s-a dezvoltat, ci și alte lumi adiacente. Cum spuneam, studiile în ceea ce privește stabilirea viitoarelor evoluții ale unui mitogen sunt încă în stadiu incipient și nu există o metodă unanim acceptată de a simula evoluția unui mit studiat. Pași importanți se fac în această direcție de Institutul de Studii ale Lumilor Paralele (ISLP) de pe lângă Universitatea Regală din Erotastan, unde o celulă de cercetare condusă de profesorul Racell analizează posibila legătură dintre dispariția uneia dintre Lumile Apuse (Gaia) și un mitogen deosebit de puternic al acelei lumi în care un zeu totalitar și-a trimis fiul în acea lume, supunându-l unor chinuri infernale, pentru izbăvirea poporului gaiez. Să sperăm că studiile asupra Lumilor Apuse ne vor putea ajuta să înțelegem mai bine conexiunea dintre mituri între lumi și multitudinea acelor mitogeni deosebit de virulenți, care par a fi capabili de a face și a

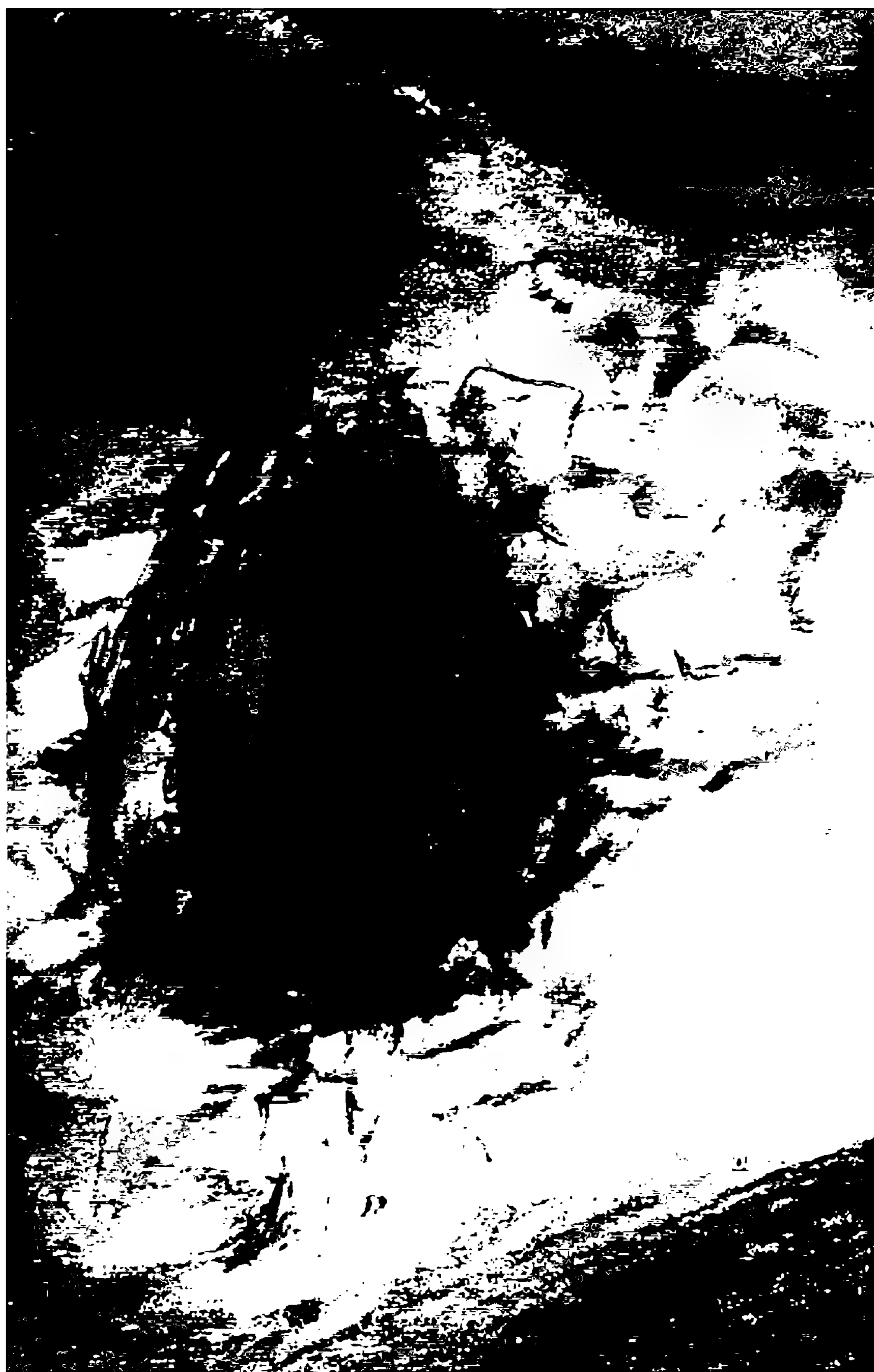
desface lumi.

---

[7] Fragment din lucrarea *Cele o mie de chipuri ale mitului în Lume și ne'Lume* de magister Pritt Erotastanul, extras din capitoul șapte, ediția anului 17830 d.m.T, așa cum se găsește ea la Arhivele Regale din Erotastan, întru'Lume.

[8] Natura exactă a acestei scârbe menționate deseori în textele și-n lucrările orale ale oamenilor și ne'Oamenilor este încă nelămurită (vezi și Schleck et co.), cele două popoare având, se pare, accepțiuni ușor diferite ale aceluiași termen: cei din Talpa lui Tapal o vedeau ca pe o stare catatonică, cataleptică, ca o emanație a unei înțelepciuni de moment sporite, pe când cei din Poartă o foloseau ca sinonim pentru suflet. Cele mai recente studii, în frunte cu grupul de cercetare al profesorului Schleck, stabilesc într-o oarecare măsură adevăruri parțiale pentru ambele variante: scârba poate fi privită ca o emanație a ceva ce poate fi considerat un suflet, sau duh, fiind însă, cel mai probabil, un efect secundar al unei mutații în mitogen, un ganglion la întâlnirea a două ramuri de mutație, care se manifestă, într-un mod încă insuficient cercetat, în însăși personajele legendelor despre care se vorbește. S-a observat în cazuri rare, în care mitogenul este deosebit de puternic, o modificare atât spirituală, cât și fizică a triadei implicate și necesare pentru supraviețuirea virusului: cititorul/ascultătorul, scriitorul/povestitorul și personajul, acest proces fiind cel mai probabil modalitatea mitogenului de a coborî pragurile de apărare ale agenților participanți, contaminându-i și garantându-și astfel o viață mai lungă (vezi și *Despre tripla metamorfoză a purtătorilor de povești* de A. Raspar).

PARTEA A PATRA:
ALRAUNA

TU EȘTI DINTR-O ORDINE SEPARATĂ A LUCRURILOR

Buba Babei era un stomac livid de bestie, un burete amorf de mirosuri și gusturi, de sudori și fierbințeli, în alveolele căruia bărbați și femei, copii cu animale sub braț sau în poală mâncau și beau și vorbeau și dormeau și cugetau la ce a fost și ce avea să vină, căci la ce se întâmpla în acel moment și în acel loc nu era vreme de gândit – tăvi erau ridicate, tăvi trântite, carafe se goleau, carafe se umpleau; deasupra focului din mijlocul vastei încăperi un porc masiv era învârtit cu greu de doi puști despuiați; în jurul tejghelei femei trecute roiau pe lângă mușterii cu halbe pline și buzunare fără fund doldora de pâini și covrigi, de cârnați uscați și fâșii alunecoase de slănină. Baba înjura tot ce prindea din colțul ei vechi parcă de când lumea, ca un păianjen uitat și uscat în întunericul dintre pânze; când izbutea, trimitea câte o flegmă spre unul care îi semăna ei cu ăla, zi, cu ăla, mă!, știi tu care, *hârc*, *pfiu*, apoi se hlizea și striga vorbe alandala, șoptind printre chicoteli că nu, nu era ăla, dar că semăna. Lămpile sugeau tot aerul bun și aruncau valuri de lumină prin nori de fum ca de furtună; de-ai fi stat locului, ai fi putut auzi clămpănitul unei pianine dezacordate și zdrăngănitul unei chitări vitregite de vreo două, trei corzi, țopăind haotic printre acorduri greșite și, căutând, ai fi putut găsi și muzicanții, tolăniți printre butoaie ce-și pierdeau din conținut la fiecare minut, fiecare dintre ele tot mai gol, în așteptarea potolirii celor unsprezece șugubeți ce-și făceau de cap în Mandragora: Frații Spânzufrații. Dar ce să stai să asculți, ce să cânți, că nu era timp, pentru că, pe neașteptate, un tânăr se urcă pe mese și începu a imita pe frații care se arătaseră mulțimii în urmă cu vreo lună de zile. Un tovarăș de-ai

tânărului găsi de cuviință să se urce și el pe aceeași masă și, luându-se de mână, începură amândoi a se învârti și a lovi din ghete printre blide și căni de lut, călcând ba vreun cartof copt, ba vreun colac dezvelit de coajă.

— Eu sunt Agoste! strigă primul.

— Și eu sunt Gagoste! strigă al doilea.

— Și suntem pliiiiiiini de dragoste! urlă în cor toată Buba Babei.

Bătrâna din colțul ei învăluit în neguri, praf și mizeria timpurilor și a trupurilor își lovea genunchii cu palmele osoase, înviorată de o asemenea explozie de veselie, râzând și tușind. Lângă ea, hangiul scuipa și el în praf și râdea și striga, cântând umăr la umăr poezia celor unsprezece frați ce se treziseră să îngrozească cetatea și să-i alunge pe oameni din casele lor.

Alți nouă bărbați se urcară pe mese în hohotele mesenilor și îndată glasurile lor răzbătură pe deasupra capetelor tuturor:

— Iar eu sunt Fagoste!

— Eu mi-s Manoste!

— Pacoste mi-e numele!

— Ragoste! toți în cor.

— Mie mi se zice Namoste!

— Iar eu mi-s Tagoste!

— Sagoste eu mă numesc!

— Dragoste-s...

— ... și vă iubesc! urlă hanul într-un glas.

— Ultimul mi-s Bagoste.

— Frate cu Agoste...

— ... și cu Gagoste...

— ... și suntem pliiiiiini de dragoste! răsună întregul han de tremurară lămpile-n perete și piftiile în vârf de degete.

Valuri de râsete și aplauze se sparseră de pereți și toată lumea sări în picioare în praf, ori pe mese, ori pe scaune, bătând din palme și alungând oboseala ori tristețea pe care încercau să o țină ferită de privirile Fraților din cetate, care, odată la câteva zile, cică, se urcau pe ziduri și aruncau priviri spre Buba Babei sau spre celelalte hanuri și așezări încropite în grabă de cei care fuseseră mânați să părăsească Mandragora și care nu se încumetaseră să se îndepărteze prea mult de casele lor.

Veselia ținu multă vreme, întreruptă doar de vreo două ori de bubuituri, când hangiul izbea dopurile butoaielor cu barosul său cumplit și mâinile se întindeau toate cu carafele și halbele spre șuvoaiele roșii și înspumate. Apoi, spre miezul nopții, o explozie groaznică, ce nu semăna deloc cu cele pricinuite de baros, amuți întreaga adunare.

— Frate Mișu, ceru hangiul în mijlocul liniștii, nu te duci tu să vezi și pentru noi?

Un bărbat cam pe la cincizeci și ceva de ani, cu barbă scurtă, argintată, cu un sul de hârtii sub braț și o peniță după ureche, se ridică și, fără să mai spună o vorbă, merse la una dintre ferestrele ce dădeau spre Mandragora și începu să schițeze ceva pe un colț de hârtie.

Când isprăvi, își făcu cu greu loc prin mulțime și întinse sulul pe o masă, proptind halbe-n colțuri să țină foaia întinsă, cât timp cei din jur, întinzându-se să vadă peste umeri și aplecându-se pe sub subțiori, citeau în schița de pe masă noi urme ale distrugerii cetății din pricina Fraților Spânzufraților: artistul desenase zidurile cetății și cerul sufocat de norii unei

explozii ce se ridicau dintre cioturile bisericii din mijlocul Mandragorei.

Necazul era mare, grijile apăsătoare; câțiva copii începură să plângă, privirile săreau de pe un chip pe altul, pieile se albeau – cineva trebuia să facă ceva, repede, altfel frica și supărarea aveau să-și facă culcuș în sânul lor și așa ceva nu se putea, era prea pe placul Fraților. Așa că cineva făcu ceva: hangiul luă un bulgăre de brânză de pe masă și-l azvârli cu toată puterea spre pian, urlând să cânte naibii ceva, ei nu văd că se moare aici? Clapele porniră, corzile la fel, palme se loveau deja de palme, zâmbete schimonosite, dans forțat, crizat, veselie da ori ba.

Mișu se întoarse la masa lui și sorbi de două ori dintr-o bere, apoi începu să-și ascută penițele, când simți o mână pe umăr și, fără să se întoarcă, întrebă:

— Ce-i?

— Zi-mi de Frații Spânzufrații, se auzi vocea, un glas tânăr cu voință în el, da, dar și cu mare teamă bine cuibărită.

— Nu știi de Frații Spânzufrații? Cei ce vin când nu te aștepți? Când ai vreo vină pe care o uiți. Nu doar tu, ci toți deodată.

— De unde vin?

— Nu știu. Nimeni nu știe. Par să iasă din pământ, ori din alți oameni.

— Cum din alți oameni?

— Uite așa, când ei apar – în număr de unșpe –, alții sunt găsiți morți și despicați în cetate. Tot unșpe.

— Au mai fost?

— Aici? În Mandragora? Nu, e prima dată. Și nici în Rădăcini n-au fost. Dar avem aici un moș, acolo în colț, care

zice că-i din altă cetate, unde i-a mai văzut pe când era copil la mamă-sa. Tot unșpe; doi care umblă și nouă care zac.

— Unde zac?

— Nu se știe, îngropați prin cetate. De găsești unul sau doi, ceilalți se ridică și-și schimbă locul, niciodată nu stau cuminți și e greu să-i păzești pe toți.

— Și cât stau?

— Patruzeci de zile. Apoi dispar, dar cică se întorc când nu te aștepți. Nu pot fi alungați mai repede, poate doar omorâți, dar moșul ăla zice că doar dacă îi ai pe toți laolaltă. Iar asta-i greu, cică nu se poate.

— Și ce vină ziceai că are Mandragora?

Aici Mișu se opri și supse nervos dintr-o lulea ce dădea să se stingă. Se uită în jur și-și înghiți vorbele. Prea multă lume.

— Nu zici?

— Nu zic.

— Cine știe să-mi zică?

— Mai mulți. Poate toți. Eu. Dar nu zic.

— De ce?

— Că nu-i voie. E treabă uitată și-ngropată. Ca Frații cei de sub pământ.

— Și ceilalți doi? Ăia de umblă. Cum zici că-i cheamă?

— Agoste și Gagoste.

— Așa, Agoste și Gagoste... Vor să vă amintească, așa-i?

Mișu tăcu și dădu să se ridice, să se îndepărteze de acest străin care stârnea cenușa ce abia se răcise, periculos pelerin, smintit și necugetat. Auzi foiala din spatele său și scaunul de lemn lovindu-se de scaune, ghetele pe scânduri

și, întorcându-se, văzu un tânăr urcat pe masă ce-și dezvelea capul chel și își dregea glasul plin de emoții și de rugina tăcerilor și a șoaptelor.

— Ascultați la mine! zise tânărul.

Dar adunarea, obișnuită cu asemenea luări de cuvânt, cu trupuri urcate și coborâte de pe mese ori din balcoane, cu glasuri ridicate și vorbe rostite a vrute și nevrute, mai că nu-l băgă în seamă, dar tânărul nu se lăsă, ci își înălță glasul deasupra capetelor răvășite de nesomn și băutură, prin norii de fum de tutun și miresme rele de trupuri asudate. Zise:

— Ascultați la mine, oameni buni!

Câțiva, crezând că tânărul invita la dans și veselie în pizma fraților din cetate, începură să bată din palme și să fluiere, ba chiar să lovească cănile de mese și mesele de podea, dar tânărul ridică brațele și zise grav:

— Nu mai e vremea de veselie. Ascultați la mine! Azi Frații Spânzufrații vor părăsi cetatea Mandragora odată pentru totdeauna.

Buba Babei amuți dintr-un colț în altul, din tavan și până-n podele – toți îl priveau pe tânăr cu ochi suspicioși, cuprinși de teama că acest pelerin nesăbuit ar fi putut fi o iscoadă a Fraților, trimisă printre ei să le citească în suflet, să-i prindă cu îndoiala, să-i adune la un loc și să-i macine fin în umbra vinii lor.

— Dar cine ești tu, rogu-te? se auzi un glas din mulțime.

— Cine sunt nu e important acum, zise tânărul, ci cine am fost și, mai ales, cine voi fi. Porniți alături de mine spre cetate și vă voi ajuta să intrați înapoi în odăile voastre, să aprindeți focul în vatră, să scuturați păturile de praf, să

deschideți geamurile și să lăsați aer bun, aer curat să vă umple holurile.

— Dacă ne mai găsim casele întregi, se auzi altă voce.

— Taci acolo, strigă altul, că prea ne necăjești cu amintirile.

— Da! strigară alții. Să cântăm, să jucăm, să chiuim de să se audă în Mandragora la Frații Spânzufrații! Să le facem în ciudă cum ne fac și ei nouă!

Buba Babei căzu îndată pradă larmei și dezmățului, carafe treceau deja din mână în mână, clapele pianului cădeau în praf, arcuri băteau de zor în dezacord.

— Cine a botezat cetatea Mandragora? strigă tânărul de pe masă, dar nimeni nu-i dădu atenție.

— Să cântăm!

— Cine a botezat cetatea Mandragora?

— Să jucăm!

— Cine a botezat cetatea Mandragora?

— Să ne veselim și să uităm!

— Da! Uraaa! Să uităm!

— Să uităm, fraților!

Voci peste voci devorau glasuri pe sub glasuri; uitarea muncea în fiecare cuvânt, prin fiecare sunet și gest.

Tânărul de pe masă, pe numele său Taush cel nou, simți o atingere fierbinte pe glezne și privi în jos către artist.

— Vin eu cu tine, zise Mișu și zâmbi.

Bărbatul își strânse toate hârtiile și penițele, urcă geanta pe umăr și basca pe cap, sculă câțiva tovarăși cu femeile lor de pe la mesele vecine și ieșiră cu toții în aerul rece al serii. Când se întoarse noul Taush să-și numere armata, găsi în urma sa nu mai mult de zece mătrăgunoși obosiți, dar nu se

întristă, că știa că în codrul din jurul acelor case răzlețe se ascundea adevărata sa oaste nevăzută: cei nouăzeci și nouă de ucenici invizibili. Ce nu știa însă era că, printre cei care au ales în acea seară să i se alăture în intrarea sa în Mandragora se numărau și doi străini cu chipurile umbrite de glugi, având, dar doar pentru ei și neștiut de nimeni altcineva, unul nume de Lume, altul de ne'Lume: Danko Ferus și Hiran Sak.

***

Când totul se limpezi în jurul ei și mucegaiul se cerni din faldurile robei sale lungi și negre, Karina încercă să se ridice din praful din jurul Bubei Babei și simți junghiul crunt din piciorul stâng ce nu se formase prea bine în trecerea ei din mai'Lume în ne'Lume. Îl găsi strâmb și mai slab decât cel drept, pielea mai palidă, pasul dureros.

Își aminti numele, Karina Putrefactio; era limpede un nume cu care nu putea cutreiera prin Talpa lui Tapal. Frânturi din ultimele clipe îi trecură prin fața ochilor: cuțitul scăpărând în scântei de lumină, smalțul căzilor, și, mai ales, oceanul nesfârșit pe care l-a străbătut cu ochii închiși (pe dinăuntru, pe dinafară), cerul înnorat încărcat electric cu șoaptele bătrânelor, cele ce croșetau o nouă viață pentru o altă lume deasupra trupului ei în putrefacție. Dar iată că ceva nu-i izbutise cu totul, pentru că trupul cel nou nu se închegase complet; se pipăi și descoperi o piele subțire, dar fină, catifelată, sâni mari și perfect rotunzi, înmugurați cafeniu, șolduri și fese puternice, musculoase, abdomen plat, ferm, dar piciorul stâng era doar o umbră a ceea ce ar fi putut fi.

Mai zăbovi o vreme în praf și în frunze, ascultând râsetele și chiotele de dincolo de perete, masându-și gambele și

pulpele, când auzi bubuitura din cetate ce îi amuți pe bărbații și femeile din ceea ce Karina bănuia că nu putea fi altceva decât un han. Văzu ciuperca albă de fum înălțându-se și dispărând apoi în văzduh; de unde stătea, nu vedea biserica ciuntită, nici nu știa de Frații Spânzufrații care așezaseră trei butoiașe cu pulbere pe acoperișul ei. Mulțimea de dincolo de zid tăcu și Karina avu răgazul minții să se întrebe cine erau și de ce fusese adusă tocmai acolo. Să fie acele ziduri de cetate cele ce păstrau între ele locul marii bătălii ce avea să se pornească între mai'Lume și ne'Lume? Dar unde era? se întrebă. Și de ce un loc atât de mic, atât de neînsemnat? Sau să fie asta Curtea acelui ținut, o firavă batjocură la adresa Porții, de care, iată, își amintea frânturi, firimituri, praf, cum veneau, așa plecau. Încercă să-și aducă aminte mai multe din fosta viață, dar fiecare clipă, secționată în secunde și minute egale, o îndepărta tot mai mult de ce fusese cândva și o apropia de ce avea să fie.

Glasuri se înviorară dincolo de perete și Karina știu că nu avea timp de pierdut. Se ridică și își înghiți cu stoicism ghemurile de durere, șchiopătând spre întunericul pădurii din fața ei ca spre un pântece primitor de mamă. Merse până nu mai văzu hanul peste umăr și luna, ce deja se ivise și pe care o văzuse de câteva ori prin coroanele copacilor și care, spre deosebire de cea din mai'Lume, nu avea o gaură imensă în miezul ei, ci mii de pistrui și urme de vărsat de vânt, se pierdu în frunze, iar sfânta, războindu-se cu pasul frânt, trebui să se lungească la rădăcina dezgolită a unui arbore imens culcat cândva de vânturi.

Adormi și își petrecu prima noapte în ne'Lume visând vise de ne'Oameni, aflând astfel că mai'Omul împărtășea cu

ne'Omul aceleași ambiții și fugea de aceleași temeri, aceleași pasiuni le macinau măruntaiele și le însuflețeau cugetul, dar pe invers, rostite întors și periculos. Deschise ochii în toiul nopții, firea deja învățată cu bezna și, vrând să se gândească la diferențele dintre mai'Om și ne'Om, află că gândul îi tot aluneca într-o parte; încerca să-l aducă în fața ei, să-l forțeze, să-l frământe în aer ca pe o cocă tare, nevolnică, dar gândul, trăgând și auzul și toată atenția după el, aluneca mai abitir spre dreapta. Un pârâit, un altul. Cineva pășea prin frunziș, ceva trosnea crengi sub picioare, ceva mare. Karina alese să rămână nemișcată, încrezătoare în camuflajul oferit de roba ei neagră și prăfuită, patina corpului ruginiu prelungindu-se pe ciupercile de sub cap, faldurile robei ca scoarța de copac lipită de spatele ei. Pașii se apropiau și, odată cu ei, un gâfâit și un fornăit. Ochii învăluiți în întuneric reușiră să deslușească forma gigantică, greoaie a unui animal. Mergea în patru labe, trupul greoi se bălăngănea de pe-o parte pe alta, fornăia și adulmeca cu botul său lung. Blana îi era stufoasă, densă, maronie. Nu mai văzuse niciodată așa ceva. Namila venea spre ea.

Karina își ținu respirația și se împinse mai tare în fibra lemnului. Animalul era acum în fața ei, își plimba nasul prin faldurile robei, o mirosea pe la gât, pe frunte, o împungea cu nasul, apoi cu labele imense din care răsăriseră gheare cât palma ei. În tot acest timp frica dospise în Karina și fata își spunea că nu avea voie să cedeze încă de la primul obstacol; dar era singură și tânără într-o nouă lume și bestia tocmai se ridicase pe picioarele din spate. Karina pricepu că, dacă animalul acela, greu cât copacul de care se sprijinea ea, ar fi hotărât să se trântească cu labele pe ea, ar fi stropșit-o ca pe

un fruct copt. Ceva pocni în ea, o pungă de teamă ca de puroi, și, chiar când masivul trup se întoarse în patru labe, sfânta se ridică și o luă la fugă prin negura pădurii. Animalul grohăi o singură dată și țâșni spre ea. Pasul nesigur, întepător, al Karinei îi seceră fuga și sfânta se prăbuși, rostogolindu-se prin frunziș. Bestia o ajunse deja din urmă (ce secunde, ce clipe sunt cele din ne'Lume, de se lungesc atunci când nu ai trebuință de ele și se scurtează când ți-e lumea mai dragă?) și o țintui cu laba ei imensă. Karina fu sigură că acela avea să-i fie sfârșitul și că era prea, mult prea curând, când simți din nou nasul umed al bestiei căutând-o pe la ceafă și pe la subțiori și între picioare. Karina strânse din dinți și-și promise să nu plângă când acea creatură avea să-și înfigă colții în carnea ei cea nouă. Dar animalul, isprăvind cu mirositul și pesemne hotărând că acea masă de carne moartă, dar totuși mișcătoare, nu era de mâncare, mormăi o dată scurt și porni în căutare de ceva mai bun. Atunci observă Karina, prin ceața ochilor înlăcrimați, un animal identic, dar mai mic, mult mai mult, țopăind sprinten în urma-i.

Zorii se spărgeau printre trunchiurile copacilor și ziua veni odată cu aerul eliberat din plămânii Karinei, cu plânsul scurt și eliberator, cu ridicarea din pământ, cu strânsul crengilor. La rădăcina acelui copac, unde natura ne'Lumii îi mai acordase o șansă să o elibereze de Cuvântul rostit șui de ne'Om, își ridică tabăra Karina Putrefactio, sfântă din Poartă, soldat în armata Cuvântului, biruitoare, temătoare. Făcu primul ei foc în Talpa lui Tapal și arse în flăcările lui toată frica și îndoielile.

Era o nouă zi din cele ultime.

***

Femeia Umbră privea tăios printre copaci. În pasul ei, la o aruncătură de băț, era BartholomeusPalma, călcând nesigur printre rădăcini tuberculoase. Undeva acolo, ascunsă de văzul lumii, trebuia să fie căruța cu excrement uscat. Pentru că fusese seară când trăseseră căruța întâia oară în pădure, muștele le arătaseră drumul înapoi. Acum sosiră zorii și vremea pentru BartholomeusPalma și sfânta mai'Lumii să desfacă țesătura dintre lumi.

— Începem astăzi, zise Femeia Umbră și arătă spre căruța ce se ivea din spatele unui trunchi gros de copac.

BartholomeusPalma schiță un zâmbet și mușchii, prinși strâmb și întinși amatoricește între tendoane de împrumut, trăseseră de colțul gurii în toate direcțiile, numai în cele necesare surâsului nu. Sfânta îl privi și o cuprinse mila pentru acea creatură, gândindu-se la toate sacrificiile pe care trebuia să le săvârșească cineva pentru a porni la acel război al lumilor ce trebuiau împăcate, chiar și cu sabia, dar, până să se mai gândească și la sine, ceea ce disprețuia, scutură toate nostalgiile și zise:

— Musca știe. Ea întotdeauna cunoaște calea. Uite.

Mirosul era imposibil pentru oricine altcineva, dar nu și pentru ei, care își puseseră speranțele în acel rebut organic, în bulgării aceia lepădați de trupuri scârnave de om. Erau chei, așa trebuia să fie: cu acel căcat se deschideau uși și se încheiau istorii rușinoase.

Eliberară calul și îl plesniră să-i dea avânt. Acesta o rupse la galop printre copaci ca și cum o noapte întreagă numai asta ar fi făcut în mintea lui cabalină – ar fi desenat

trasee pentru când avea să fie liber. Traseră cu greu căruța plină până la buza pădurii, apoi ceva mai departe, până la un bastion pe jumătate prăbușit în coasta zidurilor Mandragorei. Praful era alb, ruina tânără; acolo, în acea rană, aveau să mânjească și să deschidă porți, îi explică sfânta și amândoi începură să culeagă bulgări de căcat din căruță și să întindă mizeria pe piatră, printre bolovani, desenând o ușiță întunecată, ca o umbră de dincolo, din spatele zidurilor. Nu s-au oprit la una, ci au mai măzgălit alte trei porți în zidul acelui bastion umbrit de copaci înalți. Strânseră lopețile și plecară.

Orele treceau greu între ei și copaci, între ei și cetatea bănuită dincolo de trunchiurile ca niște gratii. Din mijlocul acelui luminiș Femeia Umbră ridica din când în când privirea spre cer și gâtul pocnea nefiresc în ceafă de fiecare dată. Sfânta cerceta cerurile de parcă le-ar fi cunoscut de când se născuse, dar erau ceruri noi, ceruri de ne'Lume, ce ar fi putut oricând să se prăbușească peste ei, să-i sugă în văzduh, sau cine știe ce alte abominații mai ascundea acel nesfârșit de culori înșelătoare.

— Nu e de ajuns, zise Femeia Umbră și se ridică. Vino.

Luară căruța și cutezară a merge chiar mai departe, îndepărtându-se de codru și pășind pe lângă ziduri, unde, știau amândoi, pericolul să fie descoperiți era mare. Simțeau însă că nu mai aveau nimic de pierdut și totul de câștigat; mânjiseră deja trei uși, era doar o chestiune de timp. De dincolo de ziduri, din depărtările ascunse în pântecele acelei cetăți, zgomotele demolărilor se împleteau cu hohotele de râs. Frații Spânzufrații pesemne că-și făceau de cap neobosiți.

Din când în când BartholomeusPalma se oprea și privea spre Femeia Umbră, întrebând, ba nu, implorând din câteva

ocheade pline de înțeles că trebuiau să se oprească.

— Mai mergem, zise sfânta și trase de căruță, falangele degetelor albite de efort, pasul înfipt adânc în pământ.

În cele din urmă găsiră un loc potrivit, destul de aproape de porțile Mandragorei, dar și de codrul ce alese să-și împingă în acel loc un colț, ca un moț neascultător, un pic mai aprope de ziduri. De aveau să iasă pe acolo soldați ai Porții, avea să le fie ușor să ajungă la porți, sau la pădure. În lumina lunii cei doi mâzgăliră alte trei uși pe zidurile cetății, una lângă alta, și, făcând câțiva pași în spate și cântărind isprava, își spuseră că era bine.

— Mai e și mâine o zi, zise Femeia Umbră și BartholomeusPalma o privi mirat. Da, continuă ea, mai e și mâine o zi și cetatea mai are și alte ziduri. Mâine pictăm porți pe partea cealaltă.

Se întoarseră în pădure, învăluiți în mirosul de căcat ca în robe lungi, colcăind de muște amețite de plăcere, și ascunseră căruța la loc în râpă. Ceva mai încolo dădură peste un pârâu ce sclipea ademenitor în lună și își plecară de nenumărate ori palmele făcute căuș în apa rece, ducând răcoare la buze, vărsând-o în stomac, potolindu-și setea. În liniștea pădurii, trupul încropit al lui BartholomeusPalma scotea singurele sunete.

— Îți chiorăie mațele, zâmbi Femeia Umbră. Ai talent, Bartholomeus, atât de bine ai cârpit corpul, încât măruntaiele se lasă lesne păcălite. Dar tu nu te lăsa păcălit! Tu nu simți foame, doar învelișul tău o face. Și acela nu ești tu, să nu uiți niciodată. Tu ești un pumn de oase, liber și neasemuit altora. Tu ești dintr-o ordine separată a lucrurilor. Un spin în lumi, neînțeles, dar capabil să priceapă multe. Totul.

Poate că așa era, dar pe astea BartholomeusPalma nu le înțelese, nu pentru că nu ar fi știut să se servească de creierul de împrumut ce plutea prin cutia sa craniană, sau de Scârba ce dospea ca aburul printre organe, ci pentru că foamea din acele organe nu-i dădea pace. Nici să doarmă nu putea și, când i se păru lui că sfânta căzuse în somn, ghemuită în râpă în palma unei rădăcini scobite, se ridică și o luă la pas atent printre copaci.

Un ceas sau două mai târziu Femeia Umbră fu trezită de zgomote din spatele ei. Sări în picioare și căută pumnalul ascuns printre faldurile robei. Se dezmetici și pricepu că nu erau zgomote amenințătoare, ci sunetele unui biet om vărsându-și conținutul stomacului. Porni într-acolo și îl găsi pe BartholomeusPalma aplecat, arc întins peste putință, vomitând bucăți de carne peste o vulpe eviscerată.

Sfânta se apropie de BartholomeusPalma și îl acoperi cu roba sa. Acesta sughița și scuipa în liniștea nopții; nu prea departe o bufniță se făcu auzită, apoi tăcu și ea.

— Nu ești om, Bartholomeus, ascultă-mă. Nu ești om, nici animal, nici mai'Om și nici ne'Om. Ești nimic și, fiind nimic, porți cu tine, scrijelit în oasele tale vii, blestemul solitudinii. Ești un demiurg în propria ta lume. Vorbește și se va umple.

Chiar în acea noapte, pe când dormea, BartholomeusPalma încercă să vorbească în somn tot ce nu îndrăznea să rostească pe timp de zi. Sfânta rămase până în zori la căpătâiul său, păzind somnul celui ce nu era nimic și totuși atât de multe deodată.

De dimineață hotărâră să verifice porțile de căcat și se împărțiră, BartholomeusPalma mergând la cele dinspre

răsărit, sfânta la cele dinspre apus. Era liniște dincolo de ziduri, doar dincoace de ele vântul stârnea frunzele și zăpăcea coroanele copacilor. Apropiindu-se de prima ușă, Femeia Umbră putu vedea praful pietrei pisate grămăjoară în frunze și află astfel că porțile se deschideau încet, dar sigur. Îndrăzni și răzui cu unghia o coajă uscată de căcat, care, căzând, dezvălui golul din spatele ei. Sfânta își coborî nasul în dreptul găurii și inspiră: plămânii i se umplură cu aerul de acasă, părea să simtă în el vaporii Marilor Ateliere, duhoarea păsărilor din vârful Templului, miasma dulceagă de putregai dinspre Turnul Roz, parfumurile străzilor înguste ale Porții. Își plecă urechea și ascultă, iar în acele vagi sunete prindea din zbor tropăit de copite și robot pe scânduri de lemn.

Puteau începe.

Sfânta se grăbi să se întoarcă la locul stabilit din pădure, bucuroasă și curioasă de ce vești avea să aducă cu sine Bartholomeus Pumn-de-Oase, cel care umbla prin Talpa lui Tapal în trupul Palmei. În partea cealaltă a cetății, scheletul înveșmântat în carne simțea aceleași emoții la văzul porților mai'Lumii deschizându-se în fața sa. Erau mici spărturi, găuri negre prin care încă nu izbutea să vadă nimic, dar care, prin zgomotele și mirosurile ce lăsau să le scape, promiteau salvarea și izbânda. BartholomeusPalma se întoarse și o rupse la fugă spre pădure, când simți o pișcătură în jurul gleznelor; auzi șuieratul funiilor prin aer, foșnetul brusc, șerpuitor, al frunzelor, și se găsi prins într-un năvod la doi metri deasupra pământului.

— Hei..., încercă timid. Hei...

Auzi pași prin frunze și prin iarba din jur, încercă să se întoarcă, să privească mai bine, dar nu vedea pe nimeni. Nu

pricepea. Se uită în jur și ascultă sunetul pașilor, al hainelor, ba chiar câteva șoapte apropiindu-se, dar nu era nimeni. Apoi simți smucitura. Cineva îl atinse și-l trase la pământ, dat tot nu zărea pe nimeni, nu vedea nici urmă de om, și totuși, iată, mâini invizibile îl eliberaseră deja de sforile năvodului și îl ridicaseră, iată, din nou în aer, ceva mai aproape de sol de data asta. BartholomeusPalma se găsi plutind prin aer, spre porțile cetății, purtat pe umeri nevăzuți, ascultând vocile ce se întrepătrundeau prin aer în jurul lui, formându-se din guri invizibile, dispărând la fel de repede și la fel de ușor pe cât apăruseră.

— Hei..., încercă să spună Bartholomeus. Hei..., încercă și Palma.

***

Ulrik nu avea să uite prea curând dimineața în care zilierii tocmiți de Marele Atelier au început munca la Plan. Fusese o noapte liniștită, cu cer limpede și orizonturi clare, dar în zori un vânt aprig se pornise dinspre câmpie, iar Ulrik își roase aproape toate unghiile de teamă că munca s-ar fi putut amâna din nou. Voia să se isprăvească odată și, cu cât ordona Al-Fabre începerea muncii mai devreme, cu atât era mai bine, Ulrik văzându-se deja în ne'Lume. Înainte de asta, însă, trăise câteva luni ca ciupit de nebunie, bucurându-se și călcând mândru prin mulțimea ce-l adula pe timp de zi, ascunzându-se sub pat sau privind în jur pe holuri noaptea de teamă, când rege al tărâmurilor, când împărat bătrân și suspicios.

Petrecuse mult timp în fața Marelui Plan creând ascunzători și sisteme de siguranță, camuflaje și cifruri din lemn,

rumeguș și rășină. Mutase de nenumărate ori planul secund, cel real, dintr-un loc în altul, acoperindu-și mereu urmele, ba chiar îndrăznind de câteva ori să-l poarte la el, lipit de piele pe sub cămașă, cerneala lăsând urme, devenind tatuaj, totul din teama de a lăsa în lipsa lui planul secund în odaie.

Primul plan, așa cum numea Ulrik proiectul Marelui Plan care deja ajunsese pe biroul lui Al-Fabre, era aproape identic cu cel secund, cel pe care îl desenase în paralel, pe ascuns, la lumina lumânărilor și scăldat de sudori, și diferența dintre cele două era una singură. Ulrik era singurul care o știa: planul secund avea o singură încăpere în plus, îngustă și scobită într-unul dintre stâlpii de susținere, cu o scară circulară și mai îngustă ce ducea spre vârful construcției, unde urma să zacă în așteptare Marea Larvă, cu capul în nori și trupul între două lumi.

În ziua în care a dus primul plan în birourile prăfuite ale lui Al-Fabre, maestrul l-a primit cu zeama lui maronie în cești și zaharicale de tot felul, bătându-l mai tot timpul pe tânărul inginer pe spate, râzând și aproape vărsând câteva lacrimi de emoție.

— Ți-a ieșit, măi, băiete! Știam eu că-ți va reuși! a zis aplecat peste Plan, plimbând opaițul dintr-un colț în altul al hârtiei desfășurate pe jos în mijlocul odăii. De când te-am văzut întâia oară am bănuit că în tine zace turbarea asta capabilă de a îndoi lumile în folosul nostru. Minunat! Minunat!

Și-și freca bărbia cu degetele aspre de foșnea în tot cabinetul.

— E..., încercase Ulrik. E necesar, știți, să lucrez chiar eu la...

— Da, fiule, știu.

— Ca atunci, la capul podului...

— Am spus că știu, zise Al-Fabre fără pic de iritare în glas. Ești Întâi Constructor la Marele Plan, spuse și zâmbi. Adună-ți oamenii și începe! Dar repede, fiule, că Mama se zvârcolește în dureri de facere și vezi și tu că zilele-s mai scurte și nopțile la fel, la cât de des se întoarce de pe o parte pe alta.

În acea noapte de după, Ulrik a plâns de bucurie, în relaxarea mușchilor și eliberarea sufletului din chingile fricii. A visat-o pe Karina: se făcea că era în ne'Lume, deși nu știa cum arăta ne'Lumea, o urmărea de undeva de sus, ca un uliu, ca un șoim, etern și totuși efemer. A fost trezit de pași în întunericul odăii. Crezuse că era Arik. Atât și nimic mai mult, dar când foiala din umbrele atelierelor avea să se amplifice în nopțile ce-au urmat, ca ecouri de dincolo de lume, mereu cu un pas în fața lui, Ulrik a început să bănuiască că era urmărit, că cineva știa despre planurile gemene, despre încercarea sa de a da o lume pe o alta pentru a-și vedea iubita, deși nici nu mai știa cum arăta, cum mirosea, cum îi suna vocea și cum i se simțea pielea.

Fiind Întâi Constructor nu i-a fost greu să lucreze cu planul secund în față, ordonând în stânga și în dreapta, umblând cu schițele la subraț, mereu mișcându-se dintr-un loc în altul și lăsând doar priviri fugare ale altora să cadă peste desene. Noaptea dormea cu planurile sub el, sau le ascundea printr-una dintre cutiile ce decupau aerul și brusc erau, deși păreau a nu mai fi. Din când în când era trezit de pași prin coridoare, zgomotul unei ferestre scârțâind parcă prea ostentativ, câteva șoapte parcă prea bine calibrate la liniștea nopții. Așa a priceput și Ulrik că cei care îl urmăriseră din umbre

voiau ca el să știe că era urmărit. Somnul i s-a împuținat și toată firea îi era o fibră întinsă prea mult, pocnea în el neliniștea și mintea nu-i stătea locului.

Cât despre vocea Porții, pusă cap la cap din sutele și miile de glasuri ce găsiseră de cuviință să se adune zi de zi în jurului Templului Celor Nouă Utere pentru a chiui și a se bucura de fiecare clipă a ridicării Marii Larve, aceasta îl preaslăvea pe Ulrik ca pe un erou. Ultima oară când văzuse asemenea manifestări, își amintea Ulrik, fusese când Poarta câștigase un soldat al ne'Lumii, numele acestuia circulând pe atunci cu repeziciunea gândului prin mulțime: Danko Ferus. Ce se întâmplase apoi cu el, mai nimeni nu știa. Acum erau și mai mulți mai'Oameni pe străzi, fluierând și aplaudând la trecerea sa, încercând să-l atingă, să-i vorbească.

Planul oficial era următorul: platforma proiectată de Ulrik avea să se construiască sub Templul Celor Nouă Utere, chiar sub cupola în care se știa că trăia Mama Larvă. Pârghii, scripete și roți bine gândite și modificate de Ulrik aveau să ridice templul de la sol și să-l împingă spre cer sprijinit în stâlpi de susținere ce deja aveau să străpungă cerul. Priceperea lui Ulrik avea să deschidă cerul cu lemnul și să împingă Marea Larvă dincolo, în ne'Lume. Planului îi lipsea însă un pas intermediar, unul care nu-și găsise loc în proiectul final, ci exista doar în planul secund, tănuit, al lui Ulrik: Întâiul Constructor avea să se ascundă în mica încăpere și să aștepte trecerea platformei dintr-o lume în alta, apoi să iasă în ne'-Lume și să o găsească pe Karina.

Apoi ce? se întreba uneori în miez dur de noapte. Ce avea să-i spună sau să facă? Oare îl mai ținea ea minte? Dar oare el mai știa cum arăta? Își amintea de cele spuse de Arik,

de poveștile despre sfinte și transformările ei, cum nu mai erau ce au fost cândva, cum n-au fost niciodată ce aveau să fie; cum nu mai existau pentru unii și cum începeau să existe – altfel – pentru alții. Dar, își spunea, nici el nu mai era ce fusese, nici el nu fusese vreodată ce urma să fie (un trădător? un dezertor? un expat?). Se gândea că avea nevoie de un nou nume și nopți la rând a încercat să adoarmă compunând, în scurte jocuri menite să încurajeze somnul, noi nume pentru a încropi noi destine. Își imagina cum putea arăta ne'Lumea, dar tot ce reușea să vadă erau copii ușor alterate ale străzilor uceniciei sale, câmpii straniu de asemănătoare cu cele ce i se deschideau privirii în fiecare dimineață prin geamlâcul odăii sale din copilărie, chipuri ne'lumești pe care le știa, le recunoștea, fiind de fapt vecini din satul său, reinventați de imaginația sa în figuri cețoase, eterice, în vârfuri de dealuri de ne'-Lume.

Nu era prea îngrijorat de Marele Plan. Lucrase cu sârg la proiect și, pentru a-și calibra puterile, îl testase – în mic, e drept – de nenumărate ori. Primul turn încercat a ieșit undeva în mijlocul unei ape și Ulrik nu știa dacă era departe sau aproape de locul hotărât. Când s-a deschis aerul în jurul lemnului, șuvoi de ape au inundat atelierele și munca a fost oprită preț de trei zile pentru a seca balta împuțită dintre mesele de lemn. A doua oară a fost ceva mai bine, a străpuns uscatul, iar a treia oară și-a cocoțat desenatorul în vârful turnului miniatural și l-a împins în ne'Lume. Desenatorul era un bătrân scofâlcit, tare priceput în schițe de tot felul, crochiuri, racursiuri și toate cele, dar ceva mai puțin priceput în vorbă simplă: fie perora neîncetat pe diverse teme de complexități extreme (sau fără sens, era greu de discernut), fie tăcea cu

lunile și bălea din colțul gurii. Desenatorul era nebun, dar tocmai de un nebun aveau nevoie, pentru a-i împinge capul de nenumărate ori dintr-o lume în alta, neștiind niciunul dintre ei ce efecte ar fi putut avea asemenea tranziții repetate asupra unei minți sănătoase. Desenatorul se întorcea mereu din vârful platformelor lui Ulrik cu desene elaborate ale împrejurimilor, pe care Al-Fabre le discuta în ședințe lungi ce se prelungeau peste nopți întregi cu rarii soldați ai mai'Lumii care fuseseră în ne'Lume și se întoarseră. Mai aveau și câteva hărți vechi ale ne'Lumii, scoase în mare taină din Arhivele Porții, și așa și-a potrivit Ulrik planul, ajungând în cele din urmă să străpungă cerul mai'Lumii chiar în podeaua unei case din ne'Lume, ba mai mult, din Mandragora însăși. Când s-a întors desenatorul cu schițele celor văzute prin fiecare geam al acelei case, cu toții au fost surprinși că acea cetate era chiar Mandragora. Au studiat schițele și în special pe cea în care o adunătură de cadavre (număraseră unsprezece) se ridica în fața unui singur om, desenat din spate, iar alți câțiva priveau de printre case, de pe ziduri. În rest cetatea părea părăsită, dar Al-Fabre bănuia că mătrăgunoșii erau în ascunzătorile lor.

— E timpul, zise Marele Inginer și l-a bătut pe spate pe Întâiul Constructor, pe numele său Ulrik.

Ce nu știa Al-Fabre era că lovise planul secund, ascuns de Ulrik pe sub cămașă și încă un pic din cerneala parcă mereu proaspătă s-a luat și s-a imprimat pe pielea tânărului.

Puteau începe.

SUNTEM GREȘIȚI CU TOȚII, ȘI ÎN VEGHE, ȘI ÎN SOMN

Noul Taush intră în Mandragora neînarmat și în tălpile goale, privind adânc pe strada mare ce ducea spre piață. Ocolea cioburile și tăcea; din când în când ridica vreo ușă doborâtă sau arunca cât colo scânduri rupte, eliberând calea pentru cei câțiva mătrăgunoși ce-l însoțiseră. Nici măcar nu-i privise în ochi, nici măcar nu-i numărase, ci îi acceptase așa cum erau și câți erau și pornise cu ei spre Frații Spânzufrații ce-și făceau de cap prin cetatea întemeiată, nu cu mult timp în urmă, de un alt Taush, de primul Taush, cel din Gaisterștat.

Găsiră intrarea în piața bisericii blocată de rămășițele unui rând de case, acum doar un morman de lemne și sticlă, de piroane și perdele, de mobile și resturi animale. Muștele roiau prin vârful acelui munte, unde pesemne vreun hoit uitat trecea în liniștea Lumii dintr-o stare în alta, ba scurgându-se spre pământ, ba evaporându-se în aer.

— Ce facem acum? se auzi o voce dintre mătrăgunoși.

— Să ocolim, știu eu cum, zise o alta.

— Ce vrea să facă?

— Cum îl cheamă? șopti alta.

Și tot așa. Dar Taush, neabătut, ridică privirea pentru prima dată de când pășise în cetate și își înălță brațele la cer. Îndată scânduri începură a pluti prin aer, zburau dintr-o parte în alta, mobile împinse, praful curățat de cioburi; un ceas întreg în care mătrăgunoșii rămaseră muți de uimire, uitându-se cum acel tânăr venit de niciunde își croia drum printre ei prin acel peisaj al ruinei doar cu puterea gândului, doar cu brațele ridicate la cer, doar așa – ca un sfânt. Se prăbușiră în

nămol și în praf și îngenunchează, mulțumindu-i, fără să știe că de fapt mulțumeau unor ucenici invizibili, nouăzeci și nouă la număr, care trudeau de zor să elibereze pentru stăpânul lor intrarea în piața bisericii.

— Ah, sfinte, se auzeau vocile tremurânde printre mătrăgunoși. Ai venit să ne scapi de necaz și de blestem.

— Cum îl cheamă? șopti cineva.

— Îți mulțumim, sfinte!

— Mulțumim!

Doar doi nu îngenucheaseră îndată, ci țintuiră ceafa noului Taush cu priviri acide, prin ochii lor ascunși sub glugile lor tuciurii. În cele din urmă Hiran Sak îl trase pe Danko în jos, îndemnându-l să îngenuncheze, să fie ca un mătrăgunos, să nu atragă atenția.

— Încă nu e vremea, îi șopti lui Danko Ferus la ureche.

Lui Danko însă îi era foarte dor de capul său de cal ascuns la marginea pădurii, iar lui Hiran Sak îi era dor de Poartă. Între acele două doruri cei doi îngenunchează, sperând că toate aveau să se termine curând.

Când isprăviră nevăzuții cu maldărul de case dărâmate, croind o cale șerpuită prin inima ruinei, noul Taush lăsă brațele să-i cadă amorțite pe lângă trup și porni. După el, suflete văzute și nevăzute. Intrară în piață și se opriră în fața bisericii. Pe alocuri încă mai ardeau flăcări mici, tarabe aruncate grămadă și prefăcute-n lemn de foc și cenușă; fațadele caselor dispăruseră, ca și cum o mână invizibilă ar fi descărnat chipurile blânde ale acelor case clădite cândva cu drag de gospodari mătrăgunoși. Câțiva dintre cei din alaiul noului Taush începură să plângă la văzul acelor ruine, dar se opriră când privirile căzură pe cinci trupuri mari și mici, agățate în

lațuri – de la tată, trecând prin mamă și ajungând la copii și prunci: era întreaga familie a felcerului Munchritz, atârnând spânzurată în voia elementelor și a muștelor cât pumnul de mari, ce-și îngropaseră cu poftă și recunoștință ouăle în cutele cărnurilor pleznite de vânt și ploaie, oferind la schimb darul viermuirii. Câțiva mătrăgunoși vomitară, iar, în aplecarea lor și în tremurul lor de silă, descoperiră că acelea nu erau singurele cadavre din piața Mandragorei: pe alocuri câte o mână și câte un picior ieșeau timid de printre dărâmături, câteva căpițe de foc purtau în ele hoituri ca tăciuni și, cel mai oribil, capul primarului, retezat și înfipit în vârful turlei bisericii, privea către depărtări inutile.

Noul Taush se întoarse doar pe jumătate către mătrăgunoși, cât să i se vadă obrazul și buzele rostind:

— Cum ai zis că îi cheamă?

Mișu se apropie și întrebă la fel de încet:

— Pe cine?

— Pe Frații Spânzufrații. Cum zici că-i cheamă?

— Cei care umblă?

— Da.

— Agoste și Gagoste.

— Agoste și Gagoste, repetă noul Taush.

— Da.

— Agoste-ste-ste-ste-ste! strigă spre ruine, ecoul ducându- strigătul mai departe. Gagoste-ste-ste-ste-ste!

Ascultau cu toții ecoul și simțeau frica; era ca un urs în noapte, era ca noaptea însăși, preschimbată în prădător.

— Agoste! mai scurt. Gagoste! mai răstit.

Apoi ecoul:

— ste... ste... ste... ste, pe voci ce se schimbau cu

fiecare ruină pe care o întâlneau, cu fiecare hoit de care se loveau.

— Agoste! Arată-te!

— ste... ste... tă-te... tă-te...

Și tot așa, preț de câteva minute, până când noul Taush simți o schimbare în vânt și aerul se transformă, iar glasul ecoului se preschimbă dintr-unul eteric, fără formă, într-unul corporal, ce părea să plutească, ba nu, să țopăie pe deasupra lor, de pe un acoperiș pe altul. Ridicând cu toții ochii spre cer, văzură siluetele celor doi Frați Spânzufrați sărind de pe un horn pe altul, imitând zeflemitor ecoul vocii noului Taush.

— ste... ste..., strigă Agoste (sau Gagoste).

— tă-te... tă-te..., strigă Gagoste (sau Agoste).

Hiran Sak îl smulse pe Danko din miezul acelui spectacol, chiar când Frații ajunseră în vârful turlei bisericii, unde începură să-și paseze capul primarului, chicotind și strigând în jos în rime:

— Noi suntem Agoste...

— ... și Gagoste!

Apoi, într-un glas:

— Și suntem plini de dragoste!

Era greu să-i deosebești, că se-nvârteau, își dădeau mâna, dansau și țopăiau, de nu știai care-i care. Unul smulse capul retezat din țăruș și îl aruncă spre celălalt, care, luându-și avânt, își înfipse vârful ghetei stângi în ceafa primarului, șutând căpățâna departe peste acoperișurile caselor părăsite, poate chiar dincolo de zid, cine știa?, cine mai putea urmări traiectoria cu gâlme a unui cap retezat, când toți ochii erau ațintiți asupra celor două siluete identice care-și dădură drumul râzând pe un burlan în jos, lăsând în urmă dâre de sânge

de pe piept, burtă și pulpe. Tot chicotind, se izbiră violent de pământ și, ridicându-se îndată din praf, se uitară la noul Taush și zâmbiră:

— Agoste, uite: musafiri avem!

— Văd, măi, Gagoste, apăi să bem!

Și scoaseră, cine știe de unde și cum, de sub cămăși, din nimic, două țucale goale la care se strâmbară nemulțumiți. Se întoarseră cu spatele la alaiul lui Taush și, în liniștea nopții, jeturi puternice se porniră și umplură țucalele cu urină, pe care, aruncând câte o privire peste umeri, Frații le turnară apoi pe gât și plescăiră.

— Bun e, mă, Agoste!

— Tare bun, mă, Gagoste!

Danko și Hiran Sak se furișară printr-o ușă a unei case dărăpănate, ce stătea pe jumătate sprijinită într-un gang cu alte case la fel de prăpădite. Intrară într-o cameră plină de praf și pânze de păianjen și traseră perdelele pentru a urmări mai bine spectacolul celor doi Frați.

— Danko, ascultă la mine. Băiatul ăsta are nevăzuți cu el. Am citit despre ei în Arhivele Porții, într-un tom despre ucenicii din Albarena și cei care nu se încheagă bine. Cică există un loc în ne'Lume unde un stăpân, un nu-știu-cum cel Obscur, are în grijă ucenici care n-au prins formă și cred că-s acum în slujba băiatului ăstuia, iar băiatul ăsta nu poate fi altul decât Taush. Ia, uită-te la el!

Danko își miji ochii și se strădui să-i deslușească trăsăturile în acea piață întunecată. Dădu din cap că nu.

— Nu seamănă cu Taush?

Danko, pe care îl treceau sentimente de tot felul, ne'Lumești și mai'Lumești, ori poate chiar unele ce nu aparțineau

niciunei lumi, încerca să-și amintească chipul vechiului tovarăș de ucenicie și de drum, dar acel flăcău nu prea semăna cu vechiul Taush.

— Da, se mai întâmplă ca Povestiții să nu semene cu Povestitorii. De fapt, se zice că ar fi mai rar să semene. Vom rămâne ascunși aici, Danko, până ne vin ajutoare, apoi putem ieși și înfăptui cele pentru care am venit. Hai, zise și se întinse pe patul părăsit, el și acarienii, el și purecii, el și somnul.

Danko rămase lipit de sticla geamului și iată ce văzu:

Frații Spânzufrații fură smuciți pe neașteptate și împinși la picioarele noului Taush. Cei care îl însoțeau pe sfânt se speriară și făcură câțiva pași în spate. Artistul din Buba Babei spuse ceva, gesticulă, dar de unde stătea, din spatele ferestrelor ferecate, lui Danko îi era greu să audă. Noul Taush ridică brațele la cer și cele două trupuri din fața lui se înălțară și ele de la sol, tălpile lor la două, trei degete de pământ, gâtuite, înroșite. Sfântul lăsă brațele să-i cadă pe lângă corp și Frații se prăbușiră la picioarele sfântului, dar...

— Hă..., făcu Danko și la fel făcură și cei care îl însoțeau pe sfânt, care mai că o luară la fugă când văzură cele două capetele ale lui Agoste și Gagoste plutind în aer prin fața noului Taush.

Danko pipăi prin beznă și dădu de piciorul lui Hiran Sak.

— Ce-i? întrebă acesta, dar Danko nu făcea decât să lovească în geam cu degetul. Nevăzuții, șopti Hiran Sak. Va trebui să-i avertizăm pe ai noștri când vin.

Afară strigătele umplură piața.

— Sfinte! Sfinte! Cum... Ce...

Când Mișu îi spuse că Frații nu mor cu una cu două, ci trebuie găsiți toți, dezmembrați și arși, noul Taush spuse doar atât:

— Să le luăm pe rând.

Îndată trupurile se despărțiră de capete și zeamă verde, groasă, începu să curgă din gâtlejurile ciopârțite. Nevăzuții decapitară Frații dintr-o singură mișcare, cinci trăgând de corpuri într-o parte și cinci în alta, alți cinci de cei cinci și tot așa, până când pielea gemenilor se lungi și crăpă și ăsta fu sfârșitul Fraților Spânzufraților din cetatea Mandragora, cei care apar în sânul mulțimilor când oamenii au ceva de ascuns și uită ce.

Mișu și ceilalți căzură în genunchi, uimiți și înfricoșați de această nouă minune a sfântului, care, iată, putea decapita pe oricine doar cu două gesturi ale brațelor prin aer. Plutea ceva din certitudinea sfârșiturilor în acea incertitudine a începutului, iar asta împietrea și transforma vorba și gândul în bulgări duri, tăioși, de teamă.

— Și ceilalți? îndrăzni Mișu. Se ascund, sfinte, și se mută dintr-un loc în altul. Doar deodată pot fi prinși.

— Te temi? întrebă noul Taush, prinzând ceva mai mult curaj, știind că nevăzuții lucrau pentru el.

— Mă tem, sfinte, că nimeni nu poate fi în nouă locuri deodată.

— Sfinte..., se auzi.

— Cum îl cheamă?..., se auzi.

— Nu te teme, zise noul Taush și ridică brațele și vreme de un ceas nu le mai coborî.

Mai întâi pluti prin aer un Frate plin de pământ, apoi unul ud leoarcă; după câteva minute unul plin de căcat și

paie, apoi altul pudrat cu var. Și tot așa până ce toți nouă Frați Spânzufrați fură scoși din ascunzișurile lor și trântiți în nămolul și sângele verde de la picioarele sfântului Taush.

Femeile agățate de umerii lui Mișu începură a plânge cu hohote, cu sughițuri, văzând capetele Fraților părăsind pe rând arhitectura organică a corpurilor grămadă, aruncate cât colo ca ghiulelele, nu de plumb, ci din cheag de sânge.

— Sunteți liberi, mătrăgunoși, zise noul Taush (vocea încă tremura, lacrimile încă se adunau minuscule pe la colțurile ochilor). Chemați-vă frații și surorile, mamele și tații, fiicele și fiii. Să vină, să-și treacă pragurile caselor. Să trăiască în pace.

Se întoarse către Mișu și îi spuse:

— Lasă femeile să plece să-i cheme pe ceilalți. Desenează ce vezi, să aibă ce duce.

— Da, sfinte, știu. Mereu în slujba ta, sfinte, zise Mișu. Dar, sfinte... care ți-e numele?

Noul Taush tăcu și plecă ochii; avea un nume, dar era de împrumut, la fel ca acel trup în fața căruia îngenuncheau oamenii, la fel ca acel suflet de care, la cotitura nopții, se scârbea, la fel ca acea viață pe care o purta în vene, dar pe care nu și-o dorise niciodată. Nu răspunse și desenatorul se aplecă să schițeze grămada de trupuri decapitate. Când termină, merse prin piață să caute și să culeagă căpățânile ca pe bostani sau pepeni și le așeză în fața piramidei de hoituri, toate aliniate, unsprezece chipuri identice privind spre el dinspre gramatica morții. Mișu încă nu avea de unde să știe că, odată la unsprezece ani, acele chipuri aveau să i se arate în vis, să joace, să cânte, să fluiere, Frații Spânzufrații fără trupuri batjocorind cetatea sufletului său și toată viața

desenatorul avea să se întrebe care era acea vină pe care o uitase și o ascunsese fără voia lui.

Femeile plecară și bărbații adunară scânduri și paie din piață. Aprinseră trupurile în mijlocul lor și urmăriră fumul ridicându-se din hoiturile ce pocneau și se pierdeau în cerul fără stele.

— Sfinte, zise Mișu. Mai erau doi cu noi. Doi bărbați. Dar nu mai sunt și n-au plecat nici cu femeile.

Noul Taush privi în jur, apoi opri căutătura pe chipul lui Mișu, care era de două ori mai în vârstă decât el, oglindind riduri și oboseală, întunecând suflete în cărbunele cearcănelor sale.

— Mi-ești fidel, Mișule, zise noul Taush și Mișu dădu din cap că da. Du-te și te culcă. S-a terminat. De mâine reclădim Mandragora cu brațele noastre și îi dăm alt nume.

— Cum o să îi spunem?

— Mâine, Mișule, aflăm mâine. Sau poate nici atunci. Dar vom afla cândva. Culcă-te.

Mișu lăsă bărbații să se întoarcă la casele lor și el, care nu avuse niciodată o casă a lui, fiind al vântului și al gândului, se lungi lângă un perete și își fixă privirea pe focul imens ce lumina acum tot restul Mandragorei. Adormi cu gândul la toate iubirile pe care le pierduse căutând altceva, încercând să dezgroape în acel început de vis ce anume era acel ceva, fără a ști că, la un braț distanță de el, dincolo de perete, Danko Ferus privea pe ascuns focul, flăcările din ochi imitând pe cele din piață, cele din suflet o umbră a celor din ochi, iar Hiran Sak sforăia de zor cu trupul în Lume/ne'Lume și cu sufletul/Scârba în mai'Lume. Danko Ferus se ridică și ieși din casă.

Doi bărbați pășeau pe străzile înguste ale Mandragorei, parcă imitându-și unul altuia cadența pașilor, dar călcând cărări diferite, unul ieșind pe o poartă, fiind Danko pornit să-și recapete capul de cal, altul pe altă poartă, fiind noul Taush mergând la Taush cel mic, care încă îl aștepta înfometat și însetat într-un tufiș la marginea drumului.

Danko dădu la o parte crengile aruncate peste mica căruță și văzu viermii acoperind capul de cal, colcăind ca o a doua piele, croindu-și drum către micile lor transformări, ignorând existența lui Danko, ignorând totul din jur și având dreptate. Danko luă capul și, folosindu-se de o secure pe care o țineau ascunsă între bulandrele din căruță, îl îngropă mai adânc în pădure, apoi porni spre Buba Babei.

Noul Taush zări lumina lunii oglindindu-se minuscul, dar arzător în cei doi ochi mari ai lui Taush cel mic, ce păreau fructe incandescente ale unei minți scăldate în întuneric. Se apropie și auzi vuietul înfundat și mucii și plânsetul. Își croi loc printre tufișuri și zise:

— Nu mai plânge, micule Taush.

— Taaaaaaaaaaaaushhh...

— Gata, m-am întors, nu te mai las.

— Taaaaaaaaaaaaaaaaauuuuuuusssssshhhhhh...

Noul Taush își ridică fratele în brațe și îi mângâie infirmitățile reci. Îl sărută pe frunte și îi zise:

— Vom avea nevoie de nume noi, așa-i?

— Taaaaauuuuushhh...

— Așa-i.

Noul Taush deschise cămașa și îl strecură între pânză și piele. Părea că avea o burtă de zile mari. Se întoarse în Mandragora, atent să nu fie zărit de nimeni, și urcă în podul unei

case părăsite, de unde putea vedea piața cu focul încă arzând puternic, cu bărbați încălzindu-se la flăcările ce consumau carne de mit, cu Mișu ghemuit lângă zid, cu atâtea vieți ce aveau să umple spațiile goale, știind că el nu avea să poată în veci umple spațiile goale din el.

— Taaaaauuuuushhhh..., auzi din spate și se întoarse spre Taush cel mic, hotărât să umple măcar un singur spațiu într-un singur suflet.

Îl acoperi și îl culcă. Rămase lângă el până când zorii se sparseră și peste Mandragora. Se ridică și se întoarse la tăciune și la cearcăne odihnite, la Mișu care îi zâmbea, la cei câțiva care veniseră cu femeile. Nu toți, nu destui.

— Încă nu vor să vină, sfinte. Se tem.

Noul Taush dădu din cap și zâmbi.

— Să ne apucăm de treabă, zise.

***

Când primii mătrăgunoși ai Bubei Babei ieșiră să se îngrijească de caii lor ce obișnuiau să-i aștepte cuminți în grajdul hanului, urlară și-și smulseră părul din cap când văzură trupul de cal lungit pe jos cu cracii în sus și fără cap. Sângele picta filigran în fân și-n sufletele lor, în timp ce undeva, mai departe, în pădure, Danko respira adânc în capul unui cal proaspăt îmbibat în arome, în fierbințeli și simțindu-se în siguranță acolo unde nu erau de găsit nici Lumi, nici ne'Lumi, nici mai'Lumi, ci doar el. Danko Ferus. Omul cu cap de cal.

***

Casele din mijlocul Porții fuseseră evacuate și străzile

zăceau pustii în jurul Templului celor Nouă Utere. Doar Al-Fabre se mai plimba noaptea pe lângă semisfera ce urma să se deschidă în curând și să pună punct războiului celor două lumi. Sub picioarele lui mașinăria imensă vibra ascunsă de privirile mai'Oamenilor; tot sub picioarele lui era și Ulrik, aranjându-l pe ascuns pe Așchiuță Unu în camera tăinută în lemnul gros al platformei. Când Al-Fabre privea spre cer, Ulrik privea spre pământ – unde unul vedea goluri de aer căscându-se, pregătindu-se, altul vedea bulgări umezi de pământ, râme secerate în deranjul Marelui Plan. Totul era pregătit. Inima bătea violent în coșul pieptului lui Ulrik și tânărul privea în toate părțile, temător și neliniștit, în timp ce așeza păpușa de rumeguș și clei pe un scaun de pitic în camera îngustă. De-ar fi întins brațele, ar fi atins pereții în toate zările, atât de mică era noua lui odaie secretă. Îl ciufuli pe Așchiuță, zburlindu-i și încâlcindu-i fânul ce-i servea drept păr.

Inima atârna greu în coșul pieptului lui Al-Fabre, citind cele scrise pe biletul pe care îl strângea în pumnul stâng și pe care erau înșiruite cuvinte despre Ulrik, despre cel mai priceput meșteșugar al atelierelor sale, care, spunea biletul, se pregătea să fugă din mai'Lume cu ajutorul Marelui Plan, de fapt cu un plan mai mare, iată, numai al lui. Cei care aflaseră îl întrebaseră pe Marele Arhitect în leagănul de umbre și mirosuri al biroului săi ce să facă, să-l aresteze, să-l denunțe public, să-l cheme, să-l..., dar Al-Fabre a cerut răbdare și i s-a oferit. Mult timp nu mai avea și Al-Fabre cumpănea acum, sprijinit de piatra neagră, vie, a Templului, dacă să sau dacă să. Nu știa nimic despre proiectul secund sau despre camera ascunsă, așa cum nici Ulrik nu cunoștea bănuielile lui Al-Fabre, dar iată că amândoi se întâlniră în acea noapte în

gând, amândoi în preajma Marii Larve, amândoi în prag de sfârșit, dar al cui, nu știau să zică.

Al-Fabre se întoarse în zori la atelier și chemă gărzile. Schimbară câteva vorbe, unele căzură pe jos, se sparseră în răstiri, altele se disipară în șoapte înghițite de emoție. Alte planuri se încropiră pe spinarea altor planuri, urzeli parazitând urzeli. Sub templu, în sânul zornăitoarei mașinării, Ulrik aruncă o ultimă privire în urmă înainte să părăsească camera tăinuită și văzu pe Așchiuță cu părul lins, aranjat, purtând parcă un zâmbet pe chip. Apoi Ulrik clipi și văzu că fusese doar o umbră, o geană-n ochi, orice altceva, dar nu un zâmbet.

***

Mișu lăsă desenele la Buba Babei, foi care în scurt timp trecură prin sute de mâini, mii poate, dintr-un han în altul, dintr-un capăt al cătunelor în celălalt, cu toții minunându-se de povestea auzită de la acesta despre noul sfânt ce tocmai scăpase Mandragora de teroarea Fraților Spânzufraților.

— Se vor întoarce!

— Nu se întorc. Sunt arși și fără capete.

— Să-l urmăm!

— Ba să stăm pe loc. Suntem pățiți.

— Așa-i, pățiți.

— Cum pățiți?

— Când pățiți?

— De ce pățiți?

— Amintiți-vă, că, de nu, se întorc Frații.

— Nu se întorc. Sunt arși și fără capete.

— Cum îl cheamă?

— Cum îl cheamă?

— Cum îl cheamă?

Teama era însă mare și zăcea plumbiută în picioarele mătrăgunoșilor, numai câteva zeci cutezând să iasă din cochiile lor de lemn și sticlă mată și să-l urmeze pe Mișu înapoi în cetate.

— Să-i zică cineva despre cal.

— Da, calul fără cap. Să știe. Să ne lămurească.

Mișu luă cu el și vestea decapitării calului în grajdurile hanului și, când îi spuse sfântului despre această nouă monstrozitate, găsi că acesta nu avea nimic de zis, dând doar din cap și murmurând ceva pentru el, monosilabic, absent.

— Ăștia-s toți? întrebă ceva mai târziu noul Taush, arătând spre mulțimea adunată în piață.

— Încă se tem, sfinte. Le e teamă.

— Lasă-i să vină la timpul lor. Avem treabă.

Începură să strângă și să reclădească, să curețe, să spele și să ardă. Ciocanele băteau aerul de dimineață până seara, fierăstraiele râcâiau în spațiile lăsate goale de bocăniturі; funii se întindeau, funii se rupeau, scripeți scârțâiau și pocneau. Mandragora căpăta un nou chip, rănile și bubele spoite cu uitare, cum știau mătrăgunoșii cel mai bine să facă.

— Mișule, îmi ești fidel.

— Îți sunt, sfinte. Mereu.

— Să-mi fii, Mișule. Să-mi fii.

Munca avansa cu puterea gândului, pentru că nimeni în afară de noul Taush nu știa că cei nouăzeci și nouă de nevăzuți puseseră și ei umărul la treabă, fiecare dintre mătrăgunoși văzându-și doar de treaba lui, cuprins de mândria de a lucra atât de bine și atât de repede: iată, Mandragora mai

avea puțin și era ca nouă. Vestea se dusese dincolo de ziduri și a doua zi alte familii intrară și rămaseră; a treia zi, la fel, tot mai multe, odăile prinseră viață și în jurul sfântului se adunară tinerii, ca în jurul lui Moșu' Tace, cândva demult, ca în jurul lui Hieromortiis cel Obscur, undeva departe, așa cum se întâmplase mereu și cum avea mereu să se întâmple. Îl atingeau și îi spuneau *sfinte*, îi sărutau mâinile și îi spuneau *sfinte*, și noul Taush le spunea *ucenicii mei* și le săruta și el mâinile.

— Mulțumim, sfinte!

— Mișule, îmi ești fidel.

— Mulțumim, sfinte!

— Îți sunt, sfinte. Mereu.

— Ucenicii mei.

— Mulțumim, sfinte.

— Să-mi fii, Mișule. Să-mi fii.

— Mulțumim, sfinte.

Dar noaptea, ghemuit în pod, ascuns și fiind una cu umbra, noul Taush îl strângea pe micul Taush în brațe și spunea:

— Mi-e frică, micule Taush.

Nu o dată, ci de multe ori. Insuficient.

— Mi-e frică și sunt mai mic decât tine. Ai grijă de mine.

Iar micul Taush răspundea:

— Taaaaaauuuuuuuuussshhhhhh...

Nu de mai multe ori, ci o singură dată. Suficient.

***

Noul Taush dormea; se trezea; se uita la micul Taush,

urmărea cu privirea, apoi cu buricele degetelor membrele strâmbe, trupul neterminat; adormea; se trezea; șoptea ceva, dar Taush cel Mic era prea adâncit în visele sale mărunte, probabil infirme și ele, crescute strâmb pe temelia minții sale. Cine știe ce era în sufletul micului Taush? Cu buzele rostea doar un nume și nici măcar acela nu era al lui, ci doar credea că e. Taush. Avea el oare un suflet? Dacă, se întreba noul Taush, dacă nu izbutise să plămădească în el un nou suflet? Dacă avea doar o grămadă de oase, carne, tendoane, toate ținute laolaltă de pielea palidă, bolnăvicioasă? Dacă toate erau golite de viață și voință, stropul acela izvorât în fiecare chemare lamentată a numelui să nu fi fost decât un rest al noului Taush, rostit de jumătate peste micul Taush pe când acesta se închega? Dar nu se târâse el în urma sfântului atâta timp? Nu însemna asta voință?

O noapte înteagă se uită noul Taush la micul Taush și îl cuprinse spaima. Știa că izbăvirea Mandragorei de Frații Spânzufrații nu fusese decât începutul, ceva ce izbutise oricum doar cu sprijinul nevăzuților. Multe alte deschideri de gol, pășiri în van, așezări de lumi i se promiseseră în Valea Roasă și noul Taush nu de ele se temea, căci își avea ajutoarele – ucenicii nevăzuți ai Albarenei și cei văzuți ai Mandragorei –, ci de ce se va întâmpla după. Când ridicase brațele să ceară smulgerea căpățânelor și arderea hoiturilor simțise teamă, care însă nu-l părăsise – era tot acolo, bine cuibărită în fiecare tendon, trăgând brațele în jos, șoptindu-i parcă, de pe interior, că nu era el cel care făcuse toate acele minuni, că nu era el cu totul. Ce era el? O vorbă prinsă în carne, un maldăr de țesut ce-a fost cândva și va să fie abur? De avea să-și afle sfârșitul, se întreba sfântul, cine să-i calce pe umeri și să

se îngrijească de viitorul cetății?

Noului Taush îi păsa, iată, de ce lăsa în urma lui, ca orice om de pe lume, deși nu era om și nu aparținea lumii.

Se uită la micul Taush în lumina lunii. Acesta sforăia printr-o mică gaură în carnea pieptului, o valvă uitată deschisă la prinderea sa în cheag. Îi mângâie părul, obrajii, și-l sărută pe frunte. Noul Taush nu era un sfânt, o știa prea bine, dar fusese numit sfânt și totul în jurul său se transformase în acea lumină falsă. Câștigase ceva, deși nu era real, și cu acea victorie în sânge hotărî să spere – spera să poată – putu să se ridice – se ridică și ieși din podul său.

Plecă în pădure să ridice bordei în care să șoptească.

***

Era pe la acel ceas al nopții, în care noaptea nu e altă față a zilei, ci un hău în care calci zadarnic. Micul Taush se trezi și își roti privirea prin pod. Simți frigul și se zgribuli sub pledul umed.

— Taaaaauuuuushhhh..., șopti. Taaaaauuuushhh...

Ceva în el, ca un gând ce dădea mereu rateuri, se învârtea în gol, *toctoctoctoctoc*. O lacrimă îl gâdilă pe obraz; încercă să ajungă la ea să o șteargă, dar brațul îi era prea scurt și nu reuși, celălalt îi era amorțit sub trup.

— Taaaaauuuuushhhh...

Noul Taush găsise locul potrivit și adunase scânduri din Mandragora, crengi din pădure și frunze pentru podele. Fără ferestre, să nu vadă ce făcea, să nu-l apuce din nou teama, să fie sfântul Taush, doar atunci și acolo, să șoptească ferit de îndoieli și spaime. Munci la mica sa coșmelie până a doua zi, spre seară, când, ostenit, dădu o palmă chiliei sale,

apoi un pumn și-un șut și văzu că nu se prăbuși. Intră și se lăsă pe frunze. Cu urechea în ele auzi frământarea gândacilor și a viermilor în usciunea umedă și zâmbi. Erau doar el și lighioanele pădurii în acel bulgăre de spațiu întunecat. Dar el? El cine era?

Adormi.

În tot acel timp Taush cel mic se târâse prin pod, căutându- pe noul Taush, rupând cu dinții și unghiile foi uscate, sorbind din apă și din vinul din carafe și plângând de dor. Micul Taush nu simțea trecerea timpului ca oricare alt om, pentru el o secundă fiind cât un an și o oră cât un clipit, o zi cât o zbatere de aripă de fluture și un minut cât încălecarea milenară a plăcilor tectonice. Într-o asemenea confuzie temporală trebuia să trăiască acea creatură, rostind clipă după clipă (adică an de an) un singur cuvânt:

— Taaaauuuushhhhh...

În cele din urmă adormise, dar se trezi din nou în miez de noapte, auzind probabil, în el sau în afara lui, zgomote. Clipi și întrebă:

— Taaaauuuushhh?

Dar nu era noul Taush, ci o siluetă deformată în ceața ochilor săi, secționată undeva pe la nivelul umerilor în mintea aburită de vin a micului Taush: era un om care pășea prin umbre și un cap de cal ce plutea prin aer.

— Taaaaauuuuuuusssssshhhhhh..., zise și simți inima bătându-i mai tare, sărind bătăi, oprindu-se, pornind.

Scoase mâna amorțită de sub el și încercă să își șteargă ochii. Nu reuși, așa că începu să clipească de zor. Limpezindu-și privirea, văzu cele două bucăți apropiindu-se și îndată i se arătă în fața lui un om cu cap de cal. Taush cel mic

începu să plângă și închise ochii, sperând ca acea creatură să dispară din mintea sa, din lumea sa.

— Taaaauushhh... Taaaaauushhh... Taaaaauushhh... Taaaaauushhh... Taaaaauushhh..., repetă neîncetat, glas tremurat, ferestre spărgându-se parcă în gâtlejul său.

Îndrăzi să mai deschidă ochii o dată și găsi podul gol. Nici urmă de om cu cap de cal. Se cocoșă și se făcu ghem sub pătura sa, suspinând și tremurând.

— Taaauuuuuushhhh...

Dar Taush nu era acolo să-l asculte, ci în bordeiul său din pădure, aplecat peste un abur de vorbe, dând formă, dând formă, dând formă.

***

Mătrăgunoșii îl văzură întorcându-se frânt de oboseală, cu ochii roșii încețoșați de somn și cu buzele uscate de prea multă vorbărie. Izbutise multe într-o zi și jumătate, Celălalt Taush căpătase un braț și două picioare și noul Taush răsuflă liniștit când le pipăi și văzu că erau întregi și drepte, cu piele bine întinsă peste mușchii tineri. Celălalt Taush chiar își trase brațul spre golul în care se forma, ca și cum atingerea noului Taush l-ar fi speriat în bezna în care încă se afla. Noul Taush îl acoperi cu o pătură groasă și se întoarse în Mandragora, unde găsi tot mai mulți mătrăgunoși la casele lor. Străzi încă mai stăteau părăsite de la un capăt la celălalt, dar în jurul bisericii casele erau toate luminate, mătrăgunoși postați în geamuri sau în praguri, măturând, frecând, spălând, alungând din umbre locatarii de ocazie, mâțe, șobolani, dar și pe Danko Ferus și Hiran Sak, forțându-i să se aventureze tot mai adânc spre periferia încă părăsită a cetății.

I se sărută mâna și i se mulțumi; noul Taush zâmbi și mângâie obraji și păr; dădu din cap și primi privirile lor cu umilință. Știa că undeva în jur erau nouăzeci și nouă de nevăzuți care făcuseră mai multe decât el. Intră în podul lui și merse la Taush cel mic, pe care îl găsi plâns și zgribulit sub pături.

— Taaaaauuuuuushhhhhh..., zise micul Taush și zâmbi cu jumătate de gură.

Sfântul îl îmbrățișă și îi aduse de mâncare, de băut, îl luă în brațe și rămase nemișcat, privind prin geamlâcul rotund spre cetatea ce-și recâștiga drepturile și izbucnea ici colo în viață. Mătrăgunoșii veneau și plecau, întrebau și ieșeau, vorbeau și tăceau, iar undeva, în spațiile goale, ucenicii nevăzuți așteptau și vegheau. Sfântul lăsă un sărut pe creștetul micului Taush pe care simțea că-l trădase, făcând din el un bulgăre de carne tremurândă și frământată de griji.

— Cum ai dormit?

Taush cel Mic dădu din cap necăjit.

— Taaaaaauuuuussssshh...

— Ai visat urât?

— Taaaaauuuuuushhhhh..., se lamentă dând din cap că da.

— Se mai întâmplă. Nu înseamnă nimic. Suntem greșiți cu toții, și în veghe, și în somn.

Zâmbi și-l mângâie și-l lăsă să se odihnească, văzând că, în sfârșit, închisese ochii, mulțumit de întoarcerea noului Taush și de leagănul brațelor acestora.

Cineva începuse să bată cuie în cetate. Noul Taush se gândea la nume. Încă o frică: să dea nume. Dar mătrăgunoșii chiar asta așteptau de la el: să dea nume, să dea viață, să

ofere un nou chip locului în care sperau să îmbătrânească și să moară. De unde atâta teamă în el? Ce pusese în el vechiul Taush și de ce? *Toctoctoc* – cineva îi repara acoperișul. *Alrauna*, auzi în golurile sufletului său, ca o șoaptă pornită dintr-un colț și purtată de arcade și geometrii portante prin coridoarele ființei sale. *Alrauna. Picpicpic* – cineva picura în capul său, spre ureche, sau dinspre? Da, Alrauna! tresări noul Taush; nu știa de ce, sau de unde, dar Alrauna trebuia să fie numele noii cetăți. *Toctoctoc* – cuie în cetate; *picpicpic* – sânge în pod. Alrauna! (Sânge?) Rădăcini devenind Mandragora devenind Alrauna. *Toc – pic – toc – pic – toc – pic*; noul Taush căuta cu privirea ciocanul și cuiul, cu urechea picătura. Se uită în jur și văzu o baltă neagră sub masă. Se ridică și se apropie. Văzu sângele de pe masă, un desen mânjit în lemn cu sânge gros, proaspăt. Un ochi. Cineva desenase un ochi. În jos, asemenea lacrimilor, râuri subțiri de sânge picurau de pe masă. Cineva fusese acolo... *Toc.* Rădăcini. *Pic.* Mandragora. *Toc.* Alrauna. *Pic.*

Îl cuprinse panica și vru să-l întrebe pe micul Taush dacă văzuse pe cineva în pod, dar ce spera să afle? Să-și audă numele, plâns și lungit ca pelteaua, nu avea să-l ajute cu nimic. Să-l mute pe micul Taush? se întreba în timp ce călca podelele frământându-și mâinile. Un ochi, adică era urmărit. Ce rost ar fi avut atunci să îl mai mute? L-ar fi văzut oricum. Dar cine? *Toctoctoc. Picpicpic.* Nu mai avea mult timp, o simțea, dar până când, nu știa, așa că hotărî să-l lase pe micul Taush să doarmă în pod și fugi până în piața din mijlocul Mandragorei, unde, umplându-și plămânii cu cât mai mult aer și inima cu cât mai mult curaj, începu să strige:

— Dragi mătrăgunoși, adunați-vă și ascultați la mine!

Strigați și chemați cât mai adânc prin cetate să se adune toți!

Și strigăte începură a dudui prin Mandragora, dintr-o parte în alta, izbindu-se în ecouri de perete, unele în altele, împletindu-se și despletindu-se din nou. Cam un ceas dură totul, dar piața se umplu și noul Taush, care încerca să-și ascundă teama și emoțiile, începu să vorbească:

— Cetatea noastră e acum liberă (urale), nimic nu o mai poate prigoni acum. Frații Spânzufrații au fost nu doar alungați, ci și omorâți (urale), dar cum ziua își schimbă noaptea chipul și cum noaptea trece-n zi, trebuie și noi să ne schimbăm felul de a fi. Fiecare dintre voi știe ce are de făcut și fiecăruia dintre voi îi spun doar atât: Nu te teme! Nu ești singur. O vom face împreună (urale). Și vom începe prin a schimba straiele și numele cetății. Aflați că de acum încolo numele cetății noastre va fi...

Dar, până să rostească noul nume, auzi un strigăt oribil de trup dezmembrându-se și văzu un mătrăgunos aruncat sus de tot prin aer, pe o pernă de nori ce țâșnise din pământ cu putere. Mătrăgunoșii începură să strige și să o rupă la fugă, dar pământul se deschidea sub ei și nori pătrundeau în cetate, nori grei, grași, ca și cum cerul de deasupra ar fi străpuns pământul de sub ei; îi arunca pe oameni cu putere în aer și, în doar câteva clipe, ceața acoperise toată piața, nori pufoși înalți de un metru și tot crescând.

— Pe acoperiș! Acum! strigă Mișu.

Un miros dulceag învălui cetatea, case se scufundară pe jumătate în nori albi, gri, și, pe alocuri, prin ganguri mai întunecate, scântei ca mici fulgere iluminau fugile, urcările.

— Sus! Sus! Acum!

Cei care erau înghițiți de norii ce păreau a fi ieșit prin

găurile în pământ reușeau să iasă cu greu din ei, orbiți pentru câteva clipe și dând confuzi din brațe, unii plângând, alții urlând, lovindu-se unii de alții; ba unii nu mai ieșeau defel – erau înghițiți de nori și duși erau. Femei își strigau bărbații, bărbații se întorceau în nori după copii. De pe acoperiș Mișu îl căută pe noul Taush și îl văzu de departe, sărind de pe o casă pe alta, căutând să-și croiască calea printre hornuri și rufe întinse la uscat.

— Câți am pierdut? întrebă Mișu. Strigați-vă! Căutați-vă!

Jos, în străzi, norii nu se mai înfoiau, dar parcă se întinseră, așezându-se peste toate ca o pătură de plumb de doi metri, doar zidurile și acoperișurile mai aminteau de o cetate, ca insule cu mătrăgunoși izolați. În depărtare noul Taush se pierdea prin roșul țiglelor.

— Mă auziți? strigă Mișu de pe acoperișul său și glasuri se auziră din toate părțile:

— Da!

— Da!

— Ce e asta?

— Aud.

Printre strigăte răzbătea și panica, agățată de glasurile mătrăgunoșilor, deformându-le, îngroșându-le pe unele, ascuțindu-le pe altele.

Un zumzet urca de peste tot, de nicăieri (din nori? din oameni?).

***

Noul Taush fugi spre bordeiul său din pădure, cu mintea frântă în bucăți ascuțite ce-l înțepau de fiecare dată când le oferea atenție: mătrăgunoșii părăsiți pe acoperișuri,

îmbrățișând hornuri și privind cu teamă în jos, în miezul norilor; micul Taush uitat în pod, poate cuprins din nou de coșmaruri, poate învăluit de norii ce pesemne că se străduiau să pătrundă în case, în odăi, în holuri; Celălalt Taush, frânturi de om încă nedospit, așteptându-l sub pături de frunze în pădure; el, temător și neputincios. Bănuise că ceva urma să se mai întâmple, dar nu-și imaginase nicio clipă că pământul s-ar fi putut deschide și nori ar fi putut da buzna în lumea lor. De unde? Ce era mirosul ăla? Dar zumzetul? Ce se întâmpla? se înțepa noul Taush în noi gânduri. Și cum să-l împiedice? Sângera în gând.

Fusese mai rapid decât rostogolirea norilor și găsi petice de cetate, spre periferie, ce încă nu fuseseră înghițite de nori. Coborî și alergă spre cea mai apropiată poartă. O găsi deschisă și păzită doar de un puști de vreo șaisprezece ani, palid și transpirat, care îndată se năpusti asupra sfântului și se agăță de cămașa acestuia:

— Sfinte? Ce se întâmplă? Ce sunt urletele astea? Ce-s norii ăia? Ce...

Noul Taush simți nodul dureros în gât în timp ce un ghem de flegmă se străduia să-l străpungă. Nu știa ce să-i spună; era un sfânt neputincios. Așeză palma dreaptă pe umărul stâng al băiatului și spuse doar:

— Du-te! Caută-ți familia.

Sfântul ieși din cetate și o luă la fugă spre pădure. O singură dată se întorse să cuprindă Mandragora dintr-o privire. Urlete se ridicau spre cer din mijlocul ei, în jurul lor, ca o aureolă, zumzetul altei lumi. Ceva îi atrase atenția în colțul ochiilor – o pată neagră în zidurile cetății. O luă la fugă și se opri la câțiva pași de ceea ce părea a fi o poartă în zid.

Duhnea și se dizolva în fața ochilor săi, dar firicelele de praf nu cădeau spre pământ, ci curgeau în sus, ca și cum ordinea naturală a lucrurilor, cu gravitația ei, și timpul ei circular și iluziile ușor de suportat, se inversase. Ca în alunecări de teren fluide, peisaje vaste se surpară în noul Taush și sfântul se simți la marginea lumilor, la periferia totului, pe buza prăpastiei sale. Se întoarse și fugi spre bordei, adunându-și franjurile firii, îmbărbătându-se; avea o singură șansă să o facă bine, să sufle vorbe întregi lipsite de teamă peste trup nou din abur. O singură șansă ca un nod gordian.

Noaptea se pornise deja peste Lume, Mandragora plutind prin nori, precum în cer așa și pe pământ.

DE PARCĂ SFÂRȘITUL VINE CÂND TE AȘTEPȚI

Mătrăgunoșii sparseră acoperișurile, aruncară țiglele în nori de pizmă, își coborâră capetele în poduri și văzură că încă nu fuseseră împânzite de ceața cerului de sub pământ. Își făcură culcuș pentru noapte, că sub cerul liber era prea rece, dormind pe rând și ascultând pe la uși, de parcă norii ar fi călcat greu pe trepte, de parcă sfârșitul vine când te aștepți.

În zori nimic nu se schimbase, doar norii din stradă erau ceva mai limpezi, parcă luminați de un soare subteran. Mătrăgunoșii, prinși între două ceruri, simțeau că pluteau la mii de metri înălțime. Câțiva bărbați porniseră cu noaptea în cap să caute un drum spre ziduri prin păienjenișul acoperișului și izbutiră, însă găsiră întreaga cetate acoperită de nori și zidurile prea departe de case, dinadins construite ca să oprească orice cățărător de afară să sară de pe un acoperiș pe altul.

— Platforme! se auzi îndemnul. Poduri!

Așa că începură să spargă paturi, dulapuri, pereți și să doboare grinzi de prin poduri pentru a lega casele între ele cu podețe înguste. Sfori se găsiră, cuie și ciocane, mătrăgunoșii coborând până adânc în casele lor, până în beciuri neînghițite de nori, adunând materiale, urcând din stomacurile propriilor case albiți de spaimă ca din peșteri necălcate-n veci de picior de om. Se obișnuiseră cu zumzetul din stradă, cum se obișnuiește omul cu orice, și începură a gândi că aveau să se obișnuiască și cu traiul pe acoperișuri, asemenea unei noi specii de om într-un nou soi de lume. Începură să construiască platformele, ciocănitul amintindu-le de vechea lume, sudoarea frunților amintindu-le că încă mai erau vii.

Unii se prăvăliră în gol; încercând să-și dea mâna deasupra hăurilor caselor, mătrăgunoși alunecară și căzură în norii din stradă. Uneori se auzeau bufnitura și vaietele, alteori nu. Când se auzeau, rămâneau cu toții înmărmuriți, nemișcați și prinși în funii, cu scânduri în spinare, cuie între buze, ciocane- curele, așteptând.

— Sunt bine, se auzea de jos, glasul înfundat, ca de departe.

Erau denși norii, parfumați greţos și străbătuți pe alocuri de scântei ce se aprindeau în preajma mătrăgunoșilor pierduți prin ceața din jur. Cei de jos povesteau câte ceva după ce se întorceau la lumină, purtând cu ei ceva din înghesuiala aerului din stradă, hainele încă mirosind a alte lumi, dar o făceau în dodii – păreau să aibă mintea limpede, însă vorba părăsea uneori limba încălecându-se, de parcă literele ar fi vrut să o ia la goană invers, lepădând alfabetul, sunetele și tot ce presupunea noima rostirii la om. Cu timpul își reveneau și nu mai păstrau amintiri din cele câteva minute petrecute în miezul gros ca o cocă al norilor din Mandragora. Dar cei de sus, cei ce așteptau, aveau să păstreze fiecare secundă în memorie, scârțâitul lemnului în vânt, zumzăitul roților din adâncurile îndepărtate, glasul înfundat al celui rătăcit. Îi vedeau în cele din urmă prin geamurile de la etaj, buimaci, dar fericiți că-și bâjbâiseră calea până la un perete, până la o ușă, apoi în casă, repede!, să nu intre norii, hai!

Alții nu fuseseră atât de norocoși și de unde căzură nu se mai ridică niciun sunet, nicio bufnitură, nici un văitat. Așa pricepură mătrăgunoșii că ceea ce bănuiseră de la început era adevărat: pământul se deschisese și gropi se căscaseră în acele zile în pământul cetății, găuri ce dădeau nu-se-știe-unde

și care scuipaseră din același loc neștiut ghemotoacele acelea gigantice de nori. Celor care se prăvăleau prin acele găuri le era mai limpede, căci, așteptând impactul cu ochii strâns închiși, mușcându-și limbile ori buzele, aflau că erau teferi și că pluteau prin nori pufoși, din ce în ce mai calzi, din ce în ce mai parfumați. Mai întîi răsuflau ușurați și scuipau flegme cu sânge prin vâscoza ceții, apoi, însă, gândindu-se că era imposibil să mai iasă teferi dintr-o asemenea căzătură, începeau să urle și să se zbată în cădere, învârtindu-se în aer ca păsări doborâte de alice. Când, în sfârșit, norii se limpezeau în jurul lor, mătrăgunoșii deschideau ochii și mai aveau doar câteva clipe să privească în jur, înțelegând că nu căzuseră sub pământ, ci din cer, un alt văzduh întins deasupra unei alte lumi. Sub ei, cetatea ce se deschidea privirii, parcă cioplită toată din diamante negre, vii și fremătătoare, creștea din ce în ce mai mult, trupurile apropiindu-se, apropiindu-se, apropiindu-se, până ce se izbeau fie de piatra rece a unui templu, fie direct de caldarâm, ba unii ajunseseră chiar într-un imens cuib din vârful acelui templu, simțind apoi, în timp ce viața li se scurgea din vene, ciocurile gigantice ale unor pui smulgând din spinările lor.

Dar platformele trebuiau să se întâlnească deasupra hăurilor, munca nu putea întârzia din cauza unor bieți mătrăgunoși căzuți dintr-o lume în alta, familii trebuiau reînnoite, vieți reînnodate, chiar dacă pe acoperișuri de case, chiar dacă altfel de vieți.

— Unde-i sfântul?

— Unde-i sfântul?

— Cum îl cheamă?

Și tot așa, o zi și-o noapte, în ciocănit de cuie și-n

arsurile palmelor strângând funiile. A doua zi păienjenișul de lemn și sfoară împânzise străzile din jurul pieței, sau ceea ce mai rămăsese din ea, în rest doar spațiu deschis, înfulecat de nori. Doar turla bisericii, încă mâncată de focul pricinuit de Frații Spânzufrații, străpungea golul și, în vârful ei, nimeni nu știa când și cum ajunsese acolo, un băiat pe nume Kanz stătea cu bărbia în pumni și privea în depărtări. De-l strigau, nu răspundea.

În tot acest timp, sfântul Taush se azvârlise cu totul peste golul pe care încerca din răsputeri să-l hrănească cu vorbe în bordeiul din pădure. Rosti și rosti, scuipă de necaz și-și înghiți supărarea, hotărât să nu arate nici urmă de teamă-n glas, ca nu cumva următorul Taush să crească iar strâmb, ori nedospit, ori chiar fricos, așa ca el. Când simți că nu mai putu, povesti bolovanilor necazurile ce păreau a-l apăsa din toate părțile și pe fiecare umăr, ieși și se tăvăli prin pământul rece și umed al pădurii, plângând și văitându-se în pumni, încercând să-și smulgă părul de ciudă și neîndrăznind, vrând să se lovească și neizbutind. Plânse până ce nu mai avu petec umed în tot corpul și se întoarse la Celălalt Taush pe care, iată, zorii îl găsiră pe jumătate format, cu picioare drepte, musculoase, brațe păroase și vânjoase, abdomen tare și plat, piept puternic, pregătind calea pentru un glas răsunător, unul de sfânt vrednic. Noul Taush fu cuprins de atâta fericire, încât căzu la picioarele Celuilalt Taush și îi sărută fiecare bucată formată a corpului, ba lăsă câteva sărutări și în spațiile goale, ce încă nu purtau în ele carne, piele ori sânge, os ori limfă, suflet ori minte. Sperând să mai aibă timp, dar știind că era vremea să se întoarcă în cetate, să fie alături de mătrăgunoșii săi și să confrunte blestemăția aceea

cu norii de sub pământ, se ridică și părăsi coliba.

Cu cât se apropia mai tare de Mandragora, căreia deja, în cuget, îi zicea Alrauna, cu atât auzea mai tare ciocanele și scripeții, vocile și truda din spatele lor. Nu îndrăzni să privească spre acel bastion în care zărise ușa neagră cu o seară înainte, ci se grăbi să se cocoațe pe ziduri, găsind deja platforme ridicate și în acea parte a cetății și folosindu-se de ele pentru a ajunge în sânul nevăzuților, unde se simțea mai ocrotit, mai sfânt față de mătrăgunoși, mai om față de sine.

***

În bezna nopții, la umbra bastioanelor, ochi perechi-perechi se iviră și clipiră; aburi se întâlniră în aer în fața nărilor, gheare ori copite scurmară pământul unei noi lumi. Dincolo de ziduri Mandragora zăcea adormită, casele ei ca sute de insule pe un ocean-oglindă, între ele podețe și platforme scârțâiau sub pasul mătrăgunoșilor. Tot acolo, în cetate, plămâni inspirau și expirau aer nou de nouă lume, de ne'-Lume, mătrăgunoși visau când vise de Lume, când vise de ne'Lume, sforăiau și se foiau în somn. Dincolo de ziduri, oștiri se adunaseră de cu seară, nevăzute de ochi de om, nebănuite de nimeni, poate doar de Taush cel nou, care însă nu îndrăznise să se întoarcă la bastioane, preferând să-și alinte tizul mărunt cu atingeri șovăielnice, privind în gol, mereu către ceva nedeslușit, gândindu-se pesemne la celălalt lucru neterminat din viața lui, la Celălalt Taush.

Armatele ne'Lumii pătrunseră în Lume prin cele câteva porți deschise în piatră de Femeia Umbră și de BartholomeusPalma, dându-le brânci ultimelor cărămizi mânjite cu căcat uscat. Erau soldați înalți înveșmântați în armuri

întunecate, platoșe ce sugeau lumina chiar și din beznă; doar ochii străpungeau întunericul desenând cercuri, ca licurici ordonați, așteptând semnalul. Animalele lor călcară blând nămolul ori pietrele, să nu facă zgomot; săbiile lor fură purtate- teci până în pădure, cizmele cu pinteni ale generalilor călare nu călcară bulgări de pământ, ci rămaseră la un metru de sol, în timp ce brațele mai'Oamenilor, terminându-se în inele grele, mari, făcură semne – mai încolo, nu vă opriți!

Ajunseră în pădure și se adunară într-un cerc larg, în mijlocul lor fiind numai unul: Karalak Necruțătorul, înveșmântat în stranii straie întunecate, beteag de-un braț, dar cu celălalt cu atât mai vânjos, gros cât trunchiul de copac, pieptul o stâncă ce stătea să crape în zeci și sute de bolovani ascuțiți, cu capul neacoperit, chel și palid, și cu furia-n priviri ca o boală terminală. Toate privirile erau ațintite asupra sa, stânca lor ce avea să poarte mai'Lumea în bătălie. Nu era singurul: alte trei batalioane se adunaseră în jurul cetății în alte trei locuri, conduse toate de generali cel puțin la fel de nemiloși ca acest Karalak Necruțătorul. Și mult mai multe aveau să vină, în valuri, de nu se închideau porțile înaintea lor, așa cum știau că se putea întâmpla. Așa cum se mai întâmplase de atâtea ori.

Ce nu știau oștenii mai'Lumii era însă că fuseseră zăriți: nevăzuții ce băteau neosteniți zidurile în lung și în lat puseseră ochii pe ei încă de când străpunseseră zidurile și avură suficient timp să fugă în centrul Mandragorei și să dea de veste. Dar nu era doar atât – erau mai multe lucruri pe care mai'Oamenii nu le știau, cei mai mulți dintre ei fiind pentru prima dată în Talpa lui Tapal, scârbindu-se de mirosuri și de aerul lipicios, privind în jur cu teamă și neștiință. Doar

generalii și câțiva ofițeri mai călcaseră în Lume, câștigând câteva bătălii, dar pierzând războaiele. Soldații nu știau că, din cauza Marelui Plan care începuse deja să pregătească ridicarea Marii Larve, cerul de dincolo spărsese solul Mandragorei și inundase străzile și gangurile; nu știau nici că mătrăgunoșii întinseseră poduri între case, nici că cetatea găzduia nouăzeci și nouă de ucenici invizibili, gata oricând să le separe pe nevăzute capetele de corpuri. Pe unele dintre acestea aveau să le afle în scurt timp, căci aduseseră Sarachul în lanțuri și îi dădură drumul.

Sarachul, jumătate pasăre, jumătate mai'Om, se ridică în aer, bătând cu aripile franjuroase aerul vâscos, nou și neobișnuit pentru el, și se înălță în bezna cerului, cât să fie sigur că nu putea fi zărit de nimeni. Dădu câteva ture pe deasupra Mandragorei, care, de acolo de sus, părea o jumătate de coajă de nucă sprijinită într-o rână pe un maldăr de pământ, plină cu câțiva stopi de lapte. Fu nevoit să mai coboare ca să priceapă că pe străzile acelei cetăți nu erau râuri de lapte, ci câlți de nori, și găsi că trebuia să coboare și mai mult pentru a desluși platformele dintre case. De-o parte și de alta a zidurilor Mandragorei, oameni și mai'Oameni, ne'Oameni pentru unii și ne'Oameni pentru alții, își țineau respirația și tăceau.

Noul Taush fu trezit de șoapte, întâi mai îndepărtate, apoi plutind chiar în jurul lobului urechii. Se ridică de lângă Taush cel mic, pe care îl acoperi îndată la loc, și merse într-un colț al podului, unde se consultă îndelung cu un nevăzut. Micul Taush îl văzu printre pleoapele mijite vorbind cu cineva în golul din jur; pentru o clipă se temu că era acel blestemat om cu cap de cal, dar, când nu se arătă, înțelese că trebuia să

fie unul dintre acei tovarăși de drum ai sfântului și se liniști. Îl așteptă cu ochii închiși pe noul Taush să se întoarcă lângă el, dar, când acesta nu mai veni, deschise ochii și se descoperi singur în pod.

— Tauuuuuusssshhhhh..., zise, dar nimeni nu-i răspunse.

Sarachul se întoarse cu planul scrijelit în memorie. Karalak îl luă deoparte și, plecându-și ochii, căci un Sarachan nu trebuie niciodată privit în ochi, întrebă:

— Ce ne poți spune, bunule Sarach?

Ciocul creaturii se frânse cu o pocnitură zgomotoasă și se ridică și se coborî îndelung, croindu-și loc între faldurile pielii ce se adunaseră din senin pe față, lăsând în urmă niște clești de carne, care, îndată ce fură descoperiți, se întăriră ca un membru erect și, cu Sarachul privindu-l atent, chinuitor de concentrat, pe Karalak, și, mai ales orificiul prin care acesta vorbise cu el, luară forma unor buze mai'Lumești. Transformarea nu se opri însă numai acolo, ci coborî pe gâtlej în jos, unde traheea și esofagul și vertebrele se rearanjară prin trosnituri și hârâituri, până ce creatura reuși să imite glasul lui Karalak, de care se folosi apoi pentru a explica generalului ce se găsea în cetate, cum arăta și pe unde trebuia să intre.

Când răsunară goarnele, frica se făcu ghem în pântecele lui Taush, care se alăturase celor nevăzuți pe acoperișuri. Mai'Oamenii atacară din trei părți; oamenii aprinseră torțe și se înarmară cu satâre, cuțite, bastoane, furci, tot ce izbutiră să mai găsească prin casele lor părăsite și înconjurate de nori. Așteptară. Auziră goarnele, apoi strigătele și văzură umbra mare, neagră, plutind pe deasupra. Sarachul lăsă să cadă primul bolovan din ghearele-i imense chiar peste turla

bisericii din mijlocul pieței, pisând cărămizile în adâncuri și stropșindu-l pe bietul flăcău melancolic din vârf. Mai'Oamenii își lăsară animalele lângă ziduri și săriră de pe cocoașele acestora pe platformele cetății. O luară la fugă, urlând și fluturând săbiile și buzduganele în aer; în fruntea lor băieți palizi cu torțele legate de brațe, luminându-le calea. Flăcările reușiră să treacă de primele platforme. Când să fie călcate și de ghetele grele ale ostașilor, podețele se frânseră sub ele, împingându-i pe ostași în stradă, sau pe unii chiar dincolo de ea, în adâncurile înalte ale ne'Lumii. Nevăzuții slăbiseră legăturile platformelor, care acum atârnau pe lângă case cu mai'Oameni agățați de ele. Pietre, căzămizi, țăpușe de șeminee, furci coborau printre mai'Oameni de peste tot și de niciunde, din miezul aerului, luându-i prin surprindere, aducând tăcerea peste ei și marea, ultima, liniște a sacrificiului pentru Poartă.

Dintre cei care izbutiseră să treacă de platforme, mulți fură retezați pe după hornuri cu toporiști sau înjunghiați mișelește din spate de brațe nevăzute. Mai'Oamenii se împuținau miraculos și Sarachul arunca cu bolovanii săi în golul norilor, buimac și înfricoșat. Ostașii care reușiseră să ajungă în centrul Mandragorei văzură doar o mână de oameni zgribuliți în jurul hornurilor și pe lângă trapele acoperișurilor. Se năpustiră urlând asupra lor, dar aceștia îndată se aruncară în podurile lor și dispărură tot mai adânc în casele întunecate, unde nevăzuți așteptau la colțuri și în holuri, hăcuind în carnea împuțită a mai'Oamenilor. De ajungeau vreunii în odăile din stradă, mătrăgunoșii deschideau ușile caselor și lăsau norii să se prăvălească în camere. În acel albuș de cer nevăzuții continuau să lovească mai'Oamenii ce nu păreau a ști

cum să se apere de ceva ce nu vedeau, nu simțeau, nu miroseau, de care nici măcar nu aveau habar.

În mijlocul acelui măcel Mandragora se cutremură o dată, de două ori, apoi o a treia oară și mai puternic. Mișu și Taush cel nou văzură zidurile de la răsărit prăbușindu-se în nori, un întreg cartier alunecând în urma lui în adâncuri și luând cu el mătrăgunoși și mai'Oameni și nevăzuți într-un amalgam de vaiete degrabă înghițite de nori. Cetatea se prăbușea, sub ea pământul se deschidea tot mai mult; trupul de lemn, de piatră, de sticlă, de carne dispărea într-un muget de demolare și de stropșire și norii avură loc să se scurgă spre pădure, unde ostașii celeilalte lumi își lăsaseră animalele.

Al treilea batalion, încă nepornit în bătălie, dar văzând toată distrugerea și măcelul, lăsă armele și porni înapoi prin porțile deschise în ziduri, grăbindu-se să se întoarcă în ne'-Lume înainte ca și acele bastionale și cărămizi să fie transformate în praf și așchii.

— Stați, vă ordon! urlară ca turbați ofițerii în urma lor. Stați locului!

Dar oștenii nu se opriră, ci se strecurară la loc în gaură, călcând dincolo, unde era lumină, ochii lor lăcrimând în tăria soarelui de amiază, și doar Marele Plan, ridicând de zile întregi templul deasupra Porții, mai umbrea capitala ne'-Lumii. În jurul schelei imense ce trona în mijlocul cerului mai'Lumii, case din Mandragora încă mai cădeau, pulverizându-se pe străzile Porții și distrugând centrul cetății.

În Lume armatei de Nevăzuți începură să li se alăture și mătrăgunoși de pe la Buba Babei sau de prin celălalte așezări din jurul Mandragorei, care, treziți din somn de strigăte și bubuituri, urcară îndată pe cai sau porniră la pas cu torțe și

furci și turbare, hotărâți să pună capăt, odată pentru totdeauna, acestei nebunii. Fuseseră adunați de Mișu, care izbutise să se strecoare afară din cetate și se întorcea acum cu ei și cu zorii în urma lor, să lupte până la ultimul om. Însă Nevăzuții își făcuseră treaba atât de bine, încât până ca soarele să iasă cu tot trupul său rotund, incandescent, de după munți, niciun glas de mai'Om nu mai răzbătea în liniștea Mandragorei. Mătrăgunoșii rămaseră însă pe acoperișuri, adunați pentru întâia oară după multe vreme în cetate, uniți de un singur gând și de o singură teamă.

Taush cel nou se arătă apoi mătrăgunoșilor, cu hainele curate, nici urmă de sânge ori de nămol pe straiele ori pe pielea sa, și, cu brațele ridicate a slavă, anunță că prima bătălie se încheiase.

— Slavă ție, sfinte!

— Mulțumim, sfinte!

— Dar iată, zise sfântul, că norii tot mai mănâncă din cetatea noastră. Războiul nu s-a terminat. Fiți pregătiți, mătrăgunoșii mei iubiți, stați tare și nu disperați!

Noul Taush le întoarse spatele și plecă spre pădure, nimeni nu-l întrebă de ce și încotro, fiind cu toți convinși că era bine, că nimic din ce făcea acel sfânt nu putea fi rău. Văzuseră din nou minunile cu ochii lor, iar cei ce fuseseră acolo povestiseră tot: văzuseră platformele dezlegându-se singure de case, urmăriseră căderea mai'Oamenilor de pe acoperișuri, cu frunți găurite și cefe secerate, auziseră măcelul din case și văzură trupurile soldaților măcelărite în fața lor. Numai un sfânt – și numai sfântul lor – ar fi putut face așa ceva, hotărâră cu toții și chiuiră a veselie până la prânz, când dispărură să adune ce hoituri găseau și să le înșire pe

acoperișuri. Mătrăgunoșii erau păstrați pentru îngrijire în afara Mandragorei, mai'Oamenii aruncați în hăurile norilor, nu înainte de a fi plimbați pe acoperișuri prin văzul tuturor.

— Uitați-vă ce creaturi scuipă pământul! ziseră și strâmbară din buze a silă.

Spre seară, în spatele Bubei Babei, mătrăgunoșii aprinseră un foc de tabară înalt pe care arseră animalele mai'Oamenilor hăcuite chiar de ei, zăbovind apoi în jurul focului o noapte și o dimineață, plângându-și morții și gândindu-se la toate ce aveau să se mai prăvălească asupra lor.

***

BartholomeusPalma auzise tumultul bătăliei prin spărturile din pereți, văzuse printre zăbrele norii bulucindu-se dincolo de ziduri, simțise zdruncinăturile Mandragorei în faceri și desfaceri. Bănui că începuse sfârșitul și se izbi cu toată puterea de ușa bastionului în care fusese dus cu forța, dar trupul firav al Palmei nu era crescut pe măsura trainicelor lacăte ale mătrăgunoșilor. În pereți nu erau decât ferăstruici înguste, cât să vâri un arc și săgeți, prea mici pentru a se strecura prin ele, suficiente însă, se gândi, pentru a evada os cu os. Cu luptele aprige purtate dincolo de ziduri, BartholomeusPalma începu și el o luptă cu sine, mai bine spus, cu Palma, smulgându-și carnea și pielea de pe oase, plângând nu de durere, ci de tristețe că era nevoit să se despartă atât de curând, din nou, pentru a treia oară, de iubirea vieții sale.

Trase de vene, smulse tendoane și lăsă sângele să curgă în voie prin fân și praf, gâlme de fostă viață. Până în zori își descărnase trupul de la calota craniană până la falangele picioarelor și frigul îl cuprinse. Începu să-și disloce oasele din

încheieturi, pocnind în resturi de zgârciuri și spărgând noduli de limfă prin orificii încă pline cu sânge. Ultimii picuri se scurseră din el chiar când soarele își strecură câteva raze prin geamlâcurile bastionului, iar afară liniștea domnea din nou peste cetate. Bartholomeus se aruncă os cu os prin deschizăturile din perete, lăsând în urmă un maldăr de carne, iscând afară unul de oase. Gestul de grație fu ultimul, când, un singur braț osos suspendat în aer, pe nume Bartholomeus, se prinse de un capăt și se aruncă în iarba de afară.

În pădure, Femeia Umbră, încercând să se ascundă în spatele unui tufiș, dădu peste cineva acolo, ghemuită și înfrigurată. Îi semăna, aceleași haine austere, pielea lividă, gravitatea privirii: era o altă, dar tânără sfântă. Se măsurară din priviri și întrebară în același timp:

— Care ți-e numele?

Dar numai una dintre ele răspunse, cea tânără, și ceea ce zise fu:

— Karina Putrefactio.

Se îmbrățișară și-și simțiră una alteia inimile bubuind dincolo de oase, bubuind, bubuind. Se ținură îndelung în brațe, privind una în față și cealaltă în spate, ca o nouă creatură cu două chipuri și două inimi, dar cu o singură voință și o singură misiune.

— Vino.

— Vino.

Intrară tot mai adânc în pădure, chiar când doi mătrăgunoși – să nu-i numim – sosiră la bastion osteniți și plini de sânge de mai'Om, pentru a-și vizita strania făptură, fata pe care o numiseră Buze Dulci și pe care o descoperiseră prinsă-n năvodul din pădure. Când deschiseră lacătele, o găsiră

măcelărită și dezmembrată, înjumătățită de-o parte și de alta a peretelui: în bastion carnea, în fața bastionului oasele.

— Măi, asta-i lucrătura ne'Lumii, măi, reuși să spună unul dintre ei înainte de a o rupe la fugă înapoi la Mișu sau la sfântul lor sau la cine avea urechi să audă și inimă să priceapă.

Sfintele se adânceau tot mai mult în codru, în timp ce în frunze uscate falange trăgeau de falange, oase atingeau oase, vertebre întâlneau vertebre: Bartholomeus se punea la loc, ceva mai trist, ceva mai singur.

***

Mai întâi a fost zumzetul. De sub Templul celor Nouă Utere vibrația motoarelor urcase și cuprinsese tot restul Porții. Mai'Oameni fuseseră evacuați și acum, în acele ultime zile, corturi largi fuseseră ridicate pentru ei la marginea cetății, dincolo de Praguri. Tot ce se putea sparge în casele lor se spărsese deja în vibrații în timp ce Marea Larvă era împinsă tot mai mult spre cer. Piatra neagră a Templului pălise pe alocuri, pierzându-și parcă din vigoarea întunecată cu care obișnuise pe toți în miezul mai'Lumii. Apoi a urmat huruitul și tot ce putea cade căzuse în casele din centrul Porții. Mobilele pocniseră și se răsturnaseră, ferestrele se sparseră pe covoare groase, moi, ori în afară, pe străzi deja pustii și vizitate doar din când în când de haite de câini cu țâțe lăsate și coaste la vedere. Roțile Marelui Plan începuseră a se învârti și fiecare dinte al lor trimitea unde de șoc până departe spre periferie. Chiar și marelui și înțeleptului Al-Fabre i se făcuse frică atunci când prima placă, arcuită și lungă cât o stradă, se desprinse de latura templului și căzu peste casele din jur. Erau

sacrificii care trebuiau făcute, își spuneau mai'Oamenii și plângeau în pumni în corturile lor improvizate. Parcă și vaietele Pragurilor încetaseră pentru acele câteva ore în care templul se curăța de învelișul său de abanos și marmură neagră, albind în cădere, frângându-se în sute și mii de bucăți viermuitoare în lumina soarelui.

Vibrația de început speriase păsările din vârful templului care, preț de câteva zile, căutară să își mute ouăle în vârfuri de stânci din depărtare, roind buimace pe deasupra Porții și lamentându-se din plămânii și gâtlejurile lor croncănitoare. Hurducăielile de acum le alungară de-a binelea și Poarta mai pierdea un simbol. Era limpede – sacrificii trebuiau făcute.

În ateliere foiala era în toi, când templul se lepădă de toate plăcile ca un ou spart în prag de viață nouă. Centrul cetății era o ruină, dar orice sfârșit putea spera la un nou început, își spuneau cu toții și aplaudau văzând platforma gigantică împinsă cu greu de roți și motoare subterane. Pe platformă, în miezul unei arce de lemn imense, mai'Oamenii bănuiau că se ascundea Marea Larvă, viermuind înăuntru și întorcându-se neîncetat de pe o parte pe alta, forțând zi după noapte după zi după noapte. Ucenicii lui Al-Fabre se luară în brațe își puseră brațele după umeri, deschiseră butoaie de bere și fluierară a pagubă veselă, gândindu-se cu admirație diluată în invidie la marele Ulrik Inginerul, cel care nu era printre ei, fiind probabil prin subterană, în acel zgomot infernal al anatomiei Marelui Plan. Norocos nenorocit!

Dar platforma se opri. Liniștea se lăsă din nou peste Poartă, umplând golurile și încurajând dubiul și spaima. Berea încetă a mai curge, Al-Fabre strânse în pumni perdelele

violet din biroul său, mai'Oameni coborâră din vârfurile corturilor dând din cap și ridicând din umeri; din Praguri nu se ridicau voci, doar gemetele vântului împins și tras printre ușile Pragurilor împânzite de rătăciți. Tăcerea, de care se teme orice suflare în orice lume, nu dură mult – platforma pocni zgomotos o singură dată și începu a se roti în jurul axei sale. Chiote de bucurie răzbătură în toată Poarta, și parcă până și în Praguri, când arca imensă în care trăia Mama Larvă fu din nou împinsă în sus spre norii ce se adunau buluc pe buza unei găuri titanice în cer.

În Lume (căci în pre'Lume astea toate încă nu se întâmplaseră și-n post'Lume fuseseră deja de mult isprăvite; iar despre întru'Lume încă nu se vorbește), mătrăgunoșii întorși în Mandragora se puseră pe treabă și, ajutați parcă de voința nevăzută, dar simțită, a noului Taush, fiind de fapt vorba despre cei patruzeci și șapte de Nevăzuți care supraviețuiseră primului atac al ne'Lumii, începură a reclădi platformele, când văzură în depărtare, pe la buza cetății, acolo unde Mandragora întâlnea pădurea și coasta de piatră, un cartier înghițit cu totul de găuri de sub nori ce nu conteneau a se deschide. Străzile cu casele lor dispărură în câteva clipe, ca și cum nici nu ar fi fost acolo vreodată, ca și cum niciunul dintre ei nu făcuse sacrificii pentru a clădi acele gospodării în urma cărora nu rămaseră nici măcar ruine, ci gol umplut de nori, deșertăciune. O clipă mai târziu, cartierul vecin, cu piața sa de pește și odăile comisariatului și ale camerei comerțului, cu cele două grădinițe de mult înghițite de nori și cu zecile de case înghesuite în jurul podului de peste Spurcată, dispăru și el și lăsă loc domniei lăptoase a norilor și a liniștii și a parfumului grețos.

Mătrăgunoșii începură atunci să urle și să își smulgă părul din cap, bănuind că toată cetatea avea să alunece în gol cu tot cu ei. O luară la fugă spre hanurile încă neatinse de distrugeri, lăsând în urmă glasurile celor puțini hotărâți să lupte alături de noul Taush. Sfântul era tăcut; și în el vaste regiuni se prăbușiseră.

Jos, în Poartă, degete în aer, împungând cerul, arătând casele apărute din senin în vâltoarea norilor, aruncate cât colo și pisate, lovindu-se unele de celelalte, o ploaie de lemn și sticlă și pământ peste cetatea Larvei. Platforma urca încet, mai precaut decât pornise, balansând cu grijă cutia imensă din vârf. De jos, din subterana despicată, Ulrik tremura strângând în pumni planul secund. Își făcuse bagajul și-l ascunsese pe Așchiuță Unu în camera tăinuită din stâlpul de care se sprijinea, așteptând să treacă minutele, așteptând clipa în care să dispară.

Undeva departe, Al-Fabre trase de un cordon ce șerpuia prin pereți și auzi clopotul înfundat din camera vecină. Câteva clipe mai târziu, doi bărbați intrară în biroul său:

— Da, mărite Al-Fabre. Ne-ați chemat.

— Aduceți-l pe Ulrik Inginerul la mine.

— Dar, mărite arhitect, cu stimă... Ulrik e la Templu, planul e în desfășurare, se vede cum...

— Nu mă interesează ce se vede! urlă Al-Fabre și-și vârî pumnul prin geam. Mă interesează ce nu se vede.

— Sigur, domnule.

Al-Fabre scoase fără să clipească un ciob din mână și lăsă să-i cadă biletul pe care îl strângea în pumn.

— Domnule..., se auzi din prag.

— N-ați plecat încă? se răsti Al-Fabre.

— Să chemăm pe cineva pentru...

— Nu. Mă descurc, zise și înfășură strâns câteva cârpe în jurul ranei. Aduceți-mi-l pe Ulrik.

Biletul zăcea mototolit pe jos mânjit cu picuri de sânge. De l-ar fi deschis cineva ar fi văzut fiecare centimetru al său scrijelit cu formule și schițe și scheme și încercări de tot felul, ca simboluri turbate într-o revoltă a limbajului. Al-Fabre privea când în depărtare la Marea Larvă ascunsă în cutia ce se rotea în jurul propriei axe pe platformă, când în jos, la sângele său, gândindu-se la cât de mică era distanța dintre viață și moarte, atât de nesemnificativ de mică, încât aproape că nici nu exista. Era totuna.

Încă un ceas, cel mult două, știa Ulrik, până când ușa ascunsă avea să iasă din mecanismul împăturit al Marelui Plan și să-i apară în față. Se vedea deja strecurat în lemnul platformei, cu Așchiuță Unu lângă el, cu un picior în ne'Lume și cu unul în mai'Lume, gândindu-se la Karina și încercând din nou, zadarnic, să o picteze cu ochii minții, când își auzi numele printre hurducăturile și vibrațiile teribile ale subteranei. Nu băgă în seamă, numele său fiind deja ceva atât de străin sieși, vestigiul unei vechi lumi, cu dimineți de nerecunoscut, cu ambiții false și sentimente umbrite de datorii. Din nou:

— Ulrik! Ulrik Inginerul!

Apoi simți atingerea pe umăr și tresări.

În fața lui: doi mai'Oameni pe care îi mai văzuse doar fugar pe holurile cancelariei atelierelor și prin biroul lui Al-Fabre. Aveau chipurile schimonosite de deranjul pe care pesemne îl făcea în mințile lor Marele Plan cu zgomotele sale, mutându-le gălăgios gândurile ca pe mobile dintr-o încăpere

în alta, tocind podelele.

— O să... te rugăm să vii... cu noi, zise unul dintre ei.

— De ce?

— Maestrul are... nevoie de tine, strigă celălalt.

— Al-Fabre?

Cei doi se priviră (care alt maestru?) și dădură din cap către Ulrik.

— Hai.

Ulrik aruncă o privire în hăul căscat sub ei, de unde urca huruitul și zumzetul, dar în care încă nu vedea ușa. Stele bubuiau în cap, artificii îi explodară în ochi și, piezându-și cumpătul, știindu-se încolțit, îl îmbrânci pe unul dintre bărbați și o rupse la fugă. Mai'Omul se împiedică și căzu în hău, lăsând în urmă-i o dâră de urlete aproape vizibilă, sfâșietoare. Celălalt avu o clipă de ezitare – cu o mână scurmă aerul, încercând să-l prindă pe cel căzut, cu cealaltă se strădui să-l agațe pe Ulrik, dar acesta deja se smulse și mai'Omul se prăbuși în gol.

— Prindeți-l! luă strigătul pe toți prin surprindere.

Cei câțiva din jur începură să strige în urma lui Ulrik:

— Prindeți-l! Opriți-l!

Ulrik își lăsase bagajul în urmă, fugise cu mâinile goale și pântecele câlți de teamă și emoții. Încotro? Nu știa nici el. Fugind înțelese pentru prima oară că marele său plan secund nu era atât de măreț, că nu gândise toți pașii necesari, că nu calculase că ar fi putut da greș. Nu-i rămânea decât să se lase în voia picioarelor și să fugă, să fugă, să fugă, ocolind ruinele și balastul și molozul a două lumi în întâlnire, să fugă cu ochii larg deschiși și inima strâns ferecată, să fugă până... dar pașii îi fură secerați de o săgeată pornită dintr-o arbaletă de

cine știe unde, mânuită cu atât de multă îndemânare, încât săgeata trecu prin pulpa stângă și se opri în cea dreaptă, culcându- pe băiat la pământ într-o avalanșă de chinuri și neputințe. Căzu și se lovi cu fruntea de o grindă și întunericul își făcu loc în mintea sa.

Câteva clipe mai târziu Al-Fabre primi în biroul său pe un bărbat care îi spuse printre gâfâituri că Ulrik nu putea fi adus, că fusese dus la infirmerie, dar că poate fi vizitat acolo.

— Ce ordonați, mărite Al-Fabre? Oprim?

Dar răspunsul veni târziu, când umbrele înseratului deja se lungiră peste mobile, pe trupurile celor doi, pe tăcerile lor, și veni aproape de nerecunoscut din glasul marelui arhitect învăluit în perdele groase, cu fruntea lipită de sticla geamului, cu umerii plecați în apăsare:

— Nu.

***

Taush cel nou le ceru Nevăzuților în sfat tainic la ceas de noapte să caute intrările și ieșirile folosite de ne'Lume în asaltul ce tocmai se încheiase. Văzu ușile podului deschizându-și și închizându-se și știu că rămase singur. Îngenunche și plânse toată bila și necazul și melancolia din el, ca nu cumva să deșire ceva din toată teama lui pe trupul încă neînchegat al Celuilalt Taush. De dincolo de perete, dintr-o cămăruță a podului, auzi chemarea slăbită de foame, de sete și de frică a micului Taush:

— Taaaaauuuuushhhhh... Taaaaaauuuuuushhhh...

Dar nu merse la el, ci își șterse lacrimile cu podul palmelor și se strecură afară din pod, plecând spre bordeiul său din pădure. Invidia prindea cheag în pântecele micului Taush

ca o boală înșelătoare și necruțătoare. Era ceva cumplit să fii om, să simți, să nu te poți apăra de propriul trup, de zbateri și de zvârcoliri; micul Taush avea un suflet și acela era, fiind suflat de om, captiv în imperiul ciung, trecător și dureros al trupului. Era cumplit să fii om, încercă să spună micul Taush, dar tot ce-i ieși pe gură fu:

— Taaauuuushhhh... Taaaaauuushhh... Taushhhh...

Nevăzuții nu mai avură de furcă și găsiră porțile mânjite cu căcat uscat; le văzură de pe ziduri în umbrele alungate de torțe ale bastioanelor. Făclii pluteau prin aer ca licurici gigantici și doar așa reușiră Femeia Umbră și Karina Putrefactio să vadă cam câți erau și unde. Stăteau pitite în tufișurile din preajma bastioanelor, numărară flăcările și sperară să nu fie mai mulți fără foc în vârf de par în jurul celor ce luminau calea. Cele două femei nu fură suprinse să afle că oastea noului Taush era formată din invizibili, ci zâmbiră și simțiră emoții la văzul lucrurilor ieșite din comun, știind și că în curând totul avea să ia sfârșit, cu ele părtașe la asemenea minuni. Așteptară în liniște prin tufișuri, urmăriră făcliile înfipte printre crăpăturile zidului și auziră trosnetul lemnelor și foșnetul copacilor. Frunzișul fu spulberat și trei ghemuri imense de aer gol fură ridicate de la sol în năvoduri mari întinse prin copaci.

Nevăzuții fură astfel prinși în capcane și glasurile li se făcură auzite în liniștea nopții, strigând după ajutor. Femeia Umbră și Karina Putrefactio rămaseră locului, urmărind cu atenție zbaterile din năvoduri și încercând să deslușească dacă mai erau cumva Nevăzuți neprinși. Când năvoadele încetară a se mai bălăngăni, femeile pricepură că-i prinseseră pe toți, și că, dacă mai fuseseră neprinși, aceștia o luaseră la

fugă în cetate să dea de veste. Se năpustiră cu cuțite și toporiști asupra năvoadelor și înțepară și hăcuiră aerul din ele, până ce toate vocile ce urlaseră cumplit cât timp sângele se scursese din ei în șuvițe groase tăcură și doar picuratul sângelui mai marca trecerea timpului. Femeile, stropite și mânjite cu sânge din cap până în picioare, lăsară lamele să le cadă din mâini și râseră îndelung în fața unor asemenea minuni; căci era minunat să vadă sânge țâșnind din golul aerului, ca și cum ar fi ucis timpul și spațiul și lumea cu totul.

Înainte să se întoarcă în pădure scoaseră torțele din ziduri și aprinseră năvoadele. Plecară apoi cu acele văpaie ce atârnau luminându-le din spate calea, ca faruri pe mare anunțând furtuni.

***

Dincolo de țesătura lumii, în infirmeria-temniță de pe lângă Turnul Roz, Ulrik deschise ochii și primi durerea înțepătoare în toate capilarele corpului. Se arcui de chin și își pipăi picioarele. Încetul cu încetul frânturi se adunară pe frânturi și-și aminti totul: spaima, fuga, pulpele zdrelite. Un gol i se deschise în coșul pieptului și-l năpădi plânsul. Pierduse, pierduse totul.

— Hei! strigă în golul umbrit al salonului. E cineva?

O femeie se apropie de el.

— Ce vrei? întrebă, în timp ce îi pipăia fruntea, căutând febra, delirul, turbarea.

— Marele Plan... Marea Larvă... Marele Arhitect..., încercă Ulrik, dar găsi că nu izbutea să lege gândurile, care îi scăpau ca țipari prin ochiurile năvodului minții.

— Liniștește-te acum, spuse femeia și îi aranjă perna.

— Nu, nu! Trebuie oprită! Fără mine nu poate porni, nu poate ajunge unde...

— Ce, dragule?

— Platforma! Marea Larvă... Mama...

— E pornită de mult, băiete. Uite, e aproape în cer, spuse și dădu perdeaua la o parte.

Prin geamul de lângă pat cerul învolburat înghițea arca gigantică în care Marea Larvă pesemne că se trezise, pentru că vibra puternic în vârful schelelor și se bălăngănea în vânt ca pe picioroange firave.

— Nu! Nu! Nu înțelegeți! Fără mine nu se poate. O să cadă. Trebuie să fiu acolo!

— Nu se poate. Am ordin să nu te las să te ridici din pat.

— Atunci trebuie oprită.

— Asta nu mai e treaba mea.

Apoi, visătoare, merse la geam și privi în depărtare.

— Ce minunăție... Nu-i așa?

Ulrik încercă să se dea jos din pat, dar orice mișcare îi trimitea sulițe reci prin venele din picioare până în creștetul capului. Strânse din dinți și blestemă.

— Sunt Ulrik... Inginerul...

— Îhâm, făcu femeia și reciti fișa de pacient, limpede falsificată, de vreme ce femeia adăugă: Albret Kastanyi. Te mai cheamă și Ulrik?

— Nu... ce Albret? Sunt Ulrik, am lucrat la..., zise arătând spre Marele Plan din cer. Trebuie oprită! Acum!

Femeia îi întoarse spatele și ieși din salon. Ulrik o mai auzi strigând după cineva, nu prinse numele, prea repede, prea greu, prea..., auzi doar glasul femeii cerând să-i

mărească doza – ce doză?! – tânărului domn Kastanyi, că delira, că... Ce domn? Cine era Albret Kastanyi?

Ulrik izbi cu pumnii în pat, în măsuța de lângă, în geamul de lângă, dar nu-l sparse. Cu maxilarul încleștat a furie, cu ochii înecați în lacrimi, văzu un chip cunoscut în clădirea din față, dincolo de curtea infirmeriei. Își șterse lacrimile și văzu că era privit de acolo, de dincolo de geam, printr-un geamlâc al temniței. Cel care îl privea țintă era Arik, iar privirile lor se întâlniră acolo, deasupra curții temniței și ce-și spuseră în acele clipe fu prea sfâșietor pentru a fi îmbrăcate-n vorbe și cuvinte, așa că privirile lor și cuvintele fără de corpuri plutiră vreme îndelungată printre clădiri, în timp ce deasupra lor Marea Larvă se zbătea în arca din nori.

MAMA LUMILOR CU NOUĂ UTERE CU NOUĂ LUMI CU NOUĂ UTERE CU NOUĂ LUMI CU NOUĂ UTERE

Chipul, atât, chipul mai lipsea Celuilalt Taush și când, în cele din urmă, vorbele sfântului îi oferiră unul, pe la ceas de seară, sfântul fu uimit să vadă cât de frumos era. Îi semăna, da, dar trăsăturile fuseseră îndelung șlefuite în șoapte cu sens pe care sfântul izbutise să le păstreze curate, ferindu-le de teama din suflet. Glasul îi fusese limpede în acele ultime ceasuri, spiritul său străin de toate cele văzute și știute, de grămada de Frați Spânzufrați carbonizați, de norii lăptoși de pe străzile Mandragorei, de ne'Oamenii hidoși și plini de ură. Taush cel nou era bucuros că, în sfârșit, putea ieși din acea piesă de teatru în care nu și-a dorit niciodată să joace, mândru că-și construise un urmaș pe măsura timpurilor ce aveau să vină.

Îl lăsă să doarmă. Celălalt Taush încă nu dezlipise pleoapă de pleoapă, buză de buză, sfântul nu-i știa culoarea ochilor, nici coloritul vocii. Îl acoperi și se întoarse la Taush cel Mic, pe care îl găsi plâns și zgribulit, ros de molia invidiei și de alte senzații atât de noi și de străine acelui pumn de carne.

— Taaaaaaauuuuuushhhhh..., se lamenta neîncetat micul Taush, dar sfântul îl mângâia și îi șoptea că totul acea să fie bine, mirându-se de unde putea izvorî acea neliniște a micii creaturi.

Îl ridică în brațe și îl duse în dreptul geamului să vadă cerul, să vadă norii – cei de sus, nu cei de jos –, focurile aprinse cu grijă pe acoperișuri, mătrăgunoși care își încălzeau mâinile și picioarele, mâncau și beau, dormeau, noul Taush arătându-i chiar și spațiile goale, aer plin doar cu rodul

imaginației sale, șoptindu-i că pe acolo mișunau oameni invizibili.

— Oameni invizibili, micule Taush!

— Tauuuusssshhhhh.... Taaaaaaaaauuuuuushhhh...

Glasul îi deveni tot mai aspru, tot mai puternic, gâtlejul vibra în plânsetul său.

— Taaaaaaaaaaaauuuuuuuuussssssshhhhhhh... Taaaaaaaaaaaaauushhhhhhh... Tauuushh...

— Șșșș, taci, încercă să-l liniștească ca pe un prunc. Gata, micuțule, e totul bine. Se va termina în curând.

— Taaauushhh... Taaauushhh...

Oare știa? se întrebă Taush cel nou. Și ce dacă știa? își răspunse. Avea tot dreptul. Erau doi ciungi cu același nume, unul schimonosit, prins în trup greșit, altul ciung de suflet, captiv și el într-o lume pe care nu o voia.

— Taaauuuuushhhh... Taaaaaaauuuuuussshhh...

— Ce era să fac? întrebă sfântul. Spune!

— Taaaaauuushhh... Taaauushhhh..., urlă creatura, ridicându-și brațele în aer, proiectându-și strigătele din plămânii săi uimitor de întregi dincolo de acel piept concav. Taaaaauuushhh! Taaaaauuushhhh! Taaaaaauuuussshh!

— Gata! strigă sfântul. Taci!

— Taaaaauuuuuushhhhhh...

— Taci! Taci!

— Taaauuushhh! Taaaauuush! urlă cu brațele în aer, privirea în tavan, ca posedat de altă lume. Taaaaush! Taaaauuushhhh!

Dar micul său cuvânt fu retezat de palma noului Taush, cuprins de furie și de milă totodată. Micul Taush nu plânse, ci tăcu și își mută privirea de pe tavan pe chipul sfântului,

apoi din nou pe tavan și pe chipul sfântului, ca o păpușă smulsă unui orologiu de turn, arcuri stricate, pârghii dezaxate. Taush cel nou fu cuprins de regrete și, în loc să-și ceară scuze, așa cum simțea că trebuia să facă, îi întoarse spatele și spuse doar atât:

— La ce bun?

Urcă scările și deschise trapa acoperișului. Ieși. O închise la loc. Se sprijini de horn și fu cuprins de o lehamite atât de mare și de dezgustătoare, sfâșietoare și de toate voințele risipitoare, încât fu nevoit să se împingă tot mai tare în horn pentru a-și aminti să nu se arunce în gol în hăurile bănuite în mijlocul norilor din stradă. Atunci auzi huruitul din adâncuri și văzu norii retrăgându-se încet. Și tot atunci auzi și pașii din spatele său. Se întoarse și pentru o clipă nu pricepu ce vedea: un om cu un cap de cal proaspăt retezat îl privea tăcut. În ambele mâini strângea săbii cu lame late, murdare de sânge uscat.

Danko nu scoase nicio vorbă – ce ar fi fost de spus? – și se năpusti asupra sfântului, retezând mai întâi aerul dintre ei cu săbiile sale, scântei scăpărau prin noapte, luna se oglindea lungă, fluidă, în tăișuri. Noul Taush făcu un pas într-o parte și se ascunse în spatele hornului; săbiile ciupiră din cărămidă, se loviră una de alta, dar nu destul cât să atragă atenția mătrăgunoșilor de pe celelalte acoperișuri, care se ridicaseră de la focurile lor și priveau în jos, spre norii din stradă, urmărind retragerea lor și încercând să deslușească ceva, orice, în acel nou huruit. Sfântul strigă după ajutor, dar nu-l auzi nimeni, doar strălucirea săbiilor fu văzută de cineva care tocmai scosese capul pe geam: Mișu văzu cu coada ochilor dansul lamelor pe acoperiș.

— Sfântul! E sfântul! strigă, dar nimeni nu-l băgă în seamă. Sfântul!

Danko nu era prea îndemânatic cu săbiile sale, dar, chiar și așa, lupta era nedreaptă, inegală. Lovi cu stânga, apoi cu dreapta, și lamele rămaseră pentru o clipă prinse între șindrile, atât cât să aibă sfântul timp să-l împingă. Dar Danko nu căzu, ci se ținu strâns de săbii, care chiar atunci se eliberară din strânsoare. Taush cel nou îndrăzni și îl lovi cu pumnul în față; capul de cal abia se mișcă, oasele acestuia erau tari și dislocară falangele sfântului. Danko înfipse o gheată în stomacul lui Taush, care se rostogoli pe acoperiș, agățându-se de horn să nu cadă în golul norilor ce se frământau teribil sub el. Îmbrățișă hornul și văzu cărămizile fărâmițându-se din el, ca dinți smulși dintr-o gură spartă. Aruncă două, trei cărămizi în Danko și-l nimeri, ba în stomac, ba în piept. Danko își pierdu echilibrul pentru o clipă, dar se sprijini în vârfurile săbiilor. Sfântul se ridică și sări cu picioarele înainte, izbindu-l pe Danko în piept; auzi în cădere gâfâitul celui din spatele capului de cal și pricepu că acela era momentul. Se ridică și încercă să-i smulgă o sabie, dar celălalt tăiș porni parcă de niciunde și crestă călcâiul sfântului, apoi pulpa. Taush căzu ca secerat. Amândoi în genunchi, se priviră pentru o clipă înainte ca Danko să ridice săbiile și să le lase să cadă asupra sfântului, care însă îndată se lăsă moale și se rostogoli. Săbiile străpunseră din nou țiglele, Taush izbi pumnii lui Danko cu ghetele, dar în zadar, săbiile păreau crescute din mâinile lui Danko, imposibil de doborât, ca prelungiri firești ale unor brațe menite doar să hăcuiască. Sări pe umerii lui Danko și încercă să-i smulgă capul de cal; lama îi crestă sfântului când degetele mâinii drepte, când cele ale

mâinii stângi. Sângele țâșni și Taush cel nou nu pricepu de ce bucăți din el, mici și însângerate, erau acum la picioarele lor. Dădu drumul capului de cal și încercă să fugă, un nor de sânge și sudoare în urma sa, dar simți o pișcătură cumplită în umărul stâng și înțelese că monstrul aruncase cu sabia după el, nimerindu-l în omoplat. Nu rămase înfiptă și noul Taush ezită pentru o clipă: putea fugi pentru a scăpa cu viață sau putea ridica sabia pentru a lupta pentru viață. Alese să rămână, nu pentru că ar fi avut destul curaj pentru a lupta, ci pentru că teama de a-i întoarce spatele omului cu cap de cal era prea mare. Danko se năpusti asupra lui, un urlet înfundat iscat din spatele măștii sale grotești, iar Taush ieși să-l oprească cu sabia sa. Tăiș pe tăiș multă vreme, împungând amândoi, urlând amândoi, urlând și Mișu de departe, urlând și mătrăgunoșii, urlând și titanica creatură ce tocmai se ridica pe o platformă din mijlocul norilor din Mandragora, în jurul căreia o arcă imensă se prăvălea, platforma se dezintegra, arătând lumilor văzute și nevăzute adevăratul chip al Mamei Larve, mama lumilor cu nouă utere cu nouă lumi cu nouă utere cu nouă lumi cu nouă utere, un vierme infinit cu țipăt sfâșietor rupând țesătura realității și dislocând suflete și minți.

Marea Larvă zăcea încolăcită și viermuia în jurul propriei axe, trupul roz, cărnos, strălucitor, reflectând luna de deasupra și soarele de dedesubt; purta printre inelele sale bășici mari, cât mănunchiuri de case din Mandragora, nouă la număr, iar prin pielița transparentă a acestora se vedeau limpede alte larve, mai mici și încolăcite în jurul propriului mijloc, iar fiecare larvă din fiecare bășică purta pe trup alte nouă bășici în care alte nouă larve viermuiau cu alte nouă bășici și

tot așa, în mic, tot mai mic, de te întrebai dacă nu cumva acel spectacol grotesc de păpuși în păpuși nu se întindea cumva și-n mare, dacă nu cumva toată cetatea și toată lumea, pragurile și cărțile și noi toți, aplecați peste ele, uitându-ne în noi, dacă nu cumva trăim cu toții într-un uter străveziu al Marii Larve, plutind zadarnic în zemuri amniotice.

Văzându-se eliberată din arca de lemn, Marea Larvă scoase un strigăt oribil, cumplit de ascuțit și abisal de adânc totodată, ca și cum mai multe guri s-ar fi deschis într-una singură, iar cetatea se cutremură și timpul rămase locului. Dar era doar o singură gură, încercuită cu șiraguri de dinți tăioși, fiecare înfipt în peticul său de mușchi, valuri-valuri de tăișuri circulare. Un al doilea țipăt păru să sfâșie țesătura lumii, frângând aerul și cu el și mătrăgunoșii care îndrăzniră să ridice privirea spre Marea Larvă. Cei mai mulți orbiră, pierzându-și cu totul lumina ochilor, iar alții rămaseră fără vedere doar într-un ochi, cu o ceață lăptoasă întinsă pe jumătatea celuilalt. Urletele mătrăgunoșilor erau palide ecouri ale strigătelor Marii Larve; cădeau în genunchi acoperindu-și chipurile cu palmele, strigând în pumni, cu mințile întoarse pe dos, cu sufletele stoarse, ecourile vorbelor fiind biete bâlbâieli prin minte.

Noul Taush își feri privirea: întinse un braț și își mască ochii cu celălalt, privind peste umăr ca un laș, ca un învins. Din casele vecine, ferite de văzul creaturii, Mișu simți încetineala timpului și văzu fereala sfântului. Întinse mâna după foaie, după cărbune, și-l schiță din două mișcări. Dar inima nu-l lăsă să-și deseneze sfântul cu privirea ferită, nu, ci îl făcu privind drept în față, confruntând acel monstru, orice ar fi fost el, cu brațele întinse nu spre a se feri, ci pentru a nimici,

vărsând ordine în mecanica lumii, îndreptând și curățând. Se uită la noul Taush ce se ferea și la noul Taush ce nimicea, ridică privirea (ferindu-se), coborî privirea (nimicind), ridică privirea (nimicind), coborî privirea (nimicind) și putu jura că asta era ceea ce vedea aievea.

Taush cel nou nu observă când Danko, ferit de văzul creaturii de masca de pe cap și orbit doar pe sfert, tăie aerul cu săbiile sale și, odată cu el, și pântecele sfântului, din care îndată începură a se revărsa măruntaiele și, agățată de buricul ce atârna slobod printre șuvoaie de sânge, glanda cu ghemul roșu de sfoară. Taush urlă și se prăbuși, chiar în clipa în care un Nevăzut, apărut de cine știe unde, văzând cine știe cum lupta celor doi, se năpusti asupra lui Danko Ferus și se rostogoli cu el în norii din stradă ce se scurgeau cu furie la loc prin găurile din pământ, ce se îngustau și se închideau[9].

***

Strigătele lui Ulrik încă mai răsunau cu ecou pe holurile temniței. Cerea ca cineva, oricine, oricum, să oprească Marele Plan. Dar chiar atunci prima bubuitură se auzi deasupra Porții. Unul dintre stâlpii de susținere ai platformei cedă și se frânse de la mijloc, dar platforma încă nu căzu. Nu era nimeni să vadă ce vedea Așchiuță Unu, care se afla în odaia secretă a stâlpului, chiar acolo de unde se porniseră crăpăturile în Marele Plan. Păpușa ar fi strigat de-ar fi putut, dar gâtul îi era rumeguș și plămânii nescobiți. Crăpăturile nu conteneau a înjunghia lemnul schelei în toate părțile, născând noi unghiuri, risipind altele, îndoind încăperea tăinuită în așa fel încât în doar câteva clipe Așchiuță Unu fu prins între doi pereți de lemn. Rășina încă ascunsă în trupul mic și prăpădit se

scurse toată din el.

Arik își mută privirea de pe Marele Plan, la care simțea că nu se mai putea uita – prea multă zădărnicie într-o singură pată pe cer – pe chipul schimonosit de durere și disperare al lui Ulrik, care își presa fața de sticla geamului și urla dincolo de el, dincolo de sănătatea minții. Simți durerea degetelor frânte și își blestemă firea slabă. Începu să plângă chiar când Marele Plan se rupse cu totul în sute, poate mii de bucăți și acoperi Poarta cu ceața așchiilor, domolită pe alocuri doar de trupul imens al Mamei Larve ce tăia în două aerul și mintea lui Ulrik. Arik nu-și mută privirea de pe chipul tânărului inginer, care îndată se lepădă de orice expresie, se îndreptă și se îndepărtă de orice era mai'Lumesc, astfel încât lui Arik îi părea acum că Ulrik fusese înlocuit, într-o clipită aproape insesizabilă, cu o mască antică a ceea ce alții, nu mai'Oamenii, nu cei bravi ai Porții, își imaginaseră cândva că trebuia să arate un mai'Om. Destinele orașelor și viețile oamenilor se pot schimba într-o singură clipă, sfidând truda trecutului și ambițiile viitorului, și nici Poarta nu avea să mai fie ceea ce fusese cândva și nici Ulrik nu mai știa ce putea să fi fost. Nebunia căzu peste Scârba lui Ulrik așa cum Marea Larvă se prăbuși peste Poartă și vaietele mai'Oamenilor, care îndrăzniseră să privească Mama-n ochi și care orbiră, dădură de știre mai'Lumii întregi că lupta fu pierdută.

***

Mișu o rupse la fugă; ieși din pod și se îndreptă spre Buba Babei. Nu îndrăzni să privească înapoi, ci doar în față și în jos; văzu astfel norii din Mandragora fiind supți prin găurile ce se închideau, străzile se eliberau de vâscoasa ceață,

găurile dispăreau văzând cu ochii, cu zgomotul dărâmăturilor în urma lor. Se opri doar la marginea Mandragorei, unde își trase sufletul câteva clipe înainte de a se arunca de pe zidurile cetății, obosit și sătul să mai caute scări, temându-se ca în tot acel tumult cetatea să nu se prăvălească și ea în hăul lăsat în urmă de Marea Larvă. Ce nu știa Mișu era că acea imensă gaură deja începuse să se închidă odată cu mintea și sufletul unui inginer dintr-o infirmerie a ne'Lumii.

Mișu sări și îi păru că dură o veșnicie. Când, în cele din urmă, atinse pământul, se prăbuși în sine și simți oasele picioarelor pocnind pe unde erau mai roase de lipsuri și se rostogoli în chinuri. Auzi în depărtare strigătele din hanuri și din bordeiele din jurul Mandragorei – unii plângeau, alții urlau. Febra pătrunse în carnea sa ca sfârșitul în carnea lumii și artistul începu să se târască până la Buba Babei. Izbi cu pumnul în ușă și i se deschise.

— Intră, maestre! auzi o voce pe care însă nu o putu alătura niciunui chip cunoscut. Ai orbit și dumneata?

Fu ridicat și întins pe o masă și o babă veni degrabă să-i pipăie oasele frânte și să bolborosească descântece și vrăji.

— Sfântul..., se strădui Mișu să vorbească printre dinții încleștați. Sfântul... a alungat monstrul...

— L-ai văzut, maestre?

— Te-ai uitat, maestre?

— Sfântul s-a uitat, maestre?

Voci se prăvăleau asupra lui și nu-i dădeau răgaz, dar Mișu începu să lovească cu pumnii în jur.

— Tăceți! Tăceți! strigă.

Buba Babei se dădu tăcerii, doar câțiva mătrăgunoși se mai văitau într-un colț, înfășurați în pături și îmbrățișați. Mișu

avea să afle mai târziu, când toate acelea aveau să ia sfârșit, că erau cei ce trăseseră cu ochiul la Marea Larvă și orbiseră. Mișu se căută pe la piept, pe sub cămașă, și găsi foaia pe care i-o dădu hangiului.

— Nu s-a ferit..., zise cu greu Mișu, gâfâind și încercând să se ridice în capul oaselor. A ridicat brațele... așa cum a făcut când a pus capăt... Fraților... și cum a făcut la asediul răului... a ridicat brațul și a silit creatura înapoi sub pământ...

— Ai văzut-o, maestre? întrebă hangiul.

— Nu, răspunse Mișu, ridică privirea și văzu ochii albi ai bărbatului, ca două luni în noaptea adâncă a cearcănelor.

— E moartea sufletului, maestre, și noaptea minții, mai zise hangiul înainte de a își pipăi calea spre butoaie, unde își turnă o carafă de vin pe care o bău dintr-o înghițitură cu spatele la toți.

Departe, în miezul cetății, încă mai răsunau strigătele de disperare ale celor cu suflet mort și cu noapte așternută peste minți și ochi.

Mișu căzu fără voia lui într-un somn odihnitor, în care îl văzu din nou pe sfânt (cum îl cheamă? cum îl cheamă?) întinzând brațele și alungând sfârșitul, făcând loc unui nou început, și, cum se uită mai mult la el, văzu că sfântul (cum îl cheamă? cum îl cheamă?) se prefăcu în marmură, în fontă, în bronz, în calcar, se schimba cu fiecare clipă, tot nemișcat, o statuie în centrul cetății (cum se numește? cum se numește?), ferindu-se ori ba.

Dar, fără să-și dea seama, spre zori, strigătele celor din Mandragora încetară, iar între închiderea și deschiderea pleoapelor lui Mișu, alte câteva lumi se făcură și se desfăcură. Iată:

***

Taush cel nou izbuti ba să se târască, ba să fugă cu pași mărunți, împleticiți, până la marginea cetății, unde căzu în genunchi pe ziduri și scuipă și vomită sânge. Palmele îi erau prea mici pentru a păstra măruntaiele la locul loc în pântecele despicat și din burta lui Taush sângele părea a nu mai conteni să curgă. Chiar și el, pe moarte și cu gândul îndepărtat, se miră că trupul său adăpostise cândva atât de mult sânge; acum se golea și corpul îi răsuna a gol în transformarea sa în hoit secat. În urma lui: dâra de sânge ca în urma unui melc stropșit. De ea se agăță Hiran Sak și-l urmări și, în cele din urmă, îl găsi. Erau amândoi pe ziduri: unul sprijinindu-se într-o sabie ce părea smulsă asediatorilor de mai înainte, altul găurit și piezând viață printre degete însângerate. Noul Taush derulase prin fața ochilor asemenea scene și mereu se făcea că era în picioare, nu îngenuncheat, cu o săgeată în inimă sau vreun pumnal în spate, nu cu pântecele plesnit și zdrențuit. Și întotdeauna se făcea că purta un dialog aprins, încărcat cu însemnătate și demn de prins în slove de legendă. Nici vorbă. Nimic nu se lăsă între ei, în afară de sabia grea și teșită a lui Hiran Sak, care fu nevoit să ridice și să coboare de mai multe ori tăișul lamei peste ceafa lui Taush prinsă strâns în vertebre și tendoane și mușchi și ligamente și *hârșt, hârșt, hârșt* – capul se îndepărtă de trup, trupul de viață. Hiran Sak împinse cadavrul noului Taush și acesta se prăvăli din înaltul zidurilor, plesnit în șanțul secat de dedesubt, stropind cu măruntaie în toate părțile. Ghemul cu sfoară roșie, păstrat până atunci strâns în pumnul muribundului, se rostogoli în iarbă.

Cu Hiran Sak se petrecu ceva: începu ca turbat să urle la

cerul de sus și la norii din străzi ce se retrăgeau cu repeziciune, închizând găuri în urma lor. Pierduse încă o dată, dar avea să se mulțumească cu o victorie personală. Voia să răzbune înfrângerea mai'Lumii arătând Porții în agonie capul retezat al sfântului Mandragorei, pe care să-l așeze în Capela Veșnicelor Flegme și să-l denigreze o eternitate și jumătate. Toate acestea trecură prin mintea și prin Scârba lui Hiran Sak, când ridică de păr capul lui Taush cel nou și porni alergând și urlând ca un nebun spre centrul cetății, unde ultimele găuri dintre lumi tocmai se închideau. Pesemne că nu fusese văzut de niciun mătrăgunos sau Nevăzut, că izbuti să ajungă și să dea târcoale bisericii, acum cu totul dezvelită și descoperită, căutând ultimele buzunare cu nori prin ganguri sau străzi înguste, găuri încă deschise, cât să sară, să se arunce în gol cu capul de sfânt. Se imagina desfăcând aerul în cădere și explodând pe piatra neagră a străzilor Porții, cu capul lui Taush teafăr în brațe, da, el un munte de carne tocată, dar capul sfântului o relicvă a unei bătălii fără sfârșit. Dar în zadar, că Hiran Sak nu mai găsi găuri și, cuprins de o furie teribilă, fugi din nou spre ziduri, spre bastioane, unde știa că porți se deschiseseră pentru mai'Oameni, sperând să mai fie deschise. Dar nu, erau închise; bătălia fusese cu totul pierdută, soldați se retrăseseră, natura își recâștiga drepturile.

— Aaaaaaa! Blestemat să fii, Tapale, cu hoitul tău bubos și râios!

Azvârli cu toată puterea capul lui Taush de piatra zidului și auzi craniul crăpând. Nu se sparse, așa că îl mai ridică o dată și-l izbi din nou de zid. O țintă roșie se născu pe piatră și Hiran Sak continuă să o nimerească până când pisă capul sfântului și căzu ostenit în genunchi.

Pe hoitul noului Taush muște clădeau deja imperii. Câțiva corbi dădeau târcoale, tufișuri foșneau la fiecare tremur de poftă al animalelor stârnite de mirosul sângelui. Dar un alt tufiș se scutură nu în pânda animalelor de pradă, ci în străduințele unui pumn de carne și voință. Era Taush cel Mic și se târa prin frunze și nămol spre sfântul său.

— Taaaaauuuuushhhh..., se auzi din gâtlejul său uscat, fluierător, spart. Taaaaushhh... Taaaaauushhh...

Ajuns lângă trupul de lepădat al sfântului alungă muștele. Zburătoarele însă îl ignorară, se fereau, apoi plonjau din nou în adâncurile pântecelui spart. Când bâzâiau în sfânt, glasurile lor erau puternice, prindeau trup în ecou, greutate. Erau legiune.

— Taaaaauuuushhh... Taaaauuushh...

Micul Taush mângâie mâinile ciobite ale sfântului și îi sărută umerii, aproape de crunta tăietură, pe unde sângele încă mai curgea, mimând viața și amăgindu-l. Plângea și tremura și se văita și auzea bătaia aripilor din cer și foșnetul ghearelor prin tufișuri.

Apoi văzu ghemul de sfoară, încă învelit în mâzgă străvezie și lipicioasă, cu un capăt al șnurului ieșit printr-un orificiu îngust, așteptând parcă să vină cineva să tragă de ea, să o înfășoare în jurul lumii și să pună capăt întregii vieți. Dar Taush cel Mic nu trase de sfoară, ci luă glanda cu totul din băltoaca de sânge și, văzând că era încă agățată de pântecele sfântului, mușcă firul și-l rupse între dinți. Avea nevoie de mâini ca să se târască, așa că strecură ghemul în gură și se întoarse în frunzișul pădurii. Locul său lângă sfânt îi fu luat de animalele ieșite de la pândă, iar micul Taush plângea și se târa și nici măcar nu mai putea rosti numele sfântului din

cauza glandei prinse între dinți. Micul Taush era cea mai prăpădită creatură de pe trupul lui Tapal și murea încetul cu încetul de tristețe.

Hiran Sak își adună puterile și-și ordonă gândurile, în care nebunia dădu buzna ca un lup între oi. Inspiră; expiră. Își trosni ceafa și degetele. Era plin de sânge de om, dar trebuia să se mânjească și mai mult, știa. Ridică sabia de unde o aruncase și se ascunse pe la umbra zidurilor, pe la colțuri de bastioane, apoi prin tufișuri, pe sub copacii la răscruce de drumuri. Se îndepărtă de Mandragora pentru a se apropia, furișat, mereu pregătit pentru vreun Nevăzut aflat pe urmele sale, tot mai departe de grajdurile Bubei Babei. Găsi podelele încă umede și înnegrite de sângele calului decapitat și hotărî să le mânjească din nou. Se năpusti asupra unuia dintre armăsarii din colț și hăcui fără oprire până când izbuti să secere capul de corp, în urletele cumplite ale animalului ce dislocau aerul din jurul lor. În Buba Babei mătrăgunoșii auziră toate acele chinuri, dar când Mișu întrebă ce se întâmpla, primi răspunsul:

— S-a întors... E cel care fură capete de cal.

— Cum? Cine fură capete de cal? întrebă Mișu pe un orb din colț.

— Lasă, Mișule, ceru blând o băbuță. O să plece singur.

Mișu nu avu nevoie de ambii ochi pentru a privi în sine și a scormoni printre amintiri proaspete, și îl văzu din nou pe cel cu cap de cal mânuind sabia pe acoperiș, aplecat peste sfântul său însângerat. Scoase o foaie și măzgăli câteva schițe cu omul cu cap de cal și femeile începură a plânge, copiii își feriră privirile. În grajd urletele încetară. Mișu vru să se târască până la fereastră, dar mătrăgunoșii se agățară de el.

— Nu, Mișule, nu te uita! Lasă-l!

— Lasă-mă! încercă Mișu să se smulgă strânsorii, străbătut de fulgere prin oasele rupte, suferind.

— Nu te las!

— Lasă-mă! urlă și mătrăgunoșii îi dădură drumul.

Artistul căzu, se ridică cu greu și se sprijini pe pervaz. Reuși să zărească un bărbat imens la marginea pădurii și văzu limpede că era altul decât cel de pe acoperișuri. Și alt cap de cal. Era înalt, masiv, într-o mână târa după el o sabie, la subțiori purta un cap de cal. Namila se întoarse și privirile lor se întâlniră și din acea clipă Mișu începu să-și simtă ochiul cel bun rece, ca un glob de gheață cuibărit în creștet, ce avea să-l chinuie cu dureri de cap toată viața.

Hiran Sak se întoarse, intră în pădure și dispăru. Mișu se gândi că, în ciuda celor ce se spuneau, nimic nu se termină vreodată.

---

[9] Danko Ferus fu văzut căzând din cer pe un pavilion la marginea Porții, găurind acoperișuri și scufundându-se într-o fântână, înroșind apa cu sângele său. Când fu scos, mai'Oamenii găsiră și o ființă stranie, invizibilă și dibuită doar grație sângelui lui Danko Ferus ce o mânjea, atașată de trupul omului cu cap de cal și astfel luă naștere, secole mai târziu, prin frământări de vorbe și însămânțări de sensuri, legenda Zeului Cal și al Mâncătorului de Suflete, iar cei care aveau să nu cunoască legenda cu greu aveau să priceapă de ce mai'Oamenii viitorului aveau să arunce din când în când peste umăr cu făină pe care o purtau în pungi mici la cingători, șoptind un simplu talisman: *Mâncător de suflete, dă-te jos de pe inima mea!*

LINIȘTE. LINIȘTE DE-ȚI VENEA SĂ MORI

Taush cel Mic era ostenit de atâta târât pe burtă, ore întregi, secole parcă, cei trei genunchi juliți în tăișul pietrelor, frunze în părul înroșit; de câteva ori fusese aproape să înghită ghemul de sfoară roșie. Din când în când îl scuipa, îl privea și se oprea să-și tragă sufletul. Își pipăia stomacul, scurma în buricul său mic și un gol îl cuprindea de fiecare dată, suflând răcoarea spaimei și a singurătății prin colțurile sufletului său. Nu se opri până ce găsi bordeiul în care se afla Celălalt Taush și, zăbovind pentru câteva clipe în fața ușii, trase cu urechea: cineva era înăuntru, pași se auzeau frecând pământul, oftatul înțepând tăcerile. Micul Taush împinse ușa și ridică privirea. În fața lui, gol și cu o pătură aruncată peste umeri, era Taush, nu cel nou, ci unul și mai nou, care îi semăna, dar care îl depășea în frumusețe și grație. Trupul perfect construit al acestuia îl transforma parcă pe Taush cel Mic într-o biată umbră aruncată în țărână de lumânări slabe, pâlpâitoare și aflate pe sfârșite. Sunetul glasului acestuia căzu ca o ghilotină peste sufletul micului Taush și-un nod în gât i se formă, când încercă să-și rostească singurul cuvânt de care era capabil:

— Taa... T...

— Cine ești? întrebă Celălalt Taush, vocea sa limpede ca pârâul de munte, ca iarba-n luminiș, ca dreptatea geologică a mileniilor.

— Taauu.. Tauu...

Celălalt Taush văzu pesemne că acel ghem de carne chircită nu putea fi niciun pericol și se așeză lângă el. Nu știa cine era sau ce trebuia să facă sau cum ajunsese acolo, dar

toate aveau să vină încetul cu încetul la el, descoperindu-se pe rând; știa toate astea, dar nu știa de unde știa. Îl ridică pe Taush cel Mic și îl așeză în șezut. Acesta întinse mâna bună și atinse pieptul Celuilalt Taush cu vârfurile degetelor, apoi pieptul său scobit, zise:

— Taaaauuuuushhh... Taaaauuuushhh...

— Te cheamă Taush?

Da, dădu din cap, da, și pe tine, încercă parcă să spună, atingând în dreptul inimii când pieptul lui, când al celuilalt: și pe tine.

— Și pe mine? Taush?

Micul Taush zâmbi și umblă cu degetele bune în pumnul mâinii împietrite, scoțând ghemul la iveală. I-l arătă. Celălalt Taush se încruntă scârbit; îl atinse, apoi își retrase repede mâna.

— Ce e asta?

Micul Taush îi pipăi buricul și Celălalt Taush tresări. Se ridică și-și acoperi burta cu palmele.

— Ce faci?

Ghemul de om îi făcu semn să nu îi fie teamă, să se întoarcă la el, voia să-i arate ceva. Celălalt Taush îl lăsă pe Taush cel Mic să-i scurme prin buric, încercând parcă să-i înfigă acea glandă în pântece, atent să sară îndată dacă acel trup hidos și greșit îndrăznea să-i facă vreun rău. Dar atingerile micului Taush fură blânde și Celălalt Taush simți în curând o furnicătură în buric. Izbutise să-i înfigă ghemul în stomac? Se uită în jur: nu, ghemul era încă în pumnul creaturii, dar sfoara ieșea din el, se desfășura încetul cu încetul în jurul degetelor piticaniei, care începu să plângă din senin. Celălalt Taush sări în picioare și încercă să-și rupă firul speriat. Izbuti

și aruncă în praf un șnur roșu și umed, cam cât două degete lungime.

— Ce e asta? Ce... De ce? încercă să întrebe Celălalt Taush, dar vocea-i perfectă fu slăbită de teamă și repulsie.

Piticul, văzând că Celălalt Taush era cu adevărat desăvârșit, neavând trebuință de ghemul său, avându-l deja pe al său și fiind tot ce el nu putea fi – și mai mult de atât –, își șterse lacrimile și arătă spre cetate. Încercă. Dureros, prea dureros, nodul din gât se frânse, iar micul Taush reuși să spună doar o dată, chinuit:

— Alra... una...

— Alrauna?

Micul Taush dădu din cap că da.

— Ce e Alrauna?

Degetele strâmbe și mici arătau prin ușa deschisă, spre pădure, spre dincolo de ea.

— E un om? Femeie?

Micul Taush dădu din cap că nu.

— Bărbat?

Nu. Dădea din cap și plângea mocnit, văitat.

— E un loc?

Micul Taush dădu din cap că da.

— Un loc... Mă așteaptă cineva acolo? Mă caută?

Micul Taush dădu din cap că da. Celălalt Taush începu să-și frece palmele, să-și frământe degetele. Din când în când pielea i se înfiora la gândul furnicăturilor din buric. Călca agitat pământul și frunzele, uitându-se din când în când la Taush cel Mic, care ba plângea, ba adormea, ba părea să fi murit de-a dreptul. Se apropia din când în când de el, iar micul Taush tresărea și spunea:

— Taaauu... Taaaauuuu...

— Da, da, știu, Taush.

— Al... Al...

— Am înțeles, da, Alrauna.

Se scurgeau orele între ei, Celălalt Taush încă temându-se să iasă din bordei, să calce într-o lume nouă pe care încă nu o cunoștea, despre care știa doar că purta numele Alrauna și că în sânul ei trebuia să poarte numele de Taush. De ce? Asta încă nu știa, dar o simțea.

Afară se răcori. În curând avea să fie din nou întuneric. Celălalt Taush nu știa încă, pentru el încremenirea luminii și absențele dintre lumini erau încă taine ce așteptau să i se desfacă în suflet. Taine... Alrauna... Și dacă rămânea acolo ce avea de făcut? Taush... Taush... Să stea între acei patru pereți cu un ghem de carne slută care abia scotea două vorbe, și acelea fără prea mult sens? Alrauna... Alrauna... Alrauna... Celălalt Taush sări peste creatura din prag și deschise ușa. Copacii pădurii ca porți nenumărate – care dintre ele ducea la Alrauna? se întrebă. Ce e Alrauna?...

Micul Taush deschise ochii și văzu bordeiul gol, sfoara roșie din buricul Celuilalt Taush singura mărturie a unei alte vieți, a unei alte lumi, în care el nu avea să mai pășească nicio-dată. Se uită la ghemul noului Taush pe care încă îl ținea în pumn și începu să scurme prin buric. Dar ombilicul micului Taush era sterp, nici urmă de ghem, de sfoară, de sfințenie. Vârî glanda la loc gură și începu să plângă, amintindu-și de îmbrățișările sfântului și de cât de bine și cald se simțise în brațele acestuia. Răcoarea serii, trecând pragul ușii neinvitată, îi batjocorea memoria. Gâtul strâmb, îngust și defect al lui Taush cel Mic abia putea păstra în el nodul plânsului și al

durerii. Micul Taush trase aer în piept, închise ochii și înghiți ghemul de sfoară. Nu ajunse în stomac, nu se așeză în dreptul ombilicului, nu se desfășură în el și-n jurul inimii sale, ci rămase blocat în gâtlej, sufocându-l. În scurt timp plămânii micului Taush deveniră cu totul străini de aerul Lumii, trupul său secerat de Lume, ca o creatură aparținând unei alte taxonomii, unei alte entități dimensionale, așa cum trebuia, așa cum era cu adevărat, singur, uitat, părăsit, nesfârșit și mort.

Când cedară și ultimele bastioane ale vieții ascunse prin cine știe ce cotloane ale trupului ciung, marea noapte căzu și peste Taush cel Mic și îi oferi, pentru prima și ultima dată, un somn odihnitor.

***

Hiran Sak mersese în cercuri câteva ceasuri. O știa pentru că bătuse o bucată ruptă din cămașă în scoarța unui copac. Când văzu semnul a treia oară, urlă și izbi atât de tare cu pumnul în scoarță, încât lăsă pe ea piele și sânge și degetele îi începură a zvâcni dureros. Mai urlă o dată și pădurea se umplu de ecou, vocea sa îndepărtându-se și apropiindu-se ca împinsă de mâini nevăzute, pereți și coridoare ascunse între acei copaci. Iar noaptea se lăsa cu grabă. Capul de cal parcă devenise tot mai greu; plumbuit îl plimbă Hiran Sak în cercuri prin pădure, fără destinație, fără scop, până când auzi șoapta și tresări. Se întoarse și, într-o frântură de clipă, dezveli pumnalul.

— Hei, auzi, dar nu văzu pe nimeni.

Umbrele se lungiseră, se umflaseră, codrul își schimbase înfățișarea și încă se transforma, când Karina Putrefactio ieși șchiopătând de după un copac.

— Stai acolo! strigă Hiran Sak. Nu te mișca!

Karina zâmbi și ridică palmele.

— Sunt Karina Putrefactio, fratele meu. Din mai'Lume, așa ca tine. Te recunosc după straie, după chip; te simt după inimă. Nu ești singur.

Dar Hiran Sak nu se încredea în acea voce din beznă, voia să-i vadă fața, corpul, voia să simtă, să judece. Strânse pumnalul și mai tare și ceru:

— Ieși de acolo! Vino aici, în lumină!

Ceea ce se și întâmplă. Pașii Karinei erau atât de ușori, de difuzi, de calculați, încât nu făceau niciun zgomot în frunzișul uscat al pădurii. Karina ajunse în miezul luminii și Hiran Sak recunoscu trăsăturile mai'Lumești pe chipul ei și veșmintele monahale ale sfintelor Turnului Roz. Lăsă capul de cal să-i cadă de la subraț și înfipse pumnalul în pământ. Își plecă privirea.

— Iertată să-mi fie Scârba, Preasfinția Ta, și mâna care a întins pumnalul. Sunt la voia Sfințeniei.

— Nu, nu, zise Karina și într-o clipă fu lângă el și îi ridică capul în palme. Ridică-te! Suntem la război. Acum suntem frați.

Îl îmbrățișă și Hiran Sak nu știu ce să facă cu mâinile; în cele din urmă le înfășură și el în jurul sfintei și închise ochii. Din faldurile rochiei negre încă se mai ridicau miresmele celuilalt tărâm, iar Hiran Sak se însufleți amintindu-și de Poartă.

— M-am rătăcit, zise Hiran Sak cu ochii încă închiși.

Simți palmele reci ale Karinei pe obraz și auzi:

— Vom găsi o cale.

Apoi simți că fu luat de mână și condus prin pădure.

Deschise ochii. Străbăteau amândoi întunericul nopții ca și cum i-ar fi aparținut de la facerea lumii. În pumnul stâng Hiran Sak căra de păr capul de cal.

După o vreme Hiran Sak văzu o lumină mică pâlpâind în depărtare: o lumânare în pragul unei mici chilii scobite în roca unei stânci, glazurate cu mușchi gros, umed, pesemne căminul vreunui eremit din vechime, vreun pustnic ce părăsise cu mult timp în urmă satul Rădăcini. Oasele acestuia încă mai zăceau grămadă într-un colț al chiliei. În prag Femeia Umbră îl aștepta pe Hiran Sak cu lumânarea între degete, chipul livid, plin de durere și îngrijorare. El vru să îngenuncheze din nou, dar Karina nu-l lăsă.

— Suntem frați, șopti.

Intrară și Hirak Sak se așeză pe un buștean. Lăsă capul de cal să-i cadă în frunziș și închise ochii pentru o clipă. Oasele- păreau a se prăbuși în carne, Scârba ce-i ținea loc de suflet părea a se înălța; Hiran Sak se odihnea.

— Nu e totul pierdut, zise Karina.

Hiran Sak deschise ochii. Înghiți în sec.

— Cred că nu toți au reușit să se întoarcă în Poartă. Cred că mai suntem câțiva în pădure, trebuie să fim. Ne vom aduna și vom ataca din nou.

— Iertați-mă, preasf...

— Suntem frați, i-o reteză Karina Putrefactio.

— Iartă-mă, zise Hiran Sak, dar cum să mai atacăm? Nu avem armată, nu avem arme. Cine știe câți invizibili mai are blestematul acela de monstru?

— Am omorât noi mulți.

— Cum? Când?

— De curând. La bastioane. I-am secat de sânge și

le-am dat foc.

— Nu-i suficient. Mai sunt.

— Îi putem înfrânge, zise Karina.

— Cum?

— Cuvântul, frate. Avem dreptatea de partea noastră.

— Cuvântul? Ce cuvânt, soro? Îl avem?

Karina nu răspunse.

— Nu-l avem, răspunse Hiran Sak pentru ea.

O clipă de tăcere între ei. Femeia Umbră merse lângă Hiran Sak și ridică căpățâna de cal, plecă apoi cu ea într-un colț întunecat al chiliei. Cu spatele la ei începu să șoptească vorbe doar de ea știute, revărsându-le peste părul scurt al rămășiței de animal.

— O să ne prefacem că nu știm? Că nu ne mai putem întoarce în Poartă niciodată? întrebă Hiran Sak.

Karina știa despre ce vorbea. Marea Larvă și căderea ei. Marele Plan. Marea înfrângere.

— Știam că nu ne vom mai întoarce în Poartă încă de când am pornit pe acest drum, frate. Pentru noi nu e cale de întors.

— Și Poarta? Ce crezi că s-a ales de ea? S-a... sau...

Furia și neputința se adunară în vorbele lui Hiran Sak, poticnindu-le, chinuindu-l.

— Ai văzut-o? Pe Mama?

Karina dădu din cap că nu.

— Tu?

Hiran Sak dădu din cap că da. Apoi că nu.

— Doar oglindită-n ferestre. Nu m-am întors.

Priviră către Femeia Umbră care între timp tăcuse și părea a fi adormit cu capul de cal în brațe.

— Și acum? întrebă Hiran Sak. Ce ne rămâne de făcut?

— Facem ce suntem, răspunse Karina Putrefactio, până la moartea de după moarte.

Mai târziu, în adâncul nopții, Hiran Sak fu trezit de pași prin chilie. Duse încet mâna la pumnal, dar o văzu pe Femeia Umbră în lumina lunii din prag. Se trezise; pleca. Hiran Sak vru să se ridice, să întrebe ce face, dacă era vremea să plece și el, dacă...

— Las-o, auzi șoapta de lângă el și simți atingerea Karinei. Se întoarce.

Dar Hiran Sak nu mai putu adormi la loc și rămase treaz în bezna chiliei până când, vreo două ceasuri mai târziu, când ziua începuse deja a se sparge pe la îmbinările cerului, Femeia Umbră se întoarse cu un sac ce clincănea în liniștea zorilor cu fiecare pas al sfintei.

Hiran Sak și Karina Putrefactio se ridicară și-și trosniră oasele, își întinseră spinările, își frecară fețele, își plimbară degetele prin păr. Din senin: zgomotul crengilor trosnind. Cei trei se priviră; până și capul de cal părea a se uita din golul noii sale existențe.

Pași în frunziș; trosnet de crengi.

— Fugiți! zise Hiran Sak.

— Toți trei! spuse Karina.

— Nu, nu, fugi! Fugiți! Îi țin aici, aveți timp. Fugi!

— Nu, încercă să se opună Karina, dar Femeia Umbră împinse deja bolovanul din fundul chiliei și ieși.

În mâna stângă o pătură, în cea dreaptă capul de cal atârnat de coamă, încă picurând. Karina Putrefactio îi strânse mâna lui Hiran Sak și îl sărută pe tâmplă.

— Hai, spuse mai'Omul cu blândețe, mergi. Nu e timp.

Karina ieși și împinse bolovanul la loc, chiar în clipa în care ușa de lemn fu dată la o parte și nimeni nu se arătă în prag. Dar Hiran Sak știa că erau Nevăzuții, dar câți, nu putea ști. Tot ce putea spera era să le amâne căutările și vânătoarea, luptându-se cu ei, pierzând din trupul său, poate chiar pe tot, pentru ca Femeia Umbră și Karina să și le poată păstra pe ale lor. Scoase pumnalul și lovi în aer. Nu nimeri. Se întoarse – îi auzea, erau cu el în chilie. Le auzea respirațiile, le simțea mirosul greu de transpirație, la auzea pașii, vedea praful și frunzele stârnindu-se. Se lansă din nou cu lama înainte. Lovi ceva. Lama se înroși, dar, până să se bucure de acea mică victorie, simți un junghi în splină. Se întoarse. Lovi, dar zadarnic. Alt junghi. Se întoarse. Un pumn în spinare. O gheată în genunchi. Se întoarse; lovi, dar nu mai conta. Observă picurii de sânge, murdărind praful chiliei, încercând să deducă unde se afla victima sa în golul din jur, dar nu văzu bolovanul plutind pe deasupra capului său; nu-l văzu nici când coborî peste el și abia pricepu ceva când ochii îi explodară în mii de artificii, o galaxie completă născându-se brusc în fruntea sa. Durerea din creștet fu mai întâi surdă, ca și cum nu i-ar fi aparținut, ca și cum ar fi fost altceva; o vedea de departe, îi inunda mintea încetul cu încetul, secundă după secundă. Apoi îi asedie Scârba și Hiran Sak se prăbuși și vomită; privirea îi era tulbure și vorbele i se împleticeau. Lovi de câteva ori cu șișul în aer, dar avu impresia că se înjunghia singur – el în fața lui, el în vid, el în nevăzut, inexistent –, împuns din toate părțile de lame apărute în aer ca din senin. Sângele începu să-i părăsească trupul, rănile deschise capete ciobite de apeduct. Speră ca femeile să fi ajuns departe, speră să se fi ascuns, speră să nu mai ajungă vreodată să spere. Căzu cu

capul în țărână și arhitectura prafului și a frunzișului se transformă în ochii săi în largi peisaje mai'Lumești, uite acolo e cetatea mea, uite acolo e casa mea, și, iată, în praf, mic de tot, microscopic, se strecură printre titanicii acarieni ce păzeau cerurile și deschise ușa; fu un fir de praf când se așeză la masa de praf și rupse pâine și o împărți cu cineva pe care nu-l mai văzuse niciodată la crepuscul.

Ultimele sunete pe care le mai auzi Hiran Sak fură pașii Nevăzuților prin chilie, tunet de nori și furtună în lumea sa de praf. Și sângele ce inundă vastele câmpii.

Karina Putrefactio și Umbra Neagră izbutiră să se ascundă într-un buștean gros, scobit și atât de putred, încât se temură să nu se fărâmițeze cu ele. Două femei și un cap de cal pășind printr-o lume care nu le aparținea și în care bătăliile fură toate pierdute. Deocamdată, părea să-i spună ceva Karinei în cavoul minții sale și îndată pricepu că Femeia Umbră vorbea cu ea în gând, comunicând parcă prin frunțile pe care și le lipiseră una de alta în ascunzătoarea lor. Deocamdată. Erau vorbe de speranță și de noi deschideri, atât de străine și de stranii în acea lume în care, iată, se ascundeau de osteni invizibili într-un copac putred.

Stătură acolo mult timp până ce nu mai auziră niciun zgomot, doar animalele pădurii ce-și duceau traiul printre copaci. Ieșiră târziu în noapte și înfășurară capul de cal în pătură, apoi Karina îl luă în spinare. Fugiră către apă, căutând izvoare, deloc înfometate, dar mereu însetate. Urmară susurul apelor, băură mult, ca animale izgonite ce erau, și-și potoliră setea. Dormiră un ceas sub o rădăcină desțelenită și în zori porniră din nou la drum. Se îndepărtau de Mandragora, mergând mereu spre noi cetăți, pe noi drumuri, spre noi

orizonturi. Femeia pășea în urmă și Karina o simțea arzând cu furie și speranță, împingând-o de la spate mai departe, tot mai departe. Spre noi bătălii. Neobosite. Purtând Cuvântul.

În a treia zi ajunseră la un han. Porțile erau închise. Un tânăr masiv deschise un geamlâc și le întrebă că voiau.

— Suntem prigonite din cetatea noastră, bunule prieten, zise Karina Putrefactio, și am vrea să înnoptăm. Să mâncăm, să bem și să dormim. Apoi pornim din nou la drum. Nu căutăm zâzanie.

Bărbatul îi văzu chipul palid și ochii obosiți. Ceva nu era lumesc, păru a gândi, dar așa sunt cei prigoniți, cei care nu mai aparțin niciunui loc, cei ce zac între lumi, nelumești, așadar, și se înmuie în piept și întrebă:

— De unde veniți?

— Mandragora. Alungați de batjocura Fraților Spânzufraților.

— Ea cine e?

— Mama mea, răpsunse Karina arătând spre Femeia Umbră, cu chipul acoperit de glugă, cu trupul cocârjit.

— Și în spinare ce duci?

— Pe fiul meu. E tare obosit. Nici nu mai plânge. Te rog, om bun. Primește-ne în hanul tău și ți se va da însutit înapoi.

— Bani aveți?

Karina plecă privirea și tăcu. Bărbatul păru să cântărească întreg trecutul și să judece întreg viitorul acolo în prag, multă vreme, până când, în cele din urmă, deschise poarta și se dădu din prag.

— Bine ați venit la Mistrețul Chior.

Se prefăcură că mâncară, băură multă apă, carafă după

carafă și merseră să doarmă în cotlonul lor. Dar nu închiseră ochii, ci așteptară să adoarmă hangiul și nevastă-sa și cei puțini călători ce trăseseră la han. În toiul nopții, Karina Putrefactio și Umbra Neagră spintecară pe rând, prin împunsături de pumnal rapide și adânci, pântecele oamenilor din Mistrețul Chior și până dimineața mânjiră pereții cu căcatul smuls măruntaielor.

Ieșiră în curtea hanului și se așezară pe un buștean. Orele treceau în așteptare, muștele se adunau de departe, bâzâind și înnegrind cerul de deasupra hanului.

— Crezi că vor veni? întrebă Karina, dar sfânta nu răspunse.

Niciuna dintre ele nu putea ști ce se întâmplase la Poartă. Nu știau nici dacă bătăliile mai erau în toi, dacă noi armate se pregăteau de atac, dacă Marea Larvă mai trăia, dacă Poarta capitulase sau își aduna puterile. Nu știau nimic, doar că trebuiau să spere și să lupte. Când seara se furișă din nou pe lângă ele și hanul fu aproape cu totul învăluit de muște, milioane parcă, imperii ale scârnăviei, Femeia Umbră intră în han. Când văzu că mizeria se uscase pe pereți și porțile nu se deschiseră, oftă și plecă. Luă sacul cu oase din frunziș și porni. Karina pricepu, luă în spinare capul de cal și plecă și ea la braț cu Femeia Umbră.

În urma lor muștele își plantau puii în măruntaie de om, viața mergea mai departe, cine știe pentru ce războaie se pregăteau lighioanele, cine știe după ce adevăruri tânjeau, cine știe cum suna marele, ultimul bâzâit al lor: chiar așa sau invers?

***

Străzile Mandragorei pustii; ușile și ferestrele larg deschise; podurile pline de praf. Odăile cu ghemotoace de nori încă agățate în pânzele de păianjen. Scaune prăfuite, mese păstrând încă belșug mucegăit. Covoare în loc de perdele, perdele în loc de preșuri. Leșuri în loc de oameni. Alți oameni în locul lor privindu-i de departe, din viață, trăgând de ei, așezându- să nu stea nerușinat în moarte. Mobilă pocnind în camere goale, pocnind pentru nimeni. Căldura scursă pe străzi, prin ferestre, căldură luând locul frigului, liniștea luând locul larmei, marea schimbare la față a Mandragorei. Piețele cu pește putrezit. Bălțile pe fundul cărora ghete de ne'Oameni și-au lăsat urmele-n nămol. Nici urmă de gaură în pământ, nici vorbă de porți mânjite pe ziduri. Mătrăgunoși la răscruci, în ganguri, în cămări. Liniște. Porțile cetății larg deschise – pentru cine? pentru ce? Paza privind în gol. Locuri virane acolo unde cândva fuseseră case, străzi înghițite de pământ, duse-n goluri rostogolite în cealaltă lume, în urma unui mare vierme. Mătrăgunoși căutând urmele celor iubiți – o fâșie de cămașă, uite un pantalon. E plin de sânge. Nu te uita. Liniște. Copiii jucându-se în praf, în praf dinți și unghii. Liniște la Buba Babei; liniște în Mișu. Liniște în Nevăzuți, atât de liniște încât se atingeau, să fie siguri că mai sunt. Un beci, în colț un șoarece cu praf de nori pe mustăți; acolo jos încă mai mirosea a altă lume, șoarecele își pierdea mințile, dar nimeni să-l vadă. Liniște în bordeie, în ciorchine de mătrăgunoși, oameni îmbrățișându-se, și acum ce? Mișu privind prin geam în urma omului cu cap de cal, de două zile gol în suflet, căutând, nemâncat, și acum ce? O singură întrebare în toate acele ceasuri:

— Unde ți-e sfântul, Mișule?

Liniște. Liniște de-ți venea să mori.

Dar pașii Celuilalt Taush începură să umble. Scurmând, călcând, întorcându-se. Inima tresări în Mișu, tresări apoi în hangiu, apoi în baba buboasă, și tot așa, ca un fitil uman, mătrăgunoși aprinzându-se și prinzând speranță.

— E sfântul, Mișule? E el?

Mișu se îndreptă să vadă mai bine. Își frecă ochii de praf de nori, de praf de somn, de neîncredere, și văzu sfântul (*Cum îl cheamă?*) ieșind din pădure, înveșmântat doar într-o pătură prăfuită și ponosită, în picioarele goale, pielea palidă de prea multă fereală de soare, chipul parcă același, dar doar parcă (*E sfântul?*), mai tânăr, mai proaspăt, mai odihnit (*E sfântul!*), mai frumos, mai sănătos (*Cum îl cheamă?*).

— Dar l-ai văzut doborât de pe acoperișuri, Mișule. Nu-i așa?

— Așa-i, dar iată-l, s-a întors la noi. Ni s-a întors sfântul, lume! urlă Mișu și Buba Babei explodă într-un chiot ce se luă și la bordeiele din jurul cetății, dar și-n cetate, la cei uitați, la cei singuri, la cei nevăzuți.

Îndată se află că sfântul cetății Mandragora se întorsese la ei. Fusese mort și iată-l viu. Preafericit fie sfântul de Mandragora (*Cum îl cheamă?*).

— Duceți-mă la el, ceru Mișu și hangiul îl luă pe sus și-l scoase în întâmpinarea celuilalt Taush.

Ieșiră toți și se plecară în fața sfântului întors – a treia oară – din morți.

— Te-am strigat în bezna sufletului meu, sfinte, spuse Mișu cu lacrimi în ochi, strângând în pumni colțurile păturii. Te-am strigat și ai venit. Te-am strigat, deși nu-ți știu numele. Dar iată-te! Bine ai venit!

Celălalt Taush, care vedea pentru prima dată acele chipuri, le cuprinse pe toate cu privirea-i blândă și își coborî blând palmele peste capul lui Mișu. Se puse în țărână și îi sărută fruntea. Mișu izbucni în lacrimi. Celălalt Taush ridică privirea și se uită peste capetele lor la poarta cetății și zidurile acesteia și spuse doar atât:

— Să intrăm în Alrauna.

Mătrăgunoșii se ridicară din genunchi și îi făcură loc să treacă. Sfântul sparse mulțimea și, ca un stop de apă, ca o lacrimă, mătrăgunoșii se adunară în urma lui și-l urmară pe sub poartă, pe strada mare, pe sub platformele ce aveau să rămână, prin piața ce avea să rămână, pe lângă biserica părăsită ce avea să rămână. Chipuri se arătară pe la ferestre, mătrăgunoși în uși. Puținii Nevăzuți își făcură simțită prezența îmbrățișându-l pe sfântul lor și sărutându-l invizibil pe frunte. Celălalt Taush se uită în jur mult timp, căutând parcă ceva în acele case, pe acei pereți, între acele grinzi și cărămizi, în aerul din jur, apoi se uită după Mișu și-l văzu așezat pe bordura fântânii secate. Se întoarse la el și îi mângâie picioarele.

— Cum te cheamă? întrebă Celălalt Taush.

Mișu se încruntă, se uită nedumerit la sfântul său, apoi neîncrederea făcu din nou loc iubirii și răspunse cu blândețe:

— Mișu, sfântul meu. Mișu mă numesc.

— Mișu. Fă-te bine, Mișule, că avem treabă, zise Celălalt Taush și zâmbi.

Se ridică și intră într-o casă să-și caute haine. Mișu îl privi îndelung, chiar și după ce dispăruse dincolo de prag, în umbra odăilor, se uită după el cu gânduri încălecate, cu sufletul îndoit, cu bucurie și teamă totodată, cu speranță și

neîncredere, deci cu tot ce însemna să fii om.

***

Dincolo de geam: curtea. Dincolo de curte: geamul. Dincolo de geam: Arik urlând.

— Ulrik! Ulrik! Ulrik!

Lovind și strigând:

— Ulrik! Ulrik! Ulrik!

Spume pe la colțurile buzelor, ceva-n priviri, dar ce.

— Ulrik! Ulrik! Ulrik!

Dincoace de geam: curtea. Dincoace de curte: geamul. Dincoace de geam: Ulrik pierzându-și mințile.

Ar fi putut să-i dezlege chingile de la picioare, că Ulrik nu mai avea de gând să plece. Drumul său, început cu câteva zeci de ore în urmă, avea să fie altul, spre interioarele sale, mobilate frust cu amintiri lipite-n clei de tâmplărie, prin vaste și alambicate coridoare ale minții, podeaua și tavanul din rumeguș proaspăt, umed, stalagmită întâlnind stalactită, coloane asemenea unor copaci readuși la viață. Tăcerea era cruntă în nebunia lui Ulrik ce se pornise în el dintr-un centru nebănuit, o încăpere a focurilor eterne, o pivniță a foalelor inimii, de acolo unde nu coborâse niciodată și unde avea de gând să ajungă. Ne/mai/întru/pre/post/Lumea nu mai însemnau nimic pentru Ulrik în acele ceasuri în care pașii săi interiori îl purtau spre o nouă lume, doar a lui, în care, ascunsă sub straturi și etaje nenumărate, o cetate pe nume Alrauna se închega în absența sa și-l aștepta acum în el tăcută, inertă, rece, monolitică și eternă.

Dincolo de pat: întinderea salonului. Dincolo de salon: pragul ușii. Dincolo de ușă: Al-Fabre zicând:

— Ulrik? Ulrik! Ulrik.

Zicând și oftând:

— Ulrik. Ulrik! Ulrik?

Stări stârnindu-se în el, dar cum.

— Ulrik... Ulrik... Ulrik...

Dincoace de ușă: întinderea salonului. Dincoace de salon: patul. În pat: Ulrik pierzându-și mințile.

Avea să ajungă în Alrauna sa, Ulrik o știa, târșâindu-și pașii desculți prin rumeguș proaspăt, pereții înghițind ecouri, tunelurile devorându-i umbrele. În gând îl aștepta cetatea Alrauna cu ale sale noi ziduri, noi platforme, cu casele sale pustii în care praful domnea monarh, cu legiunile de acarieni pregătite oricând să se ridice din starea lor de visare; Alrauna, cea care se mișca în nemișcarea sa, cea care era vie în moartea ei, aruncând câte o umbră în sus și una în jos. Ulrik călcă și văzu cu ochii închiși cetăți desfășurându-se peste cetăți și cetăți deschizându-se sub cetăți, fiecare o imagine în oglindă a celeilalte, un lac sus și-un lac jos. Unde vei dormi la noapte, sfinte Ulrik? Deasupra Alraunei, în bastioanele de lemn nevăzute, ascunse între copaci, printre platformele din scândură și sfoară, prin chilii părăsite și oratorii păstrătoare de taine, scriptorii fără scribi și bibliotecă fără tomuri? Unde vei dormi la noapte, sfinte Ulrik? Pe sub Alrauna, prin coridoare de păr de cal, întunecate, umede, reci, în lanțuri zornăind a somn etern, prin caverne și cavouri ascunse oricăror hărți, prin odăi cu capul în jos, visând viața în sens invers? Unde vei dormi la noapte, sfinte Ulrik, acum că ai ajuns la ziduri, acum că stai în poartă, acum că pășești în Alrauna ta?

Dincolo de ziduri: casele cetății. Dincolo de case: piața abandonată. În piață: Ulrik strigând:

— Ulrik? Ulrik? Ulrik?

Strigând și plângând:

— Karina? Karina! Karina...

Singur, așteptând, dar pe cine.

— Ulrik... Ulrik... Ulrik...

Dincoace de piață: casele Alraunei. Dincoace de case: poarta. În poartă: Ulrik găsindu-și sufletul pierzându-și mințile.

***

Celălalt Taush îi privea pe mătrăgunoși cum ridicau pereți de lemn prin curți interioare, când fu chemat de Mișu, care zăcea lungit pe o targă și era cărat de colo-colo de câțiva dintre ei.

— Sfinte, trebuie să vezi ceva.

Celălalt Taush îl urmă și ajunseră în spatele unei case, sub un pod îngust, unde câțiva ucenici acoperiseră deja trupul masiv al lui Hiran Sak.

— Ce caută aici? întrebă sfântul.

— L-au găsit frații în pădure, într-o chilie părăsită și l-au adus aici, să ți-l arătăm înainte de a-l duce în piață, înainte de a-l arăta celorlalți. Ce facem cu el?

Celălalt Taush ceru să fie dezvelit și ucenicii traseră pătura de pe cadavrul hăcuit al lui Hiran Sak. Sfântul simți mâinile Nevăzuților așezate ocrotitor pe umerii săi și se sperie. Dar teama trecu repede, căci atingerea lor era blândă.

— Ce e, sfinte? Cine e?

— E ca noi, Mișule. Se uită la noi de pe partea cealaltă a geamului, așa cum ne uităm și noi la ei de pe partea asta a ferestrei. Dar vezi cum ții făclia, Mișule, continuă Celălalt

Taush, parcă vorbind dintr-un suflet străin, că de cum ții făclia în dreptul geamului depinde dacă sticla-i fereastră sau oglindă.

Tăcură cu toții și acoperiră cadavrul lui Hiran Sak. Îl lăsară așa, până când avea să se hotărască, până când aveau să știe dacă trebuiau aprinse toate torțele sau stinsă fiecare dintre ele.

Târziu, spre seară, Mișu fu coborât în podul Celuilalt Taush și-l găsi în dreptul geamului, privind cetatea înserată și întinderile roșiatice ale cerului.

— Sfinte, zise Mișu, pot să te întreb ceva?

Celălalt Taush dădu din cap că da, fără să-l privească.

— Sfinte, cum te cheamă?

Iar jos, în Alrauna, mătrăgunoșii stingeau opaițele, să vină somnul, să vină o nouă zi.

În huruit etern, difuz, de sfere frecându-se de sfere, Tapal plutește și cade deopotrivă prin vidul de dincolo de lumi; clipind, fiecare dintre ele se naște și moare. Tapal nici nu mai știe de când cade, îi pare că a căzut mereu și că mereu se va prăvăli prin gol, umplându- cu golurile sale. E întuneric în jur și nu are de ce se agăța; știe, de unde știe nu știe, că e posibil să mai fie un alt Tapal în altă beznă, plutind și căzând deopotrivă, dar nu-l vede, nu-l aude, nu-l simte, nu-l știe. Tapal e uriaș, atât de mare încât nu-și vede picioarele, nici mâinile, membre ce se adâncesc în spațiul negru ce învăluie gigantul. Tapal are un cap și un corp, cu mâini și picioare pline de bube, bășici pline cu puroi, zeamă plină cu lume. Uite-i ochii, căutând ceva; în albul lor e deznădejdea, spaima căderii, acel tresărit al firii când calci greșit, când cazi, când te prăvălești etern spre nicăieri, când cazi de nici nu mai știi de când. Și uite-i gura căscată, o gaură neagră în vidul negru, lumi în lumi în lumi, pe buze bășici de lume la marginea prăpastiei, cu văi și cetăți și oceane bătute de vântul ce iese din Tapal, de vântul ce intră în Tapal, când rece, când cald, când proaspăt, când stătut, anotimpuri. Când plescăie, Tapal distruge lumi, dar naște altele din cojile bubelor sparte, iar zeama acelor lumi trecute se scurge prin barba gigantului, spălând alte bășici cu alte lumi, aducându-le aminte celor din ele de vieți apuse, niciodată trăite. Uite-i pieptul, cât de lat, cât de umflat, cu bășici ce se ridică și se coboară. În ele imperii hrănindu-se din colapsul altor imperii, regate căzând în gol în foamete și secetă, în văi de fluvii secate și-n prăpăstii în munți inundate. Tapal n-are ce face, trebuie să respire. Sub sfârcul drept e ante'Lumea ce stă să decadă, așteptând să putrezească, gâdilându-l, dar uriașul încă nu se scarpină; Tapal vrea să privească din nou în sus. Dincolo de piept e spatele lui Tapal, cealaltă față a hoitului său, unde vasta

întru'Lume stă ascunsă și adună sfârșituri peste sfârșituri, de împărțit și altora; când Tapal se va opri, în sfârșit, din cădere. Va cădea pe spate, negreșit. Însă Tapal s-ar scărpina în buric, unde, încercuit de bășici zvâcninde, doarme parazitul și se zvârcolește în somn; s-ar freca, l-ar alunga, dar parazitul are ouă în buricul lui, iar Tapal știe că, acum că nu e timp, acum că nu mai e loc, acele ouă trebuie să se spargă și puii trebuie să devoreze bășicile din jur și trebuie să cace cojile rămase în mațul lor de toate devorator ca alte lumi să se nască-n excremente. Tapal nu împunge parazitul; viermele e viața și moartea și amândouă-s doar una. Ceva mai jos de buric e bășica Lumii, cea care plesnește-n zeama-i putredă cetăți nenumărate, doldora de oameni, cu Gaiserștat, cu Alrauna, cu Meer, cu Valea Roasă, cea pe care unghia lui Tapal a plesnit-o cândva, nici nu mai știe când a spart-o, nici nu mai știe de când cade, nici nu mai știe – cade, ori plutește? Tapal privește în sus. Bășica Lumii își varsă zeama spre imensele lanțuri muntoase, scorțoase, buboase, ale giganticului penis, cu scrotul purtător de lumi fecunde, crescând una într-alta nerăbdătoare, ghiftuite, care-i una, care-i alta?, s-ar întreba Tapal, dar el se uită-n sus. Cu unghia mâinii drepte a scormonit Tapal prin bășica Lumii, acolo unde, sub cerul de cheratină al unghiei, puturos și îngălbenit de ciupercile vidului, zace bășica ne'Lumii, acolo, între carne și unghie, bulucind mizerie, coji de lumi sparte, puroi de vieți trecute, presând în rană. Din când în când Tapal își roade unghiile și atunci nimic nu mai contează. La cealaltă mână, sub unghie, zace mai'Lumea, și doare la fel și scurmă la fel, care-i una, care-i alta? Picioarele giganticului Tapal se zbat în cădere, ori în plutire, iar zemurile din pre'Lume, cea de pe talpa stângă, și din post'Lume, cea de pe talpa dreaptă, se agită înspumate în cojile bășicilor turtite de pașii lui

Tapal, cândva, demult, undeva. Tapal se uită în sus. Ar chicoti, dar parcă-i vine să plângă: îl gâdilă șuvoiul scurs din bășica Lumii când își croiește drum prin pădurea pubiană, săpând văi, erodând canioane-n carne, printre lumi ascunse în păr, uitate de milenii (a'Lumea, i'Lumea și, deja decăzuta, deja apusa, dez'-Lumea, în care tot ce a fost știut cândva era acum uitat) și scurgându-se în jos/în sus spre capul titanic al membrului înfipt semeț în bezna vidului. Tapal se uită în sus și încă mai vede gaura din nimicul ce-l înconjoară ca o pungă, ca un uter nesfârșit, e încă acolo, deschisă, gaura prin care a fost cândva aruncat și ceilalți sunt încă acolo, Cei Dintâi, deși nu-i vede, dar îi aude cum râd și îl batjocoresc etern la buza gropii, iată, coborând în valuri cosmice fierbinți, hohote de râs zeflemitoare. Puroiul Lumii ajunge în vârf de penis și se izbește acum de coaja bășicii Lumii și a ne'Lumii, ciupind din ea, plesnind-o.

Și, doar pentru o clipă, hohotele nu se mai aud.

SFÂRȘIT

2015, Ludlow – 2017, Cortona

Mulțumesc lui Giancarlo și Luli pentru bunătatea cu care m-au primit în casa lor pe parcursul redactării acestei cărți. Mulțumesc scriitoarei Ana Mănescu pentru lectura atentă și neobositului meu editor, Alex Voicescu, pentru că are, în acele clipe care contează, mai multă încredere în cărțile mele decât am eu – lui i se dedică acest roman. Nu în ultimul rând, mulțumesc logodnicei mele, Ecaterina, pentru minunatele ilustrații ale acestei ediții și pentru fiecare pas al ei alături de mine – ei i se datorează această carte.